

Dokument nr. 15:5

(2016–2017)

Spørmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørmål nr. 601–750

2.–27. februar 2017

Innhold

Spørsmål

601.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. velferdsobligasjoner, besvart av justis- og beredskapsministeren	11
602.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. bistand, besvart av utenriksministeren	12
603.	Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. stortingsmelding om helhetlig tros- og livssynspolitik, besvart av kulturministeren	13
604.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. mottak for flyktninger og asylanter, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	14
605.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. samvær med barn, besvart av barne- og likestillingsministeren	15
606.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. hydrogen, besvart av olje- og energiministeren	16
607.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. lavutslippsstrategi for Norge med klimabudsjettering, besvart av klima- og miljøministeren	17
608.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. endringer av legemiddeloven, besvart av helse- og omsorgsministeren	18
609.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. journalføringsplikten, besvart av fiskeriministeren	20
610.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. flere ansatte i politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren	20
611.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. politiets dekningsgrad, besvart av justis- og beredskapsministeren	22
612.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. barnevern, besvart av helse- og omsorgsministeren	24
613.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Statens innkrevingssentral, besvart av finansministeren	24
614.	Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. spredning av falske nyheter, besvart av finansministeren	26
615.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kryssløsning på E39 Eigestad i Eigersund kommune, besvart av samferdselsministeren	26
616.	Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. forbud mot bruk av tynne mikroplastposer, besvart av klima- og miljøministeren	27
617.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. plast i havet, besvart av klima- og miljøministeren	28
618.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. akuttmedisinforordningen, besvart av helse- og omsorgsministeren	29
619.	Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. asylsøkere som har fått midlertidig tillatelse, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	30
620.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. styrking av de militære profesjonsutdanningene, besvart av forsvarsministeren	31
621.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. rundskriv 06-A/2017 Jobbsjansen, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	33
622.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. gebyrene for å få familiegjenforening, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	34
623.	Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. statistikklovutvalget, besvart av finansministeren	35
624.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. barn, unge og voksne som lever med ME-diagnosen, besvart av helse- og omsorgsministeren	36
625.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. sykdommen ME, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
626.	Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. heldøgns omsorgsplasser, besvart av helse- og omsorgsministeren	38

	side
627. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. profitt i velferden, besvart av finansministeren	39
628. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tilbakekalling av førerrett etter påvist cannabisbruk, besvart av justis- og beredskapsministeren	40
629. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Au pair-senteret, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	41
630. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Vest politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren	41
631. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. Heimevernet, besvart av forsvarsministeren	42
632. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. utbygging av fylkesvei 17 i Nord-Trøndelag, besvart av samferdselsministeren	43
633. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. personer med utviklingshemming i arbeidslivet, besvart av arbeids- og sosialministeren	44
634. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. NVE sin nasjonale kartlegging av ras- og flomsonekart, besvart av olje- og energiministeren	45
635. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. lang saksbehandlingstid hos politiet i alvorlige straffesaker, besvart av justis- og beredskapsministeren	46
636. Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. gjenvinning av kvikksølv i Norge, besvart av klima- og miljøministeren	47
637. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. legemiddelindustri, besvart av utenriksministeren	49
638. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Parkeringstilsynet, besvart av samferdselsministeren	50
639. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Politidirektoratet, besvart av justis- og beredskapsministeren	50
640. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. samvittighetsfangen Eduardo Cardet på Kuba, besvart av utenriksministeren	51
641. Fra stortingsrepresentant Håvard Jensen, vedr. alternative løsninger for å erstatte veisalt, besvart av samferdselsministeren	52
642. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. nødnett, besvart av justis- og beredskapsministeren	53
643. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. psykisk helsehjelp til mennesker som kommer fra krigsherjede land, besvart av helse- og omsorgsministeren	54
644. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. spredning av falsk informasjon, besvart av statsministeren	55
645. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. returer til Afghanistan, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	56
646. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. Midtøsten, besvart av utenriksministeren	57
647. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. bolighandelen, besvart av justis- og beredskapsministeren	58
648. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. den nominelle og reelle veksten i de frie inntektene fra 2016 til 2017, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	59
649. Fra stortingsrepresentant Jenny Følling, vedr. Kjellers forsvars- og flyhistoriske tydnad, besvart av forsvarsministeren	79
650. Fra stortingsrepresentant Kristin Vinje, vedr. friskoler, besvart av kunnskapsministeren ..	80
651. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Norges regnskogsatsing, besvart av klima- og miljøministeren	84
652. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. solkraft, besvart av finansministeren	85
653. Fra stortingsrepresentant Steinar Reiten, vedr. situasjonen til den norske statsborgeren Joshua Olav Danile Hodne French som sitter fengslet i DR Kongo, besvart av utenriksministeren	86
654. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. fjorårets tildeling av pressestøtte, besvart av kulturministeren	86

	side
655. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. utbygging av Tonstad vindkraftverk, besvart av olje- og energiministeren	88
656. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. overgangsordning for tilrettelegging for fjernvarme i nye bygg, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	89
657. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. sykkelritt, besvart av kulturministeren	89
658. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. alkohol, besvart av samferdselsministeren ..	90
659. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. situasjonen i Sør-Sudan, besvart av utenriksministeren.....	91
660. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. sykdommen ME, besvart av arbeids- og sosialministeren	92
661. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. kjønnspoeng, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	93
662. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. spredningen av skrantesjuka i Norge, besvart av landbruks- og matministeren	94
663. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. fornybarsating, besvart av olje- og energiministeren.....	95
664. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. kostnadskutt NaneNor SF, besvart av samferdselsministeren.....	97
665. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. utvisning på grunn av brudd på utlendingsloven, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	98
666. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. ny E18 Tvedestrand-Arendal, besvart av samferdselsministeren.....	99
667. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. amerikansk statsstøtte til institusjoner som gir veiledning om abort, besvart av utenriksministeren	100
668. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. undervisning i kreasjonisme, besvart av kunnskapsministeren.....	102
669. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. artikkel om global oppvarming, besvart av klima- og miljøministeren	103
670. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. oppfølging av arbeidet etter overvannsutvalget, besvart av klima- og miljøministeren.....	104
671. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. våpenkvila i Syria, besvart av forsvarsministeren.....	105
672. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. opplæring gitt av norske soldater i Syria, besvart av forsvarsministeren.....	105
673. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. KVVU for Kriminalomsorgen Region Vest, besvart av justis- og beredskapsministeren	106
674. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. forbrukslån gjeld, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	106
675. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. varamannsliste til kommunestyre, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	107
676. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. geriatriske spesialister ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN), besvart av helse- og omsorgsministeren ...	108
677. Fra stortingsrepresentant Audun Otterstad, vedr. lokalisering av Fornybar As, besvart av olje- og energiministeren.....	109
678. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Krokan-dommen fra 2013, besvart av klima- og miljøministeren.....	109
679. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. Miljødirektoratet, besvart av klima- og miljøministeren	110
680. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. Miljødirektoratets toppledergruppe, besvart av klima- og miljøministeren	111
681. Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. det nye sykehuset for Vest-Finnmark, besvart av helse- og omsorgsministeren	112
682. Fra stortingsrepresentant Anders Tyvand, vedr. undervisning i jødedommen, besvart av kunnskapsministeren.....	113

	side
683. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. anbud Drag-Kjøpsvik, besvart av samferdselsministeren.....	114
684. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Dødehavsklinikken, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	114
685. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. rapporten fra helsedirektoratet om «granskning» av ventelistestatistikken, besvart av helse- og omsorgsministeren	115
686. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. GLOBVAC, besvart av utenriksministeren	116
687. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI), besvart av utenriksministeren	117
688. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. fartsområdeutvalet, besvart av næringsministeren.....	118
689. Fra stortingsrepresentant Irene Johansen, vedr. klimagassutslippene i Norden fra transport, besvart av samferdselsministeren	119
690. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. statlige arbeidsplasser, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	120
691. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. ytterligere etablering av grønne datasentre i Norge, om etablering av flere fiberkabler til utlandet, besvart av samferdselsministeren.....	121
692. Fra stortingsrepresentant Knut Storberget, vedr. å redusere matsvinn, besvart av landbruks- og matministeren	122
693. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. tilbakekalling av statsborgerskap, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	123
694. Fra stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen, vedr. mer nasjonal styring og bedre samhandling mellom kommune og sykehus når det gjelder IKT, besvart av helse- og omsorgsministeren	124
695. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. fosterforeldre som mottar ytelser fra NAV, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	125
696. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Øst Afrika, besvart av utenriksministeren	126
697. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. manglende ressursen til politiråd, besvart av justis- og beredskapsministeren	127
698. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. tinghus i Molde, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	128
699. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tiltakene i den nasjonale NCD-strategien 2013-2017, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	129
700. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. krafttilgang til oljeplattformer, besvart av olje- og energiministeren	130
701. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. Flekkefjord rutebilstasjon, besvart av samferdselsministeren	131
702. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. utbygging av Vinda-vassdraget, besvart av olje- og energiministeren	131
703. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. tilsyn med kjøretøyverksteder, besvart av samferdselsministeren.....	132
704. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. arbeidstidsbestemmelsene i kulturbransjen, besvart av kulturministeren.....	133
705. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. finansiering av NRK, besvart av kulturministeren	133
706. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. institusjonsplass for gravide kvinner med rusproblemer, besvart av helse- og omsorgsministeren	134
707. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. pensjonsforsikringsselskapet Silver, besvart av finansministeren	136
708. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. fødested, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	137
709. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. regnskoghogst i Kongo, besvart av klima- og miljøministeren.....	137
710. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. unviersiell utforming av perrong og tog, besvart av samferdselsministeren	139

	side
711. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. barnehager registrert i skatteparadiser, besvart av finansministeren	139
712. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. situasjonssenteret, besvart av justis- og beredskapsministeren	140
713. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. godkjenning av utenlandsk utdanning, besvart av helse- og omsorgsministeren	141
714. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth, vedr. å opprette et nordisk amvirkefond for barnekreftforskning, besvart av helse- og omsorgsministeren	142
715. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. eksport av barnetrygd, besvart av barne- og likestillingsministeren	144
716. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. utflytting av statlige arbeidsplasser, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	145
717. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. Thorvald Stoltenberg sin rapport ”Nordisk samarbeid om sikkerhets- og utenrikspolitikk”, besvart av utenriksministeren	146
718. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. helsetilbudet til befolkningen på Nordmøre og i Romsdal, besvart av helse- og omsorgsministeren	147
719. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. barnekreft, besvart av helse- og omsorgsministeren	148
720. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. ekstremt for tidlig født, besvart av helse- og omsorgsministeren	150
721. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Spesialsykehuset for epilepsi, besvart av helse- og omsorgsministeren	151
722. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. personer med psykoser, besvart av helse- og omsorgsministeren	152
723. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. arbeidsledighetstall og statistikk, besvart av arbeids- og sosialministeren	153
724. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. finansiering av tros- og livssyn, besvart av kulturministeren	154
725. Fra stortingsrepresentant Line Kysnes Vennesland, vedr. søknadsfristen for tilskudd til bruker- og pårørendearbeid innen rus og psykisk helsefeltet, besvart av helse- og omsorgsministeren	154
726. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. regelverk for fosterforeldre, besvart av arbeids- og sosialministeren	155
727. Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. stenging av barneavdelingen ved Kristiansund sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	156
728. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. felleseuropeiske regelverk for offshore helikopteroperasjoner (HOFO)., besvart av samferdselsministeren	157
729. Fra stortingsrepresentant Line Kysnes Vennesland, vedr. informasjon til pasienter med innoperert hjertestarter, besvart av helse- og omsorgsministeren	158
730. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. arbeid med å oppdatere Magnussen-modellen, besvart av helse- og omsorgsministeren	159
731. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. alkoholloven, besvart av helse- og omsorgsministeren	160
732. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. Egersund stasjon, besvart av samferdselsministeren	161
733. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. finnmarksloven, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	162
734. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. handlingsrom for effektivisering og omprioritering, besvart av finansministeren	162
735. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. fordelinger av de samlede skatteuttene, besvart av finansministeren	163
736. Fra stortingsrepresentant Sofie Margrethe Selvikvåg, vedr. tilbud for barn, unge og familiene deres, besvart av barne- og likestillingsministeren	165

	side
737. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. ekspropriasjon, besvart av olje- og energiministeren.....	166
738. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. investeringer i Credit Suisse, besvart av finansministeren.....	168
739. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth, vedr. avtalen om mammografibussen i Vest-Oppland, besvart av helse- og omsorgsministeren	169
740. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. kiropraktorutdanningen, besvart av kunnskapsministeren.....	170
741. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. internasjonale gradstudenter, besvart av kunnskapsministeren.....	171
742. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Sjøheimevernet sine båtar og øvrige kapasiteter, besvart av forsvarsministeren.....	172
743. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. bassengtrening, besvart av helse- og omsorgsministeren	173
744. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. reformen på vergemålsområdet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	174
745. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. Røros kirke, besvart av klima- og miljøministeren	175
746. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. eiendomsoppmåling, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	176
747. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Odda sjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	176
748. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nedleggelser av avdelinger ved Sørlandet sykehus HF, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	177
749. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. søkere til utlyste lærerstillinger, besvart av kunnskapsministeren	178
750. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. tvangs sammenslåing av en rekke kommuner, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	179

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (601 - 750) for sesjonen 2016-2017.**

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Karin (SV)	621, 622, 665, 743, 744
Arnstad, Marit (Sp)	632
Bergstø, Kirsti (SV)	633, 667
Bollestad, Olaug V. (KrF)	624, 625, 673, 684, 720, 721
Botten, Else-May (A)	718
de Ruiten, Freddy (A)	666
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	605, 642, 643, 722
Elvestuen, Ola (V)	652
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	617, 618, 676
Følling, Jenny (Sp)	649
Grande, Arild (A)	654, 703, 704, 705
Grande, Trine Skei (V)	651, 695
Greni, Heidi (Sp)	610, 611, 629, 678, 693, 745, 746
Grung, Ruth (A)	620, 630, 637, 686, 687, 713, 719
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	701
Hagaseth, Ingjerd Thon (V)	714, 739
Hansen, Øystein Langholm (A)	716, 732
Hansson, Rasmus (MDG)	607, 662, 663, 702
Henriksen, Kari (A)	710
Henriksen, Martin (A)	690
Håheim, Stine Renate (A)	646, 647
Jensen, Håvard (FrP)	641
Johansen, Irene (A)	689
Johnsen, Kristin Ørmen (H)	694
Juvik, Kjell-Idar (A)	683, 728, 750
Kjerkol, Ingvild (A)	604
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	706
Klinge, Jenny (Sp)	697, 698, 708
Knutsen, Tove Karoline (A)	626
Lauvås, Stein Erik (A)	675
Leirstein, Ulf (FrP)	635
Ljunggren, Anna (A)	636
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	723
Lysbakken, Audun (SV)	627, 668, 749
Mandt, Sonja (A)	717, 726
Marthinsen, Marianne (A)	623
Micaelsen, Torgeir (A)	685
Navarsete, Liv Signe (Sp)	671, 672, 742
Nybø, Iselin (V)	657, 740, 741
Nørve, Elisabeth Røbeek (H)	616, 730
Omland, Odd (A)	691

Otterstad, Audun (A)	677
Pedersen, Helga (A)	648, 733
Pollestad, Geir (Sp)	609, 615, 688
Raja, Abid Q. (V)	658, 659
Reiten, Steinar (KrF)	653
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	601, 602, 640, 645, 700, 737, 738
Selvikvåg, Sofie Margrethe (Sp)	736
Simensen, Kåre (A)	681
Sivertsen, Eirik (A)	664, 731
Skjelstad, André N. (V)	634, 656
Steffensen, Roy (FrP)	631
Storberget, Knut (A)	692
Syversen, Hans Olav (KrF)	707
Sønsterud, Tone Merete (A)	603, 724
Tajik, Hadia (A)	712
Toppe, Kjersti (Sp)	613, 612, 628, 660, 696, 699, 747, 748
Torve, Tove-Lise (A)	727
Trettebergstuen, Anette (A)	674
Tung, Karianne O. (A)	679, 680
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	669
Tyvand, Anders (KrF)	682
Valen, Snorre Serigstad (SV)	619, 655, 711, 715
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	638, 639
Vennesland, Line Kysnes (A)	725, 729
Vinje, Kristin (H)	650
Wickholm, Truls (A)	614, 644, 734, 735
Wold, Morten (FrP)	608
Aasen, Marianne (A)	661
Aasland, Terje (A)	606, 670, 709

Dokument nr. 15:5

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 601

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 8. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at et pilotforsøk med bruk av velferdsobligasjoner etableres i tråd med Stortingets forutsetninger, og når settes dette i gang?»

BEGRUNNELSE:

Et enstemmig storting presiserte i forbindelse med behandlingen av Innst. 6 S (2016-2017) at:

«Stortinget tidligere har bedt om at regjeringen gjennomfører pilotprosjekter med velferdsobligasjoner, jf. Innst. 305 (2014–2015). Komiteen viser til at Stortinget forutsatte at et slikt pilotprosjekt skulle være på plass allerede i løpet av 2016 for å oppfylle dette anmodningsvedtaket, jf. Prop. 1 S (2015–2016), Innst. 6 S (2015–2016). Dette for å skaffe seg erfaring som grunnlag for senere å etablere en statlig finansieringsmekanisme i form av en mulig fondsløsning for å oppskalere forebyggende arbeid som dokumenterbar virker. Komiteen har merket seg at statsråden i svar til Stortinget på denne bakgrunn henviste til det pågående arbeidet i Kristiansand hvor Wayback, kommunen og fasilitatoren. Velferdfinans er i ferd med å inngå en intensjonsavtale om utvikling av nye finansieringsmodeller for levering av velferdstjenester, jf. Dokument nr. 15:998 (2015–2016)».

Videre anmodet Stortinget igjen regjeringen om at dette initiativet realiseres, i tråd med det Stortinget forutsatte ved behandlingen av inneværende års budsjett. Dette for å skaffe seg erfaring for deretter å etablere en finansieringsmekanisme som sikrer at modellen gjennomføres etter intensjonen.

Så vidt undertegnede erfarer har lite skjedd mellom Stortingets vedtak i 2015 og fremleggelsen av statsbudsjettet for 2017.

Stortinget har enstemmig og ved flere anledninger sagt at man ønsker etablert et pilotprosjekt som erfaringsgrunnlag for utvidet bruk av velferdsobligasjoner. Nærmere to år etter Stortingets vedtak er dette ikke realisert.

Svar:

For ordens skyld nevner jeg at spørsmålet er overført fra arbeids- og sosialministeren til justis- og beredskapsministeren.

Jeg viser til tidligere spørsmål i saken og mitt svar til Stortinget 4. mai 2016. For øvrig viser jeg til omtale av framdriften i dette arbeidet i Prop. 1 S (2016-2017), side 312.

Arbeids- og sosialdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet samarbeider tett for å følge opp anmodningsvedtaket fra Stortinget. Et felles utredningsoppdrag er gitt Arbeids- og velferdsdirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet. Direktoratene har kommet godt i gang med utredningen.

En modell med bruk av velferdsobligasjoner reiser en rekke kompliserte spørsmål, og da særlig knyttet til finansierings- og garantisiden av modellen. Det er derfor behov for å bruke mer tid for å utrede disse spørsmålene grundig. Det vil også bli behov for å gå i dialog med Finansdepartementet om mulighetsrommet innenfor

Bevilgningsreglementet. Det er derfor for tidlig å konkludere i denne saken.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på eget måte.

SPØRSMÅL NR. 602

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 10. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«I Utenriksdepartementets tildelingsbrev til Norad av 02.01 d.å. bes Norad «arbeide for ytterligere konsentrasjon der situasjonen ligger til rette for det, også på arbeidsområder der det er gitt unntak fra 85-landslisten (sivilsamfunnsbevilgningen, humanitær bistand, Norfund).»

Hvilken type konsentrasjon legger utenriksministeren her opp til og hvordan Norad skal jobbe for dette uten å opptre i strid med utenriks- og forsvarskomiteens enstemmige merknad om dette i budsjettinnstillingen?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har gitt unntak fra det geografiske konsentrasjonsprinsippet både for bevilgningene til sivilt samfunn og humanitær bistand. I Innst. 7 S (2016-2017) uttalte Utenriks- og forsvarskomiteen enstemmige følgende:

«Komiteen viser til at Stortinget har godtatt at norsk bilateral bistand skal konsentreres geografisk om 12 fokusland og en liste over 73 andre samarbeidsland, i alt 85 land. Komiteen viser til at Stortinget har godkjent to unntak fra denne geografiske konsentrasjon: Det gjelder bevilgningene til sivilt samfunn og til humanitær bistand. Komiteen vil ikke foreta endringer i disse retningslinjene før Stortinget har behandlet den varslede stortingsmeldingen om utviklingspolitikken våren 2017. Det skal i meldingen redegjøres for konsekvenser av eventuelle endringer som måtte foreslås i retningslinjene for geografisk konsentrasjon.»

Merknaden er tydelig på at det ikke skal foretas endringer i før Stortinget har fått behandlet den varslede utviklingsmeldingen. Sivilsamfunnsorganisasjonene er avhengige av tydelige og forutsigbare retningslinjer – og forvaltningsmessige praktisering av

retningslinjene – for å kunne planlegge og gjennomføre sine flerårige planer.

Tildelingsbrevet formulering bidrar til å skape usikkerhet om praktisering av gjeldende retningslinjer fra Norads side. Det er derfor behov for en presisering av hva som menes med formuleringen slik at det blir tydelig at det ikke er i strid med komiteens merknad. Utenriksministeren bes derfor opplyse hvilken type konsentrasjon han ser for seg som ikke er i strid med Stortingets vilje, og hvordan Norad skal arbeide for dette innenfor retningslinjene Stortinget har godkjent.

Svar:

Regjeringen mener at resultatene i utviklingssamarbeidet kan styrkes blant annet gjennom større konsentrasjon av de tilgjengelige ressursene. Konsentrasjon er et redskap, mens målet er best mulig resultater i arbeidet med å nå de nye bærekraftsmålene. For å sikre mest mulig effektivitet i utviklingssamarbeidet arbeider vi derfor, innenfor Stortingets gitte rammer, for økt konsentrasjon både geografisk, tematisk og når det gjelder å redusere antall avtaler.

I tildelingsbrevet til Norad fremheves betydningen av resultatorientering og konsentrasjon i et eget punkt. Det er et grunnleggende krav at resultatorientering skal stå i sentrum for alle deler av vår bistandsvirksomhet, også når det gjelder sivilt samfunn og humanitær bistand. Norad skal følgelig kontinuerlig vurdere hvorvidt konsentrasjon kan bidra til bedre resultater. Med begrensede bistandsmidler tilgjengelig globalt, har vi et stort ansvar for at de brukes mest mulig effektivt så en kan nå flest mulig med store behov. Unntakene fra 85-landslisten som Stortinget har godkjent består, og vises også til i tildelingsbrevet. Samtidig ber man Norad arbeide for ytterligere konsentrasjon også på disse områdene der situasjonen ligger til rette for det, men i tråd med Innst. 7 S (2016-2017) fra utenriks- og forsvarskomiteen er det ikke slik at bistanden skal konsentreres geografisk på disse områdene.

I den varslede stortingsmeldingen om utviklingspolitikken vil det bli redegjort for eventuelle forslag

til endringer i retningslinjene for geografisk konsentrasjon av bistanden.

SPØRSMÅL NR. 603

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 10. februar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Vil det bli fremmet en stortingsmelding om helhetlig tros- og livssynspolitikk i denne stortingsperioden?»

BEGRUNNELSE:

Viser til behandling av Dokument 8:25 S (2015-2016) Forslag om en stortingsmelding om en helhetlig tros- og livssynspolitikk. I forbindelse med denne saken skrev statsråden, 2. februar 2016, et brev til Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen hvor det står:

”Jeg mener det nå, mer enn noen gang, er viktig med en bred offentlig debatt om en helhetlig tros- og livssynspolitikk.”

og videre:

”Jeg støtter derfor forslaget om å utarbeide en stortingsmelding om tros- og livssynsfeltet”.

24. januar 2017 mottar Stortinget en oversikt planlagte saker til Stortinget vårsesjonen 2017. En stortingsmelding om dette er ikke med i den oversikten.

Svar:

Tro og livssyn berører mange samfunns- og politikk-områder, fra helse- og omsorgssektoren til justissektoren, fra utdanningssektoren til forsvaret, og de berører oss som individer og som samfunn. Det er derfor viktig at arbeidet med en stortingsmelding om en helhetlig tros- og livssynspolitikk legger til rette for en bred offentlig debatt om hva som skal være sentrale prinsipper og innhold i denne politikken.

Jeg mener det er viktig at politikk og lovgivning på dette feltet har bred tilslutning. Slik har det tradisjonelt vært på kirke- og tros- og livssynspolitikkens område. Det er stor interesse for tros- og livssynspolitiske spørsmål og det er viktig at vi tar oss tid til å lytte til og innhente erfaringer fra et bredt spekter av stemmer og arrangementer. Det er også viktig at samtalen om slike tema skal åpnes opp og finne sted på nye arenaer og gjøres tilgjengelig, også for mennesker som til vanlig ikke er aktive i tros- og livssynsdebatten. En slik åpen og inkluderende tilnærming vil kunne bidra til å forankre politikken på området i befolkningen.

Kulturdepartementet legger derfor til rette for at arbeidet med stortingsmeldingen skal omfatte ulike typer av arrangementer i forskjellige deler av landet. Dette er en prosess som vil pågå i store deler av 2017. Arbeidet med Stortingsmelding om en helhetlig tros- og livssynspolitikk vil derfor pågå ut over denne stortingsperioden.

SPØRSMÅL NR. 604**Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 7. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Når mottakskapasitet tas ned, hvordan ivaretar regjeringen hensynet til kvalitet og kompetanse på drift av mottak, kommunens holdning til det å være vertskommune og konsekvensene for aktivitet og sysselsetting i de lokalsamfunnene som mister store virksomheter?»

BEGRUNNELSE:

Utlendingsdirektoratet (UDI) avvikler nå en rekke mottak for flyktninger og asylanter. I Midt-Norge legges det nå ned mottak med lang erfaring og kompetanse som da vil forsvinne og vil måtte bygges opp igjen hvis antallet som søker om asyl igjen øker, slik vi har sett at det kan gjøre uten store forvarsler. UDI har besluttet å avvikle mottakssenteret i Grong kommune hvor det er drevet mottak siden 1998. Grong har vært en foregangskommune i måten de gjennom 20 år har drevet mottakssenteret og bosatt flyktninger i kommunen. Kommunen har opparbeidet en god kompetanse som vil forsvinne ved avvikling.

Svar:

Jeg setter stor pris på evnen og viljen mange kommuner har vist til å være vertskommune for asylmottak. Det er ønskelig å gi gode rammevilkår til vertskommunene. Samtidig er det nødvendig å tilpasse mottakskapasiteten etter behovet for mottaksplasser. I perioder hvor asylankomsttallene svinger mer enn normalt, vil det også være behov for større justeringer i innkvarteringskapasiteten.

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). I dette ligger ansvar for å tilpasse mottakskapasiteten til det behovet som til enhver tid eksisterer.

Etablering og drift av mottak er konkurranseutsatt. At mottakssystemet er konkurranseutsatt antas å bidra til kostnadseffektivitet og nødvendig fleksibilitet i et system der kapasitetsbehovet kan svinge mye på kort tid. Det er opp til UDI å avveie hensynet til et kostnadseffektivt mottakssystem og hensynet til å kunne tilby asylsøkere lovpålagt innkvartering.

Det høye antallet asylsøkere i 2015, etterfulgt av svært få asylsøkere i 2016, har gjort det nødvendig å neddimensjonere mottakskapasiteten. I 2016 ble det brukt betydelige midler til å betale for ubenyttet inn-

kvarteringskapasitet. Jeg viser til brev av 11.10.2016 fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen vedrørende kostnader knyttet til ubrukte mottaksplasser, og mitt svar av 25.10.2016.

UDI har utarbeidet interne rutiner for nedbygging av mottakskapasitet, IM 2010-039. Den aktuelle internmeldingen er offentlig tilgjengelig på UDIs hjemmesider, www.udi.no. Etter disse rutinene vurderes og rangeres mottakene etter kriterier som pris, innhold i drift, innkvarteringstilbudet, organisatoriske og administrative forhold og tjenestetilbudet i vertskommunen. Videre foretar UDI en skjønnsmessig vurdering av ulike forhold, herunder behovet for å beholde mottak med spesiell nøkkelkompetanse og at ulike kategorier driftsoperatører skal være representert. UDI åpner også for å vektlegge andre momenter, avhengig av situasjonen på det tidspunktet et mottak legges ned. Ved vurdering av nedleggelse av mottak foretar UDI en helhetlig vurdering i det konkrete tilfellet, hvor pris ses i forhold til kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 605**Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 10. februar 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«I forbindelse med skilsmisser eller samboerbrudd, skjer det dessverre ofte at foreldrene ikke makter å få til en funksjonell avtale om samvær, slik at den ene part opplever å bli fratatt muligheten til å treffe egne barn.

Er klar over at statsråden er opptatt av dette, og ønsker derfor å høre hva statsråden mener en person som overkjøres av den andre part, gjerne i samarbeid med barnevernet bør gjøre, slik at vedkommende får adgang til samvær med sine barn og barna med begge foreldrene?»

BEGRUNNELSE:

Maktkamp mellom voksne fører dessverre til at barn i noen tilfeller blir maktbrikker i de voksnes spill. Helt uakseptabelt, men likevel skjer det. Når det foreligger en dom eller avtale skjer det likevel at den ene parten setter seg ut over dette, og slipper unna med det. Konsekvensen er at den ene forelderen fratas adgang til å være sammen med egne barn, selv om det i noen tilfeller foreligger dom. Det som likevel er aller verst at den belastningen barna utsettes for fordi de voksne bruker dem som brikker i et spill mellom voksne. Slike forhold er totalt uakseptable og jeg ser derfor frem til å høre statsrådens svar.

Svar:

Jeg vil understreke at barn har en lovfestet rett til samvær med begge foreldrene, også når foreldrene bor hver for seg. Begge foreldrene har gjensidig ansvar for at samværsretten blir oppfylt. Dersom bostedsforelderen hindrer samvær, fratas barnet denne retten.

Barnelovens regler om tvangsbót har til formål å sikre etterlevelse av avgjørelser om samvær. I praksis opplever imidlertid enkelte samværsforeldre at dagens sanksjonsordning ikke fungerer godt nok, og at hindring av samvær ikke får konsekvenser for bostedsforelderen.

Regjeringen la i september 2016 fram Prop. 161 L (2015-2016) Endringer i barnelova mv. (likestilt foreldreskap), som vil bli behandlet av Stortinget denne vårsesjonen. I proposisjonen foreslår regjeringen flere lovendringer som tar sikte på å likestille foreldrene som omsorgspersoner, det foreslås endringer i barnelovens regler om felles foreldreansvar, delt bosted og

flytting. I proposisjonen foreslås det også lovendringer som skal legge til rette for at avgjørelser om samvær følges bedre opp enn i dag, og på denne måten sikre barnas rett til samvær med begge foreldre.

Reglene om tvangsbót der samværet ikke oppfylles som fastsatt er kompliserte. I proposisjonen foreslås derfor lovendringer som skal gjøre reglene mer tilgjengelige for brukerne. Det er et mål at dette vil gjøre det enklere for foreldre å forstå hvordan de skal gå fram i disse sakene. Det skal også gis god veiledning og informasjon til foreldrene.

Effektiv innkreving av tvangsbøter er viktig for å forebygge samværshindring. For å bidra til dette, foreslås det i proposisjonen at ansvaret for innkreving av tvangsbøter etter barneloven overføres fra namsmyndighetene til Statens innkrevingssentral (SI). Det er et mål at endringen vil sikre en ensartet håndtering, og gjøre at samværsforeldre opplever sanksjonsmulighetene som effektive når fastsatt samvær blir hindret.

Det er etter mitt syn viktig å styrke samarbeidet mellom foreldre i delte familier, fordi det i de fleste tilfeller vil gi grunnlag for gode og varige løsninger til beste for barnet. Det bør derfor også i saker som gjelder tvangsfullbyrdelse legges bedre til rette for frivillige oppfyllelse av samværet og styrke muligheten for mekling. I proposisjonen foreslås derfor en ny ordning hvor dommere får adgang til å oppnevne en sakkyndig eller be om bistand fra familievernnet.

Av hensyn til barna mener jeg det er viktig å tilby foreldre hjelp som kan bidra til at de selv kan løse konflikter og komme til enighet. Jeg har derfor i hele regjeringsperioden lagt stor vekt på å styrke familievernnet. Barn kan få skader av langvarige konflikter i familien, og jeg vil derfor understreke viktigheten av at barn blir hørt, og at vi har en familieverntjeneste som motiverer foreldrene til å se forbi sine egne konflikter og ivareta barnets behov.

SPØRSMÅL NR. 606**Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 9. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Sjøviknes****Spørsmål:**

«I forbindelse med behandlingen av st. meld nr.25 (2015-2016) ble satsing på hydrogen i transportsektoren framhevet som en av fremtidens viktigste energibærere. Stortinget har i anmodningsvedtak for statsbudsjettet for 2016 og 2017 bedt Regjeringen at det i ny avtale og mandat for Enova, sikre støtte til etablering av et nettverk av hydrogenstasjoner i de største byene og korridorene mellom, og sørge for at de første stasjonene etableres i 2017.

Kan statsråden utdype oppfølging av stortingets vedtak?»

BEGRUNNELSE:

Det er bred enighet om at Norge bør ta en sentral rolle innen utvikling og bruk av hydrogen i transport, industri, energiproduksjon og leverandørindustri. Energi og miljøkomiteen på Stortinget har i sine merknader til Energimeldingen (st. meld nr.25 (2015-2016)) understreket at hovedmålet for Norges hydrogensatsing skal være å bidra til utslippsreduksjoner innen transport og industri, og utvikle Norges rolle som eksportør av hydrogenteknologi og leverandørindustri. Videre at hydrogen kan bli en viktig alternativ energibærer innenfor transportsektoren og det bør legges til rette for infrastruktur som gjør det mulig å ta hydrogen i bruk.

Energi og miljøkomiteen har i sine merknader til energimeldingen understreket viktigheten av at det etableres virkemidler i Enova for å sikre offentlig bidrag til første fase i utbyggingen av hydrogeninfrastruktur. Videre at det må legges et grunnlag for at offentlige støtteordninger bidrar til drivstofftilgang, og som kan øke etterspørselen etter hydrogen fram til en selvdrivet, kommersiell utvikling for hydrogen som drivstoff er på plass.

Flere steder arbeides med å sikre tidlig kommersiell innfasing av hydrogendrivstoff. Oslo og Akershus har vedtatt et felles politisk mål om at Oslo og Akershus-regionen skal være blant verdens ledende regioner for utprøving og tidlig bruk av hydrogen til transport, basert på fossilfri drivstoffproduksjon. Initiativet Oslo og Akershusregionen har tatt, er et viktig ledd i arbeidet fram mot utfasing av fossile drivstoff i transportsektoren, og dette er et viktig bidrag for raskere utbygging av hydrogenfyllestasjoner, også flere steder enn kun i Østlandsregionen.

Den 15.12.2016 undertegnet Olje- og energidepartementet og ENOVA en ny avtale for om forvaltningen

av Energifondet for perioden 2017-2020. I denne avtalen framkommer det at Olje og energidepartementets styring av Enova skal skje på et overordnet nivå, i hovedsak gjennom avtalen. I tillegg skal det utarbeides årlige oppdragsbrev.

Under pkt. 8 om særlige vilkår på enkelte områder står det i avtalen at Enova skal bidra til utvikling av drivstoffinfrastruktur for utslippsfri land- og sjøtransport herunder el og hydrogen. I stortingets anmodningsvedtak har stortinget spesifikt bedt regjeringen i ny avtale og mandat for Enova sikre støtte til etablering av et nettverk av hydrogenstasjoner i de største byene og korridorene mellom, og sørge for at de første stasjonene etableres i 2017.

Svar:

I forbindelse med Meld. St. 25 (2015-2016) om energipolitikken mot 2030, la regjeringen fram en hydrogenstrategi. I strategien framgår det blant annet at regjeringen vil legge til rette for at Enova har et støttetilbud til hydrogenfyllestasjoner. Enova skal følge markedet for hydrogenkjøretøy tett, og bidra til å redusere barrierer for et velfungerende markedet for hydrogen som drivstoff. I forbindelse med behandlingen av energimeldingen, vedtok Stortinget anmodningsvedtaket representanten viser til.

Enova har allerede støttet en hydrogenfyllestasjon på Kjørbo utenfor Oslo med 7,7 mill. kroner. Denne hydrogenfyllestasjonen ble åpnet i november 2016. Videre har Enova også gitt tilsagn om støtte på 19,8 mill. kroner til etableringen av to hydrogenfyllestasjoner i Bergen. Det forventes at disse blir satt i drift så snart alle offentlige tillatelser er på plass. Departementet har fått opplyst at målet for dette er i løpet av første halvår 2017. Enova har også gitt 19,6 mill. kroner i tilsagn om støtte til et hydrogenprosjekt i Trondheim der ASKO tester hydrogenproduksjon og fire hydrogenlastebiler.

I Innst. 401 S (2015-2016) viste komiteen til stortingsmeldingen om Enovas styringsmodell:

”Komiteen mener Enova fortsatt skal ha stor faglig frihet til å utvikle virkemidler og tildele enkeltprosjekter. Komiteen vil understreke at styringsmodellen må bidra til en effektiv ressursutnyttelse og gi Enova mulighet til å angripe de viktigste barrierene for introduksjon og utbredelse av energi- og klimaløsninger, og til å drive frem varige markedsendringer.”

I avtalen med Enova er det tatt inn særlige vilkår om at Enova skal bidra til utvikling av drivstoffinfrastruktur for utslippsfri land- og sjøtransport, herunder elektrisitet og hydrogen. I tillegg til støtten som allerede er gitt til utvikling av hydrogeninfrastruktur, arbeider Enova nå med å utvikle et program for fylleinfrastruktur for hydrogen. Formålet er å bidra til å bygge opp under et velfungerende marked for hydrogen som drivstoff. Dette innebærer blant annet at Enova er i tett

dialog med markedet for å mobilisere potensielle tilbydere og brukere av infrastruktur, samt kjøretøyleverandørene. Enova har som intensjon i løpet av første halvår 2017 å lansere et programtilbud for infrastruktur. I tillegg har Enova annonsert et kommende støttilbud til virksomheter som kjøper batterielektriske og hydrogendrevne kjøretøy, der målsetningen er å få fortgang i innfasingen av utslippsfrie kjøretøy i næringslivet i Norge.

SPØRSMÅL NR. 607

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 10. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«I ratifiseringen av Parisavtalen sa flertallet at en nasjonal lavutslippsstrategi bør lages gjennom en bred prosess og debatt om et norsk lavutslippssamfunn. Regjeringen skal våren 2017 si hvordan Parisavtalen skal følges opp. Budsjetttavtalen for 2017 lover å vurdere i revidert budsjett om Oslos klimabudsjettmodell kan brukes som mal for statsbudsjettet.

Vil regjeringen utarbeide en lavutslippsstrategi for Norge med klimabudsjettering og legge dette fram på en helhetlig måte?»

BEGRUNNELSE:

Klimakrisen er akutt og Norge har i flere tiår satt ambisiøse klimamål som vi aldri har vært i nærheten av å nå. Den politiske viljen til å gjennomføre nødvendige tiltak har vært manglende og skiftende regjeringer har ikke gjort noe for å sørge for en systematisk reduksjon av klimagassutslippene gjennom statsbudsjetter eller sektorovergrepene politikk. Det foreligger nå en rekke krav fra stortinget til at regjeringen skal levere løsninger for dette som stortinget og offentligheten skal debattere. Det er ingen tid å miste og det vil være viktig for den offentlige debatten og valget 2017 at regjeringen legger fram en helhetlig klimapolitikk og at denne behandles av stortinget før sommeren. Regjeringen har varslet at den fremmer forslag til klimalov i april 2017.

I stortingets innstilling om ratifikasjon av Parisavtalen fremkommer det at Stortinget ønsker en oversikt over hvordan Norge skal gå frem for å oppfylle våre forpliktelser under avtalen i vårsesjonen 2017: «Stortinget ber regjeringen – på egnet måte innen våren

2017 – legge frem for Stortinget en oppsummering av de oppfordringene Paris-avtalen og Paris-beslutningen inneholder, og en oversikt over hvordan oppfordringene skal følges opp videre». Gjennom Paris-avtalen har Norge forpliktet seg til å utarbeide en nasjonal lavutslippsstrategi. Avtalen sier «All Parties should strive to formulate and communicate long-term low greenhouse gas emission development strategies (...)» I forlengelsen av dette har Stortinget bedt regjeringen legge frem en plan for å gjennomføre våre forpliktelser. Da Stortinget ratifiserte Parisavtalen sa flertallet i energi- og miljøkomiteen at dette bør gjøres gjennom en bred prosess som legger til rette for offentlig debatt om veien til et norsk lavutslippssamfunn. I fremleggelsen av budsjettet for 2017 så vi imidlertid en regjering som ikke var i stand til å redegjøre for utslippsvirkningene av sitt eget budsjett, og som var langt fra å legge frem noen lavutslippsstrategi. Det er derfor viktig for å få en helhetlig og godt opplyst offentlig debatt at regjeringen parallelt med at den skisserer hvordan Norge skal oppfylle Parisavtalen også skisserer en konkret lavutslippsstrategi for Norge, og legger til rette for en bred offentlig debatt om veien til et norsk lavutslippssamfunn.

I budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og støttepartiene fra i høst er det en enighet om å vurdere hvorvidt klimabudsjettmodellen som er innført i Oslo kan brukes som mal for å rapportere på klimakonsekvensene av statsbudsjettet. Avtalen sier at dette skal vurderes i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017. Et helt sentralt element i Oslo kommunes modell er at ansvaret for utslippskuttene fra hvert tiltak plasseres tydelig hos de enkelte byrådsavdelingene. Et flertall på Stortinget har tidligere bedt om at utslippskonsekvenser av statsbudsjettet synliggjøres i hvert

enkelt departements proposisjon. I forbindelse med statsbudsjettet for 2017 skriver regjeringen også at de vil fremme en lavutslippsstrategi for Norge før 2020, og at dette må sees i sammenheng med andre pågående prosesser. For å planlegge effektivt for et lavutslipps-samfunn i 2050 er det helt sentralt at prioriteringene i statsbudsjettet samlet sett bidrar til at utslippene går ned, år for år. Det er derfor knyttet store forventninger til at det blir fremmet en klimabudsjettmodell for statsbudsjettet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, og at dette arbeidet sees i sammenheng med stortingets vedtak om å etablere en lavutslippsstrategi for Norge, på en helhetlig måte.

Svar:

Norge har, på lik linje med mange andre land, signalisert at vi ønsker å legge fram en langsiktig lavutslippsstrategi for 2050 i god tid før 2020 slik Parisavtalen og Parisbeslutningen inviterer til, ref. Prop.1 S (2016-2017), tabell 9.5. I henhold til Parisavtalens artikkel 4.19 bør alle land søke å formulere og melde inn langsiktige strategier for lavutslipp av klimagasser. Parisbeslutningens paragraf 35 inviterer til at lavutslippsstrategiene med tidsramme for 2050 kommuniseres innen 2020. Det er ut fra dette ingen forpliktelse om å legge fram en lavutslippsstrategi for 2050. Dette er en viktig presisering fordi forpliktelsene vi har i henhold

til Parisavtalen er knyttet til vårt nasjonalt fastsatte bidrag som har 2030 som målår.

Gjennom den nye klimaloven vil regjeringen, som en del av årlig rapportering til Stortinget, blant annet vise hvordan regjeringen har tenkt å nå klimamålene for 2030 og 2050, og synliggjøre hvilke typer tiltak som da vil være nødvendig. Omtalen av hvor vi skal være i 2030 og hvordan vi kommer oss dit, vil være mer omfattende fra og med 2018-budsjettet. Klima-effekten av fremlagt budsjett vil også omtales. Som oppfølging av anmodningsvedtak i forbindelse med enigheten om statsbudsjettet for 2017 vil regjeringen i revidert nasjonalbudsjett gjøre en vurdering av om Oslo kommunes klimabudsjett kan danne en mal for rapportering om klimakonsekvenser av statsbudsjettet. Vi vil dessuten følge opp våre klimamål gjennom rapportering på status for karbonbudsjettet, som er knyttet til våre internasjonale klimaforpliktelser.

Vi har satt oss som mål å være et lavutslippssamfunn i 2050. Lovproposisjonen om klimalov vil legges frem slik at Stortinget kan behandle forslaget før sommeren. En lavutslippsstrategi for 2050 må være forankret i 2050-målet som fastsettes i klimaloven. Arbeidet med den langsiktige lavutslippsstrategien vil starte opp etter at arbeidet med klimalov er avsluttet. Strategien vil bli kommunisert til Stortinget på egnet måte og i god tid før 2020. På denne måten vil arbeidet med en langsiktig lavutslippsstrategi kunne inngå som del av en helhetlig klimapolitikk.

SPØRSMÅL NR. 608

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 13. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Høsten 2015 fikk flere av oss en rekke henvendelser fra enkeltpersoner og organisasjoner som følge av at det 1.10.15 ble innført endringer av legemiddeloven. Det førte til at selv kosttilskudd som overskrider visse grenser, klassifiseres som legemidler. Dette skulle departementet gå gjennom og se på konsekvensene av.

Kan statsråden si noe om når vi ser resultater av dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Et flertall gikk våren 2013 inn for å endre Legemiddel- loven. Man ønsket å forhindre forekomst av falske og illegale ledemidler. Over lengre tid har privatpersoners import av legemidler til eget bruk vært sterkt økende. Mange av legemidlene mangler godkjenning, er forfalskede eller av dårlig kvalitet.

Ønsket om endringene kom for å forhindre falske legemidler. Vi ble forevist at tall fra Legemiddelverket viste at 62 prosent av medisinene som selges via inter- nett, er falske. I enkelte tilfeller inneholder disse riktig virkestoff, men er av dårlig kvalitet.

Fremskrittspartiet har videre bedt regjeringen vur- dere praksisen for hvilke kosttilskudd som klassifise-

res som legemidler. Regelverket for kosttilskudd inneholder maksimumsgrenser for hvor mye vitaminer og mineraler et kosttilskudd kan ha. Kosttilskudd utover disse grensene, klassifiseres i dag som legemidler. Derfor ønsker jeg å be Statsråden si noe om hvordan man løser dette for enkeltmennesker som til nå har importert kosttilskudd til eget bruk.

Svar:

Det skapte stort engasjement at det ikke lenger ble tillatt å privatimportere mange legemidler etter 1. oktober 2015. Jeg har fått mange henvendelser om dette, og det er i den forbindelse tatt flere grep.

Jeg har endret regelverket slik at vitaminer i høye doser fortsatt skal kunne privatimporteres til Norge. Dette ble gjort ved at Helse- og omsorgsdepartementet endret forskrift om legemiddelklassifisering, og opphevet klassifiseringen av vitaminer som legemidler. Vitaminer reguleres nå som næringsmidler. Dermed ble privatimport av vitaminer mulig, slik det var før 1. oktober 2015. Endringene trådte i kraft tirsdag 17. november 2015.

15. desember 2015 endret jeg igjen forskriften slik at det ble mulig å privatimportere en rekke mineraler som før var klassifisert som legemidler.

Helsemyndighetene har de senere år advart mot å kjøpe legemidler via internett, fordi risikoen er stor for at det man kjøper er forfalsket eller ulovlige legemidler. Slike produkter kan i beste fall vise seg å være virkningsløse. I verste fall er de direkte skadelige, eller så kan bruken innebærer at pasienten ikke får behandlet alvorlig sykdom. WHO har antydnet at ved kjøp av legemidler på internett fra ikke godkjente selgere, er mer enn 50 % av legemidlene forfalsket eller ulovlige.

Etter gjeldende regelverk er adgangen til privatimport ved forsendelse begrenset til reseptfrie legemidler med norsk markedsføringstillatelse og i norsk pakning. Hva som regnes som legemidler i Norge er avgjørende for den enkeltes adgang til å privatimportere stoffer og urter. Det er legemiddelklassifiseringsforskriften som definerer hva som er legemidler i Norge. Forskriften er omfattende og detaljert, og er ikke fastsatt i tråd med nyere praksis fra EU-domstolen. Dagens ordning for klassifisering av produkter som legemidler innebærer at regelverket for privatimport av legemidler kommer til anvendelse også for en del produkter som anses som kosttilskudd i andre land og eventuelt også i nærings-sammenheng i Norge.

Ved behov for legemidler som ikke kan privatimporteres, kan pasienten ta kontakt med en norsk lege som kan vurdere om det skal søkes om spesielt godkjenningfritak. Legemidlet skaffes da gjennom apotek og godkjente legemiddelgrossister, noe som bidrar til å sikre at produktet er ekte og av god kvalitet.

Statens legemiddelverk kan også gjøre unntak fra forbudet mot import ved forsendelse når særlige grunner knyttet til menneskers eller dyrs liv eller helse taler for det. Jeg er kjent med at det i praksis kan gis unntak ved alvorlig sykdom hvor det framgår at vedkommende har gjennomført omfattende etablert behandling og nå ønsker å forsøke en alternativ behandling.

Jeg oppnevnte i mars 2016 en arbeidsgruppe for å vurdere spørsmål knyttet til privatimport av legemidler ved forsendelse. Arbeidsgruppen hadde som oppgave å komme med et forslag for å forenkle og avbyråkratisere regelverket for privatimport av legemidler. Gruppens rapport ble oversendt Helse- og omsorgsdepartementet 30. september 2016.

Arbeidsgruppen har kommet med en rekke forslag, herunder bl.a. forslag til en langt kortere risikobasert liste som skal beskytte befolkningen mot farlige stoffer uten å hindre privatimport av mineraler, vitaminer, urter og lignende.

Arbeidsgruppens rapport har vært på høring i tre måneder og høringsfristen var 1. februar 2017. Jeg er kjent med at det har kommet inn i overkant av 30 høringsinnspill. Helse- og omsorgsdepartementet vil i etterkant av høringen utarbeide et forslag til forskriftsendringer som vil sendes på ordinær høring.

SPØRSMÅL NR. 609**Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 9. februar 2017 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Kan statsråden gi en garanti for at Landingsforskriften § 22 ikke vil bli brukt ved overtredelse av Landingsforskriftens bestemmelser om journalføringsplikt (§ 16 jf. § 17) før regelverket er endelig avklart?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden viste i spørretimen 1. februar 2017 til at det fortsatt pågår en prosess for å implementere journalføringsplikten. Det er svært spesielt at statsråden har latt en del av en forskrift trå i kraft før rammene for regelverket er avklart.

Journalføringsplikten vil medføre noe forenkling for forvaltningen i deres kontrollarbeid, men medføre en betydelig økt administrativ byrde for private aktører. Faktisk omtales det av aktører i bransjen som en av tidenes største byråkratiseringer for fiskeindustrien. Flere oppslag i media tyder på at aktører vurderer å gi opp om det ikke kommer endringer av betydning.

Det er verdt å registrere at statsråden er godt fornøyd med prosessen. Bransjen er derimot kritisk til ar-

beidet som er gjennomført i denne saken, og det er betydelig usikkerhet om hvordan regelverket vil bli også etter at det er innført. Det er derfor avgjørende viktig at statsråden bekrefter at ingen vil bli utsatt for straff eller sanksjoner som følge av brudd på regelverket før arbeidet med å utforme reglene er avsluttet.

Svar:

I hele den perioden jeg har vært involvert i implementeringen av landings- og sluttseddelforskriften har det vært sett hen til næringens behov. Dette var noe av bakgrunnen for at næringen fikk en såpass lang overgangperiode som to år. Jeg har også gjentatte ganger sagt at implementeringen skal foregå på et smidig vis gjennom dialog med tilsynsmyndighetene.

Jeg har nå kommet til at det er behov for å gjøre justeringer i landingsforskriften, og jeg har besluttet at plikten til å føre produksjonsjournal og journal for lager skal fjernes. Forenklingen innebærer at bedriftene ikke skal trenge å journalføre så detaljert som det tidligere ble lagt opp til.

SPØRSMÅL NR. 610**Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 8. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Statsråden oppgav i et innlegg i Tidens Krav 2. februar at det er kommet 1644 flere ansatte i politiet siden regjeringen tiltrådte.

Kan statsråden redegjøre for grunnlaget for disse tallene, og fremstille dem i en tabell som synliggjør hvilke kategorier av ansatte (politiårsverk, jurister, si-

vilt ansatte o.l.) som inngår i tallene, samt hvordan nye ansettelser er fordelt på disse?»

Svar:

Det er følgende utvikling i årsverk i politi- og lensmannsetaten:

Lønnede årsverk i politiet 2013-2016

Kilde: Politidirektoratet

Distrikt/særorgan	31.12.2013				31.12.2014				31.12.2015				31.12.2016			
	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle	Politi	Jurister	Sivile	Sum alle
Oslo politidistrikt	1 658	121	713	2 492	1 776	128	721	2 625	1 821	136	725	2 682				
Asker og Bærum pd	197	17	108	322	212	25	110	347	212	23	111	346				
Oslo politidistrikt	1 855	138	821	2 814	1 988	153	831	2 972	2 033	159	836	3 028	2 017	163	750	2 930
Østfold politidistrikt	365	37	180	581	415	41	184	640	415	40	177	632				
Follo politidistrikt	201	20	99	320	215	20	99	334	222	21	100	343				
Romerike politidistrikt	414	30	227	671	404	32	223	659	467	41	242	750				
Øst politidistrikt	979	87	506	1 572	1 034	93	506	1 633	1 104	102	519	1 725	1 037	109	498	1 645
Hedmark politidistrikt	238	20	136	394	249	18	134	401	248	21	139	408				
Gudbrandsdal pd	112	7	41	160	109	8	43	160	108	7	43	158				
Vestoppland politidistrikt	135	11	61	206	148	11	59	218	156	13	60	229				
Innlandet politidistrikt	484	38	238	760	506	37	236	779	512	41	242	795	516	41	232	789
Nordre Buskerud pd	135	11	47	193	133	13	49	195	135	13	52	200				
Søndre Buskerud pd	293	28	127	448	296	29	127	452	302	31	124	457				
Vestfold politidistrikt	302	28	142	472	294	29	148	471	317	29	147	493				
Telemark politidistrikt	269	24	105	398	267	27	101	395	268	27	102	397				
Sør-Øst politidistrikt	999	91	420	1 510	990	98	425	1 513	1 022	100	425	1 547	1 022	103	408	1 532
Agder politidistrikt	410	31	155	595	411	34	160	605	436	36	152	624	431	37	157	624
Rogaland politidistrikt	480	51	225	755	502	48	230	780	521	52	234	807				
Haugaland Sunnhordland pd	176	19	80	275	190	18	79	287	205	23	80	308				
Sør-Vest politidistrikt	656	70	305	1 031	692	66	309	1 067	726	75	314	1 115	726	75	313	1 114
Hordaland politidistrikt	621	48	300	969	653	54	311	1 018	673	57	299	1 029				
Sogn og Fjordane pd	149	10	52	211	142	12	53	207	143	12	47	202				
Vest politidistrikt	770	58	352	1 180	795	66	364	1 225	816	69	346	1 231	841	77	352	1 270
Sunnmøre politidistrikt	164	11	70	245	170	12	71	253	166	14	72	252				
Nordmøre og Romsdal pd	148	12	75	234	153	12	78	243	168	12	77	257				
Møre og Romsdal politidistrikt	311	23	145	479	323	24	149	496	334	26	149	509	341	28	145	513
Sør-Trøndelag politidistrikt	411	32	168	611	430	33	178	641	434	39	177	650				
Nord-Trøndelag pd	191	13	79	283	200	14	78	292	203	13	73	289				
Trøndelag politidistrikt	602	45	247	894	630	47	256	933	637	52	250	939	676	53	240	968
Helgeland politidistrikt	122	12	55	188	126	13	55	194	124	12	55	191				
Salten politidistrikt	116	12	68	197	131	11	69	211	140	14	69	223				
Midtre Hålogaland pd *	180	13	80	273	177	14	75	266	169	15	78	262				
Nordland politidistrikt *	418	37	202	657	434	38	199	671	433	41	202	676	443	41	193	678
Troms politidistrikt *	189	17	98	303	190	19	99	308	201	20	97	318	225	19	99	343
Vestfinnmark pd	93	8	39	140	97	8	41	146	94	9	40	143				
Østfinnmark pd	108	9	69	187	112	9	78	199	133	7	84	224				
Finnmark politidistrikt	201	17	108	327	209	17	119	345	227	16	124	367	228	16	123	367
Sum politidistrikt	7 875	651	3 597	12 122	8 202	692	3 653	12 547	8 481	737	3 656	12 874	8 501	761	3 509	12 771

Kilde: Politidirektoratet

Oversikt fordelt på det enkelte politidistrikt og særorgan blir så vidt omfangsrik at jeg tillater meg å legge den ved svaret.

SPØRSMÅL NR. 611**Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 8. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen*****Spørsmål:***

«Det kommer frem av en artikkel i Politiforum 2. februar at politiets dekningsgrad har gått ned fra 1,83 politi per 1 000 innbyggere i 2015 til 1,81 i 2016.

Kan statsråden vise hvordan dette har slått ut for de enkelte politidistrikt, i form av en tabell?»

Svar:

Det har de siste årene vært en kraftig bemannings- og budsjettvekst for justissektoren. Fra 31.12.2013 til 31.12.2016 økte bemanningen med 834 polititjenestemenn/-kvinner, 691 sivilt ansatte og 119 jurister, til sammen 1 644 årsverk.

Dette har også ført til at politidekning målt mot innbyggertall har bedret seg merkbart, men – som spørsmålsstilleren riktig påpeker – ble ikke dette tilfelle ved utgangen av 2016. Alt tyder imidlertid på at dette vil endre seg merkbart utover i 2017.

De endelige befolkningstall pr 31. desember 2016 blir offentliggjort av Statistisk sentralbyrå ca. 6 uker etter telle-tidspunktet. Jeg har derfor ikke de offisielle tallene verken for landet som helhet, eller for det enkelte politidistrikt. Tabellen under viser tall pr 30. september 2016 fordelt på de gamle distriktene for 2015 og de nye distriktene for 2016.

Politidistrikt	Polititjenestemenn- og kvinner per 1 000 innbyggere	
	31.12.2015	30.09.2016
Oslo	2,77	
Asker og Bærum	1,16	
Oslo politidistrikt		2,35
Østfold	1,71	
Follo	1,20	
Romerike	1,70	
Øst politidistrikt		1,47
Hedmark	1,27	
Gudbrandsdal	1,51	
Vestoppland	1,40	
Innlandet politidistrikt		1,36
Nordre Buskerud	1,57	
Søndre Buskerud	1,41	
Vestfold	1,38	
Telemark	1,55	
Sør-Øst politidistrikt		1,44
Agder politidistrikt	1,47	1,45
Rogaland	1,43	
Haugaland og Sunnhordland	1,35	
Sør-Vest politidistrikt		1,38
Hordaland	1,41	
Sogn og Fjordane	1,30	
Vest politidistrikt		1,41
Sunnmøre	1,14	
Nordmøre og Romsdal	1,45	
Møre og Romsdal politidistrikt		1,29
Sør-Trøndelag	1,39	
Nord-Trøndelag	1,45	
Trøndelag politidistrikt		1,41
Helgeland	1,64	
Salten	1,68	
Midtre Hålogaland	1,43	
Nordland politidistrikt		1,57*
Troms politidistrikt	1,57	1,71*
Vestfinnmark	2,08	
Østfinnmark	4,33	
Finnmark politidistrikt		3,05
Totalt inkludert særorgan	1,83	1,80

** I interrimsfasen er Midtre Hålogaland i sin helhet innbefattet i Nordland*

SPØRSMÅL NR. 612**Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 13. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er akseptabelt at pasienter som har krav på skyss til behandling/time i helsetjenesten, må akseptere at reisen tar dobbel så lang tid fordi at helseforetaket skal spare penger, og hvor går eventuelt grensene for hva en pasient skal tåle av ekstra transporttid ut fra regjeringens mål om å skape pasientens helsetjeneste?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til oppslag i BT 3/2-17 der det opplyses om at Pasientreiser i Helse Bergen er i gang med å legge om rutinene i flere omegnskommuner. I stedet for at pasientene får en drosje tilpasset sin legetime, blir de passasjerer på faste avganger. For noen pasienter vil dette føre til lengre reisetid, og pasienteksempelet som brukes i artikkelen viser at omleggingen førte til en doubling i total reisetid - fra 3 til 6 timer. Mange som nytter seg av pasientreiser er også dårlige slik at transport og venting ofte kan føles som en sterk ekstrabelastning.

Svar:

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6 gir pasienter rett til dekning av nødvendige utgifter når de må reise for å motta helsetjenester. Rettighetene utdypes nærmere i pasientreiseforskriften.

Pasientreiser foregår både med og uten rekvisisjon. Dersom pasienten reiser uten rekvisisjon, kan pasien-

ten søke om å få refundert reiseutgiftene ved å sende inn en søknad som behandles av regionale pasientreisekontor. Reiser med rekvisisjon bestilles i forkant av reisen og er aktuelt når pasienten ikke kan benytte rutegående transport på grunn av helsemessige forhold eller fordi det ikke er tilbud om offentlig transport på strekningen. Når det er helsemessige årsaker til at pasienten trenger tilrettelagt transport, er det behandler som skal rekvirere reisen.

Regelverket legger ingen føringer for hvor lang ventetid og reisetid pasienter må regne med. Pasientreisekontorene har fokus på å forvalte regelverket på en økonomisk måte for å utnytte ressursene til helseforetakene best mulig, og pasienter må derfor forvente ventetid på transport både før og etter behandling. Økt samkjøring av pasienter er kostnadseffektivt og jeg er opptatt av at dette bidrar til at mer penger kan brukes til behandling og mindre til transport.

Jeg er opptatt av pasientens helsetilstand i disse sakene. Dersom denne tilsier at pasienten har behov for å komme raskt til og fra behandling, eventuelt har behov for å sitte alene i taxi, må dette angis når behandler rekvirerer transport. Behandler kan da utstede rekvisisjon på medisinsk grunnlag for å unngå unødig venting i forbindelse med behandling. Pasientreisekontoret vil deretter sørge for best mulig tilrettelagt transport for pasienten.

Jeg vil avslutningsvis peke på at pasienter har anledning til å klage på vedtak fattet av det lokale pasientreisekontoret dersom de er uenige. Fylkesmannen er klageorgan for vedtaket, og kan vurdere både rettslige og faktiske forhold som legges til grunn for avgjørelsen.

SPØRSMÅL NR. 613**Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 13. februar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for å tilse at Statens innkreivingsentral utøver en inndrivingsparaksis i samsvar med god inkassoskikk som gir rom for utøvelse av fornuftig

skjønn og ikke påfører mennesker i sårbare livssituasjoner som arbeidsledighet, svekket helse, krevende omsorgssituasjoner eller sårbare økonomi urimelige belastninger og redusert livskvalitet, og informere om hvordan en slik praksis faktisk blir sikret?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har som ombud og stortingsrepresentant mottatt flere meldinger vedrørende Statens innkrevingssentral sin innkreivingspraksis overfor mennesker i sårbare situasjoner som gir stor grunn til bekymring, særlig med den fortiden økende arbeidsledighet. Statens innkreivingsssentral sin virksomhet er regulert av Lov om Statens innkreivingsssentral (SI-loven). I følge lovens § 3 gjelder ikke Inkassoloven for Statens innkreivingsssentral, men dens innkreivng skal være i samsvar med god inkassoskikk. Så selv om inkassoloven derfor ikke direkte gjelder for Statens innkreivingsssentral, skal dens innkreivng likevel være i samsvar med god inkassoskikk. God inkassoskikk er en generalklausul i inkassoloven som sier at all inkassovirksomhet skal utøves i samsvar med god inkassoskikk og som samtidig påpeker at skyldner ikke skal utsettes for inkassometoder som utsetter skyldner for urimelig påtrykk, skade og ulempe.

Det er ut fra dette forventet at Statens innkreivingsssentral alltid utøver fornuftig skjønn i enkeltsaker og ikke påfører enkeltmennesker og familier ytterligere og urimelige belastninger. Det må i saker være mulig for skyldnere å kunne drøfte seg frem til frivillige løsninger som er til å leve med og som ikke hefter i forhold til gjeldsregister og fører mennesker ut i ytterligere krise. Saker som spørsmålsstiller er gjort kjent med, viser at Statens innkreivingsssentral sin praksis ikke alltid er i tråd med god inkassoskikk.

Det er i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe”. Regelen er et ufravikelig påbud, jf. ordet ”skal”. Kravet om god inkassoskikk er en rettslig standard lik som ”god advokatskikk” og ”god eiendomsmeglerskikk”, som alltid må vurderes konkret ut fra det enkelte tilfelle. Annet ledd er ikke uttømmende, ifølge forarbeidene. Regelen om god inkassoskikk gjelder alle stadier av inndrivelsen og ikke bare overfor skyldneren, men også familie, arbeidsgiver og omgangskrets (NOU 1983, nr. 8 s 93-94 og Ot.prp.nr.2 1997-1998 s. 108).

Spørsmålsstiller er gjort med saker der det synes klart at Statens innkreivingsssentral ikke har fulgt god inkassoskikk, har vanskeliggjort skyldners mulighet for oppfølging og forsørgeransvar for barn, ikke tatt hensyn til skyldners alvorlige helsesituasjon og prognose, og ikke ville diskutere frivillige løsninger som hadde muliggjort en nedbetaling som er til å leve med samtidig som fordringer ville blitt inndrevet innen rimelig tid.

Svar:

Som stortingsrepresentanten viser til følger det av SI-loven § 3 at Statens Innkreivingsssentrals (SIs) inn-

kreivng skal være i tråd med god inkassoskikk. En presisering av innholdet i «god inkassoskikk» er inntatt i inkassoloven § 8 annet ledd. Bestemmelsen fastsetter at det er i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter noen, herunder skyldner eller skyldnerens familie, arbeidsgiver og omgangskrets, for urimelig påtrykk, skade eller ulempe. Hvorvidt det foreligger «urimelig» påtrykk, skade eller ulempe, skal stort sett bedømmes ut fra «en objektiv norm for hva skyldnere i alminnelighet bør finne seg i under de gitte forhold», jf. Ot.prp. nr. 2 (1987-1988) Om lov om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav. Selv om vurderingen skal skje ut i fra en slik objektiv norm, vil det kunne legges vekt på særskilte omstendigheter som f.eks. sykdom eller arbeidsledighet hos skyldneren. Vektleggingen av slike særskilte omstendigheter må imidlertid avveies mot fordringshaverens behov for dekning og nødvendigheten av de aktuelle innfordringstiltak. Videre vil skyldnerens subjektive forhold også til en viss grad kunne spille inn, f.eks. dersom skyldneren klart søker å unndra seg forpliktelsen.

SI ble 1. januar 2015 innlemmet i Skatteetaten og er etter dette direkte underlagt Skattedirektoratet. Skattedirektoratet vil gjennom sin styring bidra til å sikre kvaliteten på innkreivingsforvaltningen i SI, bl.a. ved å påse at SI utøver sin inndrivelsespraksis i samsvar med god inkassoskikk. Dette er imidlertid også et ansvar for ledelsen i SI, og ved brudd på kravet til «god inkassoskikk» vil SI etter omstendighetene kunne pådra seg erstatningsansvar etter alminnelige erstatningsregler, og det kan også bli spørsmål om personlig ansvar for tjenesteforsømmelse mv.

Jeg vil også nevne at kontroll med SIs innkreivingsvirksomhet skjer gjennom etablerte klageordninger. Når SI treffer vedtak som kan påklages etter forvaltningsloven vil disse, med mindre annet er bestemt, bli behandlet av Skattedirektoratet som overordnet organ. Dersom det er innsigelser til måten SI utøver sin særnamskompetanse på, vil det være klagerreglene i tvangsfullbyrdelsesloven som kommer til anvendelse. Klager og innsigelser skal da behandles av tingretten. Tingretten behandler bl.a. klager over SIs avgjørelser og handlemåte i saker hvor det er tatt utlegg, enten ved trekk i lønn mv. eller ved at det stiftes utleggspant i skyldners formuesgoder.

SIs utenrettslige innkreivingsvirksomhet er videre omfattet av Sivilombudsmannens arbeidsområde, som blant annet innebærer å sikre at det i den offentlige forvaltning ikke øves urett mot den enkelte borger.

Det er ikke noe som tyder på at SI regelmessig utøver sin virksomhet i strid med god inkassoskikk eller andre bestemmelser i innkreivingsregelverket. Det kan i denne sammenheng vises til at det er svært sjelden at handlemåten til SI blir overprøvd av domstolene, Skattedirektoratet eller Sivilombudsmannen.

I den grad SI i enkeltsaker likevel skulle handle i strid med god forvaltningsskikk, vil skyldnerens retts-

sikkerhet være ivarettatt gjennom muligheten til å klage inn saken for ett eller flere av ovennevnte organer.

SPØRSMÅL NR. 614

Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm

Besvart 7. februar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva tenker statsministeren om at en rekke statsråder sprer falske nyheter og alternative fakta, og er dette en bevisst strategi fra regjeringen?»

Disse eksemplene føyer seg inn i en etter hvert lang rekke av eksempler på falske nyheter og alternative fakta fra denne regjeringen. Før jul brukte kulturministeren sin facebook-side til å spre falske nyheter om en Stavanger-skole.

BEGRUNNELSE:

Denne uken har både innvandrings- og integreringsministeren og barne- og likestillingsministeren hevdet at Arbeiderpartiet vil øke skattene for å betale for høy innvandring. Samferdselsministeren brukte sin facebook-side med nesten 70 000 følgere til å spre en ett år gammel sak om arveavgift bare halvannen uke etter at Arbeiderpartiet gikk ut og avklarte at det ikke blir arveavgift neste periode, med teksten

”Splitte mine bramseil!! Arbeiderpartiet slår sjørøverne når det gjelder å finne skatter.”

Svar:

Som statsråd med ansvar for skatte- og avgiftspolitikken svarer jeg på vegne av statsministeren.

Samlede skatte- og avgiftslettelser under denne regjeringen er om lag 21 mrd. kroner. Samtidig går Arbeiderpartiet til valg med et løfte om å øke det samlede skatte- og avgiftsnivået med 15 mrd. kroner i neste Stortingsperiode. Det er fakta.

Det kan ikke overraske noen at det blir debatt om en så ulik tilnærming til utfordringer i norsk økonomi. For denne regjeringen er en del av svaret skatte- og avgiftslettelser for å stimulere til arbeid, sparing og investeringer. For Arbeiderpartiet synes svaret å være skatte- og avgiftsøkninger.

SPØRSMÅL NR. 615

Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 17. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Det ble under forrige regjering satt av midler til en kryssløsning på E39 Eigestad i Eigersund kommune.

Vil statsråden bidra til at det nå kan etableres en enklere kryssløsning til det fremtidige industriområdet?»

Svar:

Jeg kjenner godt til den saken som representant Pollestad tar opp i sitt spørsmål. Saken lå uløst igjen etter forrige regjering, hvor representanten Pollestad da var statssekretær. Jeg har vært i området på befaring og møtt aktørene bak prosjektet. Jeg har også blitt kon-

taktet av lokale representanter fra regjeringspartiene i saken. Jeg ser nå på ulike løsninger, og som jeg har

kommunisert til lokale parter, tar jeg sikte på å kunne ha på plass en avklaring i løpet av meget kort tid.

SPØRSMÅL NR. 616

Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 13. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Vil statsråden se på muligheten for at Norge på lik linje med Frankrike og Italia kan innføre et tilsvarende forbud mot bruk av tynne (0,05mm) mikroplastposer som i dag benyttes i blant annet matbutikkens frukt og grønsaksdisker?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har vi fått økt kunnskap om omfanget og følgene av marin forurensning. At problemet er svært alvorlig fikk vi også et bilde på da en hval nylig strandet utenfor Bergen med 30 plastposer i magen.

Skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal kan fortelle at sjøfuglen havhest, som var en signaturart på Runde, et av landets viktigste fuglefjell, - nå er så godt som borte fra øya. Samtidig anslår forskere (ifølge skjærgårdstjenesten) at 98 % av havhesten i Nordsjøen har plast i magen, som den ikke greier å kvitte seg med.

Havforskningsinstituttet skal også ganske nylig har publisert rapporter som forteller at 3 % av kysttorsken har plast i magen og at det ligger opp til 10 tonn (plast) søppel pr. kvadratkilometer på havbotnen mange plasser langs kysten.

Samtidig som det er viktig med kontinuerlig rydding av søppel generelt i strandsona, for å unngå skade på både fugl og fisk, mener jeg det må jobbes bevisst for å få ned bruken av plast der dette er mulig. De enorme plastmengdene som driver omkring både i havet, langs kysten og på land må reduseres kraftig.

Ny EU-lov 28. april 2015.

Som et godt eksempel på tiltak for å redusere den mest skadelige plasten for fugl og fisk, kan nevnes at Frankrike, 1. juli 2016 innførte forbud mot bruk av plastposer som er tynnere enn 0,05 millimeter. Her dreier det seg om såkalt lette plastbæreposer – tilsvarende poser som brukes til frukt og grønnsaker i samtlige matbutikker i Norge i dag. Matvarebutikkene i

Frankrike erstattet plastposene med tynne og lett nedbrytbare papirposer 1. juli 2016.

Sammen med Italia, er Frankrike EU-land nummer to som har innført forbud mot lette plastposer i tråd med EUs vedtak om å bekjempe bruken av forurensende plastposer.

Den 28. april 2015 vedtok Europaparlamentet en juridisk bindende lov som skal redusere forbruket av plastposer som er tynnere enn 0,05 mm. - poser som går innenfor definisjonen av «mikroplastikk»

Den nye EU-loven forplikter medlemslandene til drastisk å redusere bruken av den mest brukte og populære – men forurensende – plastposen. Norge bør etter mitt syn følge EU landene i denne saken.

Skal vi klare å bidra til å redde fisken i havet og sjøfuglene våre, vil et forbud mot bruk av tynne plastposer som beskrevet her være en god og viktig start på å få redusert plastforurensningen som tar livet av både fugl og fisk.

Svar:

Marin forurensning fra plast er et alvorlig og økende globalt miljøproblem. Plast kan spises av fisk, fugler og større sjøpattedyr og forårsake store lidelser hos dyrene. Plastavfall i havet kan dessuten brytes ned til mikroplast, som kan tas opp i næringskjeden. Det er mange kilder til plastavfallet, og plastbæreposer er en av dem. Mange tiltak og virkemidler kan være aktuelle for å redusere marin forurensning.

EU vedtok i 2015 et direktiv om reduksjon i bruk av lette plastbæreposer som endrer det eksisterende emballasjedirektivet som er en del av EØS avtalen. Direktivet pålegger medlemslandene å oppnå en vedvarende reduksjon i bruk av plastbæreposer. Direktivet omfatter lette plastbæreposer med veggtykkelse under 50 mikrometer, mens de tynneste plastbæreposene med veggtykkelse under 15 mikrometer som brukes av hygiene hensyn eller som primæremballasje for å redusere matsvinn, kan holdes utenfor. Direktivet retter seg

altså ikke primært mot den typen tynne plastposer som brukes i matbutikkens frukt og grønsaksdisker.

Norge skal gjennomføre direktivet, og Klima- og miljødepartementet fikk nylig en vurdering fra Miljødirektoratet med forslag til hvordan dette kan gjøres. Avgift vurderes her som et alternativ. Avfallsbransjen og dagligvarebransjen har også fått mulighet til å levere innspill til hvordan de mener målet om redusert bruk av plastbæreposer best kan nås. Disse innspillene er nylig mottatt i departementet og vil også vurderes når departementet nå skal ta stilling til hvordan direktivet skal gjennomføres i Norge.

Hensikten med direktivet om reduksjon i bruk av plastbæreposer, er å redusere forsøpling på land og i det marine miljøet. I Europa er forurensning fra tynne plastbæreposer en viktig kilde til marin forsøpling. I Norge er forurensning fra denne kilden ikke så vesentlig, blant annet fordi posene i stor grad brukes til å emballere avfall og ellers håndteres i avfallssystemet. Samtidig er jeg svært opptatt av den økende miljøutfordringen marin forsøpling og spredning av mikroplast utgjør og dette arbeidet har nå høy prioritet både nasjonalt og internasjonalt.

Plastavfall blir transportert med havstrømmene mellom land og kontinenter. Marin forsøpling og spredning av mikroplast krever derfor i stor grad globale løsninger. Norge arbeider aktivt i flere fora for å få på plass tiltak internasjonalt, blant annet i FNs

miljøforsamling. Etter forslag fra Norge vurderes nå blant annet eksisterende internasjonale reguleringer på området og behovet for et styrket og mer forpliktende regelverk, herunder om det er behov for eventuelt en egen juridisk bindende avtale på dette området. Norge er også opptatt å spille inn til relevante EU-prosesser fordi tiltak på EU-nivå også er av stor betydning. Norge vil blant annet benytte muligheten til å gi innspill når EU nå skal utvikle en plaststrategi. Innenfor nordisk samarbeid har Norge trukket frem marin forsøpling og mikroplast som viktige temaer.

Miljødirektoratet har i tiltaksvurdering til departementet gitt råd både om tiltak mot mikroplast og mot marin forsøpling. Direktoratet foreslår en rekke ulike tiltak rettet mot flere kilder nasjonalt, som vil bidra til å redusere marin forsøpling og spredning av mikroplast. Departementet vurderer nå hvordan forslagene fra Miljødirektoratet skal følges opp og jeg vil raskt komme videre med konkrete tiltak.

Jeg er også opptatt av å redegjøre for Stortinget om dette viktige temaet. Regjeringen vil før påske legge frem en stortingsmelding om oppdatering av forvaltningsplan Norskehavet hvor status for marin forsøpling i norske havområder vil bli grundig gjennomgått. Tiltak og virkemidler overfor marin forsøpling og mikroplast vil videre være sentrale temaer i stortingsmeldingen om avfallspolitikken og den sirkulære økonomien som legges frem før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 617

Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 13. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Marin forurensning er et stadig økende problem og i 2050 venter forskere å finne mer plast enn fisk i havet.

Hva gjør regjeringen med dette nasjonalt og globalt, og i hvilken grad fører disse tiltakene til reduksjon?»

Svar:

Som representanten påpeker er marin forsøpling et alvorlig og økende miljøproblem. Dette er et område jeg som klima- og miljøminister er svært opptatt av.

Marin forsøpling og spredning av mikroplast i havet har negativ påvirkning på marine økosystem,

naturmangfold og bærekraftig utvikling. Selv om ikke alle effektene av marin forsøpling er kjent, er det bred enighet globalt om at dette er et alvorlig problem. Det følger av FNs bærekraftsmål for hav at marin forsøpling må reduseres vesentlig innen 2025.

Avfall blir transportert med havstrømmene mellom land og kontinenter. Marin forsøpling og spredning av mikroplast krever derfor i stor grad globale løsninger. Mer enn halvparten av plastavfallet i havet er antatt å komme fra et fåtall land i det sørøstlige Asia.

Norge arbeider aktivt for å få på plass tiltak internasjonalt, blant annet i FNs miljøforsamling. Etter forslag fra Norge vurderes nå blant annet eksisterende internasjonale reguleringer på området og behovet for et styrket og mer forpliktende regelverk. Norge er også opptatt av å bidra i relevante EU-prosesser fordi tiltak

på europeisk nivå også er av stor betydning. Vi vil også gi innspill når EU nå skal utvikle en plaststrategi.

EU har vedtatt et direktiv for å redusere bruken av plastposer. Norge skal gjennomføre direktivet, og Klima- og miljødepartementet fikk nylig en vurdering fra Miljødirektoratet med forslag til hvordan dette kan gjøres. Avgift vurderes her som et alternativ. Avfallsbransjen og dagligvarebransjen har også fått mulighet til å levere innspill til hvordan de mener målet om redusert bruk av plastbæreposer best kan nås. Disse innspillene er nylig mottatt i departementet og vil også vurderes når departementet nå skal ta stilling til hvordan direktivet skal gjennomføres i Norge.

Under det nåværende norske formannskapet i Nordisk Ministerråd er marin forsøpling satt høyt på dagsorden. Dette innebærer blant annet faglig samarbeid om ulike problemstillinger knyttet til marin forsøpling og spredning av mikroplast. Norge er opptatt av at også konkrete tiltak for å redusere marin forsøpling og spredning av mikroplast blir tema for det nordiske samarbeidet.

Selv om Norge bidrar lite til marin forsøpling og spredning av mikroplast i global sammenheng, er det behov for å styrke tiltakene også her. I Norge er plastavfall fra fiskeri- og oppdrettsnæringen og forbruksavfall

viktige kilder til marin forsøpling. Miljødirektoratet har blant annet foreslått at det innføres en produsentansvarsordning for fiskeri- og oppdrettsnæringen. Fritidsbåter er også en kilde til marin forsøpling. Regjeringen arbeider nå med å få på plass en returordning for kasserte fritidsbåter.

Marin forsøpling som brytes ned er den største kilden til tilførsel av mikroplast i havet. Når det gjelder spredning av mikroplast fra landbaserte kilder er dekkslitasje den største kilden til utslipp, etterfulgt av gummigranulater fra kunstgressbaner, maling og tekstiler. Miljødirektoratet har foreslått flere tiltak på disse områdene. Vi vurderer nå hvordan forslagene fra Miljødirektoratet skal følges opp med konkrete tiltak for å begrense marin forsøpling og spredning av mikroplast.

Jeg er også opptatt av å redegjøre for Stortinget om dette viktige temaet. Før påske vil jeg legge frem en stortingsmelding om oppdatering av forvaltningsplan Norskehavet hvor status for marin forsøpling i norske havområder vil bli grundig gjennomgått. Videre vil virkemidler og tiltak overfor marin forsøpling og mikroplast være sentrale temaer i stortingsmeldingen om avfallspolitikken og den sirkulære økonomien som legges frem før sommeren.

SPØRSMÅL NR. 618

Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 13. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Ser helseministeren faren for at småkommuner ikke får tak i den kompetansen som kreves i akuttmedisinforskriften og at mange får lenger vei til legevakta og at dette utfordrer trygghet og helse?»

BEGRUNNELSE:

Vi har fått bekymrede meldinger fra Telemark. Når akuttmedisinforskriften trer i kraft står Tinn kommune foran vanskelige alternativer for en liten kommune med stram økonomi; enten lage en egen legevaktordning som vil koste 7 millioner kroner, eller inngå interkommunalt samarbeid som koster 700 000 kroner. De frykter at det som på papiret skal handle om kvalitet, i virkeligheten til små kommuner betyr sentralisering, utrygghet og helsefare.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at legevakttjenesten er en viktig tjeneste med stor betydning for befolkningens opplevelse av trygghet. Med akuttmedisinforskriften, som trådte i kraft 1. mai 2015, ble det for første gang stilt konkrete krav til kompetanse hos personell i denne tjenesten utover generelle krav om forsvarlighet, og at leger som tilsettes i legevakt skal tilfredsstille kravene i forskrift om veiledet tjeneste for allmennleger.

Legevaktarbeid er en beredskapstjeneste som ofte krever raske avgjørelser og der legen ofte må treffe beslutninger alene. Det er derfor viktig å sikre tilstrekkelig kompetanse i tjenesten. Det var likevel kompetansekravene, særlig til lege i vakt, som var mest krevende å håndtere i forbindelse med høringen på akuttmedisinforskriften. Blant annet KS og mange kommuner uttrykte bekymring for kostnader, gjennomførbarhet og bærekraften i legevakttjenesten dersom kravene i

høringsnotatet ble opprettholdt. Fagmiljøene ønsket imidlertid på noen områder sterkere krav.

Legevakt er en så viktig tjeneste at det ikke ville være riktig å unnlate å stille krav til kompetanse i tjenesten selv om mange kommuner anser kravene som vanskelige å etterleve. De fastsatte kravene anses som nødvendige minimumskrav for å oppfylle kravet til en forsvarlig legevaktjeneste.

På bakgrunn av bekymringene fra KS og mange kommuner fant jeg det nødvendig å foreslå en overgangsordning på tre år for kravet til grunnkompetanse for lege, for å gi kommunene mer tid til å få på plass nødvendig kompetanse. Overgangsordningen varer fram til 1. mai 2018, og det er nok denne representanten refererer til når han peker på at Tinn kommune står foran vanskelige alternativer når forskriften trer i kraft.

Akuttmedisinforskriften stiller også krav til kurs i akuttmedisin og volds- og overgrepshåndtering for leger og annet helsepersonell i vakt. For dette kravet er det gitt en overgangsordning på fem år som har med kapasiteten i gjennomføringen av kurs å gjøre.

Det er også gitt en unntaksbestemmelse i forskriften som kan bli aktuell å benytte når overgangsordningen avsluttes.

Jeg følger implementeringen av akuttmedisinforskriften nøye. Jeg har gitt i oppdrag til Helsedirektoratet, i dialog med KS, å følge med på i hvilken grad bestemmelsene i forskriften etterleves, med spesielt fokus på kompetanse- og personellutviklingen i tjenesten og på prosesser og tiltak i kommunene for å

oppfylle forskriftens krav til kompetanse. Oppdraget har frist 31. januar 2018. Dette gir mulighet til å gjøre endringer i akuttmedisinforskriften før 1. mai 2018 dersom det viser seg å være nødvendig.

Kommunen kan organisere tjenesten på flere måter, bl.a. gjennom interkommunalt samarbeid. I henhold til det generelle forsvarlighetskravet i helse- og omsorgstjenesteloven og ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten skal kommunen sørge for at legevakten har tilstrekkelig bemanning, nødvendig kompetanse og utstyr. Forut for den vaktordning som velges, må kommunen ha gjort en risiko- og sårbarhetsanalyse, blant annet av reiseavstand til legevakt og behov for bakvaktordninger.

Akuttmedisinforskriften tydeliggjør også krav til samhandling og samarbeid mellom virksomheter som yter akuttmedisinske tjenester. Rammevilkår og lokale behov knyttet til legevaktjenesten er svært forskjellige rundt i landet. Det blir viktig at kommuner og helseforetak bruker de lovpålagte samhandlingsavtalene til felles planlegging av de akuttmedisinske tjenestene.

Legevaktjenesten anses i dag som et svakt ledd i den akuttmedisinske kjeden. Både Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste og Akuttutvalgets NOU 2015:17 Først og fremst tar opp at det er behov for å utnytte kommunenes ressurser på en bedre og mer fleksibel måte og utvikle et bredere øyeblikkelig hjelpetilbud forankret i kommunene. Dette vil jeg komme nærmere tilbake til i svaret på representantforslag 34 S (2016-2017) som jeg nå har til vurdering.

SPØRSMÅL NR. 619

Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen

Besvart 13. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Det er i dag mange asylsøkere som har fått midlertidig tillatelse, men som ikke skal bosettes og derfor blir boende på asylmottakene. Adresseavisen skrev 2. februar om en person som har bodd på mottak i hele 12 år. UDI har opplyst at det per 31. august 2016 var mer enn 340 mennesker som hadde bodd mer enn 5 år på mottak, de har tillatelse men skal ikke bosettes. Dette er en uholdbar situasjon både for dem det gjelder, men også for Norge.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå at flyktninger blir boende på asylmottak i tiår?»

BEGRUNNELSE:

Adresseavisen skrev den 2. februar om en person som har bodd på asylmottak siden 2004. Han får midlertidige tillatelser fordi han i følge UDI ikke har bidratt nok til å avklare sin egen identitet. Selv er han klar på at han har gjort det han kan, og har også tilbudt en DNA-prøve for å bevise slektskap til familie i Trøndelag. I følge UDI så var det per 31. august 2016 693 personer som har fått tillatelse, men som ikke kan bosettes, og 340 har bodd på mottak i mer enn 5 år.

Enn så lenge er han en av flere som har midlertidige tillatelser fordi det er uenighet om identifikasjon, og som dermed blir gående i limbo. De blir ikke bosatt

i en kommune, de får heller ikke opplæring og kvalifisering gjennom introduksjonsprogrammet. Dette er personer som i realiteten ikke kan få startet livet sitt, og som dermed fort ender opp med å motta støtte og stirre i veggen. Stikk i strid med målet om å integrere flest mulig, til det beste for samfunnet og den enkelte.

Svar:

Hovedregelen for å få opphold på humanitært grunnlag etter avslag på søknad om beskyttelse (asyl) i Norge, er at identiteten må være sannsynliggjort. Søker må legge frem dokumentasjon på sin identitet hvis det er praktisk mulig. Dersom det foreligger sterke menneskelige hensyn, kan det likevel gis en begrenset tillatelse, selv om identiteten ikke er dokumentert. Det gis da en begrenset tillatelse inntil dokumentasjonen er fremlagt. Denne begrensede tillatelsen gir rett til å arbeide, men danner ikke grunnlag for familieinnvandring, permanent oppholdstillatelse eller statsborgerskap. Tillatelsen må fornyes hvert år, men har ingen begrensning når det gjelder antall ganger den kan fornyes.

Det er viktig å beskytte asylinstituttet og adgangen til å få opphold på humanitært grunnlag bør være sne-

ver. Det er også viktig for norske myndigheter å vite som får tillatelse til å bo og arbeide i Norge. En hovedutfordring er å sikre seg mot at personer opptrer med falsk identitet, med flere identiteter, eller at flere personer deler samme identitet.

Formålet med å gi begrensede tillatelser ved tvil om identitet er derfor å motivere til å fremlegge ID-dokumenter. Tallene viser at over 40 prosent av de med begrenset tillatelse i påvente av dokumentert identitet fremlegger identitetspapirer ved fornyelse av tillatelsen, og dermed fyller vilkårene for ordinær oppholdstillatelse. Dette viser at formålet med å kunne gi begrenset tillatelse oppnås.

Jeg er enig i at det er utfordringer med ikke å bosette de som får slik tillatelse, da de vil kunne bli boende i mottak over lengre tid, og langvarig opphold i mottak har individuelle og samfunnsmessige kostnader. De har heller ikke rett og plikt til å delta i introduksjonsprogrammet, som tilbyr grunnleggende kvalifisering i blant annet norsk og samfunnskunnskap.

På den annen side er det å bo i mottak et frivillig tilbud. Den begrensede tillatelsen gir rett til å arbeide, og det er ikke noe til hinder for at man selv kan finansiere egen bolig og livsopphold.

SPØRSMÅL NR. 620

Innlevert 3. februar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 13. februar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Endringene i den sikkerhetspolitiske situasjonen stiller større krav til Forvarets operative evne. Et mer avansert forsvar stiller krav til høy kompetanse. Stortinget er tydelig på at reformer i forsvarets utdanningssystem skal bedre kvaliteten, styrke den militære kjernekompetansen og være mer forskningsbasert.

Hvordan vil ministeren styrke de militære profesjonsutdanningene og sikre økt kvalitet, spesielt ut fra lærdommen fra FFI rapporten om erfaringer fra intern-effektiviseringen 2009-2015?»

BEGRUNNELSE:

Målet med den nye langtidsplanen for forsvaret 2017-2020 er å sikre Norges suverenitet, territoriell integritet og politisk handlefrihet. Stortinget sluttet seg til beho-

vet for å reformere forsvarsektorens utdanningssystem. Målene for utdanningsreformen er å bedre forutsetningene for kvalitet i utdanningen samt styrke forskningsbasert utdanning og samtidig frigjøre ressurser ved å prioritere militær kjernekompetanse. Stortinget la vekt på samarbeid mellom det operative leddet og utdanningsinstitusjonene som en forutsetning for kvalitet, relevans og en utdanning som dekker de taktiske behov. Videre ble det lagt til grunn at utdanningen må understøtte egenarten i den militære profesjon, og at studiene som tilbys må være relevante, behovsprøvede, fleksible og kostnadseffektive.

Stortinget understreket at en organisatorisk sammenslåing ikke måtte medføre et nytt lag av komplekse styringslinjer og unødig byråkratisering. Det ble videre vist til at ressursfrigjøringspotensialet er beregnet til 530 mill. kroner, tilsvarende en femtedel av kostnadene til Forsvarets utdanningssystem. Stortinget forutsetter at utdanningsreformens vektlegging av innsparing,

effektivisering ikke skal gå på bekostning av utdanningskvaliteten.

Regjeringen har i sin innstilling lagt til grunn at utdanningsområdet er det området der en rakest skal hente inn økonomiske endringer gjennom organisatoriske tiltak.

I desember 2016 leverte Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) en rapport om "Hvilke tiltak bør vi prøve flere ganger? Erfaringer fra interne effektiviseringer 2009-2015". Konklusjonen er at bare omlag 500 til 700 mill. av den innrapporterte effekten på 1,2 mrd.kr, kan regnes som varig innsparing. Det er økonomisk effekt som blir brukt som det mest relevante vurderingskriterium for å måle resultat av innsparing. En kan ikke kun legge økonomiske kriterier til grunn når målet er at endringene ikke skal gå på bekostning av kvalitet på profesjonsutdanningen av fremtidens krigere.

MC Kinsey & Company som på vegne av FD ga en vurdering av potensialet for å ta ut gevinster gjennom effektivisering i forsvarssektoren, foreslo kun tiltak som tok utgangspunkt i et toppstyrt effektiviseringsarbeid. Mens Krigsskolene er utviklet i nært samspill mellom fag, profesjon, praktisk lederskap og tett samarbeid med det operative. Hver våpengren har sin egenart og krav til spesielle ferdigheter. Det minst utfordrende er å lære samhandling på tvers når man har den grunnleggende kompetanse som sjø-, hær- eller luft kriger. I arbeidet med å reformere utdannings-systemet er det derfor viktig å vite hva som fungerer og hva som er fornuftig å samordne og at de som har direkte ansvar og erfaring for utdanningen i dag blir viktige premissleverandører.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 3. februar 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ruth Grung (AP) om hvordan regjeringen vil styrke de militære profesjonsutdanningene og sikre økt kvalitet. Spørsmålet er også knyttet opp mot lærdommen fra FFI-rapporten om erfaringer fra interne effektiviseringer 2009-2015.

Den pågående utdanningsreformen i Forsvaret er først og fremst en kvalitetsreform. Den er drevet frem av tilsvarende prosesser i sivil universitets- og høyskolesektor hvor hensikten er å konsolidere institusjonene, og styrke den faglige kvaliteten gjennom mer robuste fagmiljøer.

Forsvaret startet tidlig på 2000-tallet en prosess for å akkreditere sine høyskoler. Den siste skolen som ble akkreditert var Forsvarets etterretningshøgskole i 2013. Dette var et fornuftig og riktig valg. Den militære profesjonsutdanningen er av natur en hybrid mellom rene militære fag og sivil akademia. Akkreditering gir utdanningen legitimitet og forankring i samfunnet. Solid utdanning forankret i anerkjente sivile standarder er

også med på å sikre anseelsen for den militære profesjon. Dette er viktig av flere grunner, blant annet for å sikre best mulig rekruttering.

Valget om å akkreditere Forsvarets høyskoler medfører også et ansvar for å følge utvikling, trender og reformarbeid i sivil sektor tett. Arbeidet med konsolidering av universiteter og høyskoler etter strukturmeldingen er godt i gang, og dette arbeidet gis nå ytterligere retningen gjennom kvalitetsmeldingen. Forsvarets høyskoler kan ikke stå uberørt av denne utviklingen. Grunnlaget for god militær profesjonsutdanning er det samme som for andre profesjonsstudier - solide fagmiljøer. Det vi si fagmiljøer av en viss størrelse og med en riktig blanding av relevant profesjonserfaring og høy akademisk kompetanse.

Dagens skolestruktur har seks selvstendige akkrediterte høyskoler med til sammen mellom 600 og 700 studenter. Disse er fordelt på en rekke bachelor- og masterprogrammer med små og delvis overlappende fagmiljøer. Dette gjør det utfordrende og ressurskrevende å bygge robuste fagmiljøer for å sikre kvalitet også i fremtiden. Forsvaret bruker i dag totalt 2,5 milliarder kroner årlig på utdanning, og det er viktig at ressursene utnyttes på en slik måte at man sikrer et fleksibelt utdanningssystem med rett kvalitet. Et system som er i stand til å tilpasse seg struktur, personell-sammensetning og utviklingstrender.

Regjeringens hovedgrep i utdanningsreformen er å skape ett utdanningssystem hvor det er mulig å styre, utvikle og anvende ressursene helhetlig. På tvers av forsvarsgrener, på tvers av skoler og institusjoner, og på tvers av skillene mellom fagutdanning og befals- og offisersutdanning. Dette muliggjør sterkere fagmiljøer. Grepet gir også en mulighet til å se ressursene på våpenskolene i sammenheng med ressursene på høyskolene. I fremtidens utdanningssystem skal en større del av bachelorgraden på krigsskolenivå være profesjonsrelevant fagutdanning. Denne må i stor grad leveres av våpenskolemiljøene. På denne måten legger man til rette for fagmoduler som også er tilgjengelige for det nye spesialistkorpset. Dette er et nødvendig skritt for å tilpasse Forsvarets utdanningssystem til militærordningen, og sikrer kvalitativt god utdanning for begge personellkategoriene.

Tilnærmingen til forbedring og effektivisering skiller seg i den inneværende langtidperioden, 2017-2020, vesentlig fra tidligere perioder. Den nye tilnærmingen er utviklet i samarbeid med Forsvaret og FFI gjennom langtidplanarbeidet. Mens det i tidligere perioder i mindre grad er blitt konkretisert tiltak i forkant av gjennomføringen, og hvor mye av ansvaret er blitt lagt på lokalt nivå, er det i denne perioden identifisert konkrete tiltak i forkant av at langtidplanen skal gjennomføres. Tiltakene har svært lite til felles med de tiltakene FFI har evaluert i perioden 2009-2015. Mens mange av gevinstene før kom fra kutt i reiser, bruk av rammeavtaler og ved å ansette eksterne konsulenter,

planlegges det nå i praksis med en rekke større omstillingsreformer i sektoren. Disse reformene innebærer i mange tilfeller grunnleggende endringer og som skal gi varige effekter.

Tiltakene har vært gjenstand for grundige vurderinger og beregninger. Ved å implementere disse oppnår vi også en rekke kvalitative gevinster. Gjennom iverksettelsesbrevet for 2017-2020 har regjeringen også innført en obligatorisk metode for gevinstrealisering i forsvarssektoren. Hensikten med dette er å sikre at gevinstrealiseringsarbeidet gjøres systematisk og etterprøvbart, samt å sikre reell realisering av både kvalitative og kvantitative gevinster.

Det er derfor vanskelig å koble utdanningsreformen til effektiviseringsrapporten fra FFI da utdan-

ningsreformen er et helt annet type tiltak. Reformen er toppstyrt og setter hele Forsvarets utdanningsressurser inn i ett felles system. En lokal tilnærming til effektivisering kunne gitt uheldige konsekvenser for Forsvarets utdanningssystem. Resultatet ville vært en ytterligere reduksjon av allerede små fagmiljøer og svekket grunnlag for relevant profesjonsutdanning.

Det er viktig for meg å understreke at samtidig som vi skal styrke fellestankegangen og samle like fagmiljøer, har regjeringen stor respekt for nødvendigheten av grunnleggende grenvis og fagspesifikk kompetanse som et grunnlag for samhandling. Den skolestrukturen regjeringen legger opp til i utdanningsreformen er et uttrykk for nettopp denne balansegangen.

SPØRSMÅL NR. 621

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 8. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«I rundskriv 06-A/2017 er jobbsjansen for hjemmeværende innvandrerkvinner endret slik at det kun gjelder de kvinnene «som ikke er avhengige av sosialhjelp».

Kan statsråden forklare hvorfor regjeringen vil begrense personkretsen som kan få jobbsjansen slik at kvinner som trenger sosial hjelp ikke skal få mulighet til å delta og ved det få komme i jobb?»

BEGRUNNELSE:

I Rundskriv 06-A/2017 er det i følge punkt 2.3 «målgruppe» slik at kvinner som er avhengig av sosialhjelp ikke lenger er i denne målgruppen.

Formålet med ordningen er å

«[...] gjennom individuelt tilpassede programmer gi styrkede kvalifikasjoner for varig tilknytning til arbeidslivet og økonomisk selvhjulpenhet. Programmet skal ha et særskilt fokus på tidlig utplassering av deltaker på ordinær arbeidsplass med tett oppfølging. Tilskuddsordningen skal videre bidra til kunnskapsutvikling.»

Kvinner som er avhengig av sosial hjelp har ofte liten tilknytning til arbeidslivet, og det er derfor nærliggende at denne gruppen fortsatt burde være en del

av målgruppen for et program hvor målet er å få folk i arbeid.

Flere som arbeider med integrering har vært i kontakt med meg å fortalt at de har mange som nå ikke lenger kvalifiserer til programmet, men som burde vært en del av det.

Svar:

Jobbsjansen er utarbeidet etter modell av introduksjonsordningen, og er en videreføring av forsøksordningen Ny Sjanse som startet opp i 2005. Målet med Jobbsjansen har vært å øke sysselsettingen blant innvandrere som står langt fra arbeidsmarkedet, som har behov for kvalifisering og som ikke omfattes av andre ordninger.

For at flere grupper skal få styrkede kvalifikasjoner for å delta i arbeidslivet, bedre ferdigheter i norsk og bedre innsikt i norsk samfunnsliv ble det i Meld. St. 30 (2015-2016) Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk varslet at Jobbsjansen vil bli endret ved at ordningen deles i tre deler med tre ulike målgrupper. Det ble også varslet at sosialhjelpsmottakere ikke lenger skal få tilbud om kvalifisering gjennom Jobbsjansen, da de bør kunne omfattes av andre ordninger som for eksempel kvalifiseringsprogrammet.

Forslaget er fulgt opp gjennom Prop. 1 S (2016-2017) og inngår i regelverket for tilskuddsordningen

for 2017. Regelverket er lagt ut på www.regjeringen.no/jd under Tilskudd fra JD. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet forvalter tilskuddsordningen og har kunngjort regelverket i rundskriv 06- A, B og C/ 2017 på sine hjemmesider.

Innsatsen mot hjemmeværende innvandrerkvinner som ikke mottar sosialhjelp videreføres gjennom Jobbsjansen del A. Gjennom Jobbsjansen del B skal skoleiere kunne søke om prosjektmidler for å tilby mer grunnskoleopplæring til ungdom slik at flere blir i stand

til å fullføre videregående opplæring. Jobbsjansen del C åpner for forsøk med lengre programtid for deltakere i introduksjonsprogrammet. Denne delen er særlig aktuell for deltakere med liten eller ingen skolebakgrunn og som har startet i opplæring på grunnskolens eller videregående skoles nivå som en del av introduksjonsprogrammet. Dette tiltaket er derfor svært relevant for kvinner med liten eller ingen skolebakgrunn fra hjemlandet.

SPØRSMÅL NR. 622

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 8. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Gebyrene for å få familiegjengenforening er i 2017 satt opp fra kr. 5900 til kr. 8000, en økning på mer enn 35 %. Samtidig er prisindeksen for øvrig i samfunnet på 3,5 % de siste tolv månedene. Det er totalt fravær av begrunnelsen for økningen i gebyret, men det må antas at Regjeringens hensikt er at færre skal kunne søke.

Hvor mange færre personer regner Regjeringen med nå ikke vil ha økonomi eller tid nok til å søke innenfor gjeldende frist på 1 år og ny frist for å få unntak for krav til inntekt?»

BEGRUNNELSE:

UDI opplyser at fra 1. januar blir gebyrene for søknader om familieinnvandring endret. Dette er publisert 21. desember 2016.

Gebyret for de som søker om familieinnvandring for første gang vil øke fra 5 900 kroner til 8 000 kroner. Gebyret for de som allerede har en familieinnvandringstillatelse, og søker om fornyelse før den forrige tillatelsen går ut, reduseres fra 3 200 kroner til 2 200 kroner. Det er Justis- og beredskapsdepartementet som bestemmer gebyrene.

I forslag fra departementet som er på høring fremgår det følgende bekymring om muligheten til å betale, når tidsfristen blir på 3 måneder i stedet for ett år:

«Behandlingsgebyret er per 1. januar 2017 kr 8 000. Departementet er kjent med at det vil kunne være utfordringer knyttet til å fremskaffe nødvendige midler til betaling av gebyr.

Departementet legger imidlertid til grunn at det vil være praktisk mulig å få betalt gebyret i tide.»

Svar:

Gebyrer har som hovedformål å dekke utgiftene når det offentlige utfører en klart definert tjeneste overfor betaleren. Mottakeren av tjenesten skal ikke betale mer enn kostnaden av å produsere og levere tjenesten, men gebyret skal samtidig også, som hovedregel, dekke kostnadene fullt ut. Det vises til Bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering i Finansdepartementets rundskriv R-112/15.

En ny gjennomgang av kostnadene knyttet til behandling av utlendingssaker i 2016 viste at gebyrsatsen for søknader om førstegangs familieinnvandring var lavere enn gjennomsnittlig utgift per sak og dermed ikke kostnadsdekkende. På den andre siden viste gjennomgangen at gebyret for søknad om fornyelse av tillatelsen trolig var noe høyt sammenlignet med de faktiske utgiftene. På denne bakgrunn er gebyret for førstegangs søknad om familieinnvandring blitt økt fra 5 900 kroner til 8 000 kroner, samtidig som gebyret for fornyelse av familieinnvandringstillatelse er blitt redusert fra 3 200 kroner til 2 200 kroner. De budsjettmessige konsekvensene ble vedtatt i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2017.

Det understrekes at barn er unntatt fra gebyr. Utgiftene til denne gruppen er da heller ikke del av gebyrgrunnlaget for beregning av gebyrene for søknad om familieinnvandring, og subsidieres således av det offentlige.

Justis- og beredskapsdepartementet har nylig sendt på høring et forslag om å redusere fristen for å fremme søknad om familiegjengenforening for at flyktning kan unntas fra kravet til sikret underhold, fra ett år til tre måneder, jf. utlendingsforskriften § 10-8 fjerde og femte ledd. Samtidig foreslås det at fristen avbrytes ved søknad på nett. Forslaget har sin bakgrunn i anmodningsvedtak nr. 859 (2015–2016). Økningen i

gebyret, sammenholdt med de foreslåtte endringene i fristen for unntak fra underholdskravet for flyktninger, kan gjøre det mer utfordrende å fremskaffe nødvendige midler til å betale gebyret i tide. Det legges imidlertid til grunn at det fortsatt vil være praktisk mulig. Departementet vurderer likevel å innføre utsatt betalingsfrist (seks måneder) for å gi partene tilstrekkelig med tid for å skaffe beløpet.

SPØRSMÅL NR. 623

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 13. februar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Mener statsråden det vil være fornuftig å avvente statistikklovutvalget før det gjøres vesentlige endringer i SSBs organisering og virksomhet?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til pågående debatt om modellvalg og fremtidig organisering av SSB, herunder fremtiden for SSBs forskningsavdeling. Flere bekymringer har blitt frem satt.

Teknisk Beregningsutvalg (TBU) er grunnleggende for at det inntektspolitiske samarbeidet skal fungere. Fra arbeidslivets parter uttrykkes det nå sterk uro over at det metodegrunnlaget TBU bygger på langt på vei foreslås fjernet av utvalget som ble satt ned av SSB-direktøren for å vurdere metoder og organisering.

Utvalget foreslår også en kraftig reduksjon av forskningsavdelingen, men med større fokus på internasjonal publisering hos dem som blir igjen. Dette er nært knyttet til diskusjonen om SSBs rolle fremover, herunder hvor selvstendig SSB skal være.

I mandatet til statistikklovutvalget er det klart presisert at SSBs virksomhet skal vurderes, herunder en vurdering av om det fortsatt skal være en lovpålagt oppgave for SSB å utnytte statistikken til analyse og forskning. Utvalget skal levere i desember 2017, og det ville etter min mening være naturlig å avvente utvalgets vurderinger og anbefalinger før det gjøres omfattende endringer i SSBs organisering og virksomhet.

Svar:

Det har den siste tiden vært reist spørsmål om organiseringen av forskningsavdelingen i SSB. Diskusjonen har sitt opphav i en rapport fra en arbeidsgruppe i SSB. Rapporten ble bestilt av administrerende direktør Christine Meyer og avlevert til henne i begynnelsen av januar i år. Arbeidsgruppen har hatt både interne og eksterne deltakere.

SSB er etter statistikkloven faglig uavhengig. Det sikrer blant annet at statistikk, analyser og vurderinger har stor tillit i samfunnet. SSB er først og fremst statistikkprodusent, men har i tillegg en forskningsavdeling. Det siste er uvanlig for statistikkbyråer i andre land. God kvalitet på og høy tillit til offisiell statistikk er SSBs beste bidrag til å løse sitt samfunnsoppdrag. Også i analyse-, utrednings- og forskningsvirksomheten skal det tilstrebes høy kvalitet.

Finansdepartementet har normalt ikke adgang til, og heller ikke ønske om, å gripe inn i den daglige styringen av SSB. Det er SSBs ansvar å prioritere sin bruk av ressurser og aktiviteter innenfor gjeldende budsjett, herunder organisering av virksomheten. Departementet legger til grunn at SSB velger en organisering som er formålstjenlig ut fra oppgavene. Det siste året har det for eksempel vært foretatt endringer i avdelingsstrukturen i statistikkavdelingene, der formålet har vært å effektivisere statistikkproduksjonen.

Finansdepartementet, som ansvarlig for etaten, gjør rede for sine vurderinger av overordnede mål og prioriteringer i budsjettproposisjonen og i tildelingsbrevene. I tildelingsbrevet for 2017 heter det blant annet at SSB skal holde standarden på egen forskning på et høyt internasjonalt nivå og samtidig at forskningsavdelingen bør konsentrere seg om økonomiske problemstillinger, herunder modellbaserte analyser av norsk økonomi.

Departementet satte i fjor høst ned et lovutvalg under ledelse av professor Nils Henrik von der Fehr. Et viktig spørsmål for utvalget er å vurdere hvordan mulighetene som ligger i økt digitalisering av samfunnet også kan nyttiggjøres til bedre og mer effektiv datainnhenting og statistikkproduksjon. Utvalget er også bedt om å vurdere om det fortsatt skal være lovpålagt å utnytte statistikken til analyse og forskning. Departementet vil dermed få råd om SSBs virksomhet. Utvalget har frist til å levere rapport innen 15. desember 2017.

De største organisasjonene i arbeidslivet har i brev til meg og arbeids- og sosialministeren uttrykt bekym-

ring for SSBs rolle i TBU-arbeidet. Det er viktig at SSBs arbeid for TBU og andre utvalg har partenes tillit. Jeg er enig i at SSB har en viktig rolle i analyse- og utredningsvirksomheten, og Finansdepartementet har selv glede av dette. Jeg har merket meg at administrerende direktør Christine Meyer i brev til meg og arbeids- og sosialministeren, med kopi til TBU, har understreket at en eventuell omorganisering av forskningsavdelingen ikke vil svekke det viktige arbeidet SSB gjør for TBU. Jeg legger til grunn at SSB også fremover ivaretar sin rolle som leverandør av makroøkonomiske styringsverktøy og analyser.

SPØRSMÅL NR. 624

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 14. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Ingen vet hvor mange barn, unge og voksne som lever med ME-diagnosen i landet vårt, og hva vil statsråden gjøre for å få kartlegge dette?»

BEGRUNNELSE:

I to år har Fylkeslegen i Rogaland, Universitetssykehuset i Stavanger (SUS) og ME-foreningen jobbet med å kartlegge hvor mange barn og unge som har ME i Rogaland.

De klarer ikke å få en oversikt, fordi jobben er vanskelig. Sykehus og fastleger bruker ulike diagnose-systemer. ME-foreningen forsøkte å kartlegge hjelpe-tilbudet, som gav en pekepinn, men ikke en fullstendig oversikt.

Når Rapporten fra Fylkesmannen ble fremlagt var den uten konkrete tall, og uten en slik oversikt. Dette gjelder bare for Rogaland. Den viser ingen sammenlignbare tall. Noe som betyr at ingen vet. En kan da stille spørsmål hvilken oversikt man har for resten av landet.

Svar:

Jeg har bedt Helsedirektoratet om innspill i sakens anledning. De kan opplyse om at da Helsedirektoratet ga ut den «nasjonale veilederen til pasienter med

CFS/ME, Utredning, diagnostikk, behandling, rehabilitering, pleie og omsorg», så ble forekomsten av sykdommen nasjonalt anslått med utgangspunkt i studier fra andre sammenlignbare land. I utregningen er det også vektlagt at Canadakriteriene var brukt til å sette diagnosen. Ut i fra dette regner vi med at det finnes et sted mellom 10 000-20 000 mennesker med diagnosen CFS/ME i ulik grad i befolkningen i dag.

Selv om det ikke foreligger en totaloversikt over hvor mange som har sykdommen, kan data fra Norsk pasientregister gi opplysninger om hvor mange pasienter, behandlet ved norske sykehus, som har vært registrert med postviralt utmattelsessyndrom (ICD-10: G93.3) som hoved- eller bidiagnose. I perioden 2008-2014 ble totalt 12 472 pasienter registrert med diagnosen utmattelsessyndrom ved norske sykehus. Antallet har økt fra 1142 i 2008 til 2412 i 2014. Noen pasienter er med i tallmaterialet for flere av årene, men telles bare med en gang per år. Antallet unike pasienter i perioden 2008-2014 er 8678.

Den nasjonale kompetansetjenesten tok i 2016 initiativ til en nasjonal kartlegging av forekomst ved å kontakte alle fastleger i landet. De opplevde at svært få rapporterte tilbake. Nytteverdien av kartleggingen ble derfor liten.

I slutten av juni 2016 ble det foretatt en kartlegging blant landets kommuner for å kartlegge omfang og hvilke konsekvenser antallet CFS/ME syke hadde for hver enkelt kommune. Undersøkelsen ble sendt ut til landets fylkesmenn i sommerferien, og med kort frist. Mange av landets kommuneleger meldte tilbake

at det var vanskelig å skulle gi et riktig og godt svar på kartleggingen på så kort varsel. Tallene fra den kartleggingen var derfor heller ikke fullstendige nok til å gi et riktig bilde av omfanget.

Høsten 2016 gjorde Helsedirektoratet en kartlegging for å få en oversikt over hvor mange barn og unge som på grunn av sykdom hadde fravær fra skolen over tre måneder, og hvor mange av dem som hadde CFS/ME. Fylkesmennene har kartlagt omfanget av barn og unge med langvarige utmattelsestilstander, som er så syke at de er borte lenge fra skolen. Undersøkelsen viser at det i skoleåret 2015/2016 var rundt 270 rapporterte tilfeller av elever ved grunnskoler og videregående skoler som hadde fravær over tre måneder på grunn av kjent ME. Det er grunn til å tro at tallene er høyere på grunn av manglende rapportering.

Regjeringen er opptatt av å gi pasienter med langvarige utmattelsestilstander – slik som CFS/ME – et bedre tilbud. Det er viktig at barn og unge ikke faller ut av skole og utdanning.

Vi prioriterer tiltak for bedre utredning, behandling, pleie og omsorg for barn og unge innen denne pasientgruppen. Barn og unge med langvarige utmattelsestilstander er en sårbar gruppe pasienter.

Pasienter med langvarige utmattelsestilstander er en sammensatt gruppe med store forskjeller i funksjonsnivå. Det er nødvendig med individuelle løsninger og tett samhandling mellom tjenestenivåene. Mange pasienter har behov for tjenester både i primær- og spesialisthelsetjenesten. Det viktigste for pasientene og deres pårørende er at man finner årsakene til tilstanden slik at de kan få så treffsikker behandling som mulig.

Det har vært jobbet systematisk i mange år med kunnskapsutvikling for å gi et bedre tilbud til pasienter med langvarige utmattelsestilstander. Vi er glade for at Norge også er aktør i det internasjonale forsknings-samarbeidet på dette området.

Symptombildet for denne pasientgruppen er sammensatt. Elever kan få relativt omfattende skolefravær før selve diagnosen settes. Det er viktig at skolen tidlig får beskjed om elevens tilstand og følger opp eleven på en tilpasset og god måte. Tilpasset opplæring (opplæringslovens § 1-3) kan ta mange former. Med dagens teknologiske standard, kan undervisning gjennomføres for mange elever til tross sykdom og skolefravær.

Helsedirektoratet og Utdanningsdirektoratet har styrket samarbeidet mellom helse- og omsorgssektoren og utdanningssektoren.

SPØRSMÅL NR. 625

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 14. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva tenker statsråden om at fagmiljøene i Norge ikke klarer å lande på om ME er en somatisk eller psykisk lidelse?»

BEGRUNNELSE:

WHO har konkludert med at ME er en somatisk lidelse. I Norge opplever mange pasienter at de blir en kasseball mellom somatikk og psykiatri. Fagmiljøene blir ikke enige seg imellom, og pasientene er de som lider. Mange pasienter føler seg dårlig møtt i alt fra fastlege, NAV, skole til arbeidsliv. I tillegg sliter noen med at de blir sendt mellom psykiatri og somatikk. Dette gjør at mange ikke får den behandlingen de burde ha, fordi de ikke orker å møte hjelpeapparatet.

Svar:

Helsemyndighetene er klar over de faglige uenighetene på feltet. Den faglige uenigheten var, i følge Helsedirektoratet, et av argumentene for at det var nødvendig å utarbeide en nasjonal veileder for CFS/ME.

Arbeidet med veilederen ble startet i 2011 og publisert i 2013. Helsedirektoratet ønsket en god dialog med sentrale aktører for å oppnå en best mulig veileder og for å sikre tilstrekkelig bredde og forankring. I arbeidet hadde direktoratet kontakt med en rekke instanser, fagfolk, og brukere med ulik tilnærming til CFS/ME. Det tok lang tid å få veilederen ferdig, og det var flere årsaker til det. For det første ble det brukt mye tid på å snakke med enkeltpasienter, pårørende, representanter for pasientforeninger og helsepersonell. Deretter var veilederen på en bred, ekstern høring. Tilbakemeldingene var mange, og svært omfattende.

Alle høringsinnspill og synspunkter ble gjennomgått og grundig vurdert. Noen innspill bidro til viktige

endringer og presiseringer. Prosessen med å ferdigstille veilederen etter de siste høringsinnspillene var krevende. Høringsinnspillene var sprikende, og de tydeliggjorde uenighetene i fagmiljøene, og blant pasienter. Veilederen ble revidert i 2015. Veilederen er tydelig på å bruke diagnosekriterier hvor psykisk sykdom utelukkes før en CFS/ME-diagnose kan stilles.

I følge Helsedirektoratet er det å skille mellom somatisk og psykisk sykdom mer vanlig før. All sykdom hos mennesket kan gi tilleggssymptomer, som eksisterer i et samspill mellom biologiske, psykologiske og sosiale faktorer. Det gjelder revmatisme, hjertesykdom, kreft, immunologiske sykdommer, og også CFS/ME. Årsaken til at man i utgangspunktet ble syk er det man ønsker å identifisere for å finne en kurerende behandling. Mens andre forsøker å finne behandling for å gi best mulig funksjon, livskvalitet, samt det å mestre å leve med sykdommen.

Regjeringen sørger for å prioritere forskning på disse tilstandene – både forskning i regi av Norges forskningsråd og klinisk forskning i helseforetakene. Langvarige utmattelsestilstander er det første områ-

det som Forskningsrådet prøver ut det nye virkemiddelet ”behovsidentifisert forskning”. Det er kommet mer enn 700 innspill til aktuelle temaer det kan forskes på. Forskningsrådet har et bredt brukerpanel med pasienter, pårørende, behandlere, forskere og helsemyndigheter, som har diskutert innspillene og utarbeidet en utlysning av forskningsmidler. Søknadsfrist om forskningsmidler er i mars i år.

Det foregår mye forskning på området, både nasjonalt og internasjonalt. Mye av forskningen som pågår nå, gjøres ut i fra en hypotese om at det kan være biologiske årsaker til sykdommen. Et slikt eksempel er studien hvor fem norske sykehus samarbeider om å bekrefte eller avkrefte om bruk av Rituximab til ME-pasienter er nyttig behandling eller ei. Det pågår også en studie med bruk av moderate doser av cellegiften Cyclofosfamid, som har immun-dempende effekter, og virker på flere deler av immunsystemet enn Rituximab. Gjennom disse kliniske studiene arbeider forskningsgruppen for å finne mulige behandlingsmetoder og arbeider parallelt med å kaste lys på bakenforliggende sykdomsmekanismer ved ME.

SPØRSMÅL NR. 626

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen

Besvart 13. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden forklare den planlagte nedgangen i antall heldøgns omsorgsplasser, og har den sammenheng med omleggingen av investeringstilskuddet?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har startet innfasingen av en ny ordning som gjør det vanskeligere for kommunen å rehabilitere og pusse opp heldøgns omsorgsplasser. Investerings-tilskudd skal i følge den nye ordningen kun utbetales til prosjekter som gir en netto tilvekst av plasser. Dette har en rekke kommuner vært kritiske til. I statsbudsjettet for 2017 kan vi lese at Husbankens tilsagnsramme for investeringstilskudd er redusert fra om lag 4 mrd. kr i årene 2014-2016 til snaut 3 mrd. i 2017. Det innebærer at Husbanken i år bare kan gi tilsagn om tilskudd til 1.800 heldøgns omsorgsplasser, mot 2.500 hvert år de tre foregående årene.

Svar:

Som det fremgår av Regjeringens forslag til statsbudsjett 2017 har Regjeringen i år valgt å prioritere tilsagn om tilskudd til om lag 1800 heldøgns omsorgsplasser. Dette sluttet Stortinget seg til i budsjettbehandlingen før jul.

Regjeringen har i de tre siste årene prioritert en høyere ramme enn det som har vært vanlig, og det har heldigvis vært en høy aktivitet fra kommunenes side. Vi vil følge situasjonen utover i 2017 og kontinuerlig vurdere behovet for å justere årets ramme.

SPØRSMÅL NR. 627**Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 13. februar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvor mye av offentlige midler som går til kjøp av velferdstjenester innen statlig barnevern, barnehage og asylmottak anslår regjeringen at ender opp som profitt til eierne av de private foretakene, framfor å gå drift og videreutvikling av tjenestene?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært en rekke medieoppslag om eiere av private asylmottak, barnehager og barnevernsinstitusjoner som har bygd opp store formuer gjennom å hente profitt fra sine virksomheter på ulike måter. Skattepenger skal gå til det formålet de er tiltenkt, ikke til å bygge opp private formuer. Foreldre må kunne forvente at foreldrebetalingen til barnehagene går til å gjøre tilbudet til barna best mulig, framfor å ende opp som bidrag til profitt for eierne. En del av pengene det offentlige bruker på velferd går i dag til profitt framfor å gå tilbake til brukeren eller for å gjøre velferdstjenesten bedre. Det er viktig at regjeringen har oversikt over omfanget og følger situasjonen, og bidrar med tiltak som sikrer at skattepengene går til det formålet de faktisk er tiltenkt.

Svar:

Det offentlige har stor glede av at private næringsdrivende leverer gode tjenester på en effektiv måte. Et mangfold av leverandører av velferdstjenester gir et bredere tilbud for den enkelte og for staten eller kommunene som ansvarlige for tjenesten. Derfor bør både offentlige, ideelle og private virksomheter levere offentlig finansierte velferdstjenester. Sunn konkurranse bidrar til økt kvalitet og utvikling av tjenestene.

De private bedriftenes oppgave er å tjene penger. De tjener penger ved å konkurrere om å dekke våre behov best mulig og mest mulig effektivt. Dette er en motor for innovasjon og velstandsvekst. Jeg mener at det ikke er urimelig at private tjenesteleverandører innen offentlig finansierte velferdstjenester tar ut et overskudd til å avlønne eieren og kapitalen i virksomheten. Det avgjørende er etter mitt syn at den private eller ideelle tjenesteleverandøren leverer minst like god kvalitet for brukerne til maksimalt samme kostnad for samfunnet som en offentlig aktør.

Barnehager er et godt eksempel på en sektor der private eiere har bidratt til å etablere svært mange barnehageplasser. Private barnehager har vært og er

viktige for å sikre det aller viktigste for mange barnefamilier: Nok barnehageplasser. Vel halvparten av norske barnehager er private og hvert andre barn går i privat barnehage. Dette er en tjeneste som kommunene har ansvar for, men der private leverandører bidrar til at kommunene kan oppfylle sin plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen. Under Stoltenberg-regjeringene økte andelen barn i privateide barnehager kraftig. Det hadde ikke vært mulig å gjennomføre barnehageløftet og innføre rett til barnehageplass så raskt uten bidraget fra de private barnehagene.

Finansieringen av private barnehager er regulert i barnehageloven § 14 og forskrift om tilskudd til private barnehager. Godkjente private barnehager skal behandles likeverdig med kommunale barnehager når det gjelder offentlige tilskudd. Barnehageeier har mulighet til å ta ut utbytte av barnehagedriften, samtidig som det finnes begrensninger i lovverket. Barnehageeier er gitt muligheten til å ha et rimelig årsresultat. I tillegg må nærmere angitte vilkår være oppfylt for at eierne kan ta ut utbytte.

Tall fra Utdanningsdirektoratet viser at 18,6 mrd. kroner av offentlige midler på barnehageområdet gikk til ikke-kommunale barnehager i 2015. Av det samlede årsresultatet for ikke-kommunale barnehager ble 192 mill. kroner, eller 1,03 prosent, utbetalt som utbytte til eierne. I årene fra 2011 til 2015 har utbyttet variert mellom 0,9 prosent og 1,34 prosent av de offentlige midlene til ikke-kommunale barnehager.

Barnehageregelverket har bestemmelser som skal regulere kvaliteten på tilbudet. Herunder har regelverket bestemmelser som skal sikre likeverdig kvalitet i det private og det offentlige tilbudet, og som gir klare reaksjonsvirkemidler dersom regelverket ikke overholdes. Det er kommunen som fører tilsyn med de private barnehagenes bruk av tilskuddet.

I barnevernet er tilbudet fra de private institusjonene viktig for å kunne tilby gode tjenester til barna som trenger det. Det offentlige skal ikke betale mer for tjenester av god kvalitet enn det som er nødvendig, men det er ikke utbytteforbud for leverandører av barneverntjenester. De private driver etter inngått kontrakt hvor kvalitetsnivå og pris er fastlagt. Det gjorde de også under den forrige regjeringen, og det ble heller ikke under forrige regjering foreslått å innføre utbyttebegrensninger i rammeavtalene med de private.

Bufetat kjøpte barneverntjenester for henholdsvis 1,5 mrd. kroner i 2010, 1,9 mrd. kroner i 2013 og 2,4 mrd. kroner i 2016. Markedet Bufetat kjøper barneverntjenester fra består av både ideelle og kommersi-

elle aktører. Bufetat står for en betydelig del av kjøpene fra disse aktørene, men leverandørene kan også selge tjenester til andre. Økonomien til disse selskapene kan derfor ikke knyttes direkte til Bufetats kjøp, og det er heller ikke mulig å fastslå hva som er aktørenes uttak av profitt knyttet til disse kjøpene.

Når det gjelder asylmottak, er etablering og drift av mottak konkurranseutsatt, og anskaffelse av mottakskapasitet skjer gjennom inngåelse av privatrettslige kontrakter. At mottakssystemet er konkurranseutsatt, antas å bidra til kostnadseffektivitet og nødvendig fleksibilitet i et system der kapasitetsbehovet kan svinge mye på kort tid. Ved etablering av mottak vurderes mottakene etter kriterier som pris, innhold i drift, innkvarteringstilbudet, organisatoriske og administrative forhold og tjenestetilbudet i vertskommunen. Gjennom UDIs kontraktsoppfølging påser etaten at den får den tjenesten den har betalt for.

Ved konkurranseutsetting av tjenester må det legges til grunn at kommersielle aktører har avkastningskrav for sin investering. Det føres ingen oversikt over hvor mye som tas ut av de private foretakene. Jeg viser

imidlertid til anmodningsvedtak 434:9 (2015–2016) der Stortinget ber om at det iverksettes tiltak for å sikre god konkurranse og god tilgang til mottaksplasser slik at det kan unngås at aktører kan ta ut store utbytter i forbindelse med opprettelse og drift av asylmottak. Anmodningsvedtaket er fulgt opp og omtales under pkt. 2.2.1. i Meld. St. 30 (2015-2016) Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk samt i Prop. 1 S (2016-2017). For å unngå utbytter som overskrider det generelle avkastningskravet, er det viktig at markedet fungerer. Det gjøres best ved å legge til rette for at også nye aktører ønsker å legge inn tilbud om drift av mottak.

Potensialet for utbytte vil kunne variere, for eksempel dersom antallet asylsøkere øker raskt og det på kort tid blir behov for å anskaffe flere mottaksplasser i et presset marked. Potensialet vil også kunne øke dersom det kommer færre asylsøkere enn anslått og mange mottaksplasser i en periode står tomme før de blir avvirket, slik tilfellet var i 2016. Det vises for øvrig til innvandrings- og integreringsministerens svar til Kontroll- og konstitusjonskomiteen av 25. oktober 2016.

SPØRSMÅL NR. 628

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 10. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere om politiet har rett praksis når det gjelder å tilbakekalle førerrett etter påvist cannabisbruk, og kan statsråden forsikre om at det alltid foretas en individuell og konkret vurdering av om vedkommende faktisk er en fare for trafikksikkerheten, før slike vedtak fattes?»

BEGRUNNELSE:

Viser til sak i BT 4/2-16 og 6/2-16 om en ung gutt som tok livet sitt etter å ha blitt fratatt førerkort etter cannabisbruk. Politiets generelle praksis i slike saker har fått kritikk, både i en rettskraftig dom fra Borgarting lagmannsrett og av Sivilombudsmannen. Ombudet har gjennomgått 103 vedtak der Politidirektoratet behandlet klager fra folk som fikk førerretten tilbakekalt som følge av rusbruk. Kun fem klager ble tatt til følge.

Spørsmålet er ikke om det er rett å kunne beslaglegge førerkort for å beskytte trafikanter mot sjåfører

som kan være en fare i trafikken. Men spørsmålet er om politiet misbruker bestemmelsen i veitrafikkloven for å bruke den som straff og avskrekking. Det blir av flere antydning at politiet ikke foretar individuell og konkret vurdering av personen som har innrømmet cannabisbruk, faktisk utgjør en fare for trafikksikkerheten.

Svar:

Jeg takker for spørsmålet som berører et viktig tema.

Vilkårene for å tilbakekalle førerrett som følge av manglende edruehet er regulert i vegtrafikkloven § 34 femte ledd. Det er politiet som er vedtaksmyndighet i disse sakene, og politiets tilbakekall av førerretten kan påklages til Politidirektoratet. Et vedtak om tilbakekall av førerrett kan få store negative konsekvenser for den enkelte. Derfor er det viktig at vedtak om tap av førerrett undergis en betryggende saksbehandling. Det skal selvsagt – her som ellers - foretas en konkret og individuell vurdering av om det er grunnlag for tilbakekall av førerretten. Jeg har for øvrig ingen grunn til å tro at

politiet misbruker bestemmelsen i vegtrafikkloven som straff og avskrekking.

Jeg er kjent med at Sivilombudsmannen har foretatt en undersøkelse av politiets saksbehandling i saker om førerkort. Behandlingen av saker om tilbakekall av

førerkort er ett av temaene i undersøkelsen. Når den endelige rapporten fra Sivilombudsmannen foreligger, vil departementet gjennomgå rapporten og i dialog med Politidirektoratet vurdere om det er behov for oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 629

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 10. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Regjeringen avviker nå Au pair-senteret med den begrunnelsen at det var en dyr ordning. Mange au pairer har søkt råd og juridisk hjelp når de har havnet i en arbeidskonflikt med sine vertsfamilier. Nå blir senteret lagt ned, og vi har fortsatt en au pairordning som i mange tilfeller fungerer som billig arbeidskraft.

Hvordan vil statsråden følge opp au parene som nå mister sitt tilbud, og som sannsynligvis vil kvie seg for å søke hjelp hos UDI av frykt for å bli sendt tilbake når en konfliktsituasjon oppstår?»

Svar:

Tilskuddet til informasjons- og veiledningstiltak til au pairer har vært en dyr ordning sett opp mot antallet

personer som har benyttet seg av tilbudet. Tiltaket ble derfor ikke prioritert i Regjeringens budsjettforslaget for 2017, noe som også ble resultatet i stortingsbehandling.

Utlendingsdirektoratet (UDI) har på sine nettsider tilrettelagt informasjon for au pairer, både på norsk og engelsk. Her finnes det blant annet informasjon om rettigheter og plikter for au pairer og vertsfamilier og om hvordan en au pair kan søke om bytte av vertsfamilie. Både au pairer og vertsfamilier vil også kunne ta kontakt med UDIs veiledningstjeneste. For øvrig kan au pairer også henvende seg til andre forvaltningsorganer som innenfor sitt saksområde har en alminnelig veiledningsplikt.

Jeg legger til grunn at UDI ivaretar au parens eventuelle behov for bistand og informasjon på en tilstrekkelig god måte.

SPØRSMÅL NR. 630

Innlevert 6. februar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 8. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«I Stortinget 1. februar sa ministeren at målet om 2 politi per 1000 innbygger ut fra prognosene vil bli nådd i 2019, og at samtlige nyutdannede i 2016 skal tilbys jobb innen 1. juni 2017. Politimesteren i Vest viser i sitt skriv 16. jan. til betydelig ubalanse mellom oppgaver

og ressurser som vil kunne gi redusert omdømme og tillit i befolkningen.

Mener ministeren at 295 mill. kr i 2017 vil være tilstrekkelig for å rette opp ubalansen i Vest politidistrikt og at de når målet om 2 politi per 1000 innbygger i 2019 eller 2020?»

BEGRUNNELSE:

Politimesteren i Vest politidistrikt gir uttrykk for en ubalanse mellom oppgaver og tilgjengelige ressurser og et økende gap mellom befolkningens forventninger til politiet og det faktiske handlingsrommet. Politidistriktet vil få utfordringer med å nå enkelte av målene i driftsåret 2017. Han skriver brevet som et ledd i den løpende styringsdialogen med politidirektoratet.

Vest politidistrikt gikk i balanse i 2016 ved å nedprioritere nødvendige anskaffelser beregnet til om lag 25 mill. kr, noe som har bidratt til å øke et allerede stort etterslep på utskifting av utstyr. Politimesteren anslår at utgiftene til årsverk må reduseres med ca. 50 mill. kr for å finansiere økte utgifter til nærpoltireformen og helt nødvendige anskaffelser. med signaler om ytterligere 2 % reduksjon av budsjetttrammen vil medføre ytterligere reduksjon på 20 mill. kr.

Denne situasjonsbeskrivelsen står i kontrast til justisministerens svar i spørretimen den 1. februar, der han påstår at de siste prognosene tilsier at vi vil nå målet om to polititjenestemenn/kvinner per 1000 innbygger innen 2019 og ikke 2020. Han viser videre til betydelig økning av driftsbudsjettene til politidistriktene med 295 mill. kr i frie midler i 2017. Vest politidistrikt utgjør ca. 11 %, og beløpet vil ikke dekke det behovet som politimesteren beskriver.

Ministeren viser videre til tildelingsbrevet til Politidirektoratet der han ber direktoratet utarbeide en forpliktende plan slik at alle som gikk ut av Politihøgskolen i 2016 som fortsatt står uten jobb i etaten, er tilsatt innen 1. juni 2017. Slik vi oppfatter brevet fra politimesteren bør det være en rimelig balanse mellom antall ansatte og tilgjengelige driftsmidler.

Svar:

Det er et mål å heve grunnbemanningen i politi- og lensmannsetaten. Regjeringens ambisjon er to polititjenestemenn/-kvinner per 1 000 innbyggere på nasjonalt nivå i løpet av 2020. Dette inkluderer også polititjenestemenn- og kvinner som er ansatt i særorganene.

Det vil være variasjoner i dekningsgrad mellom politidistriktene utfra kriminalitetsbildet og særskilte utfordringer i det enkelte distrikt, men vi er på god vei i riktig retning. I 2013 var det 8 716 polititjenestemenn/-kvinner og en dekningsgrad på 1,71, ved utgangen av 2016 var det 9 550 tjenestemenn/-kvinner og en dekningsgrad på 1,81 pr. tusen innbyggere. I tillegg kommer naturligvis sivilt ansatte og jurister, hvor det også har vært en klar vekst.

I 2017 vil politidistriktene få styrket driftsmidlene med 295 mill. kroner. Dette kommer i tillegg til andre budsjettøkninger som skal dekke økt bemanning og andre oppgaver. Samtidig er det stilt krav om effektivisering i etaten, som det er viktig at blir realisert. Dette er formidlet i tildelingsbrevet som ble sendt til Politidirektoratet 2. februar 2017. I tillegg presiseres det i tildelingsbrevet at direktoratet skal utarbeide en forpliktende plan for at alle som gikk ut av Politihøgskolen i 2016 og som fortsatt står uten jobb i etaten, skal tilsettes innen 1. juni 2017, samt en plan for tilsetting av de studentene som går ut fra Politihøgskolen i 2017. Det vil derfor bli en historisk høy politibemanning i 2017.

I og med at Politidirektoratet først fikk tildelingsbrevet 2. februar 2017, har direktoratet ennå ikke fordelt bevilgningene til de enkelte politidistrikt og særorgan. Budsjettet for Vest politidistrikt er således ikke fastsatt. Det er Politidirektoratet som beslutter hvor stor andel av bevilgningen på 295 mill. kroner som skal tildeles Vest politidistrikt.

SPØRSMÅL NR. 631

Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 14. februar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Langtidsplanen for Forsvaret legger opp til en mindre reduksjon i antall soldater i Heimevernet, samtidig ber den landmaktutredningen ta stilling til Hæren og Heimevernets tilstedeværelse og kampkraft i hele landet.

Medfører det riktighet at HV-08 har fått ordre om å redusere antall soldater med om lag 50 pst. før utredningen foreligger, og er statsråden i så fall av den oppfatning at det er rimelig at ett HV-distrikt skal ta en så stor andel av reduksjonen?»

Svar:

Regjeringen foreslo i langtidsplanen for 2017-2020 en områdestruktur på 35 000 soldater og befal som er mer i samsvar med faktisk bemanning av strukturen de senere år. Stortinget stilte seg bak regjeringens forslag i forbindelse med Stortingets behandling av langtidsplanen.

Begrunnelsen er behovet for et realistisk ambisjonsnivå, tilpasset en endret sikkerhets-situasjon, og en prioritering av ressurser for å sikre mest mulig operativ evne for de betydelige ressursene fellesskapet stiller til rådighet for forsvarssektoren. Forsvarssjefen foreslo i sitt fagmilitære råd et større kutt i områdestrukturen enn det regjeringen la opp til. Etter en samlet vurdering av operative og økonomiske forhold anbefalte forsvarssjefen å redusere Heimevernets områdestruktur fra 42 000 til 30 000 mannskaper og å utvikle Sjøheimevernet.

Selv om områdestrukturen reduseres noe sammenlignet med faktisk bemanning av dagens områdestruktur, legges det til rette for at innsatsstyrkene skal kunne anvendes langt mer fleksibelt enn i dag. Det vil si at de kan anvendes over hele landet og der behovet er størst, med særlig vekt på de nordligste områdene av Norge. Dermed opprettholdes evnen til rask respons for oppdrag av militær karakter og forsterkning av områdestrukturen.

Dette får konsekvenser for innretningen av områdestrukturen. Forsvarssjefen skriver i sitt fagmilitære råd at: «Disse tiltakene og en betydelig reduksjon av områdestrukturen i de sørlige landsdelene vil frigjøre ressurser til å prioritere Heimevernets rolle i et første-linjeforsvar i nord, særlig i Finnmark. Heimevernet innrettes mot oppdrag knyttet til den mest krevende utfordringen, væpnet angrep mot Finnmark, ved en strengere prioritering av objektsikring, overvåking- og kontroll. Ambisjonsnivåene innen operative krav, bevæpning og materielltildeling i Heimevernets operati-

ve struktur differensieres. Heimevernet vil øke tilstedeværelsen og styrke sin operative evne i Finnmark. Videre prioriteres Heimevernets styrker til mottak av allierte forsterkninger. Distriktene forsterkes med personell og det etableres en taktisk ledelse integrert med Heimevernsstaben for bedre å ivareta det territorielle ansvaret i hele landet.»

Det er opp til forsvarssjefen å disponere ressursene i Forsvaret der de gir størst operativ effekt, og således beslutte hva framtidig antall HV-soldater vil bli bl.a. i HV-08 innen fastlagte rammer.

For å sikre at de investeringene vi skal gjøre i Heimevernet og Hæren blir riktige, og best mulig svarer på behovene, har regjeringen igangsatt en landmaktutredning som skal gjennomgå landmakten i sin helhet.

I regjeringens oppdrag for landmaktutredningen slås det fast at Hærens og Heimevernets overordnede oppdrag ligger fast og skal ivaretas av den fremtidige landmakten. Et annet viktig poeng er å ivareta både Hærens og Heimevernets respektive egenart. Målet er å få den beste operative evnen innenfor de rammene som er fastlagt. Regjeringen har prioritert å styrke Hæren og Heimevernet i den nye langtidsplanen, og det er satt av betydelige midler til investeringer både i det korte og det lange perspektivet.

Heimevernets driftsbudsjett er reelt styrket med 191 mill. kroner i 2017. Styrkingen muliggjør en forsert innhenting av etterslep knyttet til vedlikehold, beredskapslogistikk og reservedeler til Heimevernet. Det er i perioden planlagt med flere større materielinvesteringer, og det inngår i planene at Heimevernet vil motta en andel av dette materiellet. Av øremerkede materiell-prosjekter til Heimevernet inngår feltvogner. Prosjektets prisjusterte kostnadsramme er 541 mill. kroner, jf. Prop.1 S (2016-2017).

Jeg følger arbeidet med landmaktutredningen tett. Regjeringen vil fremme sine anbefalinger til Stortinget i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2018 i oktober.

SPØRSMÅL NR. 632

Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 14. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«I svar til meg datert 28. april 2016 viste statsråden til at samferdselsdepartementet mottok sak om utbygging av Fylkesvei 17 i Nord-Trøndelag den 22. februar 2016

og at man var i gang med å behandle saken. Statsråden svarte videre at "Samferdselsdepartementet vil så raskt som mulig etter gjennomført KS2 legge saken fram for Stortinget. Jeg tar sikte på at dette vil kunne skje i lø-

pet av høsten 2016.” Saken er ennå ikke fremmet for Stortinget.

Når vil saken bli lagt fram?»

Svar:

Saken ble lagt fram for Stortinget 10. februar 2017, jf. Prop. 56 S (2016-2017) Finansiering av prosjektet fv 17 / fv 720 Dyrstad – Sprova – Malm i Nord-Trøndelag, justert innkrevjingsopplegg E16 Kongsvinger – Slomarka og auka kostnadsramme E6 Helgeland nord.

SPØRSMÅL NR. 633

Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 10. februar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hva har regjeringen gjort for å bidra til at flere personer med utviklingshemming kan ta del i arbeidslivet?»

BEGRUNNELSE:

Onsdag den 1. februar brakte Halden Arbeiderblad den tragiske nyheten om at Erlandsens Conditori stenger fra 1. mars. Erlandsens Conditori er historien om Kim og Daniel som selv forsøkte å skape sin egen arbeidsplass med meningsfulle arbeidsoppgaver. Medieoppmerksomheten rundt Erlandsens Conditori har vært stor og mange har hyllet nyskaperne for innsatsen. Virksomhetens lønnsomhet har vært svak, men tilskuddene til bistand og tilrettelegging har vært svakere.

Kun 59 av ca. 16000 personer med utviklingshemming var i 2009 i ordinært arbeid, i følge forskeren Stian Reinertsen, i en artikkel på Frifagbevegelse august 2016.

«Regjeringen tar sikte på en gradvis styrking av arbeidstilbudene for denne gruppen», kan en lese på side 51 av st.meld. 47 (1989-90) «Om gjennomføring av reformen for mennesker med psykisk utviklingshemming». I følge Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) har den gradvise styrkingen av arbeidstilbudet aldri kommet. Andelen personer med utviklingshemming som har arbeid i dag, er lavere enn den gang st.meld. 47 gikk i trykken.

I statsbudsjettet for 2017 økte antallet tiltaksplasser i Varig tilrettelagt arbeid (VTA) med 250, men finansieringen av tiltaksplasser økte ikke. Skal budsjettmålet for antall tiltaksplasser nås, er det en overhengende fare for at antallet tiltaksplasser overføres fra VTA, hvor det er god oppfølging av arbeidstakerne, til

VTA i ordinær sektor, hvor det knapt er oppfølging av arbeidstakerne.

Det er en overhengende fare for at den ufinansierte økningen av tiltaksplasser bidrar til å redusere antallet personer med utviklingshemming i arbeid.

Det er vondt å lese om drømmene til Kim og Daniel som brast med nedleggelsen av Erlandsens Conditori. Det er uforståelig at opptrappingen som regjeringen varslet i 1990 fortsatt ikke er iverksatt, 27 år etter at den ble varslet. Sett i lys av at rundt 70 prosent av utviklingshemmede ikke har jobb, burde tiden vært overmoden for å rette på forholdene.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Bergstø til at andelen utviklingshemmede som er tilsett gjennom tiltaket varig tilrettelagt arbeid (VTA) er redusert siden tiltaket ble innført. Årsaken til dette er først og fremst at varig tilrettelagt arbeid ikke er forbeholdt en bestemt gruppe, men er et tilbud til uføretrygdde med stort oppfølgingsbehov. Det har blant blitt brukt til å ivareta et økende antall unge uføre med alvorlige psykiske lidelser. Veksten i varig tilrettelagt arbeid må sees i sammenheng med dette.

Forskrift om arbeidsmarkedstiltak stiller tre hovedkrav for å kunne få varig tilrettelagt arbeid

1. at man har eller i nær framtid ventes å få uføretrygd
2. at man trenger spesiell tilrettelegging og oppfølging
3. andre arbeidsmarkedstiltak skal være vurdert og funnet uaktuelle.

Til sammen innebærer dette at VTA-deltakerne i utgangspunktet har lav arbeidsevne, og at det er behov

for betydelig oppfølging for å realisere restarbeidseventen.

Selv om de utviklingshemmedes andel av deltakerne i varig tilrettelagt arbeid er redusert, viser tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at antallet har vært omtrent uendret de siste ti årene. Dette er mulig fordi antallet plasser har økt i samme periode. Mens det ved starten av 2005 var i underkant av 6400 deltakere, var dette økt til over 9700 i 2016.

De utviklingshemmede er den største diagnosegruppen i varig tilrettelagt arbeid, med omtrent 40 prosent av deltakerne. Den nest største gruppen er personer med psykiske lidelser (27 pst). VTA kan også tilbys som enkeltplasser i ordinære virksomheter. For denne tiltaksvarianten er andelen utviklingshemmede noe lavere – om lag 24 prosent.

I begrunnelsen for spørsmålet fra representanten Bergstø vises det til at St Meld 47 (1989-1990) signaliserte ambisjoner på vegne av de utviklingshemmede. Representanten skriver at disse ambisjonene ikke er fulgt opp.

Den nåværende regjeringen tar de utviklingshemmedes rettigheter på alvor. Regjeringen Solberg tiltrådte høsten 2013 og oppnevnte året etter et utvalg som fikk i mandat å analysere og vurdere hvilke endringer som er nødvendige for å styrke rettighetene til mennesker med utviklingshemming. Utvalget avga innstilling 3. oktober i fjor.

Utredningen "På lik linje" foreslår åtte løft som skal sikre: 1) selvbestemmelse og rettssikkerhet, 2) inkluderende og likeverdig opplæring, 3) arbeid for alle, 4) god helse og omsorg, 5) eget hjem, 6) kompetanse og kunnskap, 7) koordinerte tjenester, og 8) målrettet styring. Når det gjelder løftet "arbeid for alle", har utvalget blant annet anbefalt å styrke kommunenes rolle på dette området.

NOU 2016:17 "På lik linje" er sendt på høring med høringsfrist 2. mars 2017. Regjeringen vil vurdere hørings svarene, og vil deretter vurdere hvordan denne viktige utredningen skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 634

Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 14. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Per dags dato har NVE kun kartlagt 10 kommuners ras- og flomfareområder.

Hva akter statsråden å gjøre for å skape fortgang i NVE sin nasjonale kartlegging av ras- og flomsonekart, slik at den omfatter alle kommuner?»

BEGRUNNELSE:

I 2016 ble kommunene gitt enda strengere krav til å kartlegge grunnforhold og eventuell rasfare. I dette arbeidet er kommunene avhengig av NVE sin nasjonale kartlegging av ras og flomsoner. Per dags dato har NVE kun kartlagt forholdene i 10 kommuner. Resultatet er lange ventetider for boligbyggere, spesielt i distriktene. Denne ventetiden gjør det mindre attraktivt å bygge egen bolig og er én faktor som gjør det mindre attraktivt å bosette seg i distrikts-Norge.

Svar:

Siden regjeringen tiltrådte i 2013 har kartlegging av flom- og skredfare vært høyt prioritert. NVEs bevilgning til kartlegging er mer enn doblet i perioden og utgjør 70 mill. kroner i 2017.

Per i dag har NVE kartlagt flomsoner i til sammen 135 kommuner, og kvikkleiresoner i til sammen 85 kommuner. Det er kartlagt faresoner for skred i bratt terreng for utvalgte områder i 35 kommuner. I 2017 er det planlagt kartlegging av fare for skred i bratt terreng i 50 kommuner. I denne type kartlegging inngår fare for snø-, sørpe-, stein-, jord- og flomskred.

NVEs bistand med detaljert farekartlegging av bebygde områder som er utsatt for flom- eller skredskade ytes etter en risikobasert tilnærming og prioritering. Gitt vårt langstrakte land, med mye natur og spredt bebyggelse, vil det være bygninger og bosetninger som innenfor slike rammer ikke kan prioriteres for detaljert kartlegging.

I tillegg til de detaljerte faresonekartene, er det utarbeidet landsdekkende aktsomhetskart for flom og

skred. Aktsomhetskart kan benyttes på kommuneplan-nivå.

Kommunene er ansvarlige for utarbeiding av risi-ko- og sårbarhets (ROS) analyse for flom- og skredfare. Noen kommuner velger selv også å utføre detaljert farekartlegging av utvalgte områder.

Når det gjelder ny utbygging, er kravene til utredning regulert gjennom plan- og bygningsloven og byggteknisk forskrift (TEK10). Det er tiltakshavers ansvar og plikt å utrede og ivareta tilstrekkelig sikkerhet

mot flom- og skredfare ved ny utbygging. NVEs veileder Flaum og skredfare i arealplanar beskriver prosess og anbefalinger for utredning av flom- og skredfare på de ulike plannivåene ved ny utbygging. NVE vil også fortsatt bidra med å sammenstille og publisere faresoner for skred- og flomfare utarbeidet av andre aktører, som regel kommuner og private utbyggere. På denne måten legges det til rette for at gjennomført faresonekartlegging kommer flere aktører til nytte.

SPØRSMÅL NR. 635

Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 14. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å fjerne strafferabatten som følge av lang saksbehandlingstid hos politiet i alvorlige straffesaker?»

BEGRUNNELSE:

Mediene melder stadig om domfelte som får strafferabatt fordi politiet etter domstolens skjønn ikke har etterforsket saken raskt nok. 23. januar kunne NTB melde om at en far hadde fått et halvt års strafferabatt for grove overgrep mot sin 11 år gamle datter som følge av at politiet hadde brukt noe tid på saken. Mange av domfellelsene der domfelte får strafferabatt, omhandler alvorlige forhold, som voldtekt og overgrep. En lang saksbehandlingstid er i seg selv belastende for offeret. Når overgriperen i tillegg får en strafferabatt som følge av saksbehandlingstiden er dette ekstra krevende. Spørsmålsstiller er kjent med at påtalemyndigheten er styrket betraktelig under regjeringen Solberg, og målet må på sikt være å unngå lang saksbehandlingstid hos politiet i alle straffesaker. Når saksbehandlingstid likevel til tider er en problemstilling i alvorlige straffesaker, mener spørsmålsstiller at dette ikke skal gå ut over offerets krav på oppreisning gjennom strafferabatt til gjerningsmannen.

Svar:

Jeg har forståelse for at strafferabatt på grunn av lang saksbehandlingstid i alvorlige straffesaker kan opple-

ves som krevende og belastende for fornærmede. Dette gjelder særlig i saker hvor fornærmede har blitt utsatt for vold eller overgrep.

Problemstillingen må sees i sammenheng med Grunnloven § 95, som fastslår at enhver har rett til å få sin sak avgjort innen rimelig tid. Den samme retten følger av Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 6, som etter menneskerettsloven § 2 gjelder som norsk lov.

Det skal ikke komme lovbryteren til gode i straffutmålingen dersom han kan lastes for tidsbruken, for eksempel ved selv å ha forårsaket forsinkelsen. På den andre siden kan det etter omstendighetene være grunn til å gi en viss reduksjon av straffen dersom det har vært en urimelig lang saksbehandlingstid som lovbryteren ikke kan lastes for. Begrunnelsen er den belastning det er for tiltalte å måtte vente på en dom i saken.

Det følger av norsk straffutmålingstradisjon – slik den særlig har kommet til uttrykk gjennom langvarig praksis i Høyesterett – at urimelig lang saksbehandlingstid skal gi seg utslag i straffen. Denne praksisen har nå lovmessig forankring i straffeloven § 78 bokstave, som fastsetter at det skal regnes som formildende når saksbehandlingen har tatt lengre tid enn rimelig ut fra lovbruddets art, uten at lovbryteren kan lastes for dette.

Vurderingen av hva som er rimelig tid må ta utgangspunkt i konkrete forhold i den enkelte sak, og det kan ikke oppstilles noen absolutt frist. Det vil særlig måtte legges vekt på sakens kompleksitet og alvor. Jeg viser for øvrig til daværende justis- og beredskapsminister Anders Anundsens svar på skriftlig spørsmål nr. 352 fra stortingsrepresentant Ruth Grung, hvor det fremgår at Politidirektoratet 4. november 2016 i en skriftlig redegjørelse til Stortingets utredningsseksjon

opplyste at det ikke er mulig å se hvor stor andel rettskraftige dommer som har gitt strafferabatt som følge av lang saksbehandlingstid uten en manuell gjennomgang av den enkelte sak.

Mot denne bakgrunn mener jeg at det viktigste tiltaket for å forhindre strafferabatt i alvorlige straffesaker er å redusere saksbehandlingstiden i politi, påtalemyndighet og domstoler. Regjeringen arbeider målrettet med dette. Som opplyst i mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 478 fra stortingsrepresentant Karin Andersen, har regjeringen i perioden 2013–2016 økt politiets budsjetter med totalt 2,7 milliarder kroner, og påtalemyndigheten er blitt styrket med 50 nye politijuriststillinger og 23 nye stillinger i Den høyere påtalemyndighet. I budsjettet for 2017 er det bevilget 50 millioner kroner til flere påtalejurister, etterforskere og avhørere knyttet til vold mot barn, og Den høyere påtalemyndighet er styrket med 5 millioner kroner.

Gjennom implementeringen av nærpoltireformen legger vi grunnlaget for sterkere fagmiljøer i politidistriktene og økt politikraft til de prioriterte områdene. Etableringen av sentralt straffesaksinntak og handlingsplan for et løft av etterforskningsfeltet er tiltak som vil heve kompetansen og kvaliteten i den viktige

initialfasen, og legge grunnlag for en målrettet og effektiv etterforskning av straffesakene. Regjeringen har også oppnevnt et offentlig utvalg som utarbeider en analyse av påtalemyndigheten. Utvalget skal vurdere om påtalemyndigheten har riktig kapasitet og kompetanse til å oppnå de mål som er angitt. Utvalget skal ferdigstille sitt arbeid innen utløpet av februar, og rapporten vil bli fulgt opp av departementet.

Domstolene moderniseres og effektiviseres gjennom satsingen på digitalisering og utviklingen av nye saksbehandlingsløsninger. Satsingen ventes å føre til raskere avgjørelser. Overføringen til politiet av tilrettelagte avhør av barn har også frigjort kapasitet i domstolene.

Vold og overgrep er alvorlig kriminalitet som regjeringen er opptatt av å forebygge og bekjempe. Det er også et overordnet politisk mål for regjeringen å styrke stillingen til ofrene for straffbare handlinger. Jeg vurderer løpende om lovendringer er nødvendig for å gi volds- og overgrepsutsatte et tilstrekkelig strafferettslig vern. Jeg nevner i den forbindelse at departementet for tiden har på høring et forslag om strengere straffer ved gjentatte lovbrudd.

SPØRSMÅL NR. 636

Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren

Besvart 14. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvilke tiltak mener Statsråden bør igangsettes for å redusere miljøutfordringen ved bruk av kvikksølv, og vil det være aktuelt å åpne for gjenvinning av kvikksølv i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Kvikksølv er en av de farligste miljøgiftene vi kjenner til, og utgjør en trussel for miljøet og menneskers helse. I perioden 1995 - 2013 ble utslippene av kvikksølv i Norge redusert med 66 prosent. Men utslippene er fortsatt relativt store. Batterier er den største utslippskilden.

Importen av knappcellebatterier ble doblet fra 2010 til 2013. Vi har lite data om hvor stor andel av disse batteriene som leveres som farlig avfall når de skal kastes. Den antas at den største kilden til utslipp

av kvikksølv i 2013 var knappcellebatterier som havnet i vanlig søppel. Disse utslippene går til jord.

På en rekke dagligvarebutikker er det i dag mulig å levere farlig avfall, batterier men også lysstoffrør og lyspærer som inneholder kvikksølv. Det er svært liten kontroll rundt disse innleveringspunktene, og knuste lysstoffrør og lyspærer er et svært stort miljøproblem.

Det er i dag forbudt å gjenvinne kvikksølv i Norge. Eksport av produkter som inneholder kvikksølv er ikke tillatt, og Norge tillater heller ikke eksport av kvikksølv til gjenvinning i andre land. Eksport til sikker sluttdisponering tillates fortsatt, dersom det gis tilstrekkelige garantier for at kvikksølvet blir tatt ut av omløp.

Den sirkulære økonomien har blitt mer sentral i politikk-utformingen. Det er viktig å få et produkt som er avfall for noen inn i kretsløpet slik at det kan bli en ressurs for noen andre.

Det bør være et mål å få bukt med utslipp gjennom restavfall/knusing av lysstoffrør og lyspærer, men det bør også vurderes gjenvinning av kvikksølv i Norge.

Svar:

Kvikksølv og ulike kvikksølvforbindelser er farlige for miljøet og for menneskers helse, og både lokale utslipp og langtransportert forurensning er et problem. Norge arbeider derfor både nasjonalt og globalt for å få redusert mengdene kvikksølv i bruk i produkter og prosesser, få redusert mengdene kvikksølv i omløp og utvinning og sikre forsvarlig avfallshåndtering og sluttbehandling av kvikksølv. I Norge har bruk og utslipp av kvikksølv blitt vesentlig redusert siden 80-tallet. Mens de totale utslippene var om lag seks tonn i 1985, var de godt under ett tonn i 2013, og kvikksølvutslippene i Norge ble redusert med 66 prosent fra 1995 til 2013. Reduksjonene skyldes først og fremst mindre utslipp fra olje- og gassvirksomhet og metallurgisk industri, samt strengere regulering av kvikksølv i produkter. Amalgam fra tannlegekontorer blir samlet opp i avskillere før avløpsvannet går ut i det kommunale avløpet.

Utslippene av kvikksølv til luft i Norge har blitt kraftig redusert som følge av innføring av krav om rensing av utslipp fra krematorier i 2007, som tidligere slapp ut kvikksølv fra amalgam i tannfyllinger.

I Norge har vi et generelt forbud mot produksjon, import, eksport, omsetning og bruk av kvikksølv og alle kvikksølvforbindelser, samt et generelt forbud mot produksjon, import, eksport og omsetning av alle faste bearbejdede produkter som inneholder kvikksølv eller kvikksølvforbindelser. Det er visse begrensede unntak til forbudet. Norge var tidlig ute med et slikt nasjonalt forbud mot kvikksølv, og den største kilden til spredning av kvikksølv i Norge er nå langtransporterte forurensninger. Det norske forbudet inkluderer et forbud mot materialgjenvinning, noe som også følger som en naturlig konsekvens av eksport- og bruksforbudet.

Norge jobber aktivt i internasjonale fora for å få redusert mengder og utslipp av kvikksølv i bruk, i omløp, i utvinning og i lagring og sluttbehandling. Dette inkluderer også gjenvinning fra avfallsfraksjoner eller annet kvikksølvholdig materiale for øvrig. Vi har derfor jobbet aktivt for å få strengest mulig globale krav til bruk og utslipp av kvikksølv. I 2013 signerte Norge, sammen med 127 andre land, den nye Minamatakonvensjonen om kvikksølv. Minamatakonvensjonen regulerer kvikksølv fra alle kjente kilder, både fra ulike typer bruk og utslipp fra industriprosesser og fra bruk i produkter. Avtalen regulerer også hvordan kvikksølvforbindelser skal lagres forsvarlig og setter krav til at kvikksølvholdig avfall skal behandles. Avtalen kan over tid gjøres strengere ved å inkludere nye utslippskilder eller skjerpe kravene i kilder som omfattes. Norske miljømyndigheter har siden 2013 samarbeidet med Kina, som er den største bruker og utslipper av kvikksølv globalt, for å sikre en effektiv implementering av konvensjonen. Parallelt har vi også vært pådri-

ver for at det i EU i 2012 ble innført et forbud mot flere organiske kvikksølvforbindelser.

Det viktigste fremover er å få utfaset bruk av kvikksølv der det er mulig, få redusert mengdene brukt der kvikksølv fortsatt er helt nødvendig, og sikre god sluttbehandling av kvikksølvholdig avfall. Vi ser ingen grunn til å åpne for gjenvinning av kvikksølv fra avfallsfraksjoner i Norge eller å tillate gjenvinning i utlandet fra norsk avfall.

Innsamlingsgraden for knappecellebatterier, som inneholder små mengder kvikksølv, var i 2015 på ca. 33 %. Resten av batteriene antas å havne i restavfallet. Restavfallet går til forbrenning i anlegg med avansert renseteknologi og strenge utslippskrav. Over 99 % av kvikksølvet renses i denne prosessen og går til behandling som farlig avfall, som er regulert i avfallsforskriften. Selv om det er ønskelig at så mye som mulig av batteriene skal kildesorteres og inngå i retursystemet, vurderer Miljødirektoratet at dette er en akseptabel håndtering i dag. Norske batterier bidrar dermed i liten grad til utslipp av kvikksølv.

Når det gjelder forhandlere av elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall), er disse forpliktet til å ta imot slike produkter når de skal kasseres. Sparepærer og lyspærer, som inneholder mindre mengder kvikksølv, skal sikres en forsvarlig behandling der det blir sørget for at kvikksølvet ikke kommer på avveie. Dette er regulert i avfallsforskriftens bestemmelser om kasserte elektriske og elektroniske produkter. Her fremgår det også at forhandlere har plikt til å sørge for at oppbevaringen ikke skal innebære fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

SPØRSMÅL NR. 637**Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 15. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Ulikhet i global helse er økende. I høst forelå en rapport fra FNs høynivåmodell som ga en detaljert og god beskrivelse av utfordringsbildet fulgt opp av konkrete anbefalinger. Den internasjonale legemiddelindustrien har sterke allierte i den vestlige verden og det er stor mostand i USA, Japan og EU mot å behandle rapporten på øverste nivå i FN og WHO.

Hvordan stiller Norge seg til rapporten og hva vil ministeren konkret gjøre for at den blir drøftet videre på forpliktende nivå i FN, og i WHO/WHA i mai?»

BEGRUNNELSE:

Det er en global helseutfordring å sørge for forskning og behandling av sykdommer som rammer den fattige delen av befolkningen. Legemiddelindustrien er markedsstyrt og det forskes lite på medisiner som kan kurere sykdommer som i hovedsak rammer mindre kjøpsterke grupper, så som tuberkulose og malaria.

Det er først når verdens rike land føler seg truet at det ble fortgang i utviklingen av en ebola-vaksine. Til tross for at viruset har tatt afrikanske liv i over 40 år.

Det var også etter stort internasjonalt press man fikk billigere hiv-medisiner på begynnelsen av 2000-tallet og i fjor fikk humanitære organisasjoner tilgang på billigere vaksiner mot lungebetennelse. Lungebetennelse tar livet av en halv million barn årlig. Men den reduserte prisen gjelder kun i "akutte" situasjoner og tilbys ikke helsemyndighetene i de landene hvor behovet for vaksiner er størst, der de mest sårbare barn bor.

Det er behov for varige, forutsigbare løsninger. Det trengs politiske reguleringer og vi kan ikke bare basere oss på industriens eventuelle villedighet.

I høst kom en rapport fra FNs høynivå panel om innovasjon og tilgang til helseteknologi. Rapporten gir en detaljert oversikt over svikten i det globale systemet for medisinsk forskning og utvikling av medisiner, vaksiner og diagnoseverktøy for udekkede behov verden over, og foreslår konkrete tiltak. Rapporten gir anbefalinger på tre hovedområder: - patenter og tilgang på helseteknologi; -insentiver for forskning og utvikling; -styring, ansvar og åpenhet.

Skal internasjonal politikk lykkes med å redusere de voksende ulikheter i global helse, må ikke denne rapporten støves vekk, men behandles i de overordnede politiske organene i FN og WHO.

Internasjonal legemiddelindustri har stor makt og motstanden mot å følge opp rapporten er stor i USA,

Japan og EU. Utviklingslandene har fått lite støtte og Norge har heller ikke vært særlig tydelig frem til nå.

Svar:

Tilgang til livreddende medisiner og vaksiner i utviklingsland har vært et viktig mål for norsk bistand i en årrekke. Gjennom for eksempel vaksinealliansen Gavi har Norge bidratt til at millioner av barn har blitt vaksinert.

Norge har også bidratt til å fremme diskusjon rundt tilgang til medisiner i Verdens helseorganisasjon. Under styremøtet i Verdens helseorganisasjon i januar foreslo Norge og flere andre land at rapporten fra FNs høynivåpanel bør sees i sammenheng med Verdens helseorganisasjons eget arbeid på dette området. Det vil nå bli anledning for videre diskusjon om å styrke tilgangen til legemidler under helseforsamlingen i mai under agendapunktet om medisin- og vaksinemangel.

Årsakene til at utviklingsland har manglende tilgang på medisiner og vaksiner er mange og komplekse. Tilgang avhenger blant annet av priser, innkjøpssystem, regulatoriske rammeverk, og i hvilken grad land har fungerende helsesystemer med kvalifisert helsepersonell. Rapporten fra FNs høynivåpanelet fokuserer i hovedsak på immaterielle rettigheter, som er et av mange elementer som påvirker prisen på medisiner og vaksiner. Over 90 prosent av legemidlene på listen over anbefalte legemidler fra Verdens helseorganisasjon, er ikke underlagt patenter.

Gjennom blant annet legemiddelinitiativet UNITAID fremmer Norge frivillige ordninger for at patentholdere kan lisensiere produksjon av legemidler til generiske produsenter, for salg til lav pris i fattige land. Når det gjelder medisiner og vaksiner som enda ikke er utviklet, og som ikke har et kommersielt marked, støtter vi produktutviklingspartnerskap for å stimulere forskning og utvikling. Utvikling av incentivordninger og innkjøpsgarantier er andre metoder vi har bidratt til for å stimulere produktutvikling og prisreduksjoner. Statsministerens lansering nylig av den nye globale koalisjonen for forebygging av epidemier og pandemier (CEPI), er et annet eksempel på hvordan vi bidrar til å utvikle nye vaksiner.

SPØRSMÅL NR. 638**Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 13. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan finansieres det nyopprettede Parkeringstilsynet og hvor store er kostnadene knyttet til driften av Parkeringstilsynet for inneværende år?»

BEGRUNNELSE:

Parkeringstilsynet ble opprettet av Statens vegvesen i år. Det går imidlertid ikke klart frem av statsbudsjettet hvordan tilsynet skal finansieres og hvor store kostnadene knyttet til tilsynet vil være.

Svar:

Det nylig opprettede parkeringstilsynet er satt opp med et budsjett på 6 millioner kroner i 2017.

Det følger av vegtrafikkloven § 8 at Statens vegvesen kan ta gebyr for tilsyn med virksomheter som tilbyr parkering. Parkeringstilsynet finansieres delvis av parkeringsvirksomhetene i form av gebyr. Resten går over Statens vegvesens ordinære budsjett. Ordningen er regulert i forskrift 6. desember 2016 nr. 1456 om gebyr for parkeringsvirksomhet og opplæringstilbydere.

Gebyrmodellen består i hovedsak av at alle virksomhetene betaler årlig gebyr for tilsyn på kroner 9000,-. I tillegg betales det gebyr hvis det må gjennomføres et særskilt risikobasert tilsyn. Det er estimert at det årlige gebyret vil gi Statens vegvesen en inntekt på 1 million kroner i 2017. Hva som vil bli inntektene av det risikobaserte tilsynet i år er vanskelig å anslå, da ordningen er ny fra 2017. Det forventes imidlertid at inntektene blir beskjedne.

SPØRSMÅL NR. 639**Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 13. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Er statsråden fortsatt uenig med Fremskrittspartiets programkomite i at Politidirektoratet bør legges ned og hvis ikke, hvorfor?»

BEGRUNNELSE:

7. februar kom nyheten om at Frps programkomite vil opprettholde programvedtaket om at Frp ønsker å legge ned Politidirektoratet. I perioden 2013-2017 har Frp hatt ansvar for Justis- og beredskapsdepartementet uten å gjennomføre sitt programvedtak om å legge ned direktoratet. Tvert i mot er driftsbudsjettet blitt doblet og antallet ansatte økt kraftig i perioden. Samtidig har Politidirektoratet i praksis fått ansvaret for gjennomføringen av den såkalte nærpolitireformen gjennom blant annet å foreslå hvor mange og hvilke lensmannskon-

tor som skal legges ned. Dagen før programkomiteens innstilling ble kjent, 6. februar, uttalte justisministeren følgende til Trønder-Avisa:

”Politidirektoratet leverer en del fundamentale oppgaver som generelt trengs i hele Politi-Norge. Det er mange områder hvor POD er viktig.”

Svar:

Det er ikke aktuelt for regjeringen å legge ned Politidirektoratet. Norsk politi er inne i en krevende omstillings- og utviklingstid med gjennomføring av nærpolitireformen, samtidig som politiet skal opprettholde tjenesteproduksjonen. Slik jeg ser det vil det være svært uheldig å legge ned direktoratet.

Politidirektoratet har ansvaret for faglig ledelse, styring, oppfølging og utvikling av politi-distriktene og politiets særorgan. De har en pådriverrolle i utviklingen av norsk politi, og en svært sentral rolle i gjennomføringen av reformen. Politidirektoratet er viktig for at reformen skal lykkes. Videre har direktoratet et sentralt samordnings- og koordineringsansvar ved kriser og alvorlige hendelser som utfordrer kapasitet og kompetanse i ett eller flere politidistrikt. Å gjøre store organisatoriske endringer på direktoratsnivå i omstil-

lingsperioden norsk politi nå er inne i, vil være svært uhensiktsmessig.

En nedleggelse av Politidirektoratet vil ikke føre til mer politi i gatene. Oppgavene som direktoratet gjør vil eventuelt måtte legges til Justis- og beredskapsdepartementet eller til politidistriktene, og vil kreve om lag samme ressurser og bemanning som i dag.

Som justis- og beredskapsminister får jeg innblikk i en del av det gode arbeidet Politidirektoratet gjør samtidig som jeg følger nøye med på at ressursene brukes på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 640

Innlevert 7. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 15. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren ta kontakt med myndighetene på Cuba og be om at samvittighetsfangen Eduardo Cardet umiddelbart løslates?»

BEGRUNNELSE:

Fem dager etter at Fidel Castro døde, ble menneskerettighetsforkjemperen Eduardo Cardet arrestert. Han har siden blitt holdt i midlertidig forvaring i Holguín, sør-øst Cuba. Han er i følge Amnesty International en samvittighetsfange som må frigis umiddelbart og betingelsesløst. Dr. Eduardo Cardet Concepción er leder av Movimiento Cristiano Liberación (MCL). Ifølge fem vitner som snakket med Amnesty International på telefon på betingelse av anonymitet, ble Eduardo Cardet brutalt dyttet av sykkelen sin og arrestert tidlig på kvelden 30. november 2016. Han har blitt nektet kausjon tre ganger, ifølge hans kone.

Det er ikke klart på hvilket grunnlag Eduardo Cardet først ble arrestert. Ifølge hans kone, som var vitne til mannens arrestasjon med sine to barn, er han nå sikket for å angripe en offisiell tjenestemann. En politimann hevder at Cardet dyttet ham under arrestasjonen. Alle vitnene som har snakket med Amnesty tilbakeviser påstanden. De sier at Cardet ble raskt og voldsomt lagt i håndjern og slått, og at han ikke hadde noen mulighet til selvforsvar.

Før han ble arrestert, hadde Eduardo Cardet gitt intervjuer publisert i internasjonale medier der han hadde vært kritisk til den cubanske regjeringen. I et inter-

vju med den Madrid-baserte radiostasjonen esRadio, sendt to dager før han ble arrestert, beskrev han sorgen på Cuba etter dødsfallet av Fidel Castro som pålagt av myndighetene, og uttalte at: "Castro var en svært kontroversiell mann, veldig hatet og avvist av vårt folk".

Ifølge MCL, har Eduardo Cardets advokat informert familien om at Riksadvokaten vil be om tre års fengsel. MCL ble ledet av Oswaldo Paya, inntil han ble drept under svært mistenkelige omstendigheter i det myndighetene hevder var en bilulykke i 2012. Paya ble flere ganger nominert til Nobels fredspris av en rekke norske stortingsrepresentanter, siste gang samme år som han ble drept.

Svar:

Cuba er inne i en brytningstid, hvor det åpnes opp for mer økonomisk frihet samtidig som den politiske modellen består. Opphevelse av utreiseforbud, forbedret tilgang til internett og bloggers bidrag til brudd på statens mediemonopol er tegn på at utviklingen går i riktig retning. Bildet er likevel ikke entydig. Fra flere kilder er det i den senere tid rapportert om økning i antallet politisk motiverte anholdelser.

Samarbeidet om fredsprosessen i Colombia har bidratt til økt kontakt mellom Cuba og Norge. Vi har løpende dialog med kubanske myndigheter om ulike spørsmål, og gir fra norsk side uttrykk for bekymring over anholdelser og andre begrensninger i ytrings- og forsamlingsfriheten. Som ledd i dialogen har Utenriksdepartementet også vært i kontakt med kubanske

myndigheter om fengslingen av Eduardo Cardet, lederen av «Movimiento Cristiano Liberacion».

Vår ambassade i Havanna følger utviklingen i denne og lignende saker nøye.

SPØRSMÅL NR. 641

Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Håvard Jensen

Besvart 16. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden opplyse om det har blitt vurdert eller tatt i bruk alternative løsninger for å erstatte veisalt?»

BEGRUNNELSE:

Det har blitt slått fast at veisafting representerer en stor miljøutfordring og bør miniseres. Kjøretøyer får rustskader og miljøet ødelegges i vei nære omgivelser og vann. Utfordringen er at det også kan bety en trafiksikkerhetsmessig utfordring. I Østfold ble det satt inn tiltak for å minske saltbruken. Dette slo positivt ut i nordre del av fylket, men det ble en økning i søndre del.

Det finnes i dag flere alternativer til salt, som sannsynligvis gir en god effekt og miljøgevinst, men er en dyrere løsning.

Svar:

Salt er, i tillegg til brøyting, et hjelpemiddel i vinterdriften for raskt å oppnå eller opprettholde bar veg. Saltet bidrar til å opprettholde bar veg ved kuldegrader og gjenopprette bar veg etter snøvær. En bar veg vil normalt gi bedre framkommelighet og sikrere kjøreforhold enn en veg med snø- eller isdekke.

På veger med snø- og isdekke kan sand brukes for å bedre veggrepet, men det er vanskelig å oppnå langvarige effekter med bruk av strøsand. Trafikken vil under mange forhold lett blåse bort strøanden slik at effekten blir svært kortvarig. Metoden med å blande varmt vann og sand, såkalt fastsand, har også begrenset effekt. Fastsand forutsetter stabilt vær med kuldegrader for å oppnå god varighet. Effekten av strøing med fastsand vil også ha relativt kort varighet ved høy trafikk.

Salt, i tillegg til brøyting, vil derfor være et svært viktig tiltak for å opprettholde framkommeligheten og trafiksikkerheten på veger med relativt høy trafikk,

i områder og perioder med vekslende temperaturforhold.

I Norge brukes det i all hovedsak natriumklorid (NaCl) som kjemikalie i vinterdriften. Det finnes i utgangspunktet flere ulike kjemikalier som kan være et alternativ til natriumklorid ved at de har egenskapene med nedsetting av frysepunkt til vann og at de smelter snø og is. Statens vegvesen gjennomførte fra 2007 til 2011 forskings- og utviklingsprogrammet SaltSMART. Der ble alternative kjemikalier vurdert både med hensyn til miljøeffekter og egenskaper i vinterdriften. Det finnes to hovedgrupper alternative kjemikalier; kloridbaserte og organisk baserte kjemikalier.

Kloridbaserte kjemikalier vil eksempelvis være magnesiumklorid (MgCl₂) eller kalsiumklorid (CaCl₂). Gjennom SaltSMART-programmet ble det vist at andre kloridsalter kan ha samme, eller litt bedre, egenskaper i vinterdriften enn natriumklorid. De har imidlertid samme, eller større, negative effekter på miljø og korrosjon på metaller.

I gruppen organisk baserte kjemikalier finner man stoffer som kalsium-magnesium-acetat (CMA), natriumformiat (NaF) eller kaliumformiat (KF). De organisk baserte kjemikaliene vil i motsetning til kloridsalter brytes ned i naturen. Av den grunn fremheves de ofte som et miljømessig alternativ til natriumklorid. Undersøkelsene gjort i SaltSMART-programmet viste at det er et klart potensiale for negative miljøeffekter også ved de organisk baserte kjemikaliene. Blant annet forbrukes det oksygen ved nedbrytning av kjemikaliene, noe som kan føre til lavere oksygenkonsentrasjon i grunnvannet. Når det gjelder egenskaper i vinterdriften har de organisk baserte kjemikaliene gjennomgående dårligere effekt på veg enn salt. Dette betyr at sammenlignet med optimalt forbruk av natriumklorid må det brukes mer av de organisk baserte kjemikaliene for å oppnå samme effekt.

På basis av en samlet vurdering av miljøpåvirkning og effekt i vinterdriften, var anbefalingen i SaltSMART å ikke bruke alternative kjemikalier. Videre ble det konkludert med at en ved et generelt lavt forbruk av salt, vil kunne unngå miljøskader på store deler av

det vegnettet som saltes, innenfor kravene som stilles til friksjon. Der miljøet er særlig følsomt for salt, kan spesielle tiltak settes i verk. Ved inngåelse av kontrakter om drift og vedlikehold av vegnettet må produkt-kontrollovens regler om substitusjonsplikt hensyntas.

Statens vegvesen har tett kontakt med andre nordiske land og deltar i felles prosjekter om vinterdrift generelt og kjemikaliebruk spesielt. Statens vegvesen deltar også i andre internasjonale fora, eksempelvis Transportation Research Board og World Road Association der vinterdrift og kjemikaliebruk er på agendaen.

I tiden etter SaltSMART-programmet har Statens vegvesen gjennomført ulike prosjekter innen vinterdrift generelt og innen kjemikaliebruk spesielt. Undersøkelser knyttet til alternative kjemikalier inngår i dette. Gjennom samarbeid med NTNU og opprettelsen av Forskningscenter Vinterdrift har Statens vegvesen de siste årene fått grunnleggende kunnskap om hvordan ulike kjemikalier virker i vinterdriften. Statens vegvesen vil i samarbeid med NTNU forske videre på metoder og bruk av kjemikalier i vinterdriften, inklusive alternative kjemikalier, både for å vurdere nye produk-

ter og for å finne løsninger for å redusere bruken av natriumklorid uten at det går på bekostning av trafikk-sikkerhet og framkommelighet.

For å begrense saltforbruket vil Statens vegvesen foreta en gjennomgang av standardkravene for vinterdrift og vurdere om enkelte av vegene har fått en for høy driftsklasse med for strenge krav. For kontrakter med oppstart i 2016 og senere er det innført strengere krav til dokumentasjon ved bruk av salt for å bedre oversikten og kontrollen med saltforbruket. I samarbeid med entreprenørene arbeides det nå med tiltak for å sikre at det i alle kontrakter anvendes rett tiltak slik at saltbruken blir begrenset uten at dette går ut over trafikk-sikkerheten. Vannkvaliteten langs riksvegnettet overvåkes. Statens vegvesen har et pågående overvåkingsprogram som undersøker saltpåvirkningen i 68 vegnære innsjøer. I tillegg skal det gjennomføres biologiske undersøkelser i totalt 21 av innsjøene i løpet av 2016–2018 for å se om forhøyede saltkonsentrasjoner i overflatevannet påvirker mengden og sammensetningen av alger.

SPØRSMÅL NR. 642

Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 13. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Det ble nylig avslørt at indiske it-arbeidere hadde tilgang til vårt nasjonale nødnett, dog uten lovlighet. Det som likevel er aller mest provoserende er uttalelser fra direktør Lyngstøl som uttaler at ”det er vanskelig å kontrollere”, og ”basert på tillit”.

Er statsråden like naiv og tillitsfull i sin vurdering av det som er skjedd, eller ser statsråden nødvendigheten av økt fokus på sikkerhet i nødnettet og en holdningsendring hos en noe avslappet direktør?»

BEGRUNNELSE:

Nødnettet vårt, som det tok Stortinget langt tid å bestemme seg for, er ryggraden i en krisesituasjon. Jeg forutsetter derfor at det bør bekymre statsråden og gi ham motivasjon til å ta tak i de åpenbare svakheter som nå er avslørt. Det er selvfølgelig totalt uakseptabelt at personer ulovlig kan skaffe seg tilgang til nødnettet.

Jeg forventer derfor tydelig og riktig respons fra statsrådens side.

Svar:

Det er svært viktig at sikkerheten i Nødnett er god, og jeg ser derfor svært alvorlig på det som har skjedd.

Jeg forventer at Direktoratet for nødkommunikasjon, som forvalter statens eierskap til Nødnett, følger opp sikkerheten i Nødnett mot sine leverandører på en tilfredsstillende måte. Drift av Nødnett er underlagt strenge drifts- og sikkerhetsrutiner, og det ikke er akseptabelt med avvik fra disse.

Relevante myndigheter tar denne saken på største alvor. NSM åpner tilsynssak og vil gjennomføre tilsyn med DNK med hjemmel i sikkerhetsloven. Jeg viser også til at PST har besluttet å etterforske saken.

Jeg har bedt om en grundig redegjørelse fra direktoratet, blant annet om hva som har skjedd, hvordan det kunne skje, hvilken risiko dette innebar og hva

DNK gjør for å sikre at slike eller liknende hendelser ikke skjer igjen.

SPØRSMÅL NR. 643

Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 17. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Ambisjonen for norsk helsevesen er å bidra til å hjelpe folk som trenger det. Samtidig er helseutfordringene til dels store og sammensatte. Ikke minst for mennesker som kommer fra krigsherjede land, med store traumer. Psykiatrien utfordres sterkt i slike tilfeller.

Hvor langt kan helsepersonell gå i tilfeller hvor religion oppfattes å være negativt for bedring hos pasienter, uten samtidig å frata vedkommende sine grunnleggende rettigheter, og samtidig sikre norske samfunn?»

BEGRUNNELSE:

Det er hevet over enhver tvil at mennesker som har opplevd krig, ofte blir merket for livet. Langt på vei kan man muligens også si at personer som er tilhengere av ytterliggående religioner, kan bruke denne tilknytningen til å motsette seg behandling de mener er i strid med egen religion. Sann sett står psykiatrien ovenfor vesentlige utfordringer som det ikke er bare enkelt å komme rundt. Både etisk og behandlingsmessig vil jeg tro at det er krevende å jobbe under slike forutsetninger. Jeg ser derfor fram til å høre hva statsråden mener er løsningen i slike tilfeller.

Svar:

Asylsøkere og flyktninger har samme rett til helsetjenester som den øvrige befolkningen. Retten til helsehjelp for asylsøkere gjelder fra de kommer til Norge for å søke beskyttelse. Flyktninger og familieegjenfrente har også fulle rettigheter til helsehjelp fra de ankommer landet. Rettighetene omfatter både somatisk og psykisk helsehjelp fra kommune- og spesialisthelsetjeneste, inkludert hjelp for rusmiddelproblemer.

Iht. nasjonale føringer skal mennesker med traumelidelser behandles i den ordinære tjenesten. Kommunen har således ansvar for at de som oppholder seg i kommunen får helsehjelp, mens regionale helseforetak

har ansvar for å sørge for et forsvarlig spesialisthelsetjenestetilbud for denne som for andre pasientgrupper. Det er ikke gitt detaljerte føringer mht. organiseringen av traumebehandling, men det er gitt en generell føring om at DPS og BUP skal ta ansvar for vanlige psykiske lidelser på spesialistnivå. Psykiske traumer/PTSD er en hyppig forekommende lidelse som må kunne behandles på alle nivåer, dvs. hos fastlege, på DPS og på sykehus når det er nødvendig. Det er etablert kompetansemiljøer i alle regioner (regionale ressursentre for vold og traumatisk stress, RVTS) som har til oppgave å gi opplæring og veilede helsetjenesten på alle nivåer og overfor enheter under andre aktuelle departementers ansvarsområde. De yter ikke kliniske tjenester, med unntak av RVTS Midt-Norge som også har en poliklinisk virksomhet for asylsøkere og flyktninger som har vært utsatt for traumatiske erfaringer og tortur. Målgruppen er flyktninger og asylsøkere med komplekse og sammensatte vansker.

Helse Stavanger har forøvrig etablert et transkulturelt senter med poliklinikk hvor målet er å bidra til at traumatiserte asylsøkere og flyktninger får et godt og likeverdig helsetilbud, med spesielt fokus på psykisk helse. Senteret samarbeider tett med viktige aktører i flyktningefeltet som primærhelsetjenesten, andrelinjetjenesten, asylmottak, flyktningerettet virksomhet i kommunene samt med frivillige organisasjoner i feltet når det er aktuelt.

Lov om psykisk helsevern (§ 4.2) har bestemmelser om vern om personlig integritet. Ifølge bestemmelsene skal restriksjoner og tvang innskrenkes til det strengt nødvendige, og det skal så langt det er mulig tas hensyn til pasientens syn på slike tiltak. Det kan bare benyttes tiltak som gir en så gunstig virkning at den klart oppveier ulempene med tiltaket.

Det heter videre i samme paragraf at det så langt det er forenlig med formålet og den enkeltes tilstand skal oppholdet gjennomføres slik at pasientens mulighet til å bestemme over seg selv blir ivarettatt. Det skal også tas hensyn til den enkeltes livssyn og kulturelle bakgrunn.

Samarbeid med kvalifisert tolk kan være en forutsetning for å sikre pasientens rett til blant annet å få forståelig informasjon og å kunne gi informert samtykke til helsehjelp, jf. blant annet pasient- og brukerrettighetsloven §§ 3-5 og 4-1. Helsetjenesten har derfor ansvar for å vurdere behovet for kvalifisert tolk i møte med pasient med begrensede norskkunnskaper.

Ifølge Helsedirektoratet tyder erfaringene på at gruppetilhørighet og religion ikke tilsier at flyktninger ikke søker helsehjelp og at de aller fleste som kommer som flyktninger til Norge med krigserfaringer ikke er eller blir radikalisererte eller tilhengere av ytterliggående religioner.

Det opplyses videre at erfaringen fra Ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) er at helsehjelp til fremmedkrigere og radikalisererte oftest gis i primærhelsetjenesten og at tilbud i

spesialisthelsetjenesten ikke har medført utfordringer på grunn av religion. RVTS har ikke mottatt henvendelser fra helsetjenesten om at personer motsetter seg helsehjelp på grunn av religion eller om at det skulle være til hinder for behandling.

Det er riktig at flyktninger som har opplevd krig og som strever med psykiske traumer kan representere utfordringer for helsetjenesten. Jeg mener likevel at tjenesten gjennomgående har kompetanse til å ivareta grunnleggende rettigheter ift. livssyn og religion og at vi har et regelverk som understøtter dette. Ved tvungen psykisk helsevern gjelder for øvrig tilleggskriteriet om "nærliggende og alvorlig fare for eget eller andres liv eller helse" for flyktninger så vel som for befolkningen ellers. Dette er et kriterium som skal bidra til å trygge sikkerheten både for den enkelte og for samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 644

Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm

Besvart 15. februar 2017 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Siv jensen besvarer mitt spørsmål (nr. 614) om statsråder som sprer uriktig informasjon, på vegne av statsministeren, ved å henvise til hennes ansvar for skattepolitikken. Tanken synes å være at dersom en del av påstanden som settes frem er rett, må resten også være det. Litt som i Ludvig Holbergs Erasmus Montanus, der mor lille blir en sten fordi hun ikke kan fly.

Deler statsministeren oppfatningen av at dette bør være presisjonsnivået blant hennes statsråder, og hva gjør for å stoppe spredningen av falsk informasjon?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til min korrespondanse med Siv Jensen under. Spørsmålet ble oversendt henne. Jeg kan anta at det er fordi tre av fire eksempler jeg brukte handlet om skatt. Spørsmålet dreide seg imidlertid ikke om skatt, det dreide seg om at påstandene var uriktige/falske og var begrunnet i et håp om at statsministeren delte mitt syn om at vi burde kunne holde statsrådene hennes til en høyere standard.

Selv om det er riktig at AP vil øke skatter og avgifter samlet med 15 milliarder er det ikke riktig at det gjøres for å betale for høy innvandring. Dette er

redegjort for i samme dokument og pressekonferanse som statsrådene har hentet tallet 15 milliarder. Min påstand er at vi må kunne forvente oss at statsrådene ikke gjennom sin kommunikasjon gir det norske folk feil informasjon om et annet partis politikk. Jeg håper statsministeren er enig i at det å bruke er faktum for å underbygge en usann påstand er noe statsråder burde holde seg for gode til. Jeg håper Solvik Olsens uredlige praksis med å dele gamle saker som aktuelle nyheter taler for seg selv, og vil bli påtalt fra statsministeren. Statsrådenes kontoer på SoMe kan ikke betraktes som uttrykk for private meninger.

Om statsråders uttalelser om Arbeiderpartiets skattepolitikk.

Jeg viser til brev av 3. februar 2017 fra Stortingets president til statsministeren vedlagt følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Truls Wickholm:

Hva tenker statsministeren om at en rekke statsråder sprer falske nyheter og alternative fakta, og er dette en bevisst strategi fra regjeringen?

Begrunnelse:

Denne uken har både innvandrings- og integreringsministeren og barne- og likestillingsministeren

hevdet at Arbeiderpartiet vil øke skattene for å betale for høy innvandring. Samferdselsministeren brukte sin facebook-side med nesten 70 000 følgere til å spre en ett år gammel sak om arveavgift bare halvannen uke etter at Arbeiderpartiet gikk ut og avklarte at det ikke blir arveavgift neste periode, med teksten "Splitte mine bramseil!! Arbeiderpartiet slår sjørøverne når det gjelder å finne skatter." Disse eksemplene føyer seg inn i en etter hvert lang rekke av eksempler på falske nyheter og alternative fakta fra denne regjeringen. Før jul brukte kulturministeren sin facebook-side til å spre falske nyheter om en Stavanger-skole.

Svar:

Som statsråd med ansvar for skatte- og avgiftspolitikken svarer jeg på vegne av statsministeren.

Samlede skatte- og avgiftslettelser under denne regjeringen er om lag 21 mrd. kroner. Samtidig går Arbeiderpartiet til valg med et løfte om å øke det samlede skatte- og avgiftsnivået med 15 mrd. kroner i neste Stortingsperiode. Det er fakta.

Det kan ikke overraske noen at det blir debatt om en så ulik tilnærming til utfordringer i norsk økonomi. For denne regjeringen er en del av svaret skatte- og avgiftslettelser for å stimulere til arbeid, sparing og investeringer. For Arbeiderpartiet synes svaret å være skatte- og avgiftsøkninger.

Svar:

En falsk nyhet er en bevisst konstruert løgn. Omfanget av falske nyheter er heldigvis ikke omfattende i Norge. Det er likevel et problem som må tas på alvor i ethvert demokratisk samfunn. Vi må alle være med på å be-

kjempe falske nyheter. Jeg er opptatt av at regjeringens medlemmer ikke sprer falske nyheter, og at de korrigerer dersom det viser seg at de har videreformidlet noe som i ettertid viser seg å være falske nyheter.

Jeg vil advare mot at diskusjonen om falske nyheter brukes til å begrense samfunnsdebatten. Både i nyheter, uttalelser og politisk debatt skal det være rom for meninger, vinklinger og eksempler som må leses i lys av både kontekst og avsender. En slik takhøyde i samfunnsdebatten er en viktig verdi i et demokratisk samfunn. Representanten Wickholm bør ikke utvanne begrepet «falske nyheter» og undergrave det viktige arbeidet mot dette.

Urimelige eller feilaktige påstander bør imøtegås som en del av den ordinære samfunnsdebatten. I en direkte TV-debatt i NRK før jul valgte for eksempel Arbeiderpartiets nestleder å vise fram et gammelt VG-oppslag, og feilsitere oppslaget ved å hevde at «når folk sier at de ikke ønsker de skatteøkningene som regjeringen vil gjennomføre, så svarer Solberg at folk har ikke peiling». Det var en feilaktig påstand og en urimelig kopling til temaet i debatten fra nestlederen i Arbeiderpartiet. Det påpekte jeg også umiddelbart i den samme debatten. Men «falske nyheter» mener jeg ikke det er.

Vi må skille mellom politisk uenighet og falske nyheter. Det er reelle og viktige politiske forskjeller mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet, blant annet knyttet til skatt, som er tema for de fleste av eksemplene som trekkes fram av representanten Wickholm. Vi har avskaffet arveavgiften som den rød-grønne regjeringen opprettholdt, vi har redusert skattenivået for personer og bedrifter, og vi foreslo strengere innstramningstiltak i innvandringspolitikken enn det Arbeiderpartiet støttet på Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 645

Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 13. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Norge vurderer flere områder i Afghanistan som trygge, og returnerer nå en langt større andel av afghanere som søker beskyttelse i Norge. Dette til tross for at sikkerhetssituasjonen i landet er betydelig forverret de siste årene, og at hele 3498 sivile ble drept i 2016. Sve-

rige har tatt konsekvensen av forverringen i sikkerheten og returnerer nå færre til Afghanistan.

Hvorfor gjør norske utlendingsmyndigheter en annen vurdering av hvor trygt det er å returnere til Afghanistan enn det Sverige og andre land i Europa gjør?»

BEGRUNNELSE:

I går sprengte nok en selvmordbomber seg i Kabul. Han drepte 20 og skadet ytterligere 45. Antallet sivile drepte i Afghanistan øker og sivile drept av ekstremistgruppen IS er tidoblet. Afghanistans ambassadør i Norge sier dette er det verst tenkelige tidspunkt å sende mennesker tilbake til Afghanistan, og at sikkerhetssituasjonen er veldig vanskelig. De internasjonale sikkerhetstyrkene er redusert, og regjeringen kontrollerer kun 2/3 av Afghanistan. Norge sender desiderst flest barn tilbake til Afghanistan blant land det er naturlig å sammenligne seg med, og ingen andre nordiske land sender barn tilbake til Afghanistan.

Blant dem som returneres, ender mange opp som internt fordrevne i Afghanistans storbyer. Her har de dårlig tilgang på mat og rent vann, husly og utdanning, og mange er helt avhengige av humanitær hjelp.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mine svar til representantene Karin Andersen 17. juni, 15. september og 22. november 2016, Stein Eirik Lauvås 5. desember og Helga Pedersen 13. desember s.å. Som det fremgår av svarene, hevet UDI den rettslige terskelen som skal gjelde ved vurderingen av om sikkerhetssituasjonen i et

område i Afghanistan er så alvorlig at enhver fra dette området vil ha krav på beskyttelse. Det har vært et juridisk handlingsrom her som tidligere ikke ble utnyttet fullt ut. Ved å heve terskelen er mange av de områdene som tidligere ble ansett som generelt utrygge ikke lenger vurdert slik, noe som igjen innebærer at det i større grad enn tidligere foretas en individuell vurdering av søkerens beskyttelsesbehov. Som nevnt i tidligere svar gjorde denne endringen at Norge fikk en asylpraksis mer i samsvar med praksis i de land vi naturlig sammenligner oss med.

Utlendingsmyndighetene vurderer asylpraksis for Afghanistan fortløpende i lys av endringer i sikkerhetssituasjonen i landet. Denne vurderingen er basert på en rekke kilder. Andre lands praksis er én slik kilde. Det er imidlertid ikke slik at endringer i ett eller flere andre land automatisk fører til endring i norsk praksis. Norske utlendingsmyndigheter skal alltid gjøre sine egne vurderinger ut fra de kilder de har tilgjengelig.

Avslag på søknad om asyl innebærer en plikt til å forlate Norge. Jeg vil understreke viktigheten av at personer som ikke fyller vilkårene for opphold i Norge returnerer til sine hjemland. Manglende retur undergraver både asylinstituttet og en regulert innvandring til landet vårt. Norge prioriterer returarbeidet høyere enn mange andre land i Europa. Dette er også årsaken til at vi har en høyere andel tvangsreturer til de fleste land, inkludert Afghanistan.

SPØRSMÅL NR. 646

Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 14. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hva mener utenriksministeren om de nye signalene fra USAs president om Midtøstenpolitikken, og hvordan vil det påvirke Norges rolle dersom USA går til ensidige handlinger som strider mot norsk politikk?»

BEGRUNNELSE:

Med ny president i USA er det grunn til å tro at USA vil føre en annerledes midtøstenpolitikk enn den forrige administrasjonen. Før jul i fjor slo FNs sikkerhetsråd fast at de israelske bosetningene er ulovlige og krevde full byggestans. Men etter at beslutning om nybygging ble utsatt i romjulen, offentliggjorde den israelske re-

gjeringen i slutten av januar at den godkjenner 2500 nye boliger på Vestbredden. Professor Hilde Henriksen Waage ved UiO uttalte til Aftenposten 24. januar i år at «Netanyahu har ventet til Donald Trump ble president fordi han da visste at det da vil komme få amerikanske protester. Nå er det grønt lys for alt som Israel har strevd med overfor tidligere president Barack Obama.»

Mange advarer nå mot at signalene om å flytte ambassaden og særlig nybygging av bosetninger i Øst-Jerusalem vil føre til økt spenning. Blant annet har EU-landene advart USA om å unngå ensidige handlinger som kan ha alvorlige konsekvenser.

Svar:

Regjeringen søker en fortsatt tett dialog med USA om Midtøsten. USA har historisk spilt en viktig rolle som tilrettelegger og mekler i denne konflikten. Vi har i mange år hatt nær dialog og et godt samarbeid med USA innenfor rammen av Giverlandsgruppen for Palestina (Ad-Hoc Liaison Committee, AHLIC). Det er viktig at USA vil fortsetter å være en aktiv og betydelig støttespiller i arbeidet med å styrke palestinske institusjoner og den palestinske økonomien. Dette er forutsetninger for en fremtidig realisering av to-stats-løsningen og etableringen av en palestinsk stat.

Det er for tidlig å trekke noen konklusjoner om hvordan amerikansk midtøstenpolitikk vil utformes, og det gjenstår å se hvilke konkrete tiltak Trump-administrasjonen vil treffe. President Trump vil møte den israelske statsministeren, Benjamin Netanyahu, i Washington 15. februar.

Norske posisjoner for den israelsk-palestinske konflikten ligger fast. Vårt mål er å bidra til realisering av en to-statsløsning. Det er bred internasjonal støtte til to-statsløsningen som den eneste måten å skape varig fred på. Partene må, gjennom forhandlinger, komme til enighet om krevende spørsmål som grenser, flyktninger, sikkerhet og Jerusalems status.

SPØRSMÅL NR. 647

Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 14. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvordan dette vedtaket er fulgt opp, og om det er aktuelt for regjeringen å fremme konkrete tiltak for å trygge bolighandelen?»

BEGRUNNELSE:

I Dokument 8:68 S (2014-2015) fremmet Arbeiderpartiet forslag for en tryggere bolighandel. Bakgrunnen for forslaget var blant annet at det kjøpes og selges boliger for store verdier i Norge og at hvert femte boligsalg i dag ender i konflikt. Disse tvistene er ofte langvarige og dyre å bringe inn for rettsapparatet og skaper belastninger for alle involverte parter. Arbeiderpartiets forslag om en revisjon av avhendingsloven som også skulle vurdere teknisk tilstandsrapport og den danske ordningen ble nedstemt. Men i et enstemmig vedtak ba Stortinget regjeringen vurdere tiltak som bidrar til tryggere boligtransaksjoner for både kjøper og selger, herunder det varslede arbeidet om takstmenn, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Svar:

Regjeringen la i juni 2015 frem en strategi for boligmarkedet. Et av tiltakspunktene i boligstrategien fastsetter at regjeringen vil følge utviklingen i bruken av tilstandsrapporter før det eventuelt vurderes å følge

opp forslagene i NOU 2009: 6 Tilstandsrapport ved salg av bolig. Justis- og beredskapsdepartementet har fulgt opp det nevnte tiltakspunktet i sammenheng med oppfølgingen av stortingsvedtak nr. 47 (2015-2016). Departementet har i den forbindelse hatt møter med Forbrukerrådet, takstorganisasjonene og eiendomsme-glerorganisasjonene. Det har også blitt innhentet statistikk fra Protector forsikring (selskapet med høyest andel eierskifteforsikring på markedet) over bruken av tilstandsrapporter, konfliktnivået i bolighandelen og hva konfliktene knytter seg til.

Tilbakemeldingene fra bransjen og berørte aktører er at bruken av tilstandsrapporter på frivillig basis er økende, særlig i Oslo og Akershus hvor bruken av tilstandsrapporter tidligere har vært mindre utbredt. Ifølge tall fra Protector forsikring ble det på landsbasis i 2016 innhentet tilstandsrapport ved 81 prosent av alle boligsalg (undersøkelsen omfatter ikke leiligheter). Til sammenligning ble det ifølge Protector innhentet tilstandsrapport ved 65 prosent av alle boligsalg i 2008. Denne utviklingen må ses i sammenheng med andre utviklingstrekk i boligomsetningen, eksempelvis økt bruk av forsikring på selger- og kjøpersiden, samt økt tilbud om selvhjelpsverktøy for å selge bolig uten bruk av megler. I vurderingen av behovet for et eventuelt lovgivningsinitiativ er det derfor viktig for meg å bygge på en oppdatert oversikt over rammene rundt boligomsetningen. I den forbindelse er det blant annet planlagt at departementet skal ha møter med Eiendom Norge og Norges Eiendomsme-glerforbund i mars i år. Jeg antar at jeg vil få ytterligere informasjon om situa-

sjonen da. I samsvar med vedtak nr. 47 (2015-2016) tar

jeg sikte på å komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 648

Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 23. februar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hva er den oppgavekorrigerte nominelle og reelle veksten i de frie inntektene fra 2016 til 2017, i tall og prosent, for alle landets kommuner, regnet fra anslag på regnskap 2016? Det bes om en oversikt på kommunenivå?»

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål fra Helge Andre Njåstad datert 4.1.2017 gir kommunal- og moderniseringsministeren beregninger på oppgavekorrigert realvekst i de frie inntektene for kommunene i Finnmark.

Svar:

Realvekst i oppgavekorrigerte frie inntekter 2016-2017

Stortingets budsjettvedtak gir kommunesektoren økonomisk handlingsrom i 2017. Realveksten i frie inntekter i 2017 anslås til 3,8 mrd. kroner, regnet fra inntektsnivået i 2016 slik det ble anslått i Revidert na-

sjonalbudsjett 2016. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2016 i Nasjonalbudsjettet 2017, kan realveksten i kommunenes frie inntekter i 2017 anslås til 0,1 pst. Da er det tatt hensyn til at skatteanslaget for kommunesektoren for 2016 ble oppjustert med 3,8 mrd. kroner i Nasjonalbudsjettet 2017.

I vedleggstabellen vises anslag for gjennomsnittlig årlig prosentvis realvekst i frie inntekter for perioden 2013-2016 og anslag på nominell og reell vekst fra 2016 til 2017 fordelt på kommunene. Skatteregnskapstall for 2016 fra SSB per 17.01 2017 viste en merskattevekst på 1,55 mrd. kroner i forhold til anslaget i Nasjonalbudsjettet for 2017. Av dette kom 1,34 mrd. kroner kommunene til gode. I vedleggstabellen er endelige skatteregnskapstall inkludert i vekstberegningene for hele perioden, også fra 2016 til 2017. Siden en da regner fra et høyere skattenivå enn i Nasjonalbudsjettet, vil vekstanslaget for 2017 reduseres. Regnet fra endelig skattetall for 2016 anslås her realveksten fra 2016 til 2017 for kommunene til -0,4 prosent. I Revidert nasjonalbudsjett for 2017 vil anslaget for kommunesektorens inntekter i 2017 bli oppdatert.

Tabell 1 Realvekst i oppgavekorrigerte frie inntekter 2005-2013 og 2013-2016

	I alt		Per innbygger	
	Kommuner	Fylkeskommuner	Kommuner	Fylkeskommuner
2005-2006	6,2	6,0	5,5	5,2
2006-2007	-0,8	-0,4	-1,6	-1,3
2007-2008	-0,1	0,3	-1,3	-0,9
2008-2009	2,9	3,2	1,6	1,9
2009-2010	2,1	3,3	0,8	2,1
2010-2011	1,3	0,0	0,0	-1,2
2011-2012	2,1	2,2	0,7	0,9
2012-2013	0,6	0,3	-0,7	-1,0
Gjennomsnittlig årlig vekst 2005-2013	1,8	1,9	0,6	0,7
2013-2014	0,7	0,6	-0,5	-0,5
2014-2015	3,6	2,9	2,5	1,8
2015-2016*	2,8	1,6	1,8	0,7
Gjennomsnittlig årlig vekst 2013-2016	2,3	1,7	1,3	0,7

* Anslag. Veksten er her inkludert oppjustering av skatteanslaget i 2016 med 1,55 mrd. kroner i SSBs publisering 17.1.17.

Selv om merskatteveksten i 2016 etter revidert nasjonalbudsjett innebærer en lav vekst fra 2016 til 2017, vil jeg påpeke at kommunene likevel har et høyt inntektsnivå inn i 2017, etter flere år med sterk vekst, se tabell 1. Tabell 1, der det gjennomgående er brukt regnskapstall for inntekter over sektorens skatt på inntekt og formue, viser at gjennomsnittlig årlig vekst har vært høyere i perioden 2013-2016 enn i perioden 2005-2013. Tabellen viser også at årene 2006-2007 og 2007-2008 hadde negativ realvekst i kommunene, etter sterk merskattevekst i 2006.

Det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi betrakter netto driftsresultat som hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. For kommunene som helhet utgjorde netto driftsresultat 3,2 prosent av inntektene i 2015, det høyeste netto driftsresultatet siden 2006, og for både

kommunene og fylkeskommunene var netto driftsresultat over de anbefalte nivåene. Utviklingen i 2016 med høy realinntektsvekst og moderat sysselsettingsvekst tilsier at driftsresultatet blir høyere i 2016 enn i 2015 ifølge TBUs rapport fra november 2016.

Vedlagt er en tabell med anslag på den oppgavekorrigerte, gjennomsnittlige årlige reelle veksten i de frie inntektene fra 2013 til 2016. Videre vises anslag på veksten fra 2016 til 2017, i tall og prosent, for alle landets kommuner regnet som beskrevet ovenfor. Flere forhold vil ha betydning for utviklingen i den enkelte kommune. Foruten vekst i rammetilskuddet vil også utviklingen i innbyggertall og øvrige kriteriedata samt endringer i inntektssystemet ha betydning for hvordan den enkelte kommune kommer ut fra et år til et annet.

Vedlegg til svar.

Anslag på vekst i frie inntekter for kommuner 2013-2016 og 2016-2017

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på prosentvis				
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med endelig skatt 2016
0101 Halden	2,2	1 580 993	40 594	2 084	2,6	0,1
0104 Moss	2,8	1 623 454	56 063	16 878	3,6	1,1
0105 Sarpsborg	2,0	2 840 395	73 306	4 129	2,6	0,1
0106 Fredrikstad	1,9	3 954 398	90 813	-5 777	2,4	-0,1
0111 Hvaler	2,0	230 131	7 512	1 946	3,4	0,9
0118 Aremark	-0,1	93 880	975	-1 348	1,0	-1,4
0119 Marker	2,6	202 989	2 252	-2 766	1,1	-1,3
0121 Rømskog	1,1	54 915	310	-1 055	0,6	-1,9
0122 Trøgstad	1,5	292 808	6 837	-312	2,4	-0,1
0123 Spydeberg	2,9	189 043	2 451	-2 214	1,3	-1,2
0124 Askim	2,5	805 557	24 053	4 515	3,1	0,6
0125 Eidsberg	1,5	604 660	11 441	-3 389	1,9	-0,6
0127 Skiptvet	2,1	205 244	2 562	-2 505	1,3	-1,2
0128 Rakkestad	1,8	454 590	5 581	-5 644	1,2	-1,2
0135 Råde	2,9	373 479	3 328	-5 925	0,9	-1,6
0136 Rygge	2,5	767 013	10 841	-8 063	1,4	-1,0
0137 Våler	4,4	267 258	5 899	-635	2,3	-0,2
0138 Hobøl	4,7	182 349	1 530	-2 991	0,8	-1,6
0211 Vestby	4,4	863 631	25 460	4 506	3,0	0,5
0213 Ski	3,0	1 576 727	30 963	-7 681	2,0	-0,5
0214 Ås	3,5	947 294	22 324	-800	2,4	-0,1

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på					Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016	
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016
0215 Frogn	2,3	816 248	13 396	-6 676	1,7	-0,8						
0216 Nesodden	2,1	930 992	17 893	-4 935	2,0	-0,5						
0217 Oppegård	2,7	1 449 391	32 567	-2 854	2,3	-0,2						
0219 Bærum	4,0	7 375 246	124 103	-57 175	1,7	-0,8						
0220 Asker	3,6	3 515 655	74 671	-11 353	2,2	-0,3						
0221 Aurskog-Høland	2,8	797 628	8 475	-11 253	1,1	-1,4						
0226 Sørumsund	4,1	914 780	15 126	-7 365	1,7	-0,8						
0227 Fet	3,3	573 910	15 846	1 895	2,8	0,3						
0228 Rælingen	4,5	876 312	25 840	4 578	3,0	0,5						
0229 Enebakk	2,1	546 170	6 827	-6 656	1,3	-1,2						
0230 Lørenskog	3,0	1 811 073	60 008	16 231	3,4	0,9						
0231 Skedsmo	2,7	2 669 582	79 430	14 676	3,1	0,6						
0233 Nittedal	3,3	1 193 204	20 289	-9 033	1,7	-0,8						
0234 Gjerdrum	1,6	337 857	4 659	-3 671	1,4	-1,1						
0235 Ullensaker	3,6	1 722 612	35 747	-6 425	2,1	-0,4						
0236 Nes	2,5	1 031 525	24 878	-289	2,5	0,0						
0237 Eidsvoll	4,6	1 223 522	27 526	-2 374	2,3	-0,2						
0238 Nannestad	3,0	617 573	13 620	-1 479	2,3	-0,2						
0239 Hurdal	2,1	160 558	2 820	-1 123	1,8	-0,7						
0301 Oslo	3,5	35 026 608	864 181	10 121	2,5	0,0						
0402 Kongsvinger	2,3	943 549	49 545	27 195	5,5	3,0						
0403 Hamar	2,4	1 537 797	40 810	3 385	2,7	0,2						
0412 Ringsaker	1,7	1 695 980	23 902	-17 900	1,4	-1,0						
0415 Løten	2,2	394 479	9 244	-387	2,4	-0,1						
0417 Stange	2,4	1 017 279	22 633	-2 233	2,3	-0,2						

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på prosentvis					Anslag på prosentvis				
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016
0418 Nord-Odal	1,1	292 495	9 634	2 562	3,4	0,9					
0419 Sør-Odal	1,7	403 774	5 626	-4 328	1,4	-1,1					
0420 Eidskog	0,5	355 644	4 781	-3 991	1,4	-1,1					
0423 Grue	-0,4	279 548	973	-5 991	0,3	-2,1					
0425 Åsnes	1,2	427 663	3 201	-7 410	0,8	-1,7					
0426 Våler	0,1	217 396	2 937	-2 424	1,4	-1,1					
0427 Elverum	2,2	1 077 671	23 337	-3 022	2,2	-0,3					
0428 Trysil	0,1	383 750	4 373	-5 112	1,2	-1,3					
0429 Åmot	0,5	257 986	3 384	-2 981	1,3	-1,1					
0430 Stor-Elvdal	0,2	164 242	5 733	1 771	3,6	1,1					
0432 Rendalen	-0,3	128 778	1 044	-2 150	0,8	-1,6					
0434 Engerdal	1,3	101 004	338	-2 178	0,3	-2,1					
0436 Tolga	0,7	111 681	1 161	-1 602	1,1	-1,4					
0437 Tynset	0,8	331 133	3 602	-4 586	1,1	-1,4					
0438 Alvdal	0,9	153 203	2 975	-781	2,0	-0,5					
0439 Folldal	0,1	109 432	5 919	3 331	5,7	3,1					
0441 Os	-0,1	128 538	819	-2 374	0,6	-1,8					
0501 Lillehammer	2,1	1 390 878	25 501	-8 633	1,9	-0,6					
0502 Gjøvik	1,8	1 516 550	45 932	9 166	3,1	0,6					
0511 Dovre	1,3	164 786	3 521	-510	2,2	-0,3					
0512 Lesja	-0,4	135 291	1 210	-2 142	0,9	-1,6					
0513 Skjåk	0,0	133 337	2 757	-508	2,1	-0,4					
0514 Lom	0,3	140 394	3 718	301	2,7	0,2					
0515 Vågå	-0,3	222 233	6 780	1 394	3,1	0,6					
0516 Nord-Fron	1,4	323 304	5 283	-2 667	1,7	-0,8					

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på				Anslag på prosentvis			
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016		
0517 Sel	1,0	341 927	3 920	-4 530	1,2	-1,3			
0519 Sør-Fron	0,6	183 047	1 874	-2 655	1,0	-1,4			
0520 Ringebu	0,5	259 149	3 222	-3 177	1,3	-1,2			
0521 Øyer	0,8	267 383	5 732	-809	2,2	-0,3			
0522 Gausdal	0,5	336 110	2 868	-5 463	0,9	-1,6			
0528 Østre Toten	1,4	775 176	14 159	-4 867	1,9	-0,6			
0529 Vestre Toten	1,9	667 282	8 069	-8 411	1,2	-1,2			
0532 Jevnaker	1,9	343 544	10 932	2 617	3,3	0,8			
0533 Lunner	3,0	469 560	8 368	-3 162	1,8	-0,7			
0534 Gran	1,3	728 079	12 108	-5 791	1,7	-0,8			
0536 Søndre Land	0,2	311 309	8 234	657	2,7	0,2			
0538 Nordre Land	1,1	372 139	6 316	-2 829	1,7	-0,8			
0540 Sør-Aurdal	0,0	198 841	2 670	-2 235	1,4	-1,1			
0541 Etnedal	1,2	100 066	798	-1 684	0,8	-1,7			
0542 Nord-Aurdal	2,4	346 800	4 674	-3 880	1,4	-1,1			
0543 Vestre Slidre	1,5	131 044	1 650	-1 585	1,3	-1,2			
0544 Øystre Slidre	0,4	185 122	2 287	-2 284	1,3	-1,2			
0545 Vang	0,9	107 397	1 135	-1 521	1,1	-1,4			
0602 Drammen	2,6	3 523 573	109 910	24 569	3,2	0,7			
0604 Kongsberg	1,9	1 390 310	32 100	-1 856	2,4	-0,1			
0605 Ringerike	1,7	1 494 590	30 530	-6 072	2,1	-0,4			
0612 Hole	0,6	363 647	7 897	-997	2,2	-0,3			
0615 Flå	0,0	76 296	2 883	1 048	3,9	1,4			
0616 Nes	0,9	194 982	4 316	-450	2,3	-0,2			
0617 Gol	1,2	263 456	3 228	-3 278	1,2	-1,2			

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på					Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016, med endelig skatt 2016
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	
0618 Hemsedal	1,6	142 841	4 386	925	3,2	0,7			
0619 Ål	1,6	278 278	4 252	-2 598	1,6	-0,9			
0620 Hol	1,0	251 609	2 557	-3 669	1,0	-1,4			
0621 Sigdal	0,6	213 904	1 532	-3 778	0,7	-1,7			
0622 Krødsherad	3,6	139 746	739	-2 736	0,5	-1,9			
0623 Modum	2,8	713 697	11 180	-6 383	1,6	-0,9			
0624 Øvre Eiker	2,3	932 247	26 209	3 558	2,9	0,4			
0625 Nedre Eiker	3,0	1 231 760	16 282	-14 105	1,3	-1,1			
0626 Lier	2,9	1 356 556	21 203	-12 181	1,6	-0,9			
0627 Røyken	3,9	1 122 716	27 095	-296	2,5	0,0			
0628 Hurum	1,7	482 709	6 797	-5 101	1,4	-1,0			
0631 Flesberg	1,2	164 276	1 931	-2 128	1,2	-1,3			
0632 Rollag	1,0	101 102	227	-2 295	0,2	-2,2			
0633 Nore og Uvdal	1,3	168 840	1 935	-2 237	1,2	-1,3			
0701 Horten	1,6	1 377 994	42 258	8 865	3,2	0,6			
0702 Holmestrand	1,8	528 170	7 807	-5 202	1,5	-1,0			
0704 Tønsberg	2,1	2 223 783	66 492	12 560	3,1	0,6			
0706 Sandefjord* (sammenslått)	1,8	...	...	...	...	...			
0709 Larvik	1,6	2 248 337	34 186	-21 168	1,5	-0,9			
0710 Sandefjord** (ny kommun)	...	3 133 261	28 589	-49 027	0,9	-1,5			
0711 Svelvik	1,0	330 165	4 593	-3 546	1,4	-1,1			
0713 Sande	2,8	481 363	6 833	-5 030	1,4	-1,0			
0714 Hof	1,0	179 963	2 202	-2 242	1,2	-1,2			
0716 Re	1,9	489 828	4 613	-7 518	1,0	-1,5			
0719 Andebu* (sammenslått)	3,6	...	...	...	...	...			

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på					Anslag på prosentvis	
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016		
0720 Stokke* (sammenslått)	1,8	...	...	...	...	...		
0722 Nøtterøy	1,8	1 156 033	21 735	-6 622	1,9	-0,6		
0723 Tjøme	1,5	254 035	3 572	-2 689	1,4	-1,0		
0728 Lardal	1,6	143 706	1 616	-1 936	1,1	-1,3		
0805 Porsgrunn	1,5	1 790 826	29 584	-14 447	1,7	-0,8		
0806 Skien	1,8	2 732 406	72 756	6 265	2,7	0,2		
0807 Notodden	1,8	699 386	6 559	-10 762	0,9	-1,5		
0811 Siljan	0,3	133 115	1 595	-1 693	1,2	-1,3		
0814 Bamble	1,6	702 291	9 843	-7 468	1,4	-1,1		
0815 Kragerø	0,8	570 218	12 970	-961	2,3	-0,2		
0817 Drangedal	1,0	250 180	5 025	-1 104	2,0	-0,4		
0819 Nome	0,8	364 070	7 006	-1 921	2,0	-0,5		
0821 Bø	2,9	328 379	5 505	-2 566	1,7	-0,8		
0822 Sauherad	0,7	238 144	2 991	-2 888	1,3	-1,2		
0826 Tinn	0,2	357 327	3 275	-5 576	0,9	-1,5		
0827 Hjørtal	0,9	108 927	904	-1 796	0,8	-1,6		
0828 Seljord	1,9	181 665	2 484	-1 995	1,4	-1,1		
0829 Kviteseid	0,0	152 115	1 250	-2 522	0,8	-1,6		
0830 Nissedal	0,9	99 003	1 404	-1 036	1,4	-1,0		
0831 Fyresdal	-0,1	95 613	5 315	3 058	5,9	3,3		
0833 Tokke	-0,1	142 086	1 790	-1 717	1,3	-1,2		
0834 Vinje	1,4	230 845	3 688	-1 991	1,6	-0,9		
0901 Risør	1,4	373 719	7 831	-1 316	2,1	-0,4		
0904 Grimstad	3,0	1 150 692	28 828	781	2,6	0,1		
0906 Arendal	2,2	2 237 563	57 686	3 189	2,6	0,1		

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på prosentvis					Anslag på prosentvis				
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016				
0911 Gjerstad	0,2	150 290	2 046	-1 660	1,4	-1,1					
0912 Vegårshei	1,8	133 231	1 025	-2 280	0,8	-1,7					
0914 Tvedestrand	1,9	338 808	5 819	-2 505	1,7	-0,7					
0919 Froland	2,5	303 451	3 795	-3 697	1,3	-1,2					
0926 Lillesand	3,9	381 518	10 942	1 677	3,0	0,4					
0928 Birkenes	2,3	283 121	3 642	-3 345	1,3	-1,2					
0929 Åmli	1,1	133 088	4 790	1 583	3,7	1,2					
0935 Iveland	0,9	89 240	793	-1 418	0,9	-1,6					
0937 Evje og Hornnes	1,4	203 294	4 514	-455	2,3	-0,2					
0938 Bygland	0,2	89 734	1 496	-710	1,7	-0,8					
0940 Valle	-0,6	86 337	907	-1 229	1,1	-1,4					
0941 Bykle	-0,2	79 981	709	-1 273	0,9	-1,6					
1001 Kristiansand	2,9	4 488 315	137 019	28 236	3,1	0,6					
1002 Mandal	2,1	814 981	11 733	-8 348	1,5	-1,0					
1003 Farsund	1,7	503 118	6 188	-6 236	1,2	-1,2					
1004 Flekkefjord	1,3	519 469	9 287	-3 467	1,8	-0,7					
1014 Vennesla	2,6	745 710	15 368	-2 891	2,1	-0,4					
1017 Songdalen	2,7	341 273	7 422	-924	2,2	-0,3					
1018 Søgne	2,1	555 506	9 873	-3 767	1,8	-0,7					
1021 Marnardal	1,2	150 215	1 416	-2 304	1,0	-1,5					
1026 Åseral	-0,8	73 137	4 096	2 370	5,9	3,3					
1027 Audnedal	2,1	119 113	1 094	-1 856	0,9	-1,5					
1029 Lindesnes	1,9	277 517	3 479	-3 372	1,3	-1,2					
1032 Lyngdal	2,4	452 653	9 755	-1 317	2,2	-0,3					
1034 Hægebostad	2,0	113 493	1 057	-1 754	0,9	-1,5					

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetall 2016	Anslag på				Anslag på			
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016		
1037 Kvinesdal	1,9	347 260	4 031	-4 550	1,2	-1,3			
1046 Sirdal	0,0	135 909	2 838	-489	2,1	-0,4			
1101 Eigersund	1,9	773 613	10 591	-8 484	1,4	-1,1			
1102 Sandnes	3,4	3 849 230	84 596	-9 520	2,2	-0,2			
1103 Stavanger	1,2	7 070 009	169 649	-2 860	2,5	0,0			
1106 Haugesund	1,1	1 869 915	51 286	5 820	2,8	0,3			
1111 Sokndal	1,3	196 042	4 181	-616	2,2	-0,3			
1112 Lund	1,6	188 795	-161	-4 885	-0,1	-2,5			
1114 Bjerkreim	1,6	167 959	1 932	-2 218	1,2	-1,3			
1119 Hå	3,2	938 088	16 721	-6 313	1,8	-0,7			
1120 Klepp	2,4	955 393	10 661	-12 958	1,1	-1,3			
1121 Time	3,9	956 392	15 582	-7 938	1,7	-0,8			
1122 Gjesdal	3,7	607 003	8 613	-6 346	1,4	-1,0			
1124 Sola	3,0	1 404 414	14 166	-20 590	1,0	-1,4			
1127 Randaberg	0,9	569 254	10 697	-3 267	1,9	-0,6			
1129 Forsand	1,0	96 538	2 535	185	2,7	0,2			
1130 Strand	3,6	659 479	2 819	-13 598	0,4	-2,0			
1133 Hjelmeland	0,9	180 192	2 735	-1 701	1,5	-0,9			
1134 Suldal	1,5	256 382	2 637	-3 707	1,0	-1,4			
1135 Sauda	-0,2	271 193	5 639	-1 000	2,1	-0,4			
1141 Finnøy	1,5	199 529	2 226	-2 707	1,1	-1,3			
1142 Rennesøy	2,4	279 017	298	-6 670	0,1	-2,3			
1144 Kvitsøy	2,3	46 558	-146	-1 314	-0,3	-2,7			
1145 Bokn	2,8	66 679	1 082	-558	1,6	-0,8			
1146 Tysvær	2,7	588 788	6 771	-7 779	1,2	-1,3			

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetall 2016	Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner				Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016	
1149 Karmøy	1,9	2 101 343	26 830	-25 033	1,3	-1,2							
1151 Utsira	2,8	31 416	-365	-1 160	-1,1	-3,6							
1160 Vindafjord	-0,1	497 470	3 099	-9 260	0,6	-1,8							
1201 Bergen	2,3	14 091 030	216 892	-129 961	1,6	-0,9							
1211 Etne	1,4	239 912	2 797	-3 131	1,2	-1,3							
1216 Sveio	2,9	316 621	3 612	-4 213	1,2	-1,3							
1219 Bømlo	2,0	670 262	4 382	-12 265	0,7	-1,8							
1221 Stord	1,6	952 403	21 370	-1 906	2,3	-0,2							
1222 Fitjar	2,1	187 721	2 630	-1 997	1,4	-1,1							
1223 Tysnes	1,7	179 252	2 569	-1 849	1,5	-1,0							
1224 Kvinnherad	0,7	724 746	8 969	-8 925	1,3	-1,2							
1227 Jondal	2,3	84 515	3 187	1 154	3,9	1,4							
1228 Odda	0,5	399 848	4 990	-4 881	1,3	-1,2							
1231 Ullensvang	1,4	222 221	2 254	-3 245	1,0	-1,4							
1232 Eidfjord	0,9	72 330	670	-1 121	0,9	-1,5							
1233 Ulvik	0,8	86 659	3 520	1 441	4,2	1,7							
1234 Granvin	0,6	68 088	1 773	115	2,7	0,2							
1235 Voss	2,2	797 951	12 807	-6 822	1,6	-0,8							
1238 Kvam	1,1	494 631	5 662	-6 562	1,2	-1,3							
1241 Fusa	1,3	236 507	4 402	-1 401	1,9	-0,6							
1242 Samnanger	1,4	148 975	1 693	-1 989	1,1	-1,3							
1243 Os	5,2	776 242	12 491	-6 603	1,6	-0,8							
1244 Austevoll	3,9	328 593	5 300	-2 783	1,6	-0,8							
1245 Sund	3,9	374 539	10 780	1 686	3,0	0,5							
1246 Fjell	3,2	1 233 063	14 004	-16 473	1,1	-1,3							

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetall 2016	Anslag på					Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016	
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016	
1247 Askøy	3,6	1 479 236	27 718	-8 570	1,9	-0,6								
1251 Vaksdal	0,5	251 806	2 979	-3 242	1,2	-1,3								
1252 Modalen	1,8	44 172	2 427	1 383	5,8	3,2								
1253 Osterøy	1,6	415 689	5 470	-4 786	1,3	-1,1								
1256 Meland	4,1	415 668	1 134	-9 230	0,3	-2,2								
1259 Øygarden	4,4	265 889	3 089	-3 481	1,2	-1,3								
1260 Radøy	1,1	278 773	3 718	-3 159	1,4	-1,1								
1263 Lindås	2,6	816 637	5 044	-15 246	0,6	-1,8								
1264 Austrheim	1,1	170 218	1 817	-2 393	1,1	-1,4								
1265 Fedje	0,2	54 811	2 353	1 042	4,5	1,9								
1266 Masfjorden	2,8	124 667	2 130	-933	1,7	-0,7								
1401 Flora	1,0	655 274	8 214	-7 962	1,3	-1,2								
1411 Gulen	1,4	164 723	837	-3 260	0,5	-1,9								
1412 Solund	-1,4	66 376	2 893	1 306	4,6	2,0								
1413 Hyllestad	-0,6	98 240	1 697	-716	1,8	-0,7								
1416 Høyanger	0,0	251 233	2 733	-3 480	1,1	-1,4								
1417 Vik	0,5	176 987	7 792	3 562	4,6	2,1								
1418 Balestrand	0,0	94 283	1 185	-1 143	1,3	-1,2								
1419 Leikanger	1,3	132 739	2 009	-1 259	1,5	-0,9								
1420 Sogndal	2,9	401 553	5 537	-4 364	1,4	-1,1								
1421 Aurland	1,7	117 926	1 265	-1 652	1,1	-1,4								
1422 Lærdal	0,2	136 993	1 547	-1 839	1,1	-1,3								
1424 Årdal	0,7	302 768	8 456	1 098	2,9	0,4								
1426 Luster	1,4	308 818	3 479	-4 154	1,1	-1,3								
1428 Askvoll	1,2	194 392	4 112	-645	2,2	-0,3								

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med endelig skatt 2016				
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016
1429 Fjaler	1,6	197 547	7 935	3 195	4,2	1,6
1430 Gaular	2,9	186 002	1 999	-2 602	1,1	-1,4
1431 Jølster	0,3	188 009	2 120	-2 527	1,1	-1,3
1432 Førde	2,4	690 150	14 980	-1 899	2,2	-0,3
1433 Naustdal	2,8	174 676	1 498	-2 831	0,9	-1,6
1438 Bremanger	0,4	255 686	1 507	-4 848	0,6	-1,9
1439 Vågsøy	0,9	343 716	328	-8 256	0,1	-2,3
1441 Selje	0,1	172 457	4 410	209	2,6	0,1
1443 Eid	1,1	324 068	4 113	-3 886	1,3	-1,2
1444 Hornindal	-0,2	83 267	680	-1 385	0,8	-1,6
1445 Gloppen	1,5	353 183	6 426	-2 243	1,9	-0,6
1449 Stryn	1,7	414 979	7 941	-2 235	2,0	-0,5
1502 Molde	1,5	1 325 104	36 787	4 580	2,9	0,3
1504 Ålesund	2,2	2 296 674	37 768	-18 705	1,7	-0,8
1505 Kristiansund	1,0	1 236 644	20 677	-9 723	1,7	-0,8
1511 Vanylven	0,8	197 021	3 714	-1 118	1,9	-0,6
1514 Sande	0,5	158 641	1 369	-2 563	0,9	-1,6
1515 Herøy	0,7	473 181	2 543	-9 223	0,5	-1,9
1516 Ulstein	1,7	441 245	5 544	-5 349	1,3	-1,2
1517 Hareid	2,4	273 707	5 126	-1 588	1,9	-0,6
1519 Volda	1,4	471 626	6 276	-5 358	1,3	-1,1
1520 Ørsta	1,6	568 334	7 541	-6 479	1,3	-1,1
1523 Ørskog	2,0	137 407	1 658	-1 735	1,2	-1,2
1524 Norddal	-0,6	117 081	1 318	-1 576	1,1	-1,3
1525 Stranda	1,9	262 247	2 023	-4 483	0,8	-1,7

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på prosentvis					Anslag på prosentvis				
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte 2016-2017, med endelig skatt 2016
1526 Stordal	0,5	76 388	740	-1 152	1,0	-1,5					
1528 Sykkylven	1,1	404 115	5 330	-4 640	1,3	-1,1					
1529 Skodje	2,9	250 224	4 758	-1 379	1,9	-0,5					
1531 Sula	4,1	493 500	6 780	-5 388	1,4	-1,1					
1532 Giske	3,0	426 346	2 671	-7 921	0,6	-1,8					
1534 Haram	0,4	482 976	4 505	-7 457	0,9	-1,5					
1535 Vestnes	0,8	337 158	10 976	2 822	3,4	0,8					
1539 Rauma	1,0	418 974	3 817	-6 562	0,9	-1,5					
1543 Nesset	0,1	177 033	3 977	-349	2,3	-0,2					
1545 Midsund	1,8	133 777	754	-2 572	0,6	-1,9					
1546 Sandøy	-0,1	91 553	484	-1 793	0,5	-1,9					
1547 Aukra	3,1	200 822	2 234	-2 731	1,1	-1,3					
1548 Fræna	1,7	521 720	6 392	-6 491	1,2	-1,2					
1551 Eide	1,3	201 765	1 648	-3 355	0,8	-1,6					
1554 Averøy	2,5	311 101	3 731	-3 953	1,2	-1,3					
1557 Gjemnes	-0,1	159 311	59	-3 922	0,0	-2,4					
1560 Tingvoll	0,3	194 962	5 714	983	3,0	0,5					
1563 Sunndal	1,6	403 848	7 001	-2 920	1,8	-0,7					
1566 Surnadal	0,6	333 465	4 771	-3 447	1,5	-1,0					
1567 Rindal	0,1	129 384	1 427	-1 772	1,1	-1,4					
1571 Halså	-0,2	108 654	1 129	-1 559	1,1	-1,4					
1573 Smøla	0,0	138 654	4 216	855	3,1	0,6					
1576 Aure	0,4	237 890	2 097	-3 798	0,9	-1,6					
1601 Trondheim	2,6	9 005 497	162 280	-58 800	1,8	-0,6					
1612 Hemne	1,0	234 533	2 802	-2 991	1,2	-1,3					

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på				Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med endelig skatt 2016	
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016
1613 Snillfjord	0,6	74 749	732	-1 119	1,0	-1,5					
1617 Hitra	1,8	258 331	2 976	-3 408	1,2	-1,3					
1620 Frøya	5,6	305 607	3 876	-3 667	1,3	-1,2					
1621 Ørland	2,1	276 174	5 596	-1 168	2,1	-0,4					
1622 Agdenes	1,8	122 913	1 329	-1 711	1,1	-1,4					
1624 Rissa	0,2	372 953	3 422	-5 816	0,9	-1,5					
1627 Bjugn	2,8	263 360	6 522	101	2,5	0,0					
1630 Åfjord	1,0	198 639	2 032	-2 883	1,0	-1,4					
1632 Roan	0,5	73 409	784	-1 032	1,1	-1,4					
1633 Osen	0,6	78 612	662	-1 287	0,8	-1,6					
1634 Oppdal	1,3	369 970	8 947	-79	2,5	0,0					
1635 Rennebu	1,6	158 621	2 265	-1 644	1,4	-1,0					
1636 Meldal	0,4	224 859	4 992	-505	2,3	-0,2					
1638 Orkdal	2,6	615 222	8 108	-7 070	1,3	-1,1					
1640 Røros	0,7	308 106	3 994	-3 609	1,3	-1,2					
1644 Holtålen	0,6	125 652	2 057	-1 033	1,7	-0,8					
1648 Midtre Gauldal	1,7	351 319	3 295	-5 406	0,9	-1,5					
1653 Melhus	2,6	829 473	10 382	-10 095	1,3	-1,2					
1657 Skaun	5,1	410 934	1 181	-9 063	0,3	-2,2					
1662 Klæbu	1,4	311 945	4 312	-3 378	1,4	-1,1					
1663 Malvik	2,8	686 999	12 285	-4 582	1,8	-0,7					
1664 Selbu	1,9	151 811	1 183	-2 583	0,8	-1,7					
1665 Tydal	0,3	61 886	1 893	393	3,2	0,6					
1702 Steinkjer	2,0	1 146 914	16 669	-11 587	1,5	-1,0					
1703 Namsos	1,6	716 410	8 096	-9 612	1,1	-1,3					

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetall 2016	Anslag på					Anslag på prosentvis		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst i oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med endelig skatt 2016				
1711 Meråker	1,7	159 340	4 523	652	2,9	0,4				
1714 Stjørdal	2,6	882 760	7 438	-14 445	0,8	-1,6				
1717 Frosta	1,8	159 458	1 143	-2 815	0,7	-1,7				
1718 Leksvik	1,5	227 132	791	-4 868	0,3	-2,1				
1719 Levanger	2,3	1 001 625	8 474	-16 355	0,9	-1,6				
1721 Verdal	1,2	771 119	9 716	-9 319	1,3	-1,2				
1724 Verran	-0,9	153 726	441	-3 391	0,3	-2,2				
1725 Namdalseid	-0,2	119 133	3 813	930	3,3	0,8				
1736 Snåsa	0,2	139 046	1 024	-2 426	0,7	-1,7				
1738 Lierne	0,8	113 319	1 200	-1 602	1,1	-1,4				
1739 Røyrvik	-0,5	47 351	1 799	660	3,9	1,4				
1740 Namsskogan	-0,5	76 234	1 266	-608	1,7	-0,8				
1742 Grong	-0,1	161 729	2 799	-1 174	1,8	-0,7				
1743 Høylandet	-0,3	101 251	1 824	-662	1,8	-0,6				
1744 Overhalla	3,4	231 304	2 476	-3 245	1,1	-1,4				
1748 Fosnes	-1,0	56 331	2 118	762	3,9	1,4				
1749 Flatanger	-1,5	79 413	87	-1 896	0,1	-2,3				
1750 Vikna	2,0	258 998	3 238	-3 156	1,3	-1,2				
1751 Nærøy	0,9	303 555	5 892	-1 549	2,0	-0,5				
1755 Leka	1,8	51 983	1 300	33	2,6	0,1				
1756 Inderøy	0,4	386 080	7 170	-2 303	1,9	-0,6				
1804 Bodø	2,2	2 580 278	43 649	-19 766	1,7	-0,8				
1805 Narvik	1,9	986 404	11 581	-12 790	1,2	-1,3				
1811 Bindal	-0,6	108 024	1 920	-733	1,8	-0,7				
1812 Sømna	1,3	138 326	4 434	1 087	3,3	0,8				

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetall 2016	Anslag på				Anslag på			
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis realvekst i oppgavekorrigerte frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016		
1813 Brønnøy	1,7	461 055	6 777	-4 579	1,5	-1,0			
1815 Vega	-1,0	87 722	2 279	143	2,7	0,2			
1816 Vevelstad	0,1	48 937	3 253	2 111	7,1	4,5			
1818 Herøy	0,5	116 620	5 749	2 977	5,2	2,6			
1820 Alstahaug	1,5	402 981	8 635	-1 224	2,2	-0,3			
1822 Leirfjord	1,9	145 997	5 477	1 964	3,9	1,4			
1824 Vefsn	1,2	735 278	8 548	-9 620	1,2	-1,3			
1825 Grane	1,1	106 559	1 481	-1 146	1,4	-1,1			
1826 Hattfjelldal	1,2	106 055	2 866	286	2,8	0,3			
1827 Dønna	-0,2	105 344	1 149	-1 456	1,1	-1,4			
1828 Nesna	-0,3	123 023	2 158	-863	1,8	-0,7			
1832 Hemnes	-0,2	277 311	3 734	-3 106	1,4	-1,1			
1833 Rana	1,0	1 357 788	20 868	-12 555	1,6	-0,9			
1834 Lurøy	3,0	180 772	847	-3 652	0,5	-2,0			
1835 Træna	-0,5	47 458	-549	-1 749	-1,1	-3,6			
1836 Rødøy	0,3	110 423	1 011	-1 724	0,9	-1,5			
1837 Meløy	0,7	396 356	4 518	-5 277	1,2	-1,3			
1838 Gildeskål	1,8	146 647	1 195	-2 441	0,8	-1,6			
1839 Beiarn	0,1	79 841	4 055	2 161	5,4	2,8			
1840 Saltdal	1,2	275 889	6 211	-531	2,3	-0,2			
1841 Fauske	1,2	514 014	5 875	-6 829	1,2	-1,3			
1845 Sørfold	-0,6	137 265	874	-2 536	0,6	-1,8			
1848 Steigen	0,2	165 957	2 358	-1 732	1,4	-1,0			
1849 Hamarøy	2,0	134 371	5 772	2 557	4,5	1,9			
1850 Tysfjord	0,3	139 340	2 188	-1 241	1,6	-0,9			

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetall 2016	Anslag på					Anslag på prosentvis		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, faste 2017-priser, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016-2017, nominelt, med frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, med nominelt, med frie inntekter fra 2016-2017, med endelig skatt 2016			
1851 Lødingen	0,3	146 681	2 805	-792	1,9	-0,5			
1852 Tjeldsund	-0,3	96 271	-58	-2 466	-0,1	-2,5			
1853 Evenes	0,3	103 088	4 004	1 527	4,0	1,5			
1854 Ballangen	0,2	163 059	2 808	-1 199	1,8	-0,7			
1856 Røst	1,0	50 097	3 215	2 043	6,9	4,3			
1857 Værøy	1,8	63 892	2 804	1 277	4,6	2,0			
1859 Flakstad	0,0	94 605	2 552	251	2,8	0,3			
1860 Vestvågøy	1,2	619 077	5 040	-10 311	0,8	-1,6			
1865 Vågan	2,4	516 743	6 613	-6 140	1,3	-1,2			
1866 Hadsel	1,3	450 652	3 637	-7 538	0,8	-1,6			
1867 Bø	-0,7	178 207	2 107	-2 296	1,2	-1,3			
1868 Øksnes	0,8	260 562	4 428	-1 975	1,7	-0,8			
1870 Sortland	1,2	564 767	6 758	-7 192	1,2	-1,3			
1871 Andøy	0,4	292 090	2 430	-4 812	0,8	-1,6			
1874 Moskenes	0,3	76 061	2 926	1 098	4,0	1,5			
1902 Tromsø	2,7	3 721 350	63 053	-28 404	1,7	-0,8			
1903 Harstad	1,5	1 332 495	27 471	-5 154	2,1	-0,4			
1911 Kvæfjord	0,5	200 726	1 756	-3 218	0,9	-1,6			
1913 Skånland	1,7	198 701	2 192	-2 721	1,1	-1,4			
1917 Ibestad	-0,1	106 573	1 223	-1 411	1,2	-1,3			
1919 Gratangen	0,3	88 648	1 063	-1 126	1,2	-1,3			
1920 Lavangen	1,1	89 655	6 104	4 015	7,3	4,7			
1922 Bardu	1,2	233 520	1 992	-3 796	0,9	-1,6			
1923 Salangen	0,2	142 484	913	-2 626	0,6	-1,8			
1924 Målselv	1,2	381 345	4 200	-5 229	1,1	-1,4			

Kommune	Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetal 2016	Anslag på				Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016		Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	
		Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016
1925 Sørreisa	1,1	202 454	2 148	-2 860	1,1	-1,4					
1926 Dyrøy	-0,8	95 153	4 103	1 827	4,5	2,0					
1927 Tranøy	2,3	119 181	808	-2 151	0,7	-1,8					
1928 Torsken	1,1	81 871	4 332	2 393	5,6	3,0					
1929 Berg	0,4	70 015	2 573	887	3,8	1,3					
1931 Lenvik	1,5	690 853	7 573	-9 509	1,1	-1,4					
1933 Balsfjord	1,4	345 954	3 712	-4 844	1,1	-1,4					
1936 Karlsøy	-0,2	165 194	2 238	-1 836	1,4	-1,1					
1938 Lyngen	0,5	214 535	1 149	-4 186	0,5	-1,9					
1939 Storfjord	0,6	139 996	2 953	-473	2,2	-0,3					
1940 Kåfjord	-0,4	154 922	3 391	-397	2,2	-0,3					
1941 Skjervøy	0,0	189 468	-1 465	-6 239	-0,8	-3,2					
1942 Nordreisa	2,1	294 295	2 638	-4 653	0,9	-1,6					
1943 Kvænangen	-1,0	110 867	3 684	1 004	3,4	0,9					
2002 Vardø	-0,3	152 413	6 736	3 095	4,6	2,1					
2003 Vadsø	1,0	363 536	4 266	-4 716	1,2	-1,3					
2004 Hammerfest	2,6	614 964	9 427	-5 712	1,6	-0,9					
2011 Kautokeino	2,1	219 590	6 721	1 399	3,2	0,6					
2012 Alta	2,1	1 226 580	21 483	-8 645	1,8	-0,7					
2014 Loppa	-2,2	94 532	-1 488	-3 888	-1,5	-4,0					
2015 Hasvik	1,7	92 334	2 361	112	2,6	0,1					
2017 Kvalsund	1,2	95 430	695	-1 674	0,7	-1,7					
2018 Måsøy	-0,7	103 153	1 894	-638	1,9	-0,6					
2019 Nordkapp	0,3	211 721	3 947	-1 248	1,9	-0,6					
2020 Porsanger	0,9	248 453	7 552	1 529	3,1	0,6					

Gjennomsnittlig årlig prosentvis oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter, 2013- 2016, med endelige skattetall 2016	Anslag på prosentvis				
	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016
Kommune	Anslag på frie inntekter 2017: saldert 2017 og skattefordeling som i 2016. 1000 kroner	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst 2016-2017, med endelig skatt 2016	Anslag på oppgavekorrigert vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016	Anslag på prosentvis vekst fra 2016- 2017, nominelt, med endelig skatt 2016
2021 Karasjok	-0,2	187 722	1 578	-3 076	0,8
2022 Lebesby	-0,7	119 236	1 580	-1 362	1,3
2023 Gamvik	1,1	96 238	2 711	373	2,9
2024 Berlevåg	-1,3	88 354	3 360	1 235	4,0
2025 Tana	0,4	210 370	1 684	-3 533	0,8
2027 Nesseby	2,2	90 585	4 565	2 415	5,3
2028 Båtsfjord	1,5	152 540	2 914	-826	1,9
2030 Sør-Varanger	1,0	598 017	7 066	-7 707	1,2
Landet (inkludert eiendomsfatt, prosjektskjønn med mer).	2,3	291 254 530	5 962 363	-1 169 941	2,1
					-0,4

SPØRSMÅL NR. 649**Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Jenny Følling****Besvart 14. februar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Korleis vil statsråden sikre at Kjellers forsvars- og flyhistoriske tydnad vert ivareteken og korleis stiller statsråden seg til forslaget om å etablere eit luftfartøyvern-senter på Kjeller?»

GRUNNGJEVING:

Kjeller-miljøet representerer det eldste kulturmiljøet i landet for ivaretaking av gamal kunnskap om restaurering, vedlikehald og operasjonar med flygande veteranfly, i tillegg til 100 år flyhistorie. Kjeller har spesielt stor tydnad med sin industri-, forsvars- og samferdsels-historie, som er ei samanhengande 105-årig historie. Flyfabrikken på Kjeller produserte 180 fly i perioden 1913 til 1940. Det unike veteranflymiljøet på Kjeller har arbeidet ei årrekkje med ivaretaking, formidling og bruk, og vart mellom anna anerkjent gjennom den kulturelle skulesekken i Skedsmo Kommune.

Kjeller som flyplass og anlegg med over 100 år historie er førebels ikkje verdsett eller kartlagt som kulturminne, ei heller har vernekategoriar som reflekterer kulturverdien i dag eller kunnskap om området.

I Innst. 62 S (2016–2017) skreiv ein samla komite at den «legger til grunn at Kjellers forsvarshistoriske betydning ivaretas i samarbeid med Skedsmo kommune».

Svar:

Forsvaret har høge krav om å effektivisere verksemda si slik at ein styrker den operative evna. Dette inneber mellom anna at overflødige areal og bygg og anlegg vert avhenda. I Prop. 151 S (2015–2016) vart Kjeller føreslått lagd ned og avhenda. Potensialet for innsparring med dette tiltaket er på over 1,5 mrd. kroner i eit perspektiv på 20 år. Regjeringa si anbefaling om å avhende, regulere om og utvikle Kjeller for sal fekk Stortinget sin tilslutning gjennom handsaming av Innst. 62 S (2016–2017). Det er viktig for Forsvaret å få realisert desse verdiane. Inntektene frå salet og reduserte driftsutgifter skal bidra til å styrkje den operative evna, i tråd med føresetnadene i langtidsplanen.

Forsvarssektoren sin eigedom på Kjeller har eit stort potensial for utbygging. Lokale planmyndigheiter vil sannsynlegvis vurdere området som ein viktig arealreserve for å møte den forventade store befolkningsveksten i tida framover. For å kunne realisere verdiane

på eigedommen må det gjennomførast ein omfattande planprosess som vil krevje tid og ressursar. Forsvarsbygg vil representere forsvarssektoren sine interesser i denne prosessen, og dei har starta ein dialog med Skedsmo kommune. Det vil vere naturleg å involvere fleire aktørar i denne prosessen, og Forsvarsbygg har gjennomført møte med det flyhistoriske miljøet som i dag held til på Kjeller.

Når så store eigedommar skal verte avhenda, vil vertskommunen vanlegvis krevje at det må gjennomførast ein heilskapleg og grundig prosess gjennom ein plan for områderegulering med tilhøyrande utreiingar. Alle interesser om mulig etterbruk må derfor behandlast som ein del av ein kommande planprosess. Som planmyndighet vil Skedsmo kommune, ikkje Forsvarsbygg, legge føringar for etterbruken av området.

Om det eventuelt skal setjast av areal til det flyhistoriske miljøet og forsvarshistoriske føremål må dermed inngå i ein heilskap og verte avklara i den kommande prosessen for regulering. Her vil Skedsmo kommune vere den sentrale aktøren.

SPØRSMÅL NR. 650**Innlevert 8. februar 2017 av stortingsrepresentant Kristin Vinje****Besvart 17. februar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Jeg ber om en oversikt over hvor mange friskoler som har blitt etablert årlig både nasjonalt og i hvert fylke fra og med skoleåret 2005-2006 til skoleåret 2016-2017, samt en tilsvarende oversikt brutt ned på grunnskoler og videregående skoler.

Kan jeg også be om en tilsvarende oversikt over hvor mange skoler som har blitt lagt ned samme tidsrom både nasjonale tall og tall for hvert fylke brutt ned på grunnskole og videregående skole?»

Svar:

Nedenfor gis en oversikt over henholdsvis hvor mange grunnskoler og videregående skoler godkjent etter friskoleloven/privatskoleloven som ble etablert årlig både nasjonalt og fylkesvis fra og med skoleåret 2005-2006 til skoleåret 2016-2017. Med «etablert» forstås at skolen startet opp sin virksomhet etter friskoleloven/privatskoleloven. Det er i oversikten ikke tatt hensyn til om skolene fortsatt er i drift eller ikke. Tallene er hentet fra Utdanningsdirektoratet.

1. FRITTSTÅENDE GRUNNSKOLER

Skoleår	Antall	Fordelt på fylke
2005-2006	12	Buskerud, Møre og Romsdal (2), Nordland (3), Nord-Trøndelag, Rogaland, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag, Telemark og Troms
2006-2007	5	Buskerud, Hedmark, Hordaland, Møre og Romsdal og Vest-Agder
2007-2008	2	Oppland og Hordaland
2008-2009	2	Hedmark og Nordland
2009-2010	3	Oppland og Møre og Romsdal
2010-2011	5	Nordland, Oppland (2), Troms og utlandet
2011-2012	8	Hedmark, Hordaland, Møre og Romsdal (2), Telemark (3) og Vestfold
2012-2013	11	Aust-Agder, Hedmark, Møre og Romsdal (2), Rogaland (2), Sør-Trøndelag, Telemark (2), Troms og Vestfold
2013-2014	14	Akershus (2), Hordaland, Møre og Romsdal, Nordland (2), Nord-Trøndelag (2), Rogaland, Sogn og Fjordane, Sør-

		Trøndelag, Telemark og Troms (2)
2014-2015	12	Akershus, Møre og Romsdal, Nordland (3), Rogaland, Sør-Trøndelag (2), Telemark (2), Troms og Vest-Agder
2015-2016	17	Aust-Agder, Hordaland (2), Møre og Romsdal, Nordland, Oslo (2), Oppland, Sør-Trøndelag, Telemark, Troms, Vest-Agder (2), Vestfold og Østfold (3)
2016-2017	19	Buskerud (2), Hedmark, Hordaland (4), Møre og Romsdal, Nordland (2), Oslo, Rogaland (3), Sogn og Fjordane, Telemark, Troms (2) og Vestfold

2. FRITTSTÅENDE VIDEREGÅENDE SKOLER

Skoleår	Antall	Fordelt på fylke
2005-2006	16	Buskerud (2), Hordaland, Møre og Romsdal (2), Oslo (3), Rogaland (3), Telemark, Vest-Agder (3) og Østfold
2006-2007	0	
2007-2008	0	
2008-2009	0	
2009-2010	1	Vest-Agder
2010-2011	1	Troms
2011-2012	1	Vestfold
2012-2013	3	Buskerud, Hordaland og Vestfold
2013-2014	2	Buskerud og Sør-Trøndelag
2014-2015	3	Møre og Romsdal (2) og Østfold
2015-2016	2	Hedmark og Finnmark
2016-2017	2	Rogaland og Vest Agder

3. NEDLAGTE GRUNNSKOLER – BÅDE OFFENTLIGE OG FRITTSTÅENDE SKOLER

I tabellen nedenfor gis en oversikt over antall nedlagte grunnskoler i den aktuelle perioden fordelt på fylke. Tabellen er basert på skoler som i GSI er registrert å ha elever foregående år, men null elever eller manglende registrering året etter.

Skoleår	Antall	Fordelt på fylke
2005-2006	55	Aust-Agder (2), Finnmark (2), Hedmark (5), Hordaland (8), Møre og Romsdal (8), Nordland (4), Nord-Trøndelag (4), Oslo (1), Rogaland (1), Sogn og Fjordane (1), Sør-Trøndelag (4), Telemark (2), Troms (4), Vest-Agder (3), Vestfold (3) og Østfold (3)
2006-2007	49	Akershus, Aust-Agder (1), Buskerud (4), Finnmark (2), Hedmark (2), Hordaland (2), Møre og Romsdal (3), Nordland (7), Oppland (8), Oslo (2), Rogaland (2), Sogn og Fjordane (5), Sør-Trøndelag (4), Telemark (2), Troms (2) og Østfold (2)

2007-2008	43	Akershus (2), Aust-Agder (2), Buskerud (1), Finnmark (3), Hedmark (2), Hordaland (2), Møre og Romsdal (3), Nordland (5), Oppland (9), Rogaland (2), Sogn og Fjordane (3), Telemark (2), Troms (2), Vest-Agder (1), Vestfold (2) og Østfold (2)
2008-2009	65	Akershus (4), Aust-Agder (1), Buskerud (2), Finnmark (4), Hedmark (7), Hordaland (5), Møre og Romsdal (5), Nordland (12), Nord-Trøndelag (4), Rogaland (5), Sogn og Fjordane (4), Sør-Trøndelag (3), Telemark (1), Troms (4), Vest-Agder (1) og Østfold (3)
2009-2010	80	Akershus (1), Buskerud (4), Finnmark (3), Hedmark (5), Hordaland (7), Møre og Romsdal (9), Nordland (9), Nord-Trøndelag (1), Oppland (5), Rogaland (5), Sogn og Fjordane (5), Sør-Trøndelag (2), Telemark (13), Troms (4), Vest-Agder (3) og Vestfold (4)
2010-2011	61	Akershus (3), Aust-Agder (1), Buskerud (3), Hedmark (3), Hordaland (4), Møre og Romsdal (7), Nordland (3), Oppland (10), Oslo (2), Rogaland (4), Sogn og Fjordane (2), Sør-Trøndelag (3), Telemark (3), Troms (7), Vestfold (3) og Østfold (3)
2011-2012	54	Akershus (2), Finnmark (1), Hordaland (4), Møre og Romsdal (8), Nordland (10), Nord-Trøndelag (2), Oppland (3), Oslo (1), Rogaland (5), Sogn og Fjordane (1), Sør-Trøndelag (2), Telemark (6), Troms (3), Vest-Agder (2), Vestfold (2) og Østfold (2)
2012-2013	63	Aust-Agder (1), Buskerud (1), Finnmark (6), Hedmark (5), Hordaland (7), Møre og Romsdal (9), Nordland (2), Nord-Trøndelag (2), Oppland (3), Rogaland (6), Sogn og Fjordane (1), Sør-Trøndelag (1), Telemark (3), Troms (8), Vestfold (6) og Østfold (2)
2013-2014	80	Akershus (2), Buskerud (3), Hedmark (4), Hordaland (10), Møre og Romsdal (10), Nordland (7), Nord-Trøndelag (9), Oppland (3), Rogaland (2), Sogn og Fjordane (5), Sør-Trøndelag (5), Telemark (11), Troms (2), Vest-Agder (3), Vestfold (2) og Østfold (2)
2014-2015	49	Akershus (7), Aust-Agder (1), Buskerud (5), Finnmark (1), Hordaland (3), Møre og Romsdal (1), Nordland (5), Rogaland (3), Sogn og Fjordane (1), Sør-Trøndelag (4), Telemark (6), Troms (1), Vest-Agder (3), Vestfold (6) og Østfold (2)
2015-2016	50	Akershus (3), Aust-Agder (1), Buskerud (5), Finnmark (6), Hedmark (3), Hordaland (9), Møre og Romsdal (1), Nordland (3), Nord-Trøndelag (5), Oppland (2), Rogaland (2), Sogn og Fjordane (4), Sør-Trøndelag (1), Troms (3) og Vestfold (2)
2016-2017	42	Akershus (3), Buskerud (1), Finnmark (1), Hedmark (1), Hordaland (8), Møre og Romsdal (4), Nordland (7), Oppland (6), Oslo (1), Rogaland (2), Sør-Trøndelag (2), Telemark (2), Troms (2), Vest-Agder (1) og Vestfold (1)

4. FYLKESVIS UTVIKLING I ANTALL VIDEREGÅENDE SKOLER

Det finnes ingen god oversikt over videregående skoler som er lagt ned.

Utdanningsdirektoratet opplyser at tall over nedleggelse av videregående skoler kan bestilles fra SSB, men det har ikke vært mulig å rekke dette innenfor svarfristen.

Tallene i oversikten nedenfor er hentet fra KOSTRA og viser endring i antall fylkeskommunale videregående skoler basert på organisasjonsnummer i perioden 2005-2015. Disse tallene har noen klare begrensninger. I ett fylke kan flere filialskoler ha samme organisasjoner, mens filialskoler i et annet fylke kan ha ulike organisasjonsnummer. Det må også presiseres at færre organisasjonsnummer ikke nødvendigvis reflekterer fysiske nedleggelser av skoler.

Fylke	Antall skoler per år i perioden 2005-2015	Endring i perioden
Østfold	19 – 19 – 18 – 20 – 20 – 20 – 20 – 20 – 20 – 20 – 21	+ 2
Akershus	35 – 36 – 35 – 36 – 36 – 36 – 36 – 36 – 35 – 35 – 35	0
Oslo	39 – 38 – 43 – 39 – 41 – 41 – 40 – 42 – 41 – 41 – 40	+ 1
Hedmark	19 – 18 – 18 – 17 – 17 – 17 – 17 – 17 – 17 – 17 – 19	0
Oppland	19 – 19 – 18 – 19 – 18 – 18 – 18 – 18 – 18 – 18 – 18	- 1
Buskerud	23 – 22 – 19 – 23 – 25 – 24 – 24 – 25 – 25 – 25 – 25	+ 2
Vestfold	14 – 15 – 14 – 14 – 13 – 13 – 14 – 15 – 15 – 15 – 15	+ 1
Telemark	18 – 18 – 19 – 19 – 17 – 19 – 18 – 16 – 17 – 15 – 14	- 5
Aust-Agder	13 – 11 – 11 – 12 – 12 – 11 – 11 – 11 – 9 – 9 – 9	- 4
Vest-Agder	21 – 19 – 20 – 19 – 20 – 16 – 16 – 16 – 16 – 16 – 17	- 4
Rogaland	41 – 41 – 42 – 41 – 42 – 40 – 40 – 40 – 41 – 38 – 38	- 3
Hordaland	57 – 57 – 57 – 55 – 55 – 56 – 56 – 58 – 59 – 56 – 58	+ 1
Sogn og Fjordane	17 – 17 – 17 – 16 – 16 – 17 – 17 – 17 – 17 – 13 – 16	- 1
Møre og Romsdal	27 – 28 – 28 – 28 – 28 – 28 – 29 – 28 – 27 – 30 – 30	+ 3
Sør-Trøndelag	31 – 30 – 30 – 30 – 30 – 30 – 28 – 28 – 29 – 30 – 30	- 1
Nord-Trøndelag	14 – 14 – 14 – 13 – 14 – 13 – 14 – 13 – 14 – 14 – 17	+ 3
Nordland	35 – 34 – 33 – 24 – 21 – 21 – 22 – 21 – 24 – 22 – 20	- 15
Troms	19 – 19 – 19 – 20 – 20 – 18 – 18 – 17 – 18 – 17 – 18	- 1
Finnmark	11 – 11 – 11 – 11 – 10 – 10 – 10 – 10 – 10 – 10 – 12	+ 1

SPØRSMÅL NR. 651**Innlevert 9. februar 2017 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 16. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Synes klima- og miljøministeren det er riktig å bruke midler fra Norges regnskogsatsing til å tilrettelegge for og subsidiere industriell tømmerhogst i intakt regnskog, og dermed bidra til økte klimagassutslipp og andre miljødeleggelser?»

BEGRUNNELSE:

Norge har fått stor anerkjennelse for sitt banebrytende arbeid for å bevare tropisk skog og redusere klimagassutslippene fra avskoging. Norge er gjennom Klima- og skoginitiativet den største bidragsyteren til Central African Forest Initiative (CAFI), som er det viktigste internasjonale initiativet for å støtte regnskogsbevaring i Sentral-Afrika. Den demokratiske republikken Kongo er verdens nest største regnskogsland, og mottar støtte fra CAFI for sitt arbeid.

For å lykkes i å stanse den globale avskogingen og klimagassutslippene dette fører til, er det avgjørende at også DR Kongo gjennomfører positive tiltak. DR Kongo søker nå om nærmere 100 millioner kroner i støtte fra CAFI til et program som kalles «Sustainable Forest Management». Programmet innebærer i praksis subsidiering av, og økning i, industriell tømmerhogst i landet. Resultatet av dette vil være økte klimagassutslipp, økt risiko for avskoging, andre miljødeleggelser, og høyst diskutabel utviklingseffekt. Et av programutkastene omtaler arbeidet som en «redningsstrategi» for hogstindustrien. Tilsvarende finansiering søkes også fra DR Kongo gjennom Verdensbankens karbonfond. Flere andre land vurderer også å søke om støtte til industriell tømmerhogst via norsk finansierte initiativer for skogbevaring.

Svar:

I bakgrunnen for spørsmålet vises det til Norges bidrag til Central African Forest Initiative (CAFI) og det faktum at Den demokratiske republikken Kongo (DRK) søker støtte til et program for bærekraftig skogforvaltning. En komponent i dette programmet er støtte til etablering av bærekraftig kommersiell tømmerhogst i landet.

Skogen i Kongobassenget er verdens nest største regnskog og den er under et stadig økende press. Om lag 60 % av denne skogen vokser i DRK.

Vår støtte, via CAFI og andre kanaler, til DRKs arbeid for å ta vare på sine skoger er derfor usedvanlig viktig. Ikke bare for det globale klimaet, men også for nedbørsmønstre i store deler av Afrika og den sosiale og økonomiske utviklingen i et av verdens fattigste land.

Samtidig er arbeidet særdeles krevende. DRK har et svakt styresett med betydelige korrupsjonsproblemer. Det kreves store investeringer og betydelige reformer for å bekjempe avskogingen.

En grunnleggende forutsetning for å lykkes, både i DR Kongo og i andre regnskogsland, er at innsatsen mot avskoging må gå hånd i hånd med kampen mot fattigdom og arbeidet for å nå bærekraftsmålene og sikre økonomisk utvikling.

Det er riktig at tømmerhogst, også når den drives i tråd med strenge, lovpålagte begrensninger der kun selektiv plukkhogst tillates, innebærer et visst karbon-tap sammenliknet med en skog som får stå urørt. Det er imidlertid ikke slik at alternativet til et bærekraftig skogbruk vil være at disse skogene blir stående urørte til evig tid. Avskogingen i DRK er raskt økende. Hovedfaktorene bak dette er ekspanderende svedjebruk, trekullproduksjon og illegal, ikke-industriell tømmerhogst (i denne rekkefølge).

Skal vi lykkes med å ta vare på skogen, må stående skog få en økonomisk verdi. Å etablere inntektsstrømmer basert på godt forvaltede skoger vil være nødvendig for å skape vilje til å beskytte skogene for framtiden.

På denne bakgrunn er det ikke et alternativ for Norge å si at DR Kongo ikke bør tillate noen kommersiell høsting av tømmer i sine skoger. Vi må derimot bidra til at verdiskapningen skjer på en bærekraftig måte.

Derfor er bærekraftig skogforvaltning et av 8 prioriterte områder i intensjonsavtalen mellom Central African Forest Initiative (CAFI) og DRK. Programmet for bærekraftig skogforvaltning foreligger foreløpig kun som en konseptskisse. Programmet skal videreutvikles og deretter gjennom en lengre teknisk vurdering før det eventuelt kan godkjennes. Det kommer tidligst opp til styrebehandling i mai.

Programmet for bærekraftig skogforvaltning skal omfatte langt mer enn bare industriell tømmerhogst. Mindre enn 1 % av CAFIs midler til DRK vil gå til tiltak som direkte berører industriell tømmerhogst. Det er viktig å understreke at programmet ikke skal subsidiere hogst som sådan, men bidra til at en eventuell hogst foregår med høye miljøstandarder.

Når dette er sagt, er det mange eksempler – ikke minst i DRK – på at hogstselskaper har tatt seg til rette,

brutt lover og gjort skade på miljø og lokalsamfunn. For å si ja til programmet vil vi kreve streng kontroll av hvordan hogsten foregår, inkludert for uavhengig overvåkning av hogsten og tiltak mot korrupsjon. Vi vil også kreve utredning av miljøkonsekvensene og at det forberedes tiltak mot eventuelle negative kon-

sekvenser. Lokalbefolkningen må involveres på en inkluderende og transparent måte i alle faser og det må overvåkes hvordan hogsten påvirker lokalbefolkningen. Det må legges til rette for inkluderende prosesser i politikk- og metodeutvikling, samt i identifisering og oppfølging av risiko.

SPØRSMÅL NR. 652

Innlevert 9. februar 2017 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 16. februar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan finansministeren bekrefte at det ikke vil bli innkrevd elavgift for solkraft til eget bruk?»

BEGRUNNELSE:

Funkisgården borettslag på Torshov hadde planer om å bygge solpaneler på cirka 2500 kvadratmeter disponibelt takareal. Det hele skulle koste rundt 3 millioner kroner og produsere om lag 250.000 kilowattimer i året.

Det er blitt skapt noe usikkerhet om hvorvidt eiere av slike solkraftverk skal betale elavgift for strømmen de selv produserer og bruker. En avgjørelse fra Toll- og avgiftsdirektoratet i 2013 fast at det ikke er gitt noe formelt fritak for kraft som er produsert i solcelleanlegg, og at i utgangspunktet er all slik kraft avgiftspliktig.

Direktoratet påpeker videre at det aldri har blitt krevd inn avgift for solcellekraft som har blitt brukt av produsenten selv, og at det har dermed utviklet seg til et «ulovfestet fritak» for slik kraft til egen bruk.

Skatteetaten understreker imidlertid at «det er regelverket som må legges til grunn og at man ikke kan basere seg på en ulovfestet rutine».

Dette regelverket praktiseres ikke, for solskatten kreves ikke inn. Dersom det nevnte borettslaget måtte betale begge avgiftene, reduseres inntektene fra 1,05 kroner/kWh til 0,80 kroner/kWh. Det vil igjen øke nedbetalingstiden på solcelleanlegget til over 15 år.

Stortinget har vedtatt fritak for elavgift og elsertifikatplikt for kraft fra mikrokraftverk som leverer direkte til sluttbrukeren. Dette gjelder imidlertid kun for kraftverk produsert i et aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kilovoltampere (og som dermed i praksis produserer ca. 100 kilowatt).

Problemet for solkraftutbyggerne er at solcellekraftverk ikke har generator. Derfor vil avgiftsfritaket slik det er vedtatt, ikke gjelde solcellekraft.

Funkisgården borettslag tør ikke satse på at myndighetene skal fortsette å overse reglene de selv har vedtatt.

Svar:

Etter stortingsvedtaket om avgift på elektrisk kraft § 1 skal det betales avgift på kraft som leveres her i landet. Fritak for avgift er fastsatt i vedtaket § 2. Et fritak for solkraft til eget bruk følger ikke av vedtaket.

Ifølge Skattedirektoratet er det ikke praksis for å oppkreve avgift på elektrisk kraft produsert ved solceller. Jeg mener imidlertid at fritak bør følge direkte av det formelle regelverket. Finansdepartementet vil be Skattedirektoratet om å vurdere og fremme forslag til regelverk som viderefører dagens praksis. Departementet vil vurdere dette nærmere og komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer.

SPØRSMÅL NR. 653**Innlevert 9. februar 2017 av stortingsrepresentant Steinar Reiten****Besvart 20. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Den siste tiden har det vært stille rundt situasjonen til den norske statsborgeren Joshua Olav Danile Hodne French som sitter fengslet i DR Kongo med en dødsdom hengende over seg.

Kan utenriksministeren kort gjøre rede for om det er framdrift i arbeidet med å få French benådet eller overført til Norge for soning?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål fra representanten Astrid Aarhus Byrknes (KrF), datert 07.04.2016, angående samme sak. Det vises videre til skriftlig svar fra utenriksministeren datert 15.04.2016.

I sitt svar sier utenriksministeren at det ser ut som om myndighetene i DR Kongo ikke ser overføring av Joshua French til Norge for soning som aktuelt, men at spørsmålet om benådning så langt Utenriksdepartementet kjenner til, er til vurdering.

Tatt i betraktning de forholdene som Joshua French soner under, er det grunn til alvorlig bekymring for helsen hans. Jo lengre tid som går, jo større grunn er det til å frykte at han avgår ved døden som følge av svekket almenntilstand og sykdom.

Undertegnede håper at det fremdeles øves et jevnt påtrykk fra norske myndigheter overfor politikere og rettsvesen i DR Kongo i saken til Joshua French, og at det arbeides målbevisst for å finne en løsning for å få ham benådet eller overført til Norge for soning.

Svar:

Utenriksdepartementet har siden Joshua French ble arrestert i DR Kongo i 2009 arbeidet for å få ham overført til Norge. Dette arbeidet er fremdeles høyt prioritert.

I mitt svar til representant Astrid Aarhus Byrknes (KrF) datert 15.04.2016, ble det vist til at myndighetene i DR Kongo hadde benådning av Joshua French til vurdering. Siden den gang er vi informert om at en benådning ikke lenger er like sannsynlig. Utenriksdepartementet arbeider nå videre sammen med kongole-siske myndigheter for at Joshua French kan overføres til Norge på annet grunnlag, og det har vært fremgang i saken det siste året.

Joshua French er både norsk og britisk statsborger og vi samarbeider tett med britiske myndigheter om oppfølging av saken.

Parallelt med arbeidet for å få til en overføring til Norge gjør Utenriksdepartementet det som er mulig for å støtte French, som soner under vanskelige forhold.

SPØRSMÅL NR. 654**Innlevert 9. februar 2017 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 17. februar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hvilke kriterier ligger til grunn for endringer gjort ved tildeling av årets pressestøtte og var det departementet eller Medietilsynet som tok avgjørelsen, og hvorfor ble aviser som fikk kutt ikke varslet tidligere?»

BEGRUNNELSE:

Ved fjorårets tildeling av pressestøtte er det tydelig at det er gjort store forskyvninger mellom kategoriene som bryter med gammel praksis og avisenes forventninger. Her flyttes penger fra riksspredte meningsaviser til lokale nummer to-aviser uten at det har vært politisk drøftet eller Mediemangfoldsutvalget har fått komme med sin innstilling. En ansvarlig mediepolitikk forutsetter langsiktige og forutsigbare rammer. Når dette blir kjent for avisene to måneder før budsjettårets

slutt, kan det få alvorlige følger for de enkelte avisene. I et slikt lys blir regjeringens ønske om å kutte ytterligere i pressestøtten enda mer alvorlig.

Svar:

Med utgangspunkt i begrunnelsen for spørsmålet, legger jeg til grunn at representanten Grande sikter til fordelingen av produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier for 2016. (Fordelingen for 2017 blir ikke endelig vedtatt før i oktober.)

Generelt om systemet for fordeling av produksjonstilskudd

Fordelingen av produksjonstilskudd i 2016 var basert på gjeldende forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier (forskrift av 25. mars 2014 nr. 332). Forskriften inneholder detaljerte regler om vilkår for og fordeling av produksjonstilskudd.

Forskriften definerer de ulike gruppene av medier som er berettiget til tilskudd. Gjennom kriterier knyttet til størrelse, konkurranseposisjon, utgiversted og distribusjon avgrenses medier som har sammenliknbar økonomisk situasjon og dermed tilskuddsbehov. Fordelingen av bevilgningen mellom disse gruppene avgjøres imidlertid gjennom tilskuddssatser som fastsettes for hvert enkelt tilskuddsår, jf. forskriften § 9 fjerde ledd.

Hensikten er at fordelingen skal kunne justeres på bakgrunn av den økonomiske utviklingen i de ulike mediegruppene. Systemet gir ordningen en viss nødvendig fleksibilitet, samtidig som den er grunnleggende forutsigbar. Videre sikrer det bransjen innsyn og medbestemmelse i fordelingen. Dette er ikke noe nytt, men har vært gjeldende system gjennom mange år. Stortinget er orientert om ordningen ved flere anledninger, senest Meld. St. 20 (2013-2014).

Tilskuddssatsene fastsettes av Kulturdepartementet etter forslag fra Medietilsynet. Prosessen er at tilsynet utarbeider et forslag basert på bevilget beløp og innhentede økonomidata. Dette forslaget drøftes deretter med mediebedriftenes hovedorganisasjoner (Mediebedriftenes landsforening og Landslaget for lokalaviser) før departementet fatter en beslutning.

Fordelingen av produksjonstilskudd for 2016

Produksjonstilskuddet er en rammebevilgning, noe som innebærer at regelverket ikke gir mediene rett til en spesifikk sum, men til en andel av den bevilgede potten. Andelen vil derfor bl.a. avhenge av antall medier som kvalifiserer til støtte det enkelte år.

Sju nye medier oppfylte vilkårene for tilskudd i 2016, noe som innebar at summen til fordeling mellom tidligere tilskuddsmottakere ble redusert med ca. 12 millioner kroner fra 2015 til 2016.

Medietilsynets analyse av den økonomiske utviklingen i de ulike gruppene av tilskuddsberettigede medier viste at nummertomedier i storbyene og ”øvrige”

nummertomedier hadde hatt en vesentlig svakere økonomisk utvikling enn de øvrige avisene de siste fem årene. Videre viste analysen at de samme gruppene kan forvente et større fall i driftsinntektene som følge av utviklingen på annonsemarkedet. I tillegg ble det vist til at de minste nummerén- og alenemediene (ukeavisene) har et marginalt driftsgrunnlag.

Med bakgrunn i Medietilsynets økonomiske analyse og forslag, fastsatte departementet tilskuddssatsene for 2016 i brev av 21. oktober 2016. Beslutningen innebar en viss skjerming av de gruppene av tilskuddsmottakere som ifølge tilsynets økonomiske analyse var særlig sårbare for kutt i tilskudd.

Tidspunktet for avklaring

Representanten Grande spør også hvorfor aviser som fikk kutt ikke ble varslet tidligere.

Fordelingen av tilskudd mellom de mediene som kvalifiserer for støtte foretas på bakgrunn av kriterier knyttet til opplag, utgivelseshyppighet, lokal konkurranseposisjon, økonomisk situasjon mv. i året før tilskuddsåret.

En del av disse opplysningene foreligger ikke før mediebedriftenes årsregnskap og årsberetninger foreligger – normalt i juni, i enkelte tilfeller også senere. Dette gjelder opplysninger om driftsoverskudd, ev. utbetaling av utbytte, konserntransaksjoner osv.

Når alle opplysningene er innhentet av tilsynet, utarbeider tilsynet et forslag til tilskuddssatser som så drøftes med medienes organisasjoner før forslaget legges fram for departementet for endelig beslutning. Departementets beslutning og Medietilsynets endelige vedtak om tildeling til de enkelte mottakerne fattes derfor normalt i september/oktober i tilskuddsåret. Alle kvartalsvise utbetalinger før dette tidspunktet er å regne som forskudd.

SPØRSMÅL NR. 655**Innlevert 9. februar 2017 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 17. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Ofte tilbyr kraftselskaper seg å betale for stier, varmemstuer, skiløyper og annet i kommunene dersom de får ja til å bygge kraftverk. Dette er tiltak som ikke er knyttet til avbøtende tiltak men som flere frykter gjør det mer attraktivt for kommunens politikere for å si ja til utbyggingen.

Mener statsråden denne typen økonomisk kompensasjon er uproblematisk?»

BEGRUNNELSE:

Sirdal kommune behandlet i 2013 spørsmålet om utbygging av Tonstad vindkraftverk. I juni rådet administrasjonen i kommunen kommunestyret til å si nei til vindkraftplanene. 8 dager før den politiske behandlingen av saken kom det et tilbud fra konsesjonssøker (Havgul Clean Energy) til en verdi av 24 millioner. Tilbudet inneholdt en rekke tiltak som vindkraftselskapet forpliktet seg til å etablere dersom det ble kraftutbygging. Flere av tiltakene hadde ingen tilknytning til vindkraftanlegget. Blant annet skulle det brukes 6 millioner til et nasjonalt skiskytteranlegg i kommunen. Det er grunn til å tro at dette hadde stor betydning for utfallet i Sirdal kommunestyre som med et knapt flertall gikk inn for vindkraftverket.

I Birkenes har kommunen nylig inngått avtale med vindkraftselskapet E.ON om støtte til blant annet varmemstue og tursti, dersom de får bygge et vindkraftverk.

Hvordan kommunene stiller seg til et vindkraftverk, har videre stor betydning for NVEs konsesjonsvedtak.

Tonstad vindkraftverk har fått konsesjon. I Birkenes er ikke saken avgjort ennå.

Eksemplet fra Sirdal og Birkenes, er ikke de eneste eksemplene. Men de reiser spørsmålet om ikke et økonomisk tilbud gir det resultat søker ønsket.

for eksempel i saker hvor kraftprosjektet vil medføre tap av friluftslivsområder i vertskommunen, og tiltakshaver tilbyr seg å legge til rette for friluftsliv i eller utenfor planområdet.

Uansett må utbyggingskommunene ved inngåelse av enhver avtale holde seg innenfor de rammer som følger av alminnelige forvaltningsrettslige regler.

Kommunenes syn på kraftprosjekter vil alltid være av betydning i myndighetenes vurdering av konsesjonsspørsmålet etter energilovgivningen. Konsesjonsmyndigheten skal imidlertid foreta en totalavveining av alle fordeler og ulemper for allmenne interesser ved en utbygging. I tillegg til kommunenes syn må blant annet hensynet til miljø og friluftsliv og utøvelse av annen næringsvirksomhet trekkes inn i denne avveiningen.

God dialog mellom tiltakshaver og kommunen i alle stadier av utvikling, planlegging og realisering av kraftverk mener jeg er en forutsetning for et vellykket kraftutbyggingsprosjekt. At kommunene i denne dialogen er opptatt av å ivareta kommunenes interesser ved en eventuell utbygging, finner jeg i utgangspunktet hensiktsmessig så lenge det skjer innenfor lovlige rammer.

Svar:

Det er ikke til å komme bort fra at utbygging av fornybar kraft medfører arealinngrep i den kommunen som tiltaket er planlagt i. Kommunene skal ta stilling til kraftprosjekter gjennom høringsuttalelse til konsesjonssøknad etter energilovgivningen. Departementet er kjent med at enkelte kommuner inngår avtaler med utbygger om ulike tiltak i kommunen. Flere av disse tiltakene er ofte av avbøtende karakter. Dette gjelder

SPØRSMÅL NR. 656**Innlevert 10. februar 2017 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 16. februar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for når det vil bli innført en overgangsordning for tilrettelegging for fjernvarme i nye bygg hvor kommunene har vedtatt tilknytningsplikt i henhold til stortingsflertallets vedtak og merknader?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen fjernet i 2016 en paragraf i TEK om tilrettelegging for fjernvarme der kommuner har vedtatt tilknytningsplikt. Dette har redusert kravet til vannbåren varme fra 100 til 60 % i bygg over 1000 kvm, og får konsekvenser for kommunenes energi og klimaplaner. Stortinget vedtok at bestemmelsen skulle gjeninnføres (vedtak 642 i Innst.248 S): ”Flertallet ønsker å videreføre dette i ny forskrift”.

På spørsmål har statsråden svart at gjeninnføringen krever en lovendring. Et flertall i energi- og miljøkomiteen og kommunal- og forvaltningskomiteen ba derfor om å få på plass en overgangsordning i forskriften fram til en ny lov er på plass i forbindelse med behandlingen av Statsbudsjettet for 2017.

Svar:

Jeg mener det er hensiktsmessig å se flertallsmerkna- den i sammenheng med anmodningsvedtak 642 (2015-2016). Iht. Meld. St. 17 (2016-2017) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2015-2016, vil departementet utrede hvordan en bestemmelse om tilrettelegging for fjernvarme i bygg kan utformes. Departementets vurdering er at Stortingets ønske om å videreføre tilretteleggingsplikten, kan ivaretas gjennom en endring av forskriften. Det tas sikte på å sende forslag om forskriftsendring på høring i 2017.

SPØRSMÅL NR. 657**Innlevert 10. februar 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 17. februar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Er kulturministeren, som ansvarlig statsråd for frivillighet, bekymret for at mange av de sykkelrittene som i dag arrangeres med hjelp av frivillige, og som mange har glede av å delta på, vil kunne forsvinne som følge av de omfattende kravene til kursing av vaktene?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til spørsmål 561 til kulturministeren, innlevert 24.01.2017.

Grunnen til at spørsmålet ble stilt til kulturministeren er at både idrett og frivillighet er noe som hører inn under ministerens portefølje, og fordi jeg selv er bekymret for de idretts- og frivillighetspolitiske konse-

kvensene av at ritt kan forsvinne som følge av det nye og omfattende regelverket.

Spørsmålet er imidlertid besvart av samferdselsministeren og inneholder først og fremst en redegjørelse for det nye regelverket. Svaret går ikke inn på problemstillingen om hvorvidt mange sykkelritt står i fare for å bli nedlagt som følge av endringene. Spørsmålet stilles derfor på nytt til kulturministeren. For ytterligere begrunnelse vises til begrunnelsen i spørsmål 561.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til samferdselsministerens svar av 1. februar 2017 som blant annet redegjorde for de nye lov- og forskriftsbestemmelsene og kravene til opplæring for de ulike vaktkategoriene. I arbeidet med de nye lov- og forskriftsbestemmelser var jeg opptatt

av at sykkelorganisasjonene ble involvert på en god og hensiktsmessig måte. Dette opplever jeg ble godt ivaretatt av ansvarlige myndigheter til tross for et meget knapt tidsperspektiv.

Frivilligheten er bærebjelken i idretten i Norge og det legges ned tusenvis av dugnadstimer fra idrettslag og andre i forbindelse med små og store arrangement. Sykkellritt som foregår på veg og som er helt eller delvis åpen for alminnelig ferdsel, medfører ofte konsekvenser for trafikkflyten, og har en høyere risiko for både deltakere, frivillige, publikum og andre trafikanter enn andre idrettsarrangement.

Det nye regelverket åpner for at arrangører av sykkelritt kan bruke frivillige vakter som har myndighet til å regulere trafikk. Denne hjemmelen var det tidligere bare politiet som hadde. På sikt vil derfor denne nye muligheten kunne innebære en forenkling for arrangører av sykkelritt. Imidlertid får vakter med myndighet til å regulere trafikk et ikke ubetydelig ansvar for å bidra til å ivareta sikkerhet og fremkommelighet for deltakere, publikum og andre trafikanter. Det er derfor i alles interesse at vaktene har god nok kompetanse. Også løypevakter uten trafikkreguleringsmyndighet kan oppleve utfordrende situasjoner, noe som tilsier at også slike vakter bør ha en tilpasset opplæring.

Ved gjennomføringen av sykkelritt vil det trolig være størst behov for løypevakter. Jeg deler samferdselsministerens syn om at en opplæring som vil kunne gjennomføres som e-læring og ta om lag 1,5 time, ikke er egnet til å avskrekke frivillige fra å stille opp som løypevakter ved sykkelritt. Bruk av e-læring gir stor grad av fleksibilitet til både tid og sted for gjennomføring.

Opprinnelig skulle de nye opplæringskravene for løypevakter, stasjonære vakter og mobile vakter trådt i kraft 1. januar 2017. Jeg har stor forståelse for at det ville blitt krevende for sykkelorganisasjonene å gjennomføre opplæring av et tilstrekkelig antall frivillige vakter før den norske sesongstarten om en drøy måned. Jeg er derfor glad for at innføringen av opplæringskravene nå er utsatt til 1. januar 2018.

Fram til opplæringskravene trår i kraft vil jeg imidlertid oppfordre Norges Cykleforbund til å utvikle et undervisningsopplegg for de ulike vaktkategoriene og søke om å bli godkjent som kursarrangør. Jo raskere man kommer i gang med gjennomføringen av et kursopplegg og utdanning av vakter, desto bedre blir trafiksikkerheten ved ritt som gjennomføres i 2017, og sykkelorganisasjonene vil stå bedre rustet til 2018-sesongen.

SPØRSMÅL NR. 658

Innlevert 10. februar 2017 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 17. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvorfor er rapporten med kartleggingen av økonomiske og administrative konsekvenser ved en nasjonal regulering av alkohol unntatt offentligheten? Hvordan tenker ministeren å følge opp rapporten for å oppfylle Stortingets vedtak om innføring av alkohol i kjøretøy som benyttes til ervervsmessig persontransport mot vederlag?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget ba i anmodningsvedtak nr. 582 (2014–2015) Samferdselsdepartementet om å fremme forslag om innføring av alkohol i kjøretøy som benyttes til ervervsmessig persontransport mot vederlag. Saken er forsinket i forhold til hva Stortinget opprinnelig forutsatte, og oppfølgingen har blitt utsatt gjentatt

te ganger. Vegdirektoratet fikk i oppdrag å kartlegge økonomiske og administrative konsekvenser ved en nasjonal regulering av alkohol i all persontransport mot vederlag. Rapporten ble overlevert Samferdselsdepartementet i oktober, men er unntatt offentlighet.

Svar:

Som grunnlag for oppfyllelse av Stortingets vedtak fikk Vegdirektoratet våren 2015 i oppgave å utrede økonomiske og administrative konsekvenser ved innføring av alkohol i persontransport mot vederlag. Kartleggingen skulle inneholde en vurdering av kostnadene for transportbransjen og den samfunnsmessige nytteverdien ved innføring av et slikt påbud. Vegdirektoratet ble også bedt om å utarbeide forslag til juridisk grunnlag for å kunne innføre påbudet.

Vegdirektoratet oversendte første utkast til juridisk grunnlag og en samfunnsøkonomisk analyse utført av Oslo Economics til departementet i oktober 2016. Disse dokumentene ble unntatt offentlighet, jf. offentleglova § 15 første ledd. Bakgrunnen for dette var at dokumentene ble innhentet fra underliggende etat til bruk for departementets interne saksforberedelse.

Fra oktober 2016 til januar 2017 er det arbeidet med et høringsnotat, som blant annet inneholder den etterspurte kartleggingen av økonomiske og administrative konsekvenser av tiltaket.

Høringsnotatet om forslag til ny § 40 c i vegtrafikkloven, forslag til ny forskrift om alkohol, alkoholverksteder mv. og den samfunnsøkonomiske analysen er nylig sendt på departementsforeleggelse for alminnelig høring, jf. utredningsinstruksen punkt 3.2. Høringsfrist for berørte departementer er 24. februar 2017.

Forslaget vil deretter bli sendt på alminnelig offentlig høring og på EØS-høring. Den samfunnsøkonomiske analysen vil bli offentliggjort sammen med høringsnotatet. Jeg tar sikte på så raskt som mulig etter dette å legge frem et lovforslag for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 659

Innlevert 10. februar 2017 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 20. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hvordan følger Utenriksministeren opp situasjonen i Sør-Sudan?»

BEGRUNNELSE:

På grunn av situasjonen i Sør-Sudan flyktet det i fjor flere sørsudanese til Uganda enn det flyktet mennesker over Middelhavet til Europa. Borgerkrigen i Sør-Sudan har vart lenge og landet opplever en av verdens største humanitære kriser. Det er liten utsikt til bedring for de om lag seks millioner menneskene som trenger nødhjelp. Det er svært vanskelige arbeidsforhold for mange hjelpeorganisasjoner.

Norge har tidligere hatt et engasjert team i Utenriksdepartementet som blant annet bidro til en fredsprosess. Likevel er inntrykket at UD's innsats på dette feltet er mindre nå, enn det var tidligere. Det er bra at det gis mye støtte til frivillige og humanitære organisasjoner, men det er også behov for å få til politiske løsninger på topp nivå i Sør-Sudan. Det vil kreve ressurser og utholdenhet i UD. Forventningene til at Norge bidrar er store etter at vi har spilt en betydelig politisk rolle tidligere.

Svar:

Det norske politiske engasjementet i Sør-Sudan forblir sterkt og aktivt. Sammen med våre nære partnere

Storbritannia og USA i den såkalte troikaen, fortsetter Norge å jobbe for fred og stabilitet. Dette samarbeidet pågår lokalt, på hovedstadsnivå og gjennom spesialrepresentanten for Sudan og Sør-Sudan. Vårt team i Utenriksdepartementet og den norske ambassaden i Juba legger ned stor innsats under vanskelige arbeidsforhold. Norge sitter i styret til overvåkningsmekanismen for fredsavtalen og er en aktiv rådgiver for FN og partnerland.

Norges budskap er at det ikke finnes noen militær løsning på konflikten. Regjeringen må vise vilje til fred og legge til rette for en inkluderende politisk prosess. Krigføringen må stanses umiddelbart og partene må implementere fredsavtalen. Dette understreker Norge overfor alle parter. Det var også mitt budskap til president Salva Kiir under min reise til Juba i oktober og da jeg møtte utenriksminister Deng Alor under FNs generalforsamling.

En bærekraftig løsning i Sør-Sudan krever i tillegg at regionale aktører er aktive støttespillere. Norge jobber derfor tett med den regionale samarbeidsorganisasjonen IGAD som ledet fredsforhandlingene, og med Den afrikanske unionen. Dette følges hovedsakelig opp av spesialrepresentanten gjennom hyppige møter i Juba og i regionen. Spesialrepresentanten har også nær og god dialog med FN.

Norge er dypt bekymret for den humanitære krisen i landet. De vanskelige arbeidsforholdene for hjelpearbeidere og FN er uakseptable, noe som formidles sørsudanske myndigheter i alle sammenhenger.

Norge gav i 2015 228 millioner kroner i humanitær bistand til Sør-Sudan. Det foreløpige tallet for 2016 er

321 millioner kroner. Norske organisasjoner forblir en viktig kanal for dette arbeidet. Den norske ambassaden følger situasjonen tett gjennom det humanitære land-

teamet og jevnlige møter med FN-systemet, frivillige organisasjoner og givergruppene.

SPØRSMÅL NR. 660

Innlevert 10. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 15. februar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Vil den nye innsatsen for å bedre tilbudet til ungdom med ME også innebære tiltak i NAV-systemet, hva består i tilfellet disse tiltakene av og hva innebærer innlemmingen i pleiepengeordningen for pårørende til unge med ME?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet 6.02 at tilbudet til ungdom med ME skal bedres. Fylkesmennene har kartlagt omfanget av barn og unge med langvarige utmattelsestilstander, som er så syke at de er borte lenge fra skolen.

Undersøkelsen viser at det i skoleåret 2015/2016 var rundt 270 rapporterte tilfeller av elever ved grunnskoler og videregående skoler som hadde fravær over tre måneder på grunn av kjent ME. Det er grunn til å tro at tallene er høyere på grunn av manglende rapportering.

Ifølge statsministeren prioriterer regjeringen tre tiltak: nasjonal og internasjonal forskning, tett samhandling i behandlingsløpet og bedre mulighet for pleie og omsorg gjennom den nye pleiepengeordningen.

Spørsmålsstilleren har mottatt henvendelser der pasienter og pårørende føler seg forstått og ivaretatt i helsetjenesten, men ikke når de har behov for bistand fra NAV. Tilbakemeldinger tyder på at det varierer hvorvidt NAV-ansatte har god nok kunnskap om utmattelsestilstander.

Større grad av innlemmelse i pleiepengeordningen er viktig, men vil ikke ære tilstrekkelig alene for å løse utfordringene mange møter som pårørende til ME-syke ungdommer.

Spørsmålsstilleren ber om at det redegjøres for hva en innlemmelse i pleiepengeordningen konkret vil innebære. Og at det redegjøres for hvilke andre tiltak statsråden mener er nødvendig utover dette for at pårørende til ME-syke ungdommer skal ivaretas på en god

måte og dermed være i stand til å yte den omsorgen barna deres behøver.

Svar:

Som representanten skriver i sin begrunnelse for spørsmålet, ønsker regjeringen å bedre tilbudet til unge med langvarige utmattelsestilstander. Regjeringen vil sikre god og rask oppfølging av disse pasientene gjennom tettere samhandling mellom kommuner og sykehus. Regjeringen har også gitt 38 millioner kroner til et pilotprosjekt for utvikling av tverrfaglig utredning av disse pasientene i spesialisthelsetjenesten. Regjeringen vil også styrke foreldres mulighet til pleie og omsorg gjennom den nye pleiepengeordningen. De to første tiltakene ligger under Helse- og omsorgsministerens ansvarsområde, mens pleiepengeordningen hører til mitt ansvarsområde.

Pleiepengeordningen har i dag et strengt sykdomskrav. Etter folketrygdloven § 9-11 kreves det at barnet lider av livstruende eller annen svært alvorlig sykdom for at foreldre skal få rett til pleiepenger. Det strenge sykdomsvilkåret gjør at de fleste ME-pasienter ikke omfattes av pleiepengeordningen da ME oftest ikke anses som en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom.

Regjeringen har nylig lagt fram forslag til nye regler for rett til pleiepenger ved syke barn, Prop. 48 L (2016–2017). Regjeringen ønsker å innlemme flere syke barn i pleiepengeordningen. Dette gjøres blant annet ved å lempe på sykdomskravet. Det skal nå være vilkår om at barnet er sykt med behov for kontinuerlig tilsyn og pleie (vilkåret om kontinuerlig tilsyn og pleie vil riktignok indirekte innebære en viss alvorlighet og vil være relativt i forhold til alder og sykdom). Med de nye reglene antas det at barn med ME i større grad vil kunne inkluderes i pleiepengeordningen. I tillegg foreslås det en utvidet generell og øvre aldersgrense på 18 år. Etter folketrygdloven § 9-10 ytes det i dag pleiepenger for barn ved innleggelse i helseinstitusjon

eller ved etterfølgende pleie i hjemmet fram til de er 12 år, med mindre de er kronisk syke eller funksjonshemmede – da er aldersgrensen 18 år. ME anses ikke som en kronisk sykdom. Foreldre til barn over 12 år med ME har dermed ikke hatt rett til pleiepenger etter denne unntaksbestemmelsen. Forslaget om en generell aldersgrense på 18 år fjerner dagens 12 årsgrense. Regjeringen ønsker også en mer fleksibel pleiepengeordning slik at det skal bli lettere for foreldre å kombinere omsorgsoppgaver og delvis arbeidsdeltagelse. Regjeringen foreslår derfor at pleiepenger skal kunne graderes ned til 20 prosent når barnet eller ungdommen kan være i tilsyns- og avlastningsordninger som for eksempel skole, deler av dagen eller noen dager i uken. Lovproposisjonen om ny pleiepengeordning, Prop 48 L (2016–2017), ligger nå til behandling i Stortinget.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at det fra mars 2015 er innført en landsdekkende ordning med fast kontaktteam i Arbeids- og velferdsetaten for foreldre som mottar pleiepenger. Kontaktteamet består av særlig kvalifiserte medarbeidere som kan bistå med informasjon, råd og veiledning til aktuelle familier. Kontaktteamet

holder til ved NAV Kontaktsenter. Brukere kan nå det faste kontaktteamet direkte gjennom en egen svartjeneste for pleiepengesaker, pleiepengetelefonen. Telefonsjefen har direkte tastvalg for å unngå for lang telefonkø. Det er videre etablert nær kontakt mellom det faste kontaktteamet i NAV Kontaktsenter og NAV Arbeid og ytelse som behandler pleiepengesakene. I tillegg er det i NAV Arbeid og ytelse lagt opp til rask behandling av saker som særskilt defineres som hastesaker knyttet til saker etter folketrygdloven kapittel 9 (pleiepenger). En evaluering nylig gjort av SINTEF viser at erfaringene med pleiepengetelefonen og det faste kontaktteamet er svært gode.

ME er en svært krevende tilstand for både pasient og pårørende. Jeg er derfor glad for at regjeringen satser på denne gruppen gjennom tiltakene nevnt innledningsvis. Jeg er også fornøyd med at Arbeids- og velferdsetaten har fått etablert ordningen med fast kontaktteam og pleiepengetelefonen for å bedre tilbudet til familier som mottar pleiepenger, og som fungerer godt.

SPØRSMÅL NR. 661

Innlevert 10. februar 2017 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 21. februar 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvorfor er det ikke mulig å gi kjønnsponng til menn som søker psykologi når det er mulig å gi det til menn som søker veterinærstudiet eller dyrepleierutdanningen?»

- dyrepleierutdanning ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)

Dette viser at det gis kjønnsponng til både menn og kvinner allerede i dag.

Svar:

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til intervju Barne- og likestillingsministeren har gitt til NRK hvor hun hevder at likestillingsloven må endres om det skal kunne gis kjønnsponng til menn når de søker psykologstudiet. Ifølge samordna opptak gis det kjønnsponng til en rekke studier (masterprogram i teknologi og ingeniørfag, maritime fag eller landbruksstudier) hvis du er kvinne. Er du mann får du 2 kjønnsponng hvis du søker:

- veterinærstudiet ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)

Likestillingsloven § 7 første ledd slår fast at positiv særbehandling av det ene kjønn er lovlig, dersom særbehandlingen er egnet til å fremme lovens formål og såfremt det er et rimelig forhold mellom det som ønskes oppnådd og hvor inngripende forskjellsbehandlingen vil være for den eller de som stilles dårligere. Likestillingslovens regel om positiv særbehandling gjelder som hovedregel for kvinner.

Det følger videre av § 7 annet ledd at det kan gis forskrift om hvilke former for særbehandling som tilates, herunder bestemmelser om særbehandling av menn i forbindelse med undervisning av og omsorg for barn. Adgangen til positiv særbehandling for menn

er regulert i forskrift av 17. juli 1998 nr. 622 om særbehandling av menn. Forskriften åpner for moderat kvotering av menn ved tilsetting i stillinger eller ved opptak til utdanning knyttet til undervisning av eller omsorg for barn.

Av forarbeidene til dagens likestillingslov, Prop. 88 L (2012-2013), fremgår det klart at adgangen til positiv særbehandling av menn er uttømmende regulert i forskriften. Loven ble vedtatt i 2013 og erstattet likestillingsloven av 1978. Reglene om positiv særbehandling ble videreført uforandret fra 1978-loven. Forarbeidene til 1978-loven, Ot.prp. nr. 77 (2000-2001) er ikke like klare som forarbeidene til 2013-loven når det gjelder positiv særbehandling av menn. Av forarbeidene til 1978-loven fremgår det riktignok klart at adgangen til positiv særbehandling skal brukes til fordel for kvinner, med mindre særbehandlingen gjelder stilling eller utdanning knyttet til omsorg for eller undervisning av barn. Det fremgår videre av forarbeidene at loven ikke tok sikte på å:

«... endre den praksis som har utviklet seg i tilknytning til positiv særbehandling av menn ved opptak til utdanning.»

Det er imidlertid ikke ytterligere utdypet hvilken praksis departementet her sikter til.

Adgangen til å gi tilleggspoeng til det underrepresenterte kjønn følger av forskrift av 6. januar 2017 nr. 13 om opptak til høyre utdanning (opptaksforskriften), som har hjemmel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler. Bestemmelsen i opptaksforskriften er kjønnsnøytral og gjelder derfor både for menn og kvinner. Jeg har vært i kontakt med kunnskapsministeren og vår felles vurdering er at praksisen

med tilleggspoeng til menn ved opptak til veterinærstudiet og dyrepleierutdanningen ikke er i samsvar med forskrift om særbehandling av menn. Jeg er informert om at kunnskapsministeren vil se nærmere på dette.

Stortinget vedtok i fjor, mot Høyre og Fremskrittspartiets stemmer, å utrede bruken av kjønns-poeng. Regjeringen ønsket i Likestillingsmeldingen ikke å oppfordre til bruk av ulike typer kjønnsk-voter, fordi vi mener at dette binder institusjonene til å ta opp søkere med svakere resultater til populære studier, mens søkere av det motsatte kjønn med bedre kvalifikasjoner blir forbigått.

Positiv særbehandling er som hovedregel bare lovlig dersom det er egnet til å fremme lovens formål og såfremt det er et rimelig forhold mellom det som ønskes oppnådd og hvor inngripende forskjellsbehandlingen vil være for den eller de som stilles dårligere. Hvilke særbehandlingstiltak som eventuelt kan tillates vil måtte vurderes konkret og på bakgrunn av de generelle føringene i loven. I tillegg må vilkårene tolkes i tråd med relevante EU-direktiver og EU-domstolens praksis.

Spørsmålet om positiv særbehandling av menn er et av mange temaer som tas opp i forslaget til ny felles likestillings- og diskrimineringslov som jeg tar sikte på å fremme for Stortinget i løpet av våren. I høringsforslaget foreslo jeg i større grad å likestille menn og kvinner, for å få en mer kjønnsnøytral lov. Loven avklarer ikke endelig hvilke former for positiv særbehandling som er tillatt, for eksempel om det er adgang til å gi tilleggspoeng eller innføre kvoter for det underrepresenterte kjønn ved opptak til utdanning. Dette spørsmålet må utredes nærmere, jf. stortingets anmodningsvedtak nr. 605 av 14. april 2016.

SPØRSMÅL NR. 662

Innlevert 10. februar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 20. februar 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Skrantesjuka ble påvist i Norge og dermed første gang i Europa i mars 2016. Det er en dødelig og smittsom sykdom som rammer hjortevilt. I verste fall vil den spre seg til reinsdyr og andre hjortevilt både i Norge og våre naboland. Sykdommen er derfor en kritisk trussel mot norsk natur og særlig mot villrein. Det kan være behov for raske og omfattende tiltak.

Kan statsråden garantere at han raskest mulig vil iverksette tiltakene som trengs for å stanse spredningen av skrantesjuka i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I mars i fjor fikk vi for første gang i Europa påvist skrantesjuka i Norge, på villrein i Nordfjella. I høst ble to nye tilfeller påvist i samme villreinområde. Dette er

en dødelig og meget smittsom prionsjukdom som har vært et mareritt for nordamerikanske hjorteviltbestander siden den ble påvist for 50 år siden.

Sykdommen spres også på tvers av hjorteviltarterne. Våre fremste eksperter omtalte nylig i media skrantesjuken som den antatt største trusselen norsk natur noen gang har stått overfor. Det foreligger masse kunnskap om sjukdommen, og rådene Norge har fått fra nordamerikanske eksperter er - aksjoner raskt, brutalt og trolig upopulært - om dere skal lykkes i å drive dette tilbake. Tanken på at denne sjukdommen skal få tid og anledning til å etablere seg og spre seg til landets øvrige ville og tamme hjortevilt er skremmende dramatisk.

Nær på et år har gått siden sjukdommen ble påvist, og verken her eller i det offentlige rom har politiske myndigheter så langt drøftet verken alvorsgraden, mulige skremmende scenarier eller nødvendige tiltak.

Svar:

Skrantesjuke, internasjonalt kjent som Chronic wasting disease (CWD), er påvist hos tre villrein i Nordfjella villreinområde, samt på to elg i Selbu. Sjukdommen er ein alvorleg dyresjukdom som rammar hjortevilt. Det er ikkje kjent at sjukdommen smittar til menneske. Likevel ser ein det som viktig å sette i verk effektive tiltak mot sjukdommen for å avgrense og om mogeleg hindre ytterlegare spreiding, både til villlevande hjortedyr, til tamt hjortevilt og til hjortedyr i våre naboland.

I 2016 vart det fastsett ei midlertidig forskrift med fleire tiltak som skulle bidra til å avgrense eventuell smittespreiing. Samtidig vart det sett i verk eit omfattande kartleggingsarbeid for å få oversikt over omfang og forekomst av sjukdommen i norske hjorteviltbestandar. Så langt har det blitt samla inn og analysert omlag 10.000 prøver. Likevel er det nødvendig å følge opp dette arbeidet òg i 2017 mellom anna for å få betre kunnskap om utbreiing av sjukdommen. Det er planlagt eit omfattande kartleggingsprogram i inneverande år. Dette er heilt sentralt for å kunne gje eit godt grunnlag for vidare handsaming av sjukdommen.

For å hindre smittespreiing er det viktig med effektive og målretta tiltak. Den midlertidige forskrifta frå 2016 er forlenga i påvente av ei meir permanent forskrift. Ei revidert forskrift med forslag til fleire tiltak som skal medverke til å hindre vidare spreiding, vil bli sendt på høyring i løpet av kort tid. I tillegg er det sett i verk særskilte tiltak for å avgrense/hindre kontakt mellom villreinstammen i Nordfjella og tamrein og villrein i nærliggande område. Dette skjer i eit tett samarbeid mellom veterinær- og miljøstyresmaktene, samt i dialog med reindriftsnæringa og andre interessegrupper.

Det er for tidleg å konkludere med omsyn til kva for ytterlegare tiltak som bør settast i verk, men eg vil understreke at vi tar situasjonen alvorlig, og at vi vil følge situasjonen tett og fortløpande vurdere hensiktsmessige tiltak blant anna ut frå dei resultata den vidare overvakinga gir.

SPØRSMÅL NR. 663

Innlevert 10. februar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 17. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Mener statsråden at Statoils plan for omstilling og endring av virksomheten i fornybar retning er offensiv nok for å være konkurransedyktig i en verden som skal nå Paris-målene, og for å redusere Statoil og Norges risikoeksponering overfor en langvarig lav oljepris, økte klimakostnader for fossilenergi og stadig billigere fornybar energi?»

BEGRUNNELSE:

Statoil vil møte fremtiden med billigere oljeproduksjon basert på en oljepris på 80 dollar, og økte investeringer i fornybar energi. Statoils presentasjon av 2016-resultatet og strategioppdateringen 7. februar vitner om et selskap som legger til grunn at de nærmeste tiårene vil gi fundamentale endringer i rammebetingelse for den fossile energisektoren. Med klimarisiko og risiko for langvarig lave oljepriser, blant annet på grunn av den raske prisnedgangen på fornybar energi, er Statoils retningsvalg er nødvendig for å håndtere denne. Statoil tallfester sine mål for en «fornybarandel» av investeringene – stigende fra omkring 5 prosent i 2016 til 15-

20 prosent i 2030. Det betyr at Statoils kjernevirksomhet uansett vil være fossil i mange tiår. I fjor investerte Statoil omkring 10 milliarder dollar, mens rundt 500 millioner dollar ifølge Dagens Næringsliv var fornybarinvesteringer. Gitt samme investeringsnivå i 2030, vil «fornybaravdelingen» da investere opp mot to milliarder dollar, eller 17 milliarder kroner, i fornybar energi – mens 80 prosent fortsatt skal gå til olje og gass. Det er med andre ord ikke en strategisk transformasjon som vil gjøre Statoil lønnsom, hvis ikke oljeprisen er høyere enn 80 dollar. Det er fare for at det er urealistisk høyt. Den langsiktige oljeprisen i en togradersverden er 55 dollar, ifølge en analyse fra det britiske Nærings- og energidepartementet (BEIS 2016 Fossil Fuel Price Assumptions). Det er selvsagt høy usikkerhet om dette, men hva som er en klok langsiktig strategi vil påvirkes sterkt av forventningene til fremtidig etterspørsel og pris. Hvis Norge og verden skal nå Paris-avtalens mål kan den langsiktige oljeprisen, meget vel være enda lavere. En verden som klarer dette og opplever rask utslippsreduksjon kombinert med stadig billigere fornybar energi, vil ikke trenge den dyreste oljen og gassen som Norge og Statoil er en av produsentene av.

Andre oljeselskaper har en mye mer endringsrettet respons for å sikre langsiktig lønnsomhet. For eksempel besluttet Dong Energy i november 2016 å gå ut av olje og gass fordi de vil satse på en strategisk transformasjon mot å bli en global leder i fornybar energi. Allerede i 2016 investerte danske Dong Energy 15 milliarder danske kroner – 2,2 milliarder dollar – i fornybar energi. Dong investerer altså nå på samme nivå som Statoil har ambisjon om å være i 2030 – gitt at investeringsvolumet da er det samme som nå. Dong tjente nær 12 milliarder danske kroner på offshore vind i fjor. Lønnsomheten er god, og selskapet har store vekstambisjoner frem mot 2020 og videre mot 2025. Olje- og gassaktiviteten skal selges.

Det er stor usikkerhet omkring Statoils langsiktige lønnsomhet og Statoil risikoeksponering ovenfor en langvarig lav oljepris, økte klimakostnader for fossile energi og stadig billigere fornybar energi. Det er det lite sannsynlig en fordeling på investeringene mellom fossil og fornybar 80-20 i fossil favør i 2030, vil gi Statoil et reelt alternativt bein å stå på eller strategisk styrke nok til å transformere seg til et fossilfritt og fornybar energi selskap. Et mål om en fordeling på investeringene mellom fossil og fornybar på 50-50 i 2025 og 20-80 i 2030 i fornybar favør, kan være betydelig mer fremtidsrettet og lønnsomt, og samtidig ha en lavere risiko en dagens investeringsplan.

Svar:

Styret og ledelsen i Statoil er ansvarlig for forvaltningen av selskapet innenfor rammene av selskapslovgivningen og statens egne prinsipper for god eierstyring.

Dette følger av Meld. St. 27 (2013-2014) (eierskapsmeldingen), som fikk bred tilslutning i Stortinget da den ble behandlet 5. februar 2015. Målet med statens eierskap i Statoil er å opprettholde et kunnskapsbasert og høyteknologisk industrikonsern med hovedkontorfunksjoner i Norge. Selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag og med sikte på å levere konkurransemessig avkastning.

I følge formålsparagrafen i Statoils vedtekter er selskapets virksomhet å drive undersøkelse etter og utvinning, transport, foredling og markedsføring av petroleum, avledede produkter og andre energiformer, samt annen virksomhet. Det følger av statens prinsipper for god eierstyring at styret er ansvarlig for å utarbeide klare mål og strategier for selskapet innenfor rammen av vedtektene og at staten stiller forventninger til selskapets resultater. På klimaområdet forventer regjeringen, jf. Eierskapsmeldingen, blant annet at

”selskapene skal være i fremste rekke når det gjelder arbeidet for klima og miljø i sin bransje, herunder med tiltak som kan redusere klimagassutslipp.”

Jeg har tillit til at Statoils styre og ledelse tar beslutninger som rustet selskapet for å møte endringer i omgivelsene. Et eksempel på dette er hvordan fornybar energi og lavkarbonløsninger får stadig økt prioritet i selskapet. Samtidig er det klart at olje og gass vil være kjernevirksomhet for Statoil i mange år fremover.

SPØRSMÅL NR. 664**Innlevert 13. februar 2017 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 24. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til oppslag 9.2 i E24 hvor det kommer fram at BaneNor SF etter bare en måneds operativ drift må kutte kostnader for 500 mill. kr.

Når ble statsråden kjent med de økonomiske utfordringene i foretaket, var dette kjent for statsråden da statsbudsjettet for 2017 ble behandlet i Stortinget, hva vil statsråden konkret gjøre med situasjonen og kan statsråden garantere at dette ikke vil føre til lavere aktivitet enn forutsatt i budsjettet for 2017 og at ingen ansatte mister jobben i foretaket?»

BEGRUNNELSE:

Lederen i foretaket, Gorm Frimannslund, er i den samme artikkelen sitert på at «Vi kan ikke utelukke at det vil få konsekvenser for bemanningen» og «vi må komme i balanse så fort som mulig.» I et intervju med Dagsavisen 10.2.2015 går det fram at «Statsråden sier det ikke vil være behov for færre folk som jobber med norsk jernbane, selv om porteføljen til Jernbaneverket kan bli mindre.- Målet er at vi skal produsere mer jernbane per ansatt, sier Solvik-Olsen.»

Svar:

Regjeringen har store ambisjoner for jernbanen. Det gjenspeiles både i arbeidet med å sikre bedre organisering og høyere økonomiske rammer til jernbanesektoren. Bevilgningene til jernbanen har økt betydelig de siste årene, og er nominelt rundt 7,5 milliarder kroner høyere i 2017 enn ved regjeringsskiftet. Dette økte økonomiske handlingsrommet gir mulighet til økt aktivitet, samtidig som vi stadig skal jobbe for at pengene brukes mest mulig effektivt. Derfor pågår det kontinuerlig effektiviseringsprosesser samtidig som det økonomiske handlingsrommet øker.

Den nye styringen av Bane NOR SF (Bane NOR) innebærer at Jernbanedirektoratet inngår avtaler med Bane NOR om kjøp av planlegging, utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av jernbanenettet.

Bane NOR holder nå på med sitt budsjettarbeid. Som statsforetak må Bane NOR sette opp sine regnskaper etter andre prinsipper enn det Jernbaneverket gjorde. Regnskapene til Bane NOR gir viktig styringsinformasjon for Bane NORs styre. Oppslaget representanten Sivertsen viser til var første utkast til budsjett i Bane NOR. Foretaket har vært tydelig på at dette ikke

er det endelige budsjettet. Jeg mener det derfor er for tidlig å trekke noen konklusjoner verken om økning eller kutt på hvert enkelt område.

Bane NOR har i sakens anledning ikke henvendt seg til hverken Jernbanedirektoratet eller Samferdselsdepartementet for å få endrede rammebetingelser (herunder økte bevilgninger). Foretaket har meldt til departementet at prosessene som nå pågår er håndterbare for foretaket.

Samferdselsdepartementet er eier av Bane NOR. For staten er det særdeles viktig at den er ryddig i sin rolleutøvelse overfor Bane NOR. Departementet ble i et møte 30.januar i år gjort oppmerksom på at Bane NOR planla med et lavt nivå på fornyelse. I avtalen mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR ble merforbruk på fornyelse i 2016 fratrukket fornyelsen i 2017. Jernbaneverket har hatt fullmakt til å kunne omdisponere midler mellom fornyelse og investeringer. Bane NOR og Jernbanedirektoratet har i ettertid funnet en mer smidig løsning der den tidligere handlefriheten som Jernbaneverket hadde er videreført i samarbeidet mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR. For eksempel har Bane NOR, siden artikkelen ble publisert, inngått kontrakt om ytterligere 400 millioner kroner til jernbanefornyelse.

Bane NOR vil fremover jobbe videre med hvordan de skal håndtere omdisponering av midler mellom ulike aktiviteter. Dette sammen med bl.a. overgangen til nye regnskapsprinsipper og behov for avsetninger til pensjoner, er saker som Bane NOR har varslet de jobber med i budsjettprosessen, slik at de kommer i regnskapsmessig balanse i 2017.

SPØRSMÅL NR. 665**Innlevert 13. februar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 16. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvor mange vedtak fattet UDI i henholdsvis 2015 og 2016 om utvisning på grunn av brudd på utlendingsloven, og hvordan fordeler disse vedtakene seg på hvor mange års innreiseforbud som ble gitt, og de viktigste kategoriene lovbrudd som var grunnlag for utvisningen?»

UDI har offentlig statistikk som viser hvor mange som blir utvist, og om de er utvist for brudd på utlendingsloven eller straffbart forhold. Det er likevel ikke statistikk som viser hvilke straffbare forhold eller brudd på utlendingsloven som var grunnlaget. Det er derfor ønskelig å få et helhetsbilde som sier noe om hvilke handlinger og hvor alvorlige de er som fører til utvisningen, og hvor lenge utvisningen da blir.

BEGRUNNELSE:

Flere har tatt kontakt, og det har vært flere saker i media, hvor mange personer har blitt utvist for en lengre periode fra Norge for relativt små brudd på utlendingsloven. De har dreid seg om personer med familie og små barn i Norge som har fått utvisning for en lengre periode.

Svar:

Jeg viser til tabell under for oversikt over antall vedtak om utvisning på grunn av brudd på utlendingsloven, med fordeling av varighet på reiseforbud.

Tabell 1: Utvisninger på grunn av brudd på utlendingsloven etter varigheten av utvisningen, 2015 og 2016:

Innreiseforbudets lengde	2015		2016	
	Antall	Andel	Antall	Andel
1 år	384	10 %	287	7 %
2 år	1065	27 %	1276	32 %
5 år	2 254	58 %	2 171	55 %
Varig	106	3 %	149	4 %
Usikker registrering	72	2 %	46	1 %
Totalt	3 881	100 %	3 929	100 %

UDI registrerer ikke hvilken type brudd på utlendingsloven som er grunnlaget for den enkelte utvisning. Spørsmålet om de viktigste kategoriene lovbrudd som grunnlag for utvisning kan derfor ikke besvares.

UDI kan imidlertid, jf. spørsmålets begrunnelse, gi en tilsvarende oversikt over utvisninger på grunn av ilagt straff. Fordelingen er som følger:

Tabell 2. Utvisninger på grunn av ilagt straff etter varigheten av utvisningen, 2015 og 2016 for tredjelandsborgere:

Innreiseforbudets lengde	2015		2016	
	Antall	Andel	Antall	Andel
2 år	233	23 %	231	26 %
5 år	305	31 %	278	31 %
Varig	448	45 %	382	42 %
Usikker registrering	10	1 %	8	1 %
Totalt	996	100 %	899	100 %

Tabell 3. Utvisninger på grunn av straff etter varigheten av utvisningen, 2015 og 2016 for EØS-borgere:

Innreiseforbudets lengde	2015		2016	
	Antall	Andel	Antall	Andel
2 år	943	61 %	839	59 %
5 år	322	21 %	296	21 %
Varig	267	17 %	285	20 %
Usikker registrering	3	0 %	7	0 %
Totalt	1 535	100 %	1 427	100 %

SPØRSMÅL NR. 666**Innlevert 13. februar 2017 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 21. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I planbeskrivelsen ny E18 Tvedestrand-Arendal står det følgende: "Veglys inngår som et element på hele strekningen". Veileder til forskrift om kart, stadfestet informasjon, arealformål og digitalt planregister fra 1. juli 2009 med endring 1. juli 2014 s. 22, tilsier at man ved tolkningen etter ny lov i større grad enn tidligere, skal bygge på en totalvurdering av planen, dvs. både plankart, bestemmelser og planbeskrivelse.

Vil statsråden sørge for at "Nye Veier" følger dette og sørger for veilys på hele strekningen?»

Svar:

Ny E18 Tvedestrand-Arendal har vært ønsket og planlagt i mange tiår. Nå kommer vi endelig i gang med prosjektet. Veibevilgningene har økt markant de siste årene, og dermed blir det økonomisk rom til å realisere

flere prosjekter. Man går fra plan til bygging. Den nye veien vil redusere reisetid og øke trafikksikkerheten betydelig. Det er jeg glad for.

Jeg minner om at Nye Veier selvsagt skal følge alle lover og forskrifter samt Statens vegvesens vegnormaler. Selskapet har imidlertid et mandat om å fornye vegutbyggingen i Norge, slik at vi får pengene til å strekke lenger og enda flere kilometer vei kan bli oppgradert til en bedre standard enn i dag. Det gjør de ved å utfordre vegnormalene slik at de kan forbedres, og at vi får størst nytte igjen for samfunnets midler. Hoveddelen av dette arbeidet går på tidlig involvering i trasevalg for å optimalisere massebalanse, valg av mer standardiserte løsninger og lignende.

Når det gjelder belysning langs veganlegget, reguleres dette også av vegloven og tilhørende regelverk om anlegg av offentlig veg, herunder vegnormalene. Etter gjeldende vegnormaler skal nasjonale hovedveger som E18 Tvedestrand-Arendal bygges med belysning. Dersom strekningen skal bygges uten veglys, krever dette en beslutning om fravik fra gjeldende vegnormaler. Det har skjedd på E6 nord for Gardermoen, som ble bygget under forrige regjering. Jeg har ikke merket meg at Arbeiderpartiet omtaler nevnte vei som trafikksikker, selv om den også har langt smalere veiskulder enn det Nye Veier legger opp til på E18 Tvedestrand-Arendal. Søknad om behandling av fravik fra vegnormalene behandles av Statens vegvesen ved Vegdirektoratet som har myndighet til å fravike vegnormalene for riksveger. Nye Veier AS har søkt om fravik fra krav til belysning på E18 mellom Tvedestrand og Arendal.

Etter min vurdering er det ikke riktig å gå inn på en tolking av reguleringsplanen for E18 Tvedestrand-Arendal på grunnlag av en isolert formulering fra planbeskrivelsen.

Det følger av plan- og bygningsloven § 4-2 at alle planer skal ha en planbeskrivelse som beskriver planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt planens forhold til rammer og retningslinjer som gjelder

for området. Planbeskrivelsen skal være et grunnlag for medvirkning, beslutningstaking og for tolking av vedtatt plan.

Planbeskrivelsen er en obligatorisk del av planen, men den er ikke juridisk bindende på samme måte som plankartet og reguleringsbestemmelsene. Av forarbeidene til plan- og bygningsloven § 4-2 framgår det at planbeskrivelsen supplerer plankartet og de bestemmelser som skal gjelde i planområdet. Følgende er et utdrag fra veileder til kart- og planforskriften:

Ved motstrid mellom planbestemmelser og plankart har det tidligere vært vanlig å legge til grunn at plankartet har hatt forrang ved tolkingen av planen. Dette stiller seg annerledes ved praktiseringen av plan- og bygningsloven av 2008. Det følger uttrykkelig av kart- og planforskriften § 9 første ledd bokstav c at planbeskrivelsen nå er en del av planen. Ved tolkingen av planen er det derfor nødvendig å trekke planbeskrivelsen inn i vurderingen. Tolkingen må etter ny lov i større grad enn tidligere bygge på en totalvurdering av planen, dvs. både plankart, bestemmelser og planbeskrivelse. Når plankart og planbestemmelser innbyrdes harmoniseres, men står i motstrid med planbeskrivelsen, vil det vanligvis være riktig å legge størst vekt på de to førstnevnte delene. Eventuelt avslag på søknad om byggetiltak må uansett, som før, hjemles i plankart eller bestemmelser. Avslag kan ikke hjemles planbeskrivelsen, jf. plan- og bygningsloven § 12-4 annet ledd.

Jeg legger til grunn at Nye veier AS som tiltakshaver/byggherre tar opp spørsmål om forståelsen av den gjeldende reguleringsplanen, og om det eventuelt er behov for endringer av reguleringsplanen, med planmyndigheten, dvs. kommunen.

Det pågår nå arbeid med revidering av gjeldende normal for veg- og gateutforming; håndbok N100. Et forslag er sendt til høring med høringsfrist 15. mars 2017. Vegdirektoratet har meddelt at man ikke vil ta stilling til søknader om fravik fra krav til vegbelysning før høringen av ny håndbok N100 er ferdigbehandlet.

SPØRSMÅL NR. 667

Innlevert 13. februar 2017 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 21. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Donald Trump har gjeninnført den såkalte munnkurvregelen som stopper amerikansk statsstøtte til institu-

sjoner som gir veiledning om abort. Utenriksministeren varslet i spørretimen 1. februar at regjeringen nå vil øke støtten aktører som rammes av regelen.

Hvilke organisasjoner vil dere støtte, vil støtten komme utover eksisterende rammer i bistandsbudsjettet i revidert statsbudsjett 2017 og hvordan vil regjeringen jobbe med andre allierte for å løfte kvinners reproduktive rettigheter internasjonalt?»

BEGRUNNELSE:

23. januar 2017 offentliggjorde president Donald Trump sitt «Presidential Memorandum Regarding the Mexico City Policy», som instruerer hans underliggende ministre om å gjeninnføre den såkalte «global gag rule». Denne regelen gjør det umulig for institusjoner som informerer om abort som virkemiddel for familieplanlegging. Dette vil gjøre livsviktig arbeid for kvinners reproduktive helse og kvinners frihet til å ta egne valg om egen kropp vanskeligere.

Arbeid for trygge aborter redder liv. 47 000 kvinner dør hvert år som følge av utrygge aborter, de aller fleste i utviklingsland. Mange jenter og kvinner lever med smerter og skader etter å ha utført aborter på seg selv. Nesten 7 millioner kvinner i utviklingsland blir årlig behandlet for komplikasjoner fra usikre aborter.

Mangel på trygge aborttilbud hindrer ikke aborter. Alternativet til trygg abort er oftere en usikker abort med risiko for liv og helse, både for mor og barn. Nesten halvparten av alle aborter i verden, over 20 millioner aborter, skjer i skjul og på en farlig måte. Og tall fra Verdens Helseorganisasjon viser at det er ikke er betydelig forskjell på abortraten i land hvor det er lovlig og ulovlig.

Disse tjenestene inkluderer tilgang til prevensjon, informasjon om abort, god seksualundervisning, aborttrådgivning og tilgang til trygge aborter.

Internasjonalt er kvinners rettigheter under press fra konservative krefter og land, og i mange land ser vi at abortrettighetene møter sterk motstand. Den nye ordren fra Trump-administrasjonen fører nå for eksempel til at IPFF (International Planned Parenthood Federation) mister omtrent \$100 millioner, ifølge avisen The Guardian. Dette er alvorlig, og Norge må være et av de landene som bidrar i solidaritet til arbeidet for å fremme trygge aborter, kvinners helse og reproduktive rettigheter.

Svar:

Innsatsen for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter, inkludert arbeidet for trygge aborter, er viktig for Norge. Den er også høyt prioritert i ”Handlingsplanen for kvinners rettigheter og likestilling i utenriks- og utviklingspolitikken 2016-2020”. Globalt er Norge blant de største giverne til dette viktige arbeidet. Vi arbeider med og gjennom internasjonale frivillige or-

ganisasjoner, FN og andre globale finansieringsmekanismer som fokuserer på kvinner, barn og unges helse.

Regjeringen varsler allerede nå, som statsministeren har slått fast, at støtten innenfor bistandsbudsjettet økes med 85 millioner kroner til aktører som rammes av den såkalte «munnskurvregelen». Dette gjør vi sammen med en rekke andre land for å bidra til å sikre fortsatt tilstrekkelig finansiering av dette området. En del av de økte midlene vil derfor gå til UNFPAs arbeid med ofre for seksualisert vold i krise og konflikt generelt, og til å styrke kvinners rett til seksuell og reproduktiv helse i Syria og nabolandene spesielt. Norad vil i tillegg invitere sentrale internasjonale frivillige organisasjoner til å søke om støtte. Kriterier for tildeling vil være resultatoppnåelse, effektivitet og finansielle behov.

Regjeringen er i dialog med våre partnere og andre land for å løfte kvinners seksuelle og reproduktive rettigheter. Norge har uttrykt politisk støtte til initiativet ”She Decides”. Det skal, som en del av dette initiativet, arrangeres en internasjonal konferanse i Brussel 2. mars i år. Konferansen skal mobilisere til økt finansiering av FN og internasjonale frivillige organisasjoner som arbeider med seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

Norge vil delta på konferansen på politisk nivå. Vi vil, i likhet med andre land, annonsere vår økte støtte til feltet. Siden det er bred enighet om at det nye initiativet i første rekke retter seg mot nye og private givere, vil våre midler kanaliseres gjennom allerede eksisterende partnere og kanaler.

Norge fortsetter som en pådriver for å styrke kvinners tilgang til seksuell og reproduktiv helse og abort. Vi er det landet som fremmer flest anbefalinger om lovlig og trygg abort i landgjennomgangene i FNs menneskerettsråd. Vi tar også opp spørsmålet om abort i FNs generalforsamling, kvinnekommisjonen, befolkningskommisjonen og i Verdens helseorganisasjon og UNFPAs styrende organer. Dette arbeidet blir ikke mindre viktig i 2017.

SPØRSMÅL NR. 668**Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 22. februar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Mener kunnskapsministeren at offentlig godkjente skoler i Norge kan undervise i kreasjonisme, enten som en erstatning for Darwins evolusjonslære, eller at man setter dem opp som to likestilte forklaringer, og er det uklarheter i lovverket som kunnskapsministeren mener bør tas tak i, for å sikre at opplæringen i religiøse friskoler er kunnskapsbasert, og ikke etter religiøs overbevisning?»

BEGRUNNELSE:

I Human-Etisk Forbunds tidsskrift, Fri tanke, har det vært skrevet flere artikler om kreasjonisme, blant annet at organisasjonen "Skaper" vil inn i norsk skole og undervise i såkalt ung-jord kreasjonisme. Det er en religiøs tro om at universet, jorden og alt liv på jord ble skapt av en gud for mindre enn 10.000 år siden. Dette står i sterk motstrid til naturvitenskapelig teori og forskere advarer mot en utvikling der religiøs overbevisning skal kunne erstatte eller likestilles med forskningsbasert kunnskap. Tidsskriftet "Fri tanke" viser videre til at Høyesterett i USA i en rekke saker har avvist forsøk på å undervise i kreasjonisme i det amerikanske skoleverket. Begrunnelsen har vært at kreasjonisme anses å være religion, og at religiøs forkynelse i skolen er forbudt i henhold til den amerikanske grunnloven. Kreasjonisme er ikke noe som bare foregår i USA. Ifølge danske forskere som har gitt ut boken "Creationism in Europe", så er kreasjonisme også på frammarsj i Europa, men at det fortsatt skjer i det skjulte. En av forfatterne, forsker Hans Henrik Hjermitsev ved UC Syd Danmark, uttaler til tidsskriftet "Videnskapen" at "Kampen mellom vitenskap og kreasjonisme foregår ikke blant vitenskapsfolk. Den foregår i skolesystemet". På spørsmål fra Human-Etisk forbund om det er lovlig å undervise i kreasjonisme på kristne privatskoler i Norge, så svarer Utdanningsdirektoratet at skoler har anledning til å gjennomføre opplæringen i samsvar med sitt syn og sin overbevisning. Direktoratet legger til at de har tillit til at skolene selv kan trekke en fornuftig grense mellom hva som er egen religion og andre syn. Det er departementet som fastsetter læreplanene for den offentlige skolen og ev. godkjenner alternative læreplaner for de private skolene. På denne bakgrunn vil jeg stille kunnskapsministeren spørsmål om han deler Utdanningsdirektorats syn på saken eller om han ser svakheter med lovverket og/eller godskjen-

ningsreglementet for private skoler, som han ev. ser behovet for å følge opp.

Svar:

Friskoler skal gi opplæring som er «jevngod» med opplæringen som gis i offentlige skoler. Kravet om jevngod opplæring innebærer at opplæringen i innhold og nivå skal gi de samme kunnskapene og ferdighetene som den offentlige skolen skal formidle. For skoler som er godkjent etter lovens § 2-1 andre ledd bokstav a, livssynsskoler, er det i forskriften stilt krav om at verdigrunnlaget er synliggjort i skolens læreplaner. Dette kravet må ses i sammenheng med den retten elever og foreldre har til å velge opplæring i tråd med eget livssyn, jf. menneskerettsloven § 2 nr. 2.

Alle friskoler skal gi opplæring i tråd med læreplaner godkjent av Utdanningsdirektoratet. Det er læreplanverket for Kunnskapsløftet som er utgangspunktet for vurderingen av om skolens læreplaner er jevngode. Hvorvidt en skole kan få godkjenning for å undervise i kreasjonisme, vil måtte bero på en konkret vurdering av skolens læreplanverk. Det vil f.eks. være relevant å se hen til hvordan dette er innarbeidet, omfanget og innholdet i læreplanverket for øvrig. Det vil imidlertid ikke være forenlig med kravet om jevngode læreplaner dersom skolen unnlater å undervise om evolusjonsteorien. Det vil også være i strid med kravet om jevngodhet hvis skolen unnlater å gi opplæring i vitenskapelig tenkemåte.

Kravet om jevngod opplæring ble innført i friskoleloven av 2003 og har blitt videreført uendret frem til dagens friskolelov. Jeg mener dagens regelverk og praksis knyttet til godkjenning av læreplaner sikrer balanse mellom likeverdighet og handlingsrom til å tilby reelle alternativer til den offentlige skolen, og ser derfor ikke behov for endringer på dette punktet.

SPØRSMÅL NR. 669**Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 21. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for om hvorvidt han var kjent med artikkelen fra NOAA, og om han var klar over at artikkelen ble brukt som en del av grunnlagsmaterialet for utformingen av Paris-avtalen?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til sak i nettutgaven av Daily Mail, datert 4. februar 2017. Der påstås det at America's National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA) - den verdensledende kilden for klimatiske data – publiserte en artikkel i det vitenskapelige tidsskriftet 'Science' med tittelen 'Possible artifacts of data biases in the recent global surface warming hiatus' som ga feilaktige opplysninger om graden av global oppvarming. Artikkelen ble publisert i forkant av den historiske Paris Agreement on Climate Change (Paris-avtalen).

Daily Mail baserer seg på et intervju med Dr. John Bates, en tidligere forsker ved NOAA. Bates hevder at NOAAs artikkel var basert på misledende og uverifiserte data, og at rapporten aldri ble underlagt den sedvanlige strenge interne evalueringsprosessen. Årsaken til dette var at man ønsket å publisere artikkelen raskt, slik at den kunne påvirke verdensledere og dermed Paris-avtalens utforming. NOAAs artikkel ble publisert 26. juni 2015 og konkluderte med at temperaturen i verden har økt raskere enn forskere forventet, og at det ikke hadde vært en nedgang i temperaturen siden 1998, slik tidligere rapporter viste. NOAAs artikkel fikk bred omtale i media globalt, og politikere og andre beslutningstakere henviste hyppig til nevnte artikkel for å rettferdiggjøre sine standpunkter.

Ifølge Daily Mail mener Bates at artikkelens konklusjoner var overdrevet.

Kilde: <http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-4192182/World-leaders-duped-manipulated-global-warming-data.html#ixzz4XlWgDL48>

Svar:

Når det gjelder det naturvitenskapelige grunnlaget for klimapolitikken, forholder jeg meg først og fremst til analyser og rapporter fra FNs klimapanel. I siste hovedrapport til FNs klimapanel i 2014 ble det slått fast at jorden har blitt varmere, i hovedsak som en konsekvens av menneskeskapte utslipp av CO₂.

Hovedrapportene fra FNs klimapanel utgjør en viktig del av underlaget for arbeidet under FNs klimakonvensjon og forhandlingene som førte fram til Parisavtalen. FNs klimapanel ble etablert av Verdens meteorologiorganisasjon (WMO) og FNs miljøprogram (UNEP) i 1988. Formålet er å gi verdens land et best mulig vitenskapelig grunnlag for å forstå klimaendringene og potensielle effekter for mennesker, miljø og samfunn. 195 land er medlem av FNs klimapanel, mer enn 800 eksperter fra 85 land er panelets faglige ryggrad og forfatter rapportene. Medlemslandene og andre kan nominere forfattere til panelet. Forfatterne velges av panelets byrå, som består av 31 eksperter og forskere. FNs klimapanel vurderer vitenskapen rundt klimaendringer og oppsummerer den i hovedrapporter. Klimapanelet driver ikke egen forskning eller miljøovervåkning, men systematiserer og oppsummerer status for kunnskapen basert på tusenvis av vitenskapelige studier. Den grundige prosessen med klimapanelets rapporter har bidratt til at disse har fått en viktig og unik rolle som grunnlag for klimapolitikken, og også som grunnlag for utforming av Parisavtalen. Ingen enkeltstudier kan alene gi et tilsvarende bredt grunnlag, hverken artikkelen fra NOAA i 2015 i tidsskriftet Science eller et intervju i Daily Mail med en enkeltstående forsker, som representanten viser til i sin begrunnelse for spørsmålet.

Etter at Parisavtalen ble inngått har det blitt lagt fram flere rapporter som gir grunn til bekymring. Rapporter fra National Aeronautics and Space Administration (NASA) og America's National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA i januar 2017 viser at jordens overflatetemperatur var mer enn 1 grad Celsius varmere i 2016 enn det som var normalt i førindustriell tid. Dermed var 2016 tredje år på rad med ny rekord for gjennomsnittlig global overflatetemperatur.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det ikke var enkeltstående rapporter som bestemte Parisavtalens utforming. Utformingen var først og fremst et resultat av flere år med forhandlinger mellom partene, og internasjonalt næringsliv hadde også en nøkkelrolle i å drive fram den ambisiøse Parisavtalen. Utformingen av Parisavtalen var forankret i et bredt vitenskapelig grunnlag. I forhandlingene som førte fram til Parisavtalen var Høyre/Frp-regjeringen en pådriver for å få i stand en mest mulig ambisiøs klimaavtale. Daværende klima- og miljøminister Tine Sundtoft fikk en sentral rolle i forhandlingenes sluttspurt og det viser at Norge spilte en sentral rolle i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 670**Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 21. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hva som er status for arbeidet med oppfølgingen av NOU 2015:16 fra overvannsutvalget, og om det vil bli fremmet en sak til behandling i Stortinget inneværende periode?»

BEGRUNNELSE:

Klimaendringene har medført mer kraftig nedbør enn tidligere, og prognosene viser at situasjonen vil forverres ytterligere i årene fremover. En stadig fortetting i byer og tettsteder fører også til at økte mengder overvann oppstår ved nedbør, og avløpsledningene i bakken har ikke kapasitet til å frakte dette bort slik man kunne tidligere.

Ett av flere eksempler fra fjoråret var en nedbørepisode på Østlandet 6. august, som i følge Finans Norge medførte vannskader for 300 millioner kroner i kommunene Asker og Bærum. Mange boliger og forretninger fikk kjellerne oversvømt av vann, med store materielle skader. Det er kun et tidsspørsmål før neste episode inntreffer, og erfaringene har vist at det kan skje hvor som helst i landet.

Infrastrukturen i byer og tettsteder er ikke tilpasset den nye virkeligheten med stadig mer intens nedbør. Det er behov for at både kommuner, utbyggere og bygningseiere gjennomfører tiltak for å takle nedbøren på andre måter enn å frakte det i rør. I følge bransjeorganisasjonen Norsk Vann snakker man om en 3-ledds strategi, som handler om å 1) fange opp og infiltrere mindre nedbørmengder, 2) forsinke og fordrøye større nedbørmengder og 3) sikre trygge flomveier for store nedbørmengder.

Det er normalt billigere å forebygge enn å reparere. Men for å kunne få gjennomført nødvendige forebyggende tiltak rundt i landet, er det behov for at regelverket blir tilpasset den nye nedbørsituasjonen. Dagens regelverk har eksempelvis regler for hvordan man kan finansiere tiltaket med å legge en bekk i rør gjennom byen, men ikke hvordan man kan få åpnet opp gamle bekkeløp og dermed frakte bort vannet uten for mye skade.

Overvannsutvalget overrakte i desember 2015 sin utredning «NOU 2015:16 Overvann i byer og tettsteder – Som problem og ressurs» til klima- og miljøministeren. Utvalget foreslår en rekke regelverksendringer som vil tilrettelegge bedre for det viktige, forebyggende arbeidet for å takle kraftige nedbørskyll. Det handler om å gjennomføre endringer i eksisterende

lovverk som plan- og bygningsloven, vass- og avløpsanleggslova og forurensningsloven. Høringen av utvalgets forslag pågikk frem til mai 2016, og en rekke av høringsinstansene pekte på behovet for snarlige endringer i regelverket for å tilrettelegge for det skadeforebyggende arbeidet.

For hvert kraftige regnskyll som kommer innover landet, oppstår nye vannskader med store samfunnsøkonomiske kostnader og store ulemper for de som blir berørt. Det haster derfor å få tilpasset det statlige regelverket til dagens utfordringer, slik at kommuner, utbyggere og bygningseiere får viktige avklaringer om blant annet ansvar og finansiering.

Svar:

Overvannsutvalget leverte sin anbefaling i desember 2015. Jeg mener de har gjort et solid arbeid, og kommet med flere gode forslag til tiltak og lovendringer. Overvannsutvalget har foreslått endringer i en rekke lover og forskrifter for å legge til rette for bedre håndtering av overvann i kommunene. Forslagene berører flere departementer og direktorater som nå arbeider med å gjennomføre endringer i ulike regelverk.

De viser til at utfordringene med håndtering av overvann bør løses lokalt, og skreddersys i forhold til den enkelte kommunes utfordringer. Utvalget foreslår en pakke av virkemidler som til sammen skal bidra til å oppnå målene om å forebygge skade på bebyggelse, infrastruktur, helse og miljø. Rapporten var på offentlig høring frem til medio 2016. Vi fikk da et enda bredere bilde og flere synspunkter. I tillegg har det høsten 2016 vært gjennomført møter på politisk nivå i Klima- og miljødepartementet der det har kommet innspill til NOU 2015:16. Disse innspillene er nyttige i arbeidet med oppfølgingen.

Arbeidet med klimatilpasning er et område regjeringen prioriterer høyt. I årene fremover vil Norge få et varmere klima med mer nedbør, kortere snøsesong, minkende isbreer, endret flommønster og stigende havnivå. God arealplanlegging vil være avgjørende for å tilpasse oss endringene på en god måte. Blant annet må veier, bygninger og strømmettet bygges for et klima i endring. Arbeidet med klimatilpasning er omfattende og griper inn i de fleste sektorer. God håndtering av overvann i byer og tettsteder er et viktig element. Flere departementer og underliggende etater er nå involvert i det omfattende arbeidet med å gjennomføre endringer i regelverket. Når disse prosessene er gjennomført, vil

regjeringen komme tilbake til Stortinget med aktuelle lovendringer.

SPØRSMÅL NR. 671

Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 20. februar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Støttar dei norskestøtta gruppene våpenkvila?»

GRUNNGJEVING:

På spørsmål frå pressa i januar nekta utanriksministeren å svare på om gruppene Noreg støttar vert omfatta av våpenkvila i Syria. FNs spesialutsending til Syria har sagt at vårt beste håp om ei fredeleg utgang av konflikta i Syria er ei politisk og diplomatisk løysing.

Svar:

Norge er ikke en part i den interne konflikten mellom Assad-regimet og opposisjonen. Koalisjonens innsats er rettet mot ISIL. Det er en forutsetning at styrkene som mottar norsk støtte bekjemper ISIL. Våre partnere tar således del i kampen mot ISIL, og denne omfattes ikke av våpenhvileavtalen og de politiske forhandlingene.

SPØRSMÅL NR. 672

Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 20. februar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Kven gir norske soldatar opplæring til i krigen i Syria?»

GRUNNGJEVING:

Forsvarssjef Haakon Bruun-Hansen sa i Klassekampen 13. mai 2016 følgjande:

«Det er et dilemma hvem vi skal trene, hva de gjør etter at vi har trent dem, og hva de vil gjøre etter at de har bekjempet Isil. Dette har vi altså ikke noe svar på.»

Det er nærliggende å tolke uttalane frå forsvarssjefen til at det ikkje var klarlagt kva for grupper som

skulle ta i mot opplæring frå norske soldatar. I tillegg hadde ikkje norske styresmakter fått tilgang til kriteria som vart lagt til grunn for seleksjonen då avgjerd om å sende norske soldatar til Syria vart teken, jf. forsvarssjefen si uttale om at:

«Jeg har ikke sett konkret hva kriteriene går ut på.»

Mellom anna Noregs fredsråd har vist til rykte om at New Syrian Army, som det etter kvart kom fram at Noreg skulle trene, skal vere oppløyst. For å sikre målsettinga i oppdraget, og demokratisk, politisk kontroll frå norsk side, er det avgjerande med ei avklaring av kven Noreg faktisk trenar i krigen i Syria.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14. februar 2017 med spørsmål fra stortings-representant Liv Signe Navarsete om hvem norske soldater gir opplæring til i Syria.

Det norske styrkebidraget er en del av operasjon Inherent Resolve. De bidrar med trening, rådgivning og operativ støtte til lokale syriske grupper som kjemper mot ISIL. Gruppene vi bistår klareres av koalisjonen gjennom en systematisk prosess og vurderes deretter fortløpende av våre egne styrker. Treningen, rådgiv-

ningen og støtten vil styrke disse gruppenes evne til å ta tilbake områder som i dag kontrolleres av ISIL. Foruten militære ferdigheter omfatter treningen kunnskap om og forståelse for internasjonale folkerettslige og humanitærrettslige prinsipper.

Regjeringen er opptatt av å ha tett dialog med Stortinget. Jeg informerer derfor Den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé jevnlig om aktiviteten til det norske styrkebidraget. Av hensyn til sikkerheten til egne styrker kan jeg i dette brevet ikke gi ytterligere detaljer forbundet med denne operasjonen eller annen informasjon av operativ karakter.

SPØRSMÅL NR. 673

Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 20. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden si når tid KVV for Kriminalomsorgen Region Vest kommer til Stortinget, og om spesielt hele Haugalandets behov er med i denne utredningen?»

BEGRUNNELSE:

KVV for Kriminalomsorgen Region Vest var lovet skulle komme til Stortinget i 2016. Deler av region Vest har flere eldre fengsel og særlig er behovet for lukkede fengselsplasser stort.

Svar:

Departementet vil igangsette en konseptvalgutredning (KVV) for Vestlandet, som planlegges å starte opp i andre halvår i år. Den vil også omfatte Haugalandet. Når utredningen er gjennomført skal den kvalitets-sikres iht. regelverket for store statlige investeringer. Regjeringen vil komme tilbake til prioritering av tiltak, bevilgningsbehov og framdrift i forbindelse med de årlige budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 674

Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 22. februar 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvordan går det med oppfølgingen, og når kan vi forvente at det kommer konkrete forslag fra regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Nordmenns samlede forbrukslånsgjeld er på over 100 mrd. kr, på toppen av 3500 mrd. i annen gjeld, viser en SIFO-rapport fra 2016. Diss tallene har aldri vært så høye, og det haster med å innføre tiltak for å stanse

veksten. Regjeringen har fortsatt ikke fått på plass et gjeldsregister, og det er ikke gjort noe med den aggressive markedsføringen av lettvin kreditt. Da Arbeiderpartiet i spørretimen 30.11.2016 lurte på hvorfor statsråden bruker så lang tid blant annet på å få på plass strengere regler for slik markedsføring, svarte hun: ”dette er noe regjeringen vil følge opp for å se på hvordan det skal følges opp videre.”

Svar:

Jeg er i likhet med spørsmålsstilleren bekymret for den voksende gjeldsbelastningen i husholdene. Det er særlig omfanget av kostbar forbrukskreditt som gir grunn

til uro. Som spørsmålsstilleren også nevner, arbeides det særlig med to tiltak for å motvirke disse problemene – gjeldsregistrering, samt mulige innstramminger i kredittmarkedsføringen.

Dette er saker regjeringen prioriterer høyt. Et forslag til gjeldsregister har nylig vært på høring, og det arbeides nå med en lovproposisjon som planlegges fremlagt for Stortinget i vårsesjonen. Saken er varslet Stortinget. Parallelt med dette vil det også bli utarbeidet forskrifter til den nye loven.

Det andre tiltaket gjelder mulige innstramminger av kredittmarkedsføringen. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider med en snarlig høring av forslag til innstramminger av kredittmarkedsføringen.

SPØRSMÅL NR. 675

Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 20. februar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hva er statsrådens tolking av hvem på varamannsliste som skal tre inn ved forfall til kommunestyre / utvalgsmøte?»

BEGRUNNELSE:

Dersom en valgt kommunestyrerepresentant velger å melde seg ut av det partiet man er valgt inn for og velger å stå som uavhengig representant eller melder seg inn i et annet parti kan det oppstå uklarhet om hvordan man innkaller etter varamannsliste dersom et ordinært medlem av kommunestyre har forfall til kommunestyre eller utvalg vedkommende er medlem av. Skal vedkommende som har skiftet parti eller står som uavhengig kalles inn etter opprinnelig partis varamannsliste eller skal da vedkommende ”hoppes over” ved slik innkalling slik at det faktisk blir innkalt varamenn etter det opprinnelige partiets liste.

Svar:

Vervet som folkevalgt i en kommune er, på samme måte som vervet som stortingsrepresentant, et personlig verv. Vedkommende har rett og plikt til å fungere i vervet hele valgperioden. Faste medlemmer og vara-

medlemmer av folkevalgte organer i kommunen har en derfor en rett og plikt til å delta i møter i den perioden de er valgt for. Dette gjelder såfremt vedkommende ikke mister valgbarheten og må tre ut, eller blir fritatt for vervet etter søknad, jf. kommuneloven § 15.

Disse rettene og pliktene henger sammen med det personlige vervet som folkevalgt. De påvirkes derfor ikke av at en folkevalgt skifter partitilhørighet i løpet av perioden eller melder seg ut av et parti og opptrer som uavhengig representant. Dette følger av lang praksis, og er også omtalt i blant annet NOU 2001:3 side 750 flg.

Dersom et medlem eller varamedlem i kommunestyret melder seg ut av et parti, skal vedkommende fremdeles regnes som del av det opprinnelige partiets liste ved innkalling av varamedlemmer. Det er lagt til grunn i forarbeidene, langvarig praksis fra departementet og i juridisk teori at nummerrekkefølgen blant varamedlemmer skal følges, selv om vararepresentanten har meldt seg ut av det partiet vedkommende er valgt inn for, se hhv. Ot.prp. nr. 42 (1991–1992) side 143, rundskriv H-12/15 punkt 2.9 og Overå/Bernt Kommune-loven med kommentarer (6. utg. 2014) side 131.

Dette innebærer at dersom et kommunestyremedlem har meldt seg ut av et parti, skal det kalles inn varamedlem fra listen til partiet vedkommende opprinnelige ble valgt inn for. Tilsvarende skal et varamedlem som har meldt seg ut av sitt opprinnelige parti, innkalles etter den listen vedkommende ble valgt inn på. Ved-

kommende anses for å være på sitt opprinnelige partis liste selv om han eller hun har meldt seg ut partiet, og skal da kalles inn ved forfall. Noe annet ville i realiteten være å frata vedkommende vervet som folkevalgt. I begge tilfeller følger man listene og rekkefølgen slik de forelå ved valgoppgjøret etter det konstituerende møtet. Endring av et medlems partitilhørighet i løpet av valgperioden har således ingen betydning for hvem

som skal innkalles som varamedlem eller hvem et utmeldt varamedlem skal innkalles for.

Jeg vil for øvrig tilføye at loven ikke har regler om hvordan representanter som har skiftet parti eller blir uavhengige skal benevnes i møteinnkallinger, protokoller og lignende. Dette vil det være opp til kommunen selv å bestemme.

SPØRSMÅL NR. 676

Innlevert 14. februar 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 23. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mange geriatrike spesialister er det ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN), og hvorfor hevder helseministeren at det foreligger et rekrutteringsprogram for å ”sikre forutsigbare utdanningsløp uten uønskede forsinkelser i spesialisering, og mulighet for forskning og fagutvikling”, når seksjonsleder ved samme sykehus kan fortelle at et program med et slikt mål per i dag ikke eksisterer?»

BEGRUNNELSE:

Vi har mottatt kopi av et brev til helseministeren. Dette er sendt av seksjonsleder ved geriatrik seksjon ved Universitetssykehuset i Nord-Norge. Hun lurte på faktagrunnlaget for det Høie har oppgitt til stortinget, ved flere anledninger, første gang i oktober 2016. Som svar på spørsmål fra representanter har Høie opplyst om at dette sykehuset har fem spesialister i geriatri, samt et rekrutteringsprogram for geriatri. Brevskriveren jobber selv ved UNN og kan fortelle at de kun har to spesialister.

Med en aldrende befolkning er det viktig at vi har høy kompetanse på de komplekse sykdomsbildene eldre mennesker må behandles for. Det er høyst nødvendig at stortinget kan stole på at vi får korrekte beskrivelser både når det gjelder antall spesialister og rekrutteringsprogram når vi etterlyser dette fra helseministeren.

Svar:

Det er riktig at jeg har mottatt brev fra en seksjonsleder ved geriatrik seksjon ved Universitetssykehuset i Nord-Norge. De opplysninger som det refereres til fikk Helse- og omsorgsdepartementet fra Helse Nord RHF i forbindelse med utarbeidelse av svar på spørsmål nr. 1672 til skriftlig besvarelse fra representanten Kjersti Toppe.

Departementet har vært i kontakt med Helse Nord RHF for å avklare de aktuelle detaljene. Helse Nord RHF opplyser at en fintelling av geriater i klinisk virksomhet ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN) viser at det høsten 2016 var to geriater i klinisk virksomhet ved UNN Tromsø, en geriater i 50 pst. virksomhet ved UNN Harstad og en overlege i geriatrik virksomhet ved UNN Narvik som mangler noe for full spesialitet. UNN har ifølge Helse Nord RHF totalt fem overlegestillinger og tre LIS-stillinger i geriatri. Fra 1. januar i år var det 3 geriater i klinisk virksomhet i UNN Tromsø, 1 geriater i permisjon i Harstad og 1 overlege i Narvik som mangler noe for full spesialitet.

Helse Nord RHF opplyser videre at rekruttering til både overlege- og utdanningsstillinger er en utfordring i regionen. Dette var bakgrunnen for at utdanningsprogram i geriatri ble etablert. Programmet har ikke gitt samme gevinst når det gjelder antall ferdige spesialister til regionen som øvrige utdanningsprogrammer. Våren 2017 vil det derfor gjennomføres en evaluering med sikte på å kartlegge hvilke tiltak som skal videreføres og hva som eventuelt må endres for å oppnå ønsket effekt.

SPØRSMÅL NR. 677**Innlevert 15. februar 2017 av stortingsrepresentant Audun Otterstad****Besvart 22. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Hva har regjering gjort for å forsikre seg om at konsulentene som benyttes i forbindelse med lokalisering av Fornybar As er objektive i sin anbefaling?»

BEGRUNNELSE:

Aftenbladet kunne 09.februar opplyse om at Deloitte som er utpekt av regjering til å anbefale lokalisering av Fornybar As har samarbeidsavtaler med to av de aktuelle lokasjonene ved deres kontorer i henholdsvis Bergen og Stavanger.

Svar:

Olje- og energidepartementet arbeider med å opprette et nytt investeringsselskap med formål å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer (omtalt som "Fornybar AS"). Departementet legger opp til

at selskapet lokaliseres til bergens-, stavanger-, eller trondheimsregionen.

Departementet sendte 6. januar i år ut konkurransegrunnlag for et oppdrag om å utrede og vurdere hvilket av de tre lokaliseringalternativene som fremstår som mest egnet med tanke på best mulig måloppnåelse for det nye investeringsselskapet. Konkurransegrunnlaget ble sendt til fire selskap. To selskap leverte tilbud. Deloitte ble valgt særlig på grunnlag av deres tilnærming til problemstillingen og metode for prosjektet.

Deloitte har kontorer i alle de tre regionene, og har både medlemskap og aktiviteter knyttet til alle de lokale næringsrådene. Prosjektet ble ledet og gjennomført fra Oslo-kontoret. Deloitte orienterte departementet om at selskapet, som også er et internasjonalt revisjonsfirma, har rutiner for undersøkelse av mulige interessekonflikter. Dette ble ifølge Deloitte gjennomført før selskapet påtok seg oppdraget, og uten at de vurderer å finne noe som kunne skape interessekonflikter.

Departementet innhentet konsulentrapporten som et bidrag til et best mulig beslutningsgrunnlag. Den endelige beslutningen i lokaliseringsspørsmålet vil departementet ta etter en samlet politisk vurdering.

SPØRSMÅL NR. 678**Innlevert 15. februar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 21. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Krokan-dommen fra 2013 fastslår at det er statens ansvar å erstatte sau i utmark utover normaltap. I følge dommen skal erstatningssaker som var omfattet av rettsaken, behandles på nytt. Det foreligger flere slik saker som er bekreftet mottatt, men ikke behandlet.

Kan statsråden bekrefte at disse sakene skal behandles i henhold til rettsavgjørelsene i Krokan-saken og ikke etter ny forskrift utarbeidet i ettertid, og hvor tid vil det bli truffet avgjørelser i de aktuelle sakene?»

BEGRUNNELSE:

Krokan-dommen ble avsagt etter søksmål fra Ola Krokan og ni andre. Dommen fastslo at det er et statlig ansvar å erstatte tap av sau i utmark utover normaltap dersom det ikke er bevis for at dette tapet ikke kan tilskrives rovdyr.

Etter avsigelse av Krokan-dommen endret Miljødirektoratet erstatningsforskriften, noe som førte til en svekkelse av retten til erstatning ved tap av sau på grunn av rovdyr.

Det er behov for å avklart at statsråden deler premissene som ble gitt i Krokan-dommen om at innmeldte erstatningssaker skal behandles i henhold til rettsavgjørelsen i Krokan-saken når de er innlevert før

endrede retningslinjer trådte i kraft. Det er nå gått 3 år uten at det er gitt svar på erstatningssøknadene.

Svar:

Innledningsvis vil jeg gjøre oppmerksom på at lagmannsretten i dommen sier seg enig med staten i at det ikke er noen presumsjon for at alt tap utover normaltap skyldes rovvilt. Det er derfor ikke riktig å si at dommen fastslår at det er statens ansvar å erstatte sau i utmark utover normaltap. Retten mente imidlertid at forvaltningen ikke hadde foretatt en tilstrekkelig bred vurdering av mulig tapsårsaker. Etter dommen tilkjente Miljødirektoratet, ut fra en rimelighetsbetraktning, full erstatning til Krokann og de øvrige partene i rettsaken uten å gå konkret inn i sakene.

Etter dommen ble det åpnet for at også andre enn partene i saken kunne be om ny vurdering av sine tidligere erstatningssaker. Miljødirektoratet mottok begjæring om omgjøring av 77 vedtak. I tråd med premisse- ne i dommen har Miljødirektoratet i hver enkelt av de

sakene de har fått til behandling gjort en grundig ny vurdering, bl.a. av andre mulige tapsårsaker enn tap til rovvilt. I noen saker har dette ført til at det er gjort et nytt vedtak der erstatningen er fastsatt annerledes enn i det opprinnelige vedtaket. Det er ingen tvil om at sakene skal vurderes ut fra regelverk slik de gjaldt på det tidspunkt sakene ble behandlet første gang.

I de tilfellene der direktoratet ikke har funnet grunnlag for å endre tidligere vedtak, foreligger det ikke noe nytt vedtak som det er adgang til å klage over. Departementet har allikevel åpnet for at de som ønsker det også kan få prøvet sin sak for departementet. Dette har medført at departementet har fått tilsendt 49 saker/ erstatningsoppgjør. Siden dette er saker der det er nødvendig å gå grundig inn i alle sider av saken, ikke minst de nye opplysninger Miljødirektoratet har innhentet, tar behandlingen av disse sakene dessverre lang tid. Den lange saksbehandlingstiden er også preget av at vi arbeider med flere omfattende prosesser på rovviltfeltet. Det har medført at dette arbeidet har trukket lengre ut i tid enn opprinnelig planlagt.

SPØRSMÅL NR. 679

Innlevert 15. februar 2017 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung

Besvart 22. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvor stor del av Miljødirektoratets budsjettmidler er knyttet til arbeidsoppgaver som utføres i Trondheim?»

BEGRUNNELSE:

Viser til besvarelse av spørsmål 15:537 fra representanten Karianne O. Tung.

Svar:

Følgende begrunnelse er gitt for spørsmålet: Viser til besvarelse av spørsmål 15:537 fra representanten Karianne O. Tung.

Svar: Den interne fordelingen av budsjettmidler i Miljødirektoratet – som ikke direkte framgår av budsjettproposisjonen for Klima- og miljødepartementet eller det årlige tildelingsbrevet – går til avdelinger og fagområder, ikke til Trondheim eller Oslo. De fleste

avdelinger, og mange av seksjonene, har medarbeidere i både Trondheim og Oslo.

Direktoratets arbeidsoppgaver er inndelt i resultatområdene naturmangfold, klima, forurensning, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø og polarområdene. Hovedtyngden av medarbeidere innenfor resultatområdene naturmangfold og friluftsliv arbeider i Trondheim. Hovedtyngden av de som arbeider innenfor klima og forurensning har arbeidsplass i Oslo. Kulturminner og kulturmiljø er et relativt lite arbeidsfelt for direktoratet og følges opp av medarbeidere i Trondheim. Polarområdene er også et relativt lite arbeidsfelt som følges opp av medarbeidere i begge byer. Statens naturoppsyn (SNO) er en del av Miljødirektoratet og har sin sentrale administrasjon i Trondheim. SNOs oppgaver er innenfor resultatområdene naturmangfold og friluftsliv.

Bevilgningen over kapittel 1420 Miljødirektoratet, post 01 er i statsbudsjettet for 2017 på 664,466 mill. kroner. Budsjettet på post 01 dekker faste løpende kostnader til lønn og drift av Miljødirektoratet. I all hovedsak fordeles faste løpende driftsutgifter tilnærmet likt

på alle ansatte i Miljødirektoratet. Unntak er imidlertid for ansatte i SNO, som har en noe høyere driftskostnad per ansatt pga. behov for ulike fremkomstmiddel og feltutstyr. I 2017 er driftsbudsjettet tilnærmet likt fordelt mellom klima- og forurensning på den ene siden og naturmangfold og friluftsliv på den andre. Bevilgningen over kapittel 1420 Miljødirektoratet, post 21 utgjør for 2017 tilsammen 223,572 mill. kroner. Vel 11 % av disse midlene går til fag- og utviklingsprosjekter som går på tvers av samtlige resultatområder. Ca. 68 % av midlene er fordelt til resultatområdene naturmangfold og friluftsliv, mens resten av midlene på post 21 fordeler seg med hhv 12 % til klima og 9 % til forurensning. En betydelig andel av disse midlene på post 21 blir bevilget til arbeid utført av andre enn Miljødirektoratet, blant annet Fylkesmannen, Fjellstyrene, Statskog, rovviltneemnder, nasjonalparkstyrer og andre.

Alle midlene som tildeles Miljødirektoratet over kap. 1420 post 22 (Statlige vassmiljøtiltak), tilsvaren-

de 297,552 mill. kroner for 2017, går til resultatområdet naturmangfold.

Ut over driftspostene tildeles Miljødirektoratet midler til sikring og vern, opprydding i forurenset grunn og sjøbunn, samt tilskudd til en rekke formål. Bevilgningene her går til ulike formål i hele landet, og fordeler seg slik på resultatområdene (tall i hele tusen):

I tillegg til midler over kap. 1420 forvalter Miljødirektoratet midler over kap. 1400 og 1410. Midler til miljøovervåking og miljødata tildeles over kap. 1410 og utgjør 238 mill. kroner for 2017. Disse midlene går hovedsakelig til naturmangfold.

Direktoratet forvalter også knapt 88 mill. kroner over kap. 1425, som er Vilt- og fisketiltak. Disse midlene går til naturmangfold.

Post	Naturmangfold og friluftsliv	Klima og forurensning
30- postene (erstatninger, tiltak, skogvern, restaurering myr)	639 550	14 375
Post 39/69/79 Opprydding forurenset grunn og sjøgrunn		284 495
Post 74 CO2- kompensasjon for industrien		671 284
Post 75 Vrakpantordningen		731 760
Øvrige tilskuddsordninger	650 462	271 653
Sum poster ut over drift	1 290 012	1 973 567

SPØRSMÅL NR. 680

Innlevert 15. februar 2017 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung

Besvart 22. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvor mange utgjør Miljødirektoratets toppledergruppe og hvor mange har bostedsadresse i Trondheim?»

BEGRUNNELSE:

Viser til besvarelse på spørsmål 15:537 fra representanten Karianne O. Tung.

Svar:

Miljødirektoratets øverste ledelse består av miljødirektøren, SNO-direktøren og åtte avdelingsdirektører. Tre av avdelingsdirektørene har bostedsadresse i Trondheim. I tillegg ukependler SNO-direktøren til egen leilighet i Trondheim. Miljødirektøren deler sin tid mellom direktoratets kontorer og er normalt i Trondheim hver uke. Miljødirektoratet hadde pr desember 2016 243 ansatte i Trondheim, 367 i Oslo og 93 ansatte i Statens naturoppsyn lokalt.

SPØRSMÅL NR. 681**Innlevert 15. februar 2017 av stortingsrepresentant Kåre Simensen****Besvart 24. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Statsråden har ved flere anledninger vært svært tydelig på at han står fast på sin beslutning om at det nye sykehuset for Vest-Finnmark skal bygges i Hammerfest. Som kjent har Alta kommune fått laget en egen konsekvensanalyse som vurderer den samfunnsøkonomiske lønnsomheten ved å bygge det nye sykehuset i Alta. Denne rapporten er sendt helseministeren.

Har statsråden i etterkant av denne konsekvensanalysen endret sitt syn om hvor det nye sykehuset skal bygges, eller står konklusjonen om Hammerfest fast?»

Svar:

Det er riktig som representanten Simensen uttaler at jeg ved flere anledninger har vært tydelig på at jeg ikke vil flytte sykehuset fra Hammerfest. Dette gjelder også etter at Alta kommune presenterte analysen som ble gjennomført av et konsultentselskap i fjor høst. Jeg vil i denne sammenhengen vise til mitt svar til Stortinget president på spørsmål 87 fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande av 20. november 2016 om sykehusstrukturen i Vest- Finnmark.

I dette svaret orienterte jeg om at det er Helse Nord som har ansvar for å utvikle helsetjenestene for befolkning i sin regionen og at de har gjennomført omfattende utredninger og planer for hvordan dette skal møtes. Det har vært gjennomført egne prosjekter for å videreutvikle helsetilbudet for befolkningen i Alta, gjennom i større grad legge til rette for et samarbeid mellom Finnmarkssykehuset, Helse Nord og Alta kommune og sørge for en ytterligere desentralisering av spesialisthelsetjenester. Det ble nedsatt flere bredt sammensatte arbeidsgrupper og det har vært gjennomført en rekke analyser av sykehusforbruk, pasientstrømmer og helsestrømmer, som har vært på høring før styrebehandling. Som jeg opplyste i mitt svarbrev til Stortingets president: ”Dette er planer og utredninger som det ligger betydelig arbeid og involvering av de berørte kommunene bak. I sum utgjør disse et solid grunnlag for fremtidig utvikling av Finnmarksykehuset og er også i samsvar med de overordnede politiske føringene som nå er forankret i Nasjonal Helse og sykehusplan.” Rapporten som Alta kommune har fått fra et konsultentselskap rokker ikke ved dette arbeidet.

Videre uttalte jeg i samme svarbrev at:

”Stortinget har sluttet seg til prinsippene for sykehusstruktur i Nasjonal helse- og sykehusplan. Jeg oppfatter at utviklingen av Finnmarksykehuset med enheter i Kirkenes, Hammerfest, Alta og Karasjok der disse jobber sammen som et team av spesialisthelsetjenester for hele befolkningen, sammen med region-sykehuset i Tromsø er helt i samsvar med slik planen beskriver fremtidig utvikling av sykehusstilbud i Norge. Sykehusene i Finnmark har særlige utfordringer med å rekruttere og beholde fagfolk og jeg ønsker ikke å gjøre noe som kan skape uro og svekke fagmiljøet knyttet til Hammerfest sykehus. Usikkerhet rundt Hammerfest sykehus rammer hele helsetilbudet i Finnmark og dermed også befolkningen. Hver enkelt enhet må være i et samspill og er avhengig av et faglig sterk og fungerende lokalsykehus. Tilbudet i Alta er en del av klinikk Hammerfest og kommer også til å være det framover. Risikoen for befolkningens helsetilbud i en langvarig periode der politiske føringer ovenfor Finnmarksykehuset hadde skapt usikkerhet om tilbudet i Hammerfest, er ikke berørt i rapporten til Oslo Economics. Det er verken faglig eller økonomisk bæredyktig med tre sykehus i Finnmark og både jeg og tidligere helseminister har gitt uttrykk for at det ikke er aktuelt å legge ned dagens sykehus i Hammerfest.”

SPØRSMÅL NR. 682**Innlevert 15. februar 2017 av stortingsrepresentant Anders Tyvand****Besvart 23. februar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at også elever på VGS får opplæring i jødedommen, samt gjøre de nødvendige justeringer av læreplanen slik at dette sikres?»

BEGRUNNELSE:

I en tid med økende antisemittisme på det europeiske kontinentet er det underlig at det ikke er obligatorisk å lære om jødedommen også på VGS. Undervisning i jødedommen vil også bidra til en dypere forståelse av kristendommen og islam, som er obligatoriske emner på VGS.

Svar:

Skolen har et ansvar for at alle elever skal lære om jødedommen. Derfor er jødedom en sentral del av det obligatoriske KRLE-faget gjennom 10 år på grunnskolen, og slik har det vært siden Kunnskapsløftet ble innført i 2006. Det er egne kompetansemål om jødedom etter både 4., 7. og 10. trinn. Blant annet skal elevene kunne forklare særpreget ved jødedom og jødisk tro som livstolkning i forhold til andre tradisjoner og ha oversikt over mangfoldet i jødedommen, viktige historiske hendelser og jødedommens stilling i Norge og verden i dag.

Når det gjelder videregående opplæring, er faget religion og etikk kun obligatorisk for elever som går studieforberedende programmer. Dette faget legger vekt på religiøse og filosofiske tradisjoner i norsk, europeisk og internasjonal sammenheng, og det skal bidra til kunnskap om og respekt for ulike religiøse, livsynsmessige og etiske ståsteder i lokalt, nasjonalt og globalt perspektiv. I denne læreplanen er det de største religionene – kristendom og islam – som nevnes eksplisitt. I tre av fagets fire hovedområder vil det likevel være et av flere alternativ for skolene å knytte undervisningen til kunnskap om jødedom. Det er opp til den enkelte skole og lærer å velge hvordan kompetansemålene fylles med innhold, og jeg har grunnleggende tillit til at de gjør gode profesjonsfaglige vurderinger som bidrar til elevenes dannelse og læring.

Det holdningsskapende arbeidet er viktig, og regjeringen har prioritert dette på flere måter. Høsten 2016 lanserte regjeringen den tverrdepartementale handlingsplanen mot antisemittisme. Tiltakene er rettet mot mange områder, deriblant skolen. Et av

tiltakene på skoleområdet er Dembra – Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme – et tilbud om kompetanseutvikling i skolen, som bidrar til forebygging av rasisme, antisemittisme og udemokratiske holdninger. Skolen har en viktig rolle i kampen mot rasisme, hatefulle ytringer og antisemittisme. Gjennom handlingsplanen vil regjeringen også styrke forskning om antisemittisme og jødisk liv i dag, og det er blant annet bevilget midler til forskning om gruppebaserte fordommer i skolen.

Det er all grunn til å ta utfordringen med økende antisemittisme på alvor, og det er viktig at elevenes læring har sammenheng med skolens verdigrunnlag. Det utarbeides nå en ny generell del av læreplanverket, og dette dokumentet skal utdype verdigrunnlaget i formålsparagrafen. En viktig del av skolens verdigrunnlag er blant annet historisk og kulturell innsikt og forankring, respekt for menneskeverdet, likeverd og solidaritet.

Regjeringen har nylig startet arbeidet med fornyelsen av læreplanene for grunnskolen og for fellesfagene i videregående opplæring. For å sikre at fagfornyelsen fører til at skolefagene legger bedre til rette for elevenes dybdelæring og bedre kompetanse i fagene, er det viktig at de konkrete vurderingene av innholdet i læreplanene gjøres av fagpersoner. Vi legger opp til bred involvering av ulike fagmiljøer og organisasjoner i arbeidet med fagfornyelsen.

SPØRSMÅL NR. 683**Innlevert 15. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 1. mars 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Statens Vegvesen har nå ute anbud på Riksvegfergeforbindelsen i Nordland mellom E6 Bognes-Skarberget og RV. 837 Drag-Kjøpsvik med anbudsfrikt 23.mars 2017. I anbudet har man redusert tilbudet Drag-Kjøpsvik med to rundturer på natt, dette vil gi et dårligere tilbud for spesielt tung bil som bruker mye denne strekningen.

Hva er begrunnelsen for at man reduserer dette tilbudet og hvil statsråden ta initiativ for å opprettholde dagens tilbud i anbudet?»

BEGRUNNELSE:

Drift av riksvegferjesambandene E6 bognes – skarberget og Rv. 827 drag – kjøpsvik

Kontraksperioden 2018-2021.

Løyve vil bli tildelt for en periode på 4 år, regnet fra 01.01.2018. Frist for innlevering av tilbud er 23.03.2017 kl. 13:00.

I anbudet er det redusert med to rundturer pr døgn på natta. Dette medfører at sambandet vil være stengt om natten. Frakt av trafikkfarlig last foregår på nattfergene, i tillegg til faste ruter mellom Fauske og Narvik. Nattavgangen ble innført i november 2015, det er derfor overaskende at man så raskt etter dette fjerner tilbudet på natt. Drag-Kjøpsvik brukes mye av tungtransporten da dette av mange er et foretrukket alternativ mellom Fauske og Narvik, da man unngår utfordrende områder på E6, som Ulvsvågskaret, Tortenåsen og Skjellevikskaret spesielt vinterstid.

Anbudsfristen er allerede 23.mars, det haster derfor med å få inn dette tillegget i anbudet.

Svar:

Regjeringen er opptatt av gode samferdselsløsninger over hele landet. Derfor investeres det store midler i bedre vei over hele landet. For første gang på tiår reduseres nå vedlikeholdsetterslepet på riksveiene.

Et godt ferjetilbud er en viktig del av veinettet. Regjeringen har derfor økt kapasiteten en rekke steder. Høsten 2015 besluttet vi å utvide antallet avganger i ferjesambandet Drag – Kjøpsvik med to avganger i hver retning på natt. Trafikk-tall for 2016 viser at det har vært liten trafikk på de aktuelle avgangene. Foreløpige beregninger indikerer at det på nattavgangene i 2016 i snitt har vært vel 2 passasjerer og om lag ett og ett halvt kjøretøy på hver avgang.

Ferjedrift har hatt en kraftig kostnadsvekst de senere åra, og tilsvarende vekst i utgifter til offentlig kjøp av ferjetjenester. Passasjergrunnlaget som er erfart på strekningen, forsvaret ikke den ekstra satsingen regjeringen la til grunn, og natt-tilbudet i det aktuelle sambandet går nå tilbake til det som var normalt. De to nattavgangene, som ble innført i november 2015, ligger derfor ikke inne i krav til nytt ruteopplegg i konkurransegrunnlaget for neste anbudsperiode.

Tilbudet i det andre sambandet over Tysfjorden, E6 Bognes – Skarberget, vil bli opprettholdt som i dag i ny anbudsperiode fra 2018.

SPØRSMÅL NR. 684**Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 23. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden nå ta et grep for at Dødehavsklinikken blir brukt som et mulig alternativ når behandlingsreiser til Tyrkia kanselleres pga. terrorfare?»

BEGRUNNELSE:

Oslo Universitetssykehus kansellerer behandlingsreiser til Tyrkia pga. terrorfare.

I budsjettforliket for 2016 og 2017 la regjeringen sammen med samarbeidspartiene inn en merknad hvor vi vil kunne bruke Dødehavsklinikken som alternativ for behandlingsreiser for de som ønsker, og potten for behandlingsreiser ble økt med 10 mill. nettopp med tanke på Dødehavsklinikken.

Svar:

Jeg ble tidlig orientert om at Oslo universitetssykehus HF (OUS) hadde besluttet å avslutte aktiviteten i Tyrkia innenfor ordningen med behandlingsreiser. Jeg tar beslutningen til etterretning, men er opptatt av at OUS er i en prosess for å erstatte tilbudet med nye tilbud andre steder. Det er viktig at pasientene ikke blir unødig skadelidende og at det raskt vurderes alternativer.

Jeg har nå fått opplyst fra Helse Sør-Øst RHF at OUS er i prosess med å hurtig anskaffe plasser som erstatning for de kansellerte plassene i Tyrkia. Anskaffelsen vil skje iht. reglene om offentlige anskaffelser og ordlyden i Oppdragsdokument 2017 til Helse Sør-Øst RHF. Dødehavsklinikken vil bli behandlet på lik linje med andre potensielle leverandører.

Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2017 ble følgende vedtatt:

”Stortinget ber regjeringen forsikre seg om at det ikke stilles uforholdsmessig strenge krav til hvem som kan få lov til å gi tilbud om pasientreiser, for eksempel knyttet til avstand og reisetid, og at Dødehavsklinikken kan gis anledning til å gi tilbud på lik linje med andre tilbydere”.

Stortingets vedtak er av Helse- og omsorgsdepartementet fulgt opp i Oppdragsdokument 2017 til Helse Sør- Øst RHF. Det fremgår der:

”Helse Sør-Øst RHF skal sørge for behandlingsreiser til utlandet for pasienter fra hele landet, og sikre at kravene til f.eks. avstand og reisetid ikke skal hindre Dødehavsklinikken å inngi tilbud på lik linje med andre leverandører av behandlingsreiser. Dette innebærer at det verken i kvalifikasjonskrav eller tildelingskriterier skal stilles uforholdsmessig strenge krav til avstand og reisetid.

Forholdsmessigheten vil blant annet påvirkes av pasientens mulighet til selv å påvirke valget mellom reisealternativer. Det vises i denne sammenheng til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2016-2017) hvor følgende anmodningsforslag ble vedtatt:

«Stortinget ber regjeringen forsikre seg om at det ikke stilles uforholdsmessig strenge krav til hvem som kan få lov til å gi tilbud om pasientreiser, for eksempel knyttet til avstand og reisetid, og at Dødehavsklinikken kan gis anledning til å gi tilbud på lik linje med andre tilbydere».

Egenandelen er på 116 kroner per døgn for voksne pasienter og barns ledsagere, og inngår i egenandelstak 2”.

Det medfører ikke riktighet at det er bevilget 10 millioner kroner ekstra over statsbudsjettet til behandlingsreiser, verken for 2016 eller 2017. Stortinget har ikke bevilget mer penger til formålet enn foreslått av Regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 685

Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 23. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden legge frem rapporten fra helsedirektoratet om «granskning» av ventelistestatistikken i påvente av inkludering av tallene fra 2016 og ettersende rapporten hvor 2016-tallene er inkludert til Stortinget i mai 2017?»

BEGRUNNELSE:

Statsråd Bent Høie (H) opplyste i Stortinget 10. juni 2016 at Helsedirektoratet er gitt i oppdrag å gjennomgå ventelistetallene som viser at et langt større antall pasienter gis status som «uavklarte» og derfor får time til videre utredning, ikke behandling. I følge opplysninger HOD har gitt til Stortinget, skulle denne rapporten være klar mot slutten av 2016. Fristen ble deretter

forlenget til februar 2016. Jeg er kjent med at Helsedirektoratet langt på vei nå har ferdigstilt rapporten og at den var klar til overlevering til Helse- og omsorgsdepartementet i starten av forrige uke. Dersom det medfører riktighet at det per nå finnes en rapport basert på ventelistedata fra årstall som statsråden opprinnelige redegjorde for i Stortinget våren 2016, enten fysisk overlevert til Helse og omsorgsdepartementet eller at rapporten reelt sett er ferdigstilt i helsedirektoratet og klar til offentliggjøring, ber jeg om at rapporten gjøres tilgjengelig for Stortinget og offentligheten. Dersom det er behov for å komplettere rapporten med tallene for 2016, kan dette ettersendes Stortinget på et senere tidspunkt.

Svar:

Jeg viser til siste avsnitt i mitt svar på spørsmål nummer 594 fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen:

«For øvrig vil jeg vise til oppdraget til Helsedirektoratet knyttet til ventetidsregistrering. Helsedirektoratet fikk utsatt levering til 1. februar 2017 på bakgrunn av en feil i uttrekk av data fra NPR. I e-post av 1. februar ber Helsedirektoratet om utsatt frist på rapport om ventetidsregistrering til 1. mai. Ventelistetall fra 2016 foreligger medio mars og det kan trekkes sterkere konklusjoner om disse inkluderes. Innen denne fristen kan det gjøres gode samlede vurderinger av et komplisert tallgrunnlag og også gjennomføres journalgjennomgang. Rapporten vil i lys av dette overleveres Helse- og omsorgsdepartementet i månedsskiftet april/mai 2017.»

Bakgrunnen for dette svaret var følgende e-post fra Helsedirektoratet, datert 1. februar 2017:

«Helsedirektoratet ber om utsatt frist på rapport om ventetidsregistrering til 1. mai. Ventelistetall fra 2016 foreligger 15. mars og vi kan trekke sterkere konklusjoner om disse inkluderes. Innen denne fristen kan vi gjøre gode samlede vurderinger av et komplisert tallgrunnlag og også gjennomføre journalgjennomgang. Samlet sett trekker dette i retning av en utsatt frist til 1. mai 2017.»

SPØRSMÅL NR. 686

Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 23. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Norge er en viktig bidragsyter for global helse både økonomisk og med kunnskap innen forskning, undervisning og utdanning. Forskningsrådets program GLOBVAC har i løpet av 10 år utviklet et globalt helseforskningsmiljø med stor internasjonal anerkjennelse. Regjeringen har redusert støtten dramatisk og svekker dermed vår evne til å bidra med å løse de globale helseutfordringer.

Vil statsministeren sikre nye forskningsmidler til global helse, slik det er anbefalt i HO21, evaluering av GLOBVAC, og i tråd med FNs bærekrafts mål?»

BEGRUNNELSE:

Før Program for global helse- og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC) ble etablert i 2006, var forskningsinnsatsen lav innenfor global helse i hele landet. Den internasjonale midtveisevalueringen konkluderte med at pro-

grammet har vært en stor og vellykket del av Norges innsats for global helse. Ett eksempel er den suksessrike utprøvingen av en vaksine mot Ebola. Evalueringen fremhevet at det er et ungt og meget viktig felt som krever fortsatt støtte dersom forskningsmiljøene som er bygd opp ikke skal forvitte. Programmet skal etter planen fortsette til 2020.

Siden 2013 er bevilgningene fra Utenriksdepartementet til forskning på utvikling i utviklingsland halvert, inklusiv GLOBVAC.

GLOBVAC dekker global helse bredt, med prioritet for prosjekter innenfor vaksinasjon og vaksinasjonsforskning, familieplanlegging, reproduktiv helse og barns vekst og utvikling, helsesystemer og helsepolitikkforskning, teknologi og metodeutvikling, og implementeringsforskning. GLOBVAC satsingen har også bidratt til et Senter for fremragende forskning innenfor mor og barn-forskning tilknyttet Universitetet i Bergen.

Svar:

Forskningsrådets program for global helse og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC) er en viktig finansieringsmekanisme for global helseforskning i Norge. Evalueringer viser at programmet har lyktes i å styrke den nasjonale kapasiteten innen global helse- og vaksinasjonsforskning, samtidig som det har bidratt betydelig til kapasitetsbygging i utviklingsland. GLOBVAC har en godkjent finansieringsramme på 593,7 millioner kroner for perioden 2012-2020. I budsjettet for 2017 er det satt av 120 millioner kroner til programmet. Dette er samme nivå som for 2016, og det høyeste årlige beløpet som er bevilget siden 2012. I lys av de gode resultatene, og for å styrke dette arbeidet ytterligere,

vil Utenriksdepartementet utvide den allerede godkjente finansieringsrammen til GLOBVAC med 105 millioner kroner for perioden 2018-2020. Erfaringene fra ebola-epidemien i Vest-Afrika i 2014-2015 har synliggjort at det er et stort gap i forskning og utvikling av vaksiner og medisiner mot sjeldne smittsomme sykdommer. Forskning finansiert gjennom GLOBVAC bidro betydelig til utvikling av en ebola-vaksine i etterkant av epidemien. I tillegg til fortsatt finansiering av GLOBVAC, vil Norge gi støtte til «Koalisjonen for epidemisk beredskap og innovasjon» (CEPI), som er et nytt internasjonalt initiativ for utvikling av vaksiner mot epidemiske sykdommer. Sekretariatet for CEPI vil legges til Oslo.

SPØRSMÅL NR. 687

Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 23. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Norge har sammen med Guineas president, Bill Gates med flere, etablert partnerskapet CEPI for å utvikle vaksiner der markedsintensiver ikke bidrar. Et nyttig tiltak, men det løser ikke problemer knytt til svake helsesystemer, mor-barn helse, ikke smittsomme sykdommer, fattigdom og underernæring. Norge finansierer tiltaket med å kutte fra forskning på nettopp disse områdene.

Hvilke åpne og kunnskapsbaserte prosesser har blitt lagt til grunn for denne omprioriteringen av midler?»

BEGRUNNELSE:

Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) ble lansert under Verdens økonomiforums møte i Davos 19. januar i år. Norge sammen med Guineas president Alfa Konde, Bill Gates, Jeremy Farrar direktør i the Wellcome Trust og Andrew Witty, direktør i GSK har etablert et partnerskap som skal stimulere, koordinere og finansiere utvikling av vaksiner mot utvalgte sykdommer, særlig der denne utviklingen ikke skjer gjennom markedsintensiver.

Norge har de siste 10 årene bygget opp et sterkt forskningsmiljø innen global helse. En av hovedprioriteringsområdene i Helse Omsorg 21 strategien for

forskning og innovasjon, er sterkere satsing på internasjonalisering av forskning og det ble anbefalt å etablere et nettverk "Norwegian Global Health Institute" for å samle et ledende miljø for global helse nasjonalt og internasjonalt med spesiell vekt på partnerskap med forskere i lav- og mellominntektsland.

et er sterk uro i de norske forskningsmiljø fordi Forskningsrådet ikke vet om de får midler til nye utlysninger innen global helse.

Midlene bevilges nå til CEPI, som er nyttig og bra, men som ikke løser de store utfordringene med svake helsesystemer, mor-barn helse, ikke smittsomme sykdommer, fattigdom og underernæring. I henhold til budsjettveksten som ble bevilget GLOBVAC i 2013, er det reelle kuttet på hele 365 millioner kroner for hele programperioden.

Svar:

Forskningsrådets program for global helse og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC) er en viktig finansieringsmekanisme for global helseforskning i Norge. Evalueringer viser at programmet har lyktes i å styrke den nasjonale kapasiteten innen global helse- og vaksinasjonsforskning, samtidig som det har bidratt betydelig til kapasitetsbygging i utviklingsland. GLOBVAC har en godkjent finansieringsramme på 593,7 millioner kroner for perioden 2012-2020. I budsjettet for 2017 er

det satt av 120 millioner kroner til programmet. Dette er samme nivå som for 2016, og det høyeste årlige beløpet som er bevilget siden 2012. I lys av de gode resultatene, og for å styrke dette arbeidet ytterligere, vil Utenriksdepartementet utvide den allerede godkjente finansieringsrammen til GLOBVAC med 105 millioner kroner for perioden 2018-2020. Erfaringene fra ebola-epidemien i Vest-Afrika i 2014-2015 har synliggjort at det er et stort gap i forskning og utvik-

ling av vaksiner og medisiner mot sjeldne smittsomme sykdommer. Forskning finansiert gjennom GLOBVAC bidro betydelig til utvikling av en ebola-vaksine i etterkant av epidemien. I tillegg til fortsatt finansiering av GLOBVAC, vil Norge gi støtte til «Koalisjonen for epidemisk beredskap og innovasjon» (CEPI), som er et nytt internasjonalt initiativ for utvikling av vaksiner mot epidemiske sykdommer. Sekretariatet for CEPI vil legges til Oslo.

SPØRSMÅL NR. 688

Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 23. februar 2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Kva fleirtalsframlegg frå fartsområdeutvalet er det regjeringa ikkje har fulgt opp så langt og er det i så fall planar om å fylgja dei opp?»

Svar:

Eg legg til grunn at spørsmålet frå stortingsrepresentant Pollestad gjeld innstillinga frå fartsområdeutvalet av 1. september 2014.

I lov og forskriftsendringar har regjeringa følgd opp fleirtalsframlegg frå fartsområdeutvalet om å gi NIS-registrerte skip tilgang til norsk fraktefart på kysten, norsk kontinentalsokkel for konstruksjonsskip og for utanriksfart med passasjerskip i rute mellom Noreg og utlandet og i Norden.

Regjeringa har også i budsjettframlegg til Stortinget følgd opp fleirtalsframlegg frå fartsområdeutvalet om forbetringar i tilskottsordninga for sjøfolk på NOR- og NIS-skip.

Dette er dei vesentlege delane av framlegga frå fartsområdeutvalet slik desse er rekna opp i rapporten frå utvalet i kapitel 11 "Oppsummering av utvalgets tilråding".

Framlegg frå fartsområdeutvalet om kontroll med gjeldande krav om løns- og arbeidsvilkår vert følgde opp av dei ulike styresmaktene på sine område. Dette gjeld opphaldsløyve for utanlandske sjøfolk på utanlandske skip, skip registrerte i NIS som fører last mellom norske hamner og offentlege kjøp av transporttjenester langs kysten.

I samband med gjennomføringa av havstrategien som regjeringa la fram 21. februar 2017 vil Nærings-

og fiskeridepartementet vurdere fleirtalsframlegget om krav til norske løns- og arbeidsvilkår for transport knytt til arbeid innan akvakultur. Det aktuelle tiltakspunktet er "gjennomføre en komparativ analyse av de juridiske rammebetingelsene for havnæringene i Norge".

Vidare har regjeringa gjennomført ulike tiltak for å føre over godstransport frå veg til sjø slik utvalet gjorde framlegg om.

SPØRSMÅL NR. 689**Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Irene Johansen****Besvart 24. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Transport utgjør omlag 30 % av klimagassutslippene i Norden. Et felles tiltak de nordiske regjeringer kan iverksette for å få ned utslippene i denne sektoren, kan være å sørge for at bileierne har trygghet for, at det finnes fyllestasjoner for nullutslippsbiler i de nordiske landene, når de vurderer hvilken bil de skal kjøpe. Det er fremmet forslag i Nordisk råd om å be regjeringene bidra til utbygging av tilstrekkelige energistasjoner i Norden.

Vil regjeringen bidra til et slikt felles løft?»

BEGRUNNELSE:

Transport utgjør omlag 30 % av klimagassutslippene i Norden. En viktig oppfølging av Paris-avtalen fra 2015 er tiltak, som kan redusere utslippene fra denne sektoren. Å fremme produksjon og bruk av nullutslippsbiler er et slikt tiltak, som vi i Norden kan bidra til sammen.

Rammebetingelsene for nullutslippsbiler er forskjellige i de nordiske landene, og det er ikke nødvendigvis et mål for oss å harmonisere disse, men kanskje heller motiveres og lære av hverandre og koordinere felles tiltak. Norge har jo satt et mål om, at innen 2025 skal alle nye personbiler som selges være nullutslippsbiler. Vi har en teknologinøytraltilnærming til nullutslippsbiler. Pr. i dag har vi en avgiftspolitik, som skal fremme produksjon og kjøp av biler som går på elektrisitet og hydrogen samt plug-in-hybridbiler. Nullutslippsbiler har ingen avgift ved kjøp. Hybridbiler har redusert avgift. Elbilene har i tillegg ingen avgift ved bruk, gratis/billigere parkering, passering i bommer og på ferje, og mulighet for kjøring i kollektivfelt. Elbilene har omlag 17 % av markedet i Norge. Salget har gått noe ned i 2016. Usikkerhet om framtidige rammebetingelser, forventning om bedre batteriteknologi og manglende fyllestasjoner er noen av årsakene.

Sosialdemokratene i Nordisk Råd ønsker å fremme produksjon, kjøp og bruk av nullutslippsbiler i Norden. Vi tror en viktig del av dette er å sørge for at bileierne har trygghet for, at det finnes fyllestasjoner i de nordiske landene. Det vil også fremme utslippsfri persontransport i Norden og dermed bidra positivt til vårt miljø og klima. Vi mener også, at det finnes et viktig og konkret grensehinderaspekt i spørsmålet, fordi mangel på energistasjoner kan bety, at nullutslippsbileierne avholder seg fra å kjøre til andre nordiske land, eller at potensielle kjøpere avholder seg fra å anskaffe seg

nullutslippsbil. Det betyr dårlig mobilitet på tvers av grensene.

Forslaget som er fremmet i Nordisk råd går blant annet ut på å be regjeringene i Norden om å ta initiativ til et prosjekt for 2017 og 2018, der hvert land bidrar med midler til utbygging av fyllestasjoner til nullutslippsbiler langs hovedveier i sine land (ladestasjoner/energistasjoner). Tanken er for Norges del i et fortsatt samarbeid mellom Enova og bransjen. I tillegg er det pekt på behovet for å utvikle en felles nordisk modell/standard for elektroniske ladestasjoner for hurtig ladning av ulike transportmidler (skip, ferjer, biler, lastebiler, busser) med sikte på et bredere europeisk samarbeid, slik Nordisk Råds energigruppe foreslår i rapporten "Grønn energi i Norden".

Svar:

Jeg skal til Finland den 8. mars for å møte de øvrige transportministrene for å diskutere hvordan vi sammen kan bidra til å redusere klimagassutslipp fra transportsektoren. Jeg mener at de nordiske landene kan lære av hverandre på dette området. Det er viktig at Norge som allerede har hatt suksess med de mange tiltakene for nullutslippskjøretøy deler av vår erfaring. Elektrifisering er også i gang på sjø både for bruk og produksjon av ferjer og større skip. Det er viktig for at de som skal kjøpe ny bil er trygg på at det finnes tilstrekkelig med fyllestasjonene i de nordiske landene for at de skal kjøpe nullutslippsbiler. Mobilitet på tvers av landegrensene er ikke minst aktuelt for teknologi for mer miljøvennlig vare- og tungtransport. Jeg ser svært positivt på et felles nordisk arbeid for nullutslippsløsninger i transportsektoren.

Norge bidrar allerede til å fremme kjøp og bruk av nullutslippskjøretøy og utrulling av dens infrastruktur. Takket være et bredt virkemiddelapparat og støtteordninger de siste tiårene har Norge verdens høyeste salg av elektriske kjøretøy. Norge har valgt en annen strategi enn en del andre land som satser på biodrivstoff for å redusere utslipp i transportsektoren. I 2016 hadde 40 % av nybilkjøp elektriske- eller hybridteknologi. I Danmark og Sverige var dette hhv. 4 % og 8 %. Norges klimamål skal nås blant annet ved å stimulere til kjøp og bruk av nullutslippsbiler. Jeg ser positivt på et initiativ for å fortsette utviklingen som vi har i Norge sammen med resten av Norden. Per i dag er det 100 000 fullelektriske kjøretøy på norske veier, i tillegg til nesten tilsvarende hybrid- og plug-in-hybride kjøretøy.

Vi har 8778 ladepunkt der de fleste er offentlig tilgjengelige og er etablert med offentlig støtte.

Målet om at utslipp fra nye biler i 2020 er under 85 g/km er i sikte takket være at elektrifiseringen av transportsektoren i Norge er godt i gang. For at den nødvendige elektrifiseringen skal gå enda raskere, tilbyr Enova støtte til flere slike tiltak. In 2016 støttet Enova transportrelaterte prosjekt med over 800 mill. kr. Enova støtter for eksempel utbygging av et hurtigladenettverk mellom de største byene og følger med på utviklingen i markedet. Enova annonserte i år et støttetilbud rettet mot virksomheter i næringslivet som kjøper batterielektriske og hydrogen-drevne kjøretøy.

Norge omtales ofte som et foregangsland på elektrifisering. Det er imidlertid ikke sikkert at fremgangsmåten vi har og har hatt er direkte overførbart for andre land i dag. Markedet og teknologien er på et annet stadium enn da vi innførte de første virkemidlene på midten av 90-tallet. Teknologien og markedet er i rask endring. Det aller viktigste med ordningene vi har og har hatt for å promotere lav- og nullutslippsteknologi i transportsektoren er at de er forutsigbare og samtidig fleksible. Dette vil jeg ta med meg i dialog med de øvrige nordiske landene.

SPØRSMÅL NR. 690

Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Martin Henriksen

Besvart 24. februar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Dersom man bruker samme beregningsmåte, hvor mange statlige arbeidsplasser har blitt lagt ned eller flyttet fra fylkene utenfor Oslo i samme periode?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har ved flere anledninger oppgitt tall på at det er flyttet ut i overkant av 400 statlige arbeidsplasser i direktorater og etater fra Oslo i denne stortingsperioden.

Svar:

I den nylig fremlagte Plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser gir regjeringen en oversikt over beslutninger om nyetablering av statlige virksomheter utenfor Oslo, og flytting av statlige arbeidsplasser ut av Oslo i perioden 2013–2017. Denne oversikten er virksomhets- og stedsspesifikk. Beregningsmåten bak er en summering av anslagene på hvor mange arbeidsplasser den enkelte virksomhet vil operere med på de aktuelle stedene.

Det finnes ingen lett tilgjengelig tilsvarende oversikt over nedleggelser av bestemte virksomheter eller kontorer, eller flyttinger, mellom forskjellige deler av landet. Samlet sett er det relativt få direkte lokaliseringsbeslutninger på departements- og regjeringsnivå.

Statlig sektor er i kontinuerlig endring, uansett hvor i landet oppgaver utføres og kontorsteder er lokalisert. De viktigste årsakene til endringer i antall ansatte over tid er utvidelse/reduksjon av oppgaveportefølje, økt/reduisert arbeidsmengde og ambisjonsnivå innenfor nåværende oppgaveportefølje, og effektivisering. Dette kommer frem i Direktoratet for IKT og Forvaltnings notat 2016:4 Utviklingen i antall ansatte i sentral statsforvaltning. En kartlegging av årsaker.

Ofte vises det til tall fra Statens Sentrale Tjenestemannsregister (SST) for å belyse utviklingstrekkene i antallet statlige ansatte i landets fylker. Tallene her omfatter statsforvaltningen, og inkluderer således ikke statsforetak, helseforetak og sykehus, stiftelser o.l. Fra og med 2015 blir data for statlig ansatte innrapportert gjennom den nye A-ordningen. Det er usikkerhet i dataene grunnet overgangen fra SST til A-ordningen, noe som gjør det vanskelig å sammenligne perioden før og etter 2015.

Videre ble dataene i det tidligere SST i utgangspunktet hentet inn som grunnlag i forbindelse med lønnsforhandlinger i staten. Datagrunnlaget er dermed ikke samlet inn med formål om å si noe om statsforvaltningens organisering eller fordeling av ansatte på kommuner og fylker. For enkelte virksomheter vil ikke den rapporterte geografiske fordelingen gjenspeile den reelle geografiske fordelingen. Det kan for eksempel være feilkilder der en virksomhet har hovedkontor et sted og en regional tilstedeværelse andre plasser i landet, uten at dette er innrapportert. Det kan også være

endringer i hvilke virksomheter som innrapporterer ansatte over tid.

Samlet fører disse forholdene til at det er en viss usikkerhet ved tallene, særlig ved sammenligninger over tid. Det er derfor grunn til å være forsiktig med å trekke bastante konklusjoner. Med dette forbeholdet, indikerer tallene at det samlet sett ikke synes å være grunn til å anta at det har vært nedgang i antallet statlige arbeidsplasser i fylkene utenfor Oslo i den siste stortingsperioden. Tallene indikerer tvert imot vekst i

statlige arbeidsplasser i de aller fleste fylker. Jeg viser videre til tabellene 3 og 4 i Plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser, som viser andel statlige ansatte i henholdsvis, de 25 største bo- og arbeidsmarkedsregionene, og de 26 bo- og arbeidsmarkedsregionene med høyest andel statlige ansatte, per 2015. Tabellene viser også utviklingen i et tiårsperspektiv frem til 2015. Vi vil arbeide videre med å få fram bedre tall som kan brukes til å følge den geografiske utviklingen og fordelingen fremover.

SPØRSMÅL NR. 691

Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Odd Omland

Besvart 28. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Når vil regjeringen legge frem en strategi som beskriver hvordan myndighetene kan legge til rette for ytterligere etablering av grønne datasentre i Norge, og når vil det legges frem en sak om etablering av flere fiberkabler til utlandet?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Dokument 8:36 S (2015-2016) vedtok Stortinget følgende:

- Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi som beskriver hvordan myndighetene kan legge til rette for ytterligere etablering av grønne datasentre i Norge.

- Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget om hvordan det så raskt som mulig kan etableres flere fiberkabler til utlandet, blant annet fra Norge til Storbritannia og Tyskland, for å styrke grunnlaget for etablering av grønne datasentre og annen databasert næringsvirksomhet i Norge.

Nylig kom nyhetene om at et kinesisk selskap kjøper stor kapasitet på samme lokasjon som Facebook i Nord-Sverige, og at Facebook setter i gang bygging av et datasenter i Odense i Danmark til flere hundre millioner dollar. Apple har også investert stort i Danmark og Google i Finland.

Stortingets vedtak ble fattet i mai 2016, men hverken strategi eller sak om fiberkabler er lagt frem. De teknologiske endringene går meget raskt og krever

myndigheter som raskt tar aktivt grep for å legge til rette for ny næringsvirksomhet.

Svar:

Norge er et attraktivt land for datasentre og de årlige investeringene gjort av de kommersielle aktørene kombinert med politiske vedtak gjør det enda mer attraktivt. Vi har overskudd av ren og billig energi, stabile politiske forhold, skattenivået har de siste årene blitt senket totalt sett, det finnes fiberkabler inn og ut av landet med ledig kapasitet og et godt fibernett innenlands som blir bedre hvert år. Det er ingen tvil om at forholdene for datasentre i Norge er gode, men vi skal sikre at de blir enda bedre.

Tidlig i perioden sørget regjeringen for at elavgiften for datasentre ble redusert, et tiltak som næringen hadde etterspurt i lang tid. Internasjonalt har vi forbedret oss kraftig både hva gjelder attraktive rammebetingelser og båndbredde til utlandet. Vi har de siste årene jobbet for å få bransjen til å samarbeide om å utnytte tilgjengelig infrastruktur bedre og bygge ny der behovene er tilstede. Vi har jevnlig kontakt med både andre lands myndigheter og bedrifter for å styrke vår konkurransesituasjon.

Representanten Omland viser i sitt spørsmål til to anmodningsvedtak. Ett gjelder strategi om tilrettelegging for datasentre og ett gjelder flere fiberkabler til utlandet. Den delen av svaret som gjelder strategi om tilrettelegging for datasentre er utarbeidet av næringsministeren.

Strategi om tilrettelegging for datasentre:

I samarbeid med berørte departementer vil NFD utarbeide en strategi for samfunnsøkonomisk lønnsom utvikling av datasentre i Norge, med sikte på fremleggelse i 2017.

I Meld. St. 27 Digital Agenda for Norge, som regjeringen la frem i april 2016, står det at ”regjeringen vil utarbeide en strategi for samfunnsøkonomisk lønnsom utvikling av store datasentre i Norge”. Stortinget har i anmodningsvedtak nr. 637 bedt regjeringen utarbeide en strategi som beskriver hvordan myndighetene kan legge til rette for ytterligere etablering av grønne datasentre i Norge.

Jeg ser regjeringens eget tiltak i sammenheng med anmodningsvedtaket, og har derfor foreslått å utarbeide en strategi som beskriver hvordan vi kan legge til rette for samfunnsøkonomisk lønnsom utvikling av datasentre. Vi ønsker ikke å avgrense strategien til hverken store eller grønne datasentre, men mener at samfunnsøkonomisk lønnsomhet dekker begge deler samtidig som det treffer bredere.

Etablering av flere fiberkabler til utlandet.

En robust og sikker digital infrastruktur med god kapasitet er en viktig forutsetning for at Norge skal være en attraktiv vertsnasjon for en sterkt voksende datasenterindustri.

Regjeringen la 15. april i fjor frem en stortingsmelding med tydelige mål for den digitale infrastrukturen. Tilrettelegging for tilstrekkelig antall uavhengige fiberkabler innenlands og mellom Norge og utlandet er en viktig del av arbeidet for å nå de målene vi har satt oss. Som et ledd i dette arbeidet ga Samferdselsdepartementet 27. juli i fjor et oppdrag til Nasjonal

kommunikasjonsmyndighet (Nkom) om å kartlegge og vurdere markedet for mørk fiber, samt foreslå tiltak. Rapporten fra Nkom ble overlevert departementet 5. desember i fjor. I rapporten har Nkom foreslått tiltak for å bidra til et mer velfungerende marked for fiberforbindelser og enklere tilgang til informasjon om det norske fibermarkedet. Nkom har også foreslått at fiber og føringsveier som statlige virksomheter disponerer, skal gjøres lettere tilgjengelige for tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett.

Tiltakene som Nkom har foreslått vil bidra til å legge til rette for ytterligere utvikling av datasenterindustri i Norge gjennom å bidra til en robust og sikker infrastruktur med tilstrekkelig antall føringsveier og kapasitet.

Nkom har også vurdert behovet for å styrke føringsveiene ut og inn av landet i et sårbarhetsperspektiv. Nkom mener det er sårbart at nær all trafikk ut av landet er konsentrert på infrastruktur som har utgangspunkt i Oslo-regionen og går til Sverige og videre til København. Nkom konkluderer med at det er hensiktsmessig å legge til rette for å redusere denne sårbarheten.

Parallelt med Nkoms arbeid har departementet hatt tett dialog med bransjeaktørene om mulige virkemidler for å få etablert flere internasjonale fiberkabler til Norge, blant annet gjennom to store rundebordskonferanser om temaet. De siste årene har vi også tatt opp dette temaet på besøk i Norge og utlandet.

Basert på Nkoms rapport, de innspill vi har mottatt fra bransjen og de vurderinger departementet har foretatt, vil jeg så snart som mulig, på et egnet tidspunkt, legge en sak om etablering av flere fiberkabler til utlandet frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 692

Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Knut Storberget

Besvart 23. februar 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sette sammen utvalget som skal utrede henholdsvis matkastelov og hvordan datostempling på matvarer kan forbedres for å redusere matsvinn?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i forbindelse med Dokument 8:9 S (2016-2017) følgende:

- Stortinget ber regjeringen utrede hvordan datostemplingen på matvarer kan forbedres for å redusere matsvinn.

- Stortinget ber regjeringen utrede behovet for en matkastelov som omfatter næringsmiddelindustrien og dagligvarebransjen.

Vi ser frem til en rask fremdrift i saken. Hvorvidt disse vedtakene løses av departementet eller ved eksterne utvalg vil kunne påvirke utfallet og sannsynligheten for effektiv implementering.

Svar:

Regjeringa har byrja oppfølginga av oppmodinga frå Stortinget. I første omgang skjer oppfølginga i eit samarbeid mellom departement som saka vedkjem. Det vil vere behov for ei breiare involvering av relevante aktørar undervegs. Arbeidet vil ta noko tid og vil bli gjennomført i tråd med utredningsinstruksen.

Vi vil halde Stortinget orientert om arbeidet på eigena måte.

SPØRSMÅL NR. 693

Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 23. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Et vedtak om tilbakekall av statsborgerskap åpner for utvisning fra riket. Når UDI vurderer om noen skal utvises, skal det tas hensyn til hvor alvorlig lovbruddet er, og hvor inngripende en utvisning vil være i den enkeltes liv.

Kan statsråden redegjøre for hvilke følger en tilbakekallelse uten utvisningsvedtak får for den berørte, og hvor stor andel har i dag vedtak om tilbakekall av statsborgerskap men som ikke er utvist fra riket?»

Svar:

Tilbakekall av statsborgerskap får den følgen for den enkelte at vedkommende igjen vil være utlending i Norge, uten oppholdstillatelse. I utgangspunktet vil tilbakekall av statsborgerskap bli etterfulgt av et vedtak om utvisning, men det er anledning til å søke om en ny tillatelse etter utlendingsloven. I noen saker der statsborgerskap kalles tilbake blir det etter en helhetsvurdering gitt ny oppholdstillatelse. Jeg har tidligere opplyst til Stortinget at det ble tilbakekalt 135 statsborgerskap fra 2012 og frem til 16. desember 2016. Jeg har nå fått oppdaterte tall fra UDI som viser at totalt 181 statsborgerskap er tilbakekalt etter statsborgerloven § 26 annet ledd fra statsborgerloven trådte i kraft i 2006 og frem til i dag. Tilsammen 101 av disse personene har senere blitt utvist. I alt 16 personer har etter tilbakekallelsen enten fått gyldig oppholdstillatelse i Norge eller oppholdsrett etter EØS-regelverket eller de er vernet mot utsendelse etter utlendingsloven § 73. Til sammen 62 personer har ikke fått ny tillatelse, men de har heller

ikke blitt utvist. Sistnevnte gruppe oppfyller ikke vilkårene for opphold etter utlendingsregelverket i dag, og de plikter følgelig å forlate Norge, men siden de ikke er ilagt innreiseforbud (jf. at de ikke er utvist), kan de søke seg tilbake til Norge i fremtiden dersom vilkårene for oppholdstillatelse skulle bli oppfylt på et senere tidspunkt. Én person har en åpen utvisningssak som foreløpig ikke er avgjort, og én person har en klage til behandling. Jeg gjør oppmerksom på at det er en viss usikkerhet ved tallene som fremgår ovenfor. UDI arbeider med å gjøre statistikken om tilbakekall mer nøyaktig i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 694**Innlevert 16. februar 2017 av stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen****Besvart 24. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å bidra til mer nasjonal styring og bedre samhandling mellom kommune og sykehus når det gjelder IKT?»

BEGRUNNELSE:

I Hallingdal sjukestugu i Ål er spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten samlokalisert. Dette er unikt og er med på å fremme pasientens helsetjeneste. Her tilbys desentraliserte spesialisthelsetjenester til lokalbefolkning og turister. På sjukestugu er somatisk sengepost, poliklinikk, laboratorie, dialyseavdeling, hjerteskolet, billeddiagnostikk med CT og lærings- og mestringssenter. Ål helsesenter er nylig åpnet og det nye bygget er integrert i samme bygg som Hallingdal sjukestugu. Her har kommunene i Øvre Hallingdal legevakt, nattlegevakt og legevaktsentral. Det er korttidsplasser og omsorgsboliger for pasienter med demens. Dette samarbeidet har krevd samhandling på faglig, administrativt og politisk nivå. Imidlertid er ikke de elektroniske systemene og elektronisk verktøy rigget helt til for et slikt samarbeide. Det går også administrativ kapasitet til å regne og ”motregne” pasientoppgjør mellom sykehus og kommuner. Slik samhandling mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten vil etterhvert også skje andre steder.

Svar:

Jeg er glad for at representanten setter bedre samhandling mellom stat og kommune når det gjelder IKT på dagsorden. Den nye kommunerollen innebærer at en større del av pasientbehandlingen vil foregå i kommunene. En god og funksjonell pasientjournal er avgjørende for å følge opp pasienten og for å ha en effektiv samhandling mellom nivåene. Pasienter og brukere skal møte en helhetlig helsetjeneste som er godt samordnet og preget av kontinuitet. Helhetlige behandlingskjeder og pasientforløp skal ivareta god behandlingskvalitet, uansett hvem som har ansvaret for den enkelte deltjeneste. Regjeringens visjon er pasientens helsetjeneste. For å få til dette er det en forutsetning at vi har gode IKT-systemer og at vi utnytter mulighetene i teknologien bedre. Vi har derfor styrket den nasjonale styringen og koordineringen av IKT-utviklingen ved å etablere Direktoratet for e-helse.

Målet er én innbygger – én journal. Helsedirektoratet og Direktoratet for e-helse har ledet en utredning av hvordan framtidens løsning for helseinformasjon kan realiseres. I januar 2016 ble anbefalingene presentert. Utredningen av Én innbygger – én journal vurderte ulike muligheter, f.eks. separate regionale løsninger, felles løsning for spesialisthelsetjenesten og felles kommunal løsning, samt en felles nasjonal løsning. Regjeringen la i 2016 til grunn at helse-tjenestens langsiktige utviklingsretning er en felles, nasjonal løsning for klinisk dokumentasjon, prosessstøtte og pasient-/brugeradministrasjon.

Programmet ”Helseplattformen” i region Midt-Norge er et samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommuner i regionen. Her er det en felles ambisjon om anskaffelse av en helhetlig løsning for pasientjournal og pasientadministrasjon. Dette gir oss tidlig mulighet til å teste ut samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Regjeringen la derfor i 2016 også til grunn at startpunktet for utviklingsretningen legges til region Midt-Norge.

Realiseringen av «Én innbygger – en journal» vil være omfattende og har et langt tidsperspektiv. Jeg har gitt Direktoratet for e-helse i oppdrag å starte planleggingen av en nasjonal løsning for kommunal helse- og omsorgstjeneste og dens samspill med spesialisthelsetjenesten. Arbeidet skal foregå i tett samarbeid med kommunesektoren, spesialisthelsetjenesten, øvrige nasjonale fagmyndigheter og pasient- og brukerorganisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 695**Innlevert 17. februar 2017 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 27. februar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Vil statsråden snarest sørge for at fosterforeldre som mottar ytelser fra NAV ikke får avkortning i sine ytelser ved å innføre en særordning for fosterforeldre, og hvilke muligheter har NAV til å utøve rimelig skjønn i tilfeller som beskrevet under?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort kjent med en sak som for mange strider mot alminnelig rettsoppfatning. Det skal ikke være mulig å få et reelt økonomisk tap ved å være fosterforeldre, selv om man skulle bli syk under oppdraget, og i en periode mottar ytelser fra NAV. Statsråd Solveig Horne er opptatt av at ingen skal tape på å være fosterforeldre, og statsråden sa i januar 2014 at gode rammevilkår for fosterforeldres er høyt prioritert i departementet. Likevel mottar en kreftsyk fosterfar et krav fra NAV om tilbakebetaling av feil utbetalte arbeidsavklaringspenger, dette kravet er på 293 000 kroner. Fosterhjemsgodtgjørelsen skulle gå til avkortning av trygden. Denne urimelige situasjonen har ført til sterk uro, og det ene fosterbarnet som har bodd der i flere år, er nå urolig for om han må flytte. Det lønner seg nemlig økonomisk å avslutte oppdraget. Familien har to fosterbarn og de har hatt fosterbarn i 9 år. Hjemmet får ikke lenger noen godtgjøring for jobben, siden denne avkortes i trygden. NRK har dekket saken. Fosterhjemsforeningen har lenge ment at det er behov for en særordning for fosterhjem. En frisk person får fosterhjemsgodtgjørelsen sin uavkortet, men om man blir syk går den samme godtgjørelsen til avkortning av trygdeytelsene.

Denne problemstillingen har Venstre reist for regjeringen ved en rekke anledninger og var også en av grunnene til Venstres representantforslag, Dokument 8:30 S (2013-2014), Innst. 204 S (2013-2014), om å nedsette et offentlig utvalg som skulle gjennomgå fosterhjemsomsorgen. Det resulterte i en stortingsmelding som ikke løste denne problemstillingen. Venstre har stilt tre skriftlige spørsmål til regjeringen, Dokument nr. 15:334 (2013-2014) og nr. 15:726 (2013-2014), og nr. 15:1183 (2013-2014), som løfter lignende problemstillinger.

Navs praksis er uholdbar og Venstre har gjennom disse årene hatt en klar forventning om at regjeringen skal rydde opp i en praksis som slår veldig uheldig ut for fosterhjemmene våre. Vi kan ikke ha en praksis der fosterforeldre taper penger på å være fosterforeldre og

der det mest økonomisk lønnsomme vil være å si opp fosterhjemskontrakten. Fosterhjem er det stort behov for, og vi vet at det er svært uheldig for fosterbarn å måtte flytte mellom flere hjem. Navs praksis er urimelig, urettferdig og bryter med statens målsetting om å legge til rette for å skape livslange relasjoner for fosterbarn. En syk forelder kan være en god omsorgsperson selv man ikke kan utføre et fysisk arbeid.

Buudir har, med innspill fra Norsk Fosterhjemsforening, utarbeidet en oversikt over problemstillinger knyttet til fosterforeldrenes økonomiske stilling når de mottar ytelser fra NAV. Buudir gir forslag til løsninger på problemene og anser det påkrevet at det blir et særskilt unntak for fosterforeldre iht. regelverket som følge av de særskilte hensyn som gjelder fosterhjemsoppdrag.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å gi gode rammebetingelser, veiledning og støtte til familier som påtar seg det viktige ansvaret det er å være fosterforeldre. Barne- og likestillingsministeren la i fjor la fram en stortingsmelding om fosterhjem til barns beste, hvor utfordringer med ordningen ble drøftet og forslag til løsninger ble presentert. I etterkant av meldingen har Stortinget bedt regjeringen om å igangsette en utredning om fosterhjemsomsorgen. Regjeringen arbeider nå med å oppnevne et offentlig utvalg på fosterhjemsområdet og vil orientere Stortinget om utvalget våren 2017.

Den økonomiske kompensasjonen til fosterhjemforeldre består av arbeidsgodtgjørelse og utgiftsdekning. Utgiftsdekningen, som skal dekke kost, klær og fritidsaktiviteter, er skattefri. Arbeidsgodtgjørelsen blir utbetalt som lønnsinntekt, dvs. at den er pensjonsgivende og skattlegges som arbeidsinntekt. At arbeidsgodtgjørelsen er pensjonsgivende, skattepliktig inntekt har den fordelen at den dermed gir opptjening til pensjon, arbeidsavklaringspenger og andre trygdeytelser.

På den annen side fører dette som regel til reduksjon eller gradering (avkortning) av en trygdeytelse, og fosterforeldrene har plikt til å melde fra til Arbeids- og velferdsetaten om at de er fosterforeldre og mottar godtgjørelse. Plikten til å gi opplysninger om arbeid og inntekt gjelder likt for alle som mottar trygdeytelser. Unnlater man å gi slike opplysninger, slik at trygdeytelsene ikke avkortes løpende, vil Arbeids- og velferdsetaten senere kunne kreve tilbake for mye utbetalte ytelser. Ved vurderingen av om for mye utbetalte ytelser i det enkelte tilfellet skal kreves tilbake, og med

hvor stort beløp, legges det bl.a. vekt på den enkeltes skyld og om etaten for eksempel kan klandres for å ha gitt mangelfull veiledning om opplysningsplikten.

Jeg kan ikke kommentere enkeltsaker, men har stor forståelse for at familien det refereres til har kommet i en vanskelig økonomisk situasjon.

Den økonomiske godtgjørelsen til fosterforeldre skal gjenspeile den innsatsen de gjør ved å påta seg et omsorgsoppdrag for samfunnet. Arbeid som fosterforeldre har i liten grad karakter av å være ordinært lønnsarbeid, oppgaven er mer på linje med å ta seg av egne barn. Jeg forstår derfor at mange kan reagere på at fosterforeldres arbeidsgodtgjørelse skal føre til gradering/avkortning av for eksempel arbeidsavklaringspenger. Generelt er det lite ønskelig å gi særregler for enkeltgrupper, både fordi det kan være krevende å begrunne noen enkeltgruppers særbehov fremfor andres, og fordi unntak generelt fører til et mindre oversiktlig regelverk. Det er som nevnt, både fordeler og ulemper ved at arbeidsgodtgjørelsen blir regnet som pensjons-

givende inntekt. Norsk Fosterhjemsforening er også opptatt av at godtgjørelsen fosterforeldre mottar, skal gi rett til opptjening av trygderettigheter og pensjon.

Arbeids- og sosialdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet hadde et møte med representanter fra Norsk Fosterhjemsforening 10. februar i år, hvor flere utfordringer som foreningens medlemmer opplever, ble tatt opp. Blant annet ble det påpekt at det er det viktig at fosterforeldre får god informasjon om hvilke rettigheter de har. Dette vil mitt departement, i samarbeid med Barne- og likestillingsdepartementet og fosterhjemsforeningen, følge opp videre.

Jeg har satt i gang et arbeid med å gjennomgå avkortningsreglene i regelverkene for dagpenger og arbeidsavklaringspenger. Dette kan også få betydning for enkelte fosterforeldre. I utvalget som barne- og likestillingsministeren skal sette ned, vil det også være naturlig å se nærmere på fosterforeldrenes rammevilkår og problemstillinger knyttet til trygdeytelsene, blant annet ved sykdom, uførhet og arbeidsledighet.

SPØRSMÅL NR. 696

Innlevert 17. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 24. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hva har Norge gjort og hva gjør Norge for å hjelpe landene rammet av tørke og sult i Øst Afrika og for å forhindre at katastrofen forverres, hvilke bevilgninger og andre ressurser stilles til rådighet og hvor tas bevilgningene fra?»

BEGRUNNELSE:

En sultkatastrofe er under utvikling i Øst-Afrika. Landene Somalia, Etiopia og Kenya er hardt rammet.

Om lag 71.000 barn er allerede alvorlig feilernært og risikerer å dø, mens over 360.000 barn under fem år er akutt feilernært, ifølge Redd Barna, gjengitt i Aftenposten 12.02. FN regner med at 2,9 millioner mennesker er rammet akutt, og at 3,3 millioner er i en vanskelig situasjon som snart kan bli enda verre. Røde Kors mener at 11 millioner mennesker står i fare for å rammes (Aftenposten 12.02).

Klimaendringene forsterker problemene og situasjonen tvinger flere mennesker til å legge ut på flukt. Dette krever akutte tiltak, men også langsiktige. Un-

dertegnende ber derfor om at utenriksministeren i tillegg til å svare på hva Norge gjør, svarer på forholdet mellom langsiktig bistand og nødhjelpsinnsett. Regjeringen er tidligere blitt kritisert for å la nødhjelpsinnsett gå på bekostning av langsiktig bistand. En strategi som i tilfellet svekker arbeidet med å forebygge nye katastrofer.

Svar:

Den humanitære situasjonen i Øst-Afrika er meget alvorlig og vil sannsynligvis bli enda verre utover i 2017. Hovedårsakene er konflikt, vedvarende fattigdom og redusert nedbør som følge av klimaendringer.

Det er erklært hungersnød i deler av Sør-Sudan, mens situasjonen i Somalia forverrer seg raskt. Kenya har erklært nasjonal krise på grunn av tørke. Etiopia opplevde i fjor den verste tørken på mer enn 30 år. Takket være myndighetenes egen innsats og internasjonal mobilisering har man så langt greid å unngå en større sultkatastrofe.

Norge følger utviklingen nøye og har gitt humanitær støtte til samtlige kriserammede land på Afrikas

Horn, samtidig som den langsiktige bistanden videreføres. Dette er en region hvor det gjensidige avhengighetsforholdet mellom humanitær kriselindring og mer langsiktig arbeid er særdeles tydelig. Vi opplever stadig oftere at humanitære kriser svekker den fremtidige evnen til fattigdomsbekjempelse. Derfor er strategisk humanitær innsats i mange tilfeller et nødvendig bidrag også til langsiktig utvikling.

Vår støtte til klimasmart landbruk i Etiopia og til Røde Kors' forebyggingsarbeid i Kenya er eksempler på vår vektlegging av forebyggende tiltak. I land som rammes av mer kronisk krise, som Sør-Sudan og Somalia, arbeider vi særskilt med å styrke samspillet mellom den humanitære og den langsiktige innsatsen.

Mye av den langsiktige bistanden og overgangsbistanden går til stabiliseringstiltak. Innsats for stabilisering er nødvendig for å danne grunnlaget for mer langsiktig utviklingsinnsats og fredsbygging. Flere kriser, ikke minst i Syria og rundt Tsjadsjøen, har satt humanitær finansiering under press. FN kom i 2017 med sin største globale humanitære appell noensinne.

For Norge er samarbeidet med FN strategisk viktig. Gjennom støtte til FNs nødhjelpsfond (CERF), FNs sentrale humanitære samordningsenhet (OCHA), Verdens matvareprogram (WFP) og høykommissæren for flyktninger (UNHCR) bidrar Norge til effektivt humanitært arbeid i en rekke kriser. Denne støtten setter det internasjonale samfunnet i stand til å svare raskt også på krisene i Øst-Afrika. Norges totale ikke-øremerkede støtte til WFP, OCHA/CERF og UNHCR lå i fjor på om lag én milliard kroner.

Mens Norges langsiktige bistand til Sør-Sudan beløp seg til om lag 334 millioner kroner i 2016, mottok landet 321 millioner kroner til humanitære formål. Vi vil videreføre støtten, og Norge legger også press på de krigførende partene når det gjelder å slippe inn nødhjelp.

En stor del av midlene går til utdanning i krise. Skolegang for flyktninger og fordrevne er et av nøkkelelementene når det gjelder å legge til rette for langsiktig utvikling.

Norge ga i 2016 62 millioner kroner i humanitær støtte til Etiopia, i tillegg til 333 millioner kroner i bistand. De to siste årene har 163 millioner kroner gått til klimasmart jordbruk. Det legges opp til over 60 millioner kroner i støtte til klimasmart landbruk i 2017. Som en del av støtten til utdanning i krise, gikk det i 2015 og 2016 totalt 24,2 millioner kroner til skolemat i de tørkerammede områdene.

Støtten til Somalia fra det humanitære budsjettet var på totalt 70 millioner i 2016. For 2017 er det allerede annonsert et bidrag på 64 millioner kroner i lys av krisen i landet. Til sammenligning mottok Somalia i overkant av 330 millioner kroner i langsiktig bistand i 2016.

I Sudan er den humanitære situasjonen kritisk for store befolkningsgrupper, ikke minst for flyktninger og migranter fra nabolandene. Norge ga i 2016 45 millioner kroner i humanitær assistanse og 185 millioner kroner til langsiktig utvikling.

I Kenya har vi lenge hatt et samarbeid med landets Røde Kors. Den humanitære støtten til Kenya var på 28 millioner kroner i 2016, mens bistanden til utvikling lå på om lag 44 millioner kroner.

I Eritrea er det vanskelig å tilveiebringe sikker kunnskap om den humanitære situasjonen, men flyktningstrømmen fra landet er illevarslende. Den humanitære støtten var på 14 millioner kroner i 2016, mens den langsiktige innsatsen lå rundt 3 millioner kroner.

Når det gjelder tallene for 2016, må det tas forbehold om at disse kan justeres noe i forbindelse med kvalitetssikring av statistikken. Dette vil bli klart først i mars.

Norge vil gi omfattende bistand og humanitær støtte til regionen også i 2017.

SPØRSMÅL NR. 697

Innlevert 17. februar 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 21. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Stemmer det at ressursituasjonen i enkelte politidistrikt er så dårlig at det ikke er mulighet for å sette av ressurser til politiråd?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått tilgang på en nylig arbeidsgrupperapport om bemanning i Sør-Øst Politidistrikt der det uttales at «Når det gjelder Politiråd, så ser bemanningsgruppe ut fra dagens organisering og ressursituasjon at det ikke

er mulig å sette av egen ressurs til dette». Jeg ber om at statsråden bekrefter eller avkrefter at det faktisk pågår slike diskusjoner innad i politidistriktene, med tanke på at politiråd har blitt fremstilt som et absolutt krav i forbindelse med politireformen.

Svar:

Regjeringen har i perioden 2013-2016 foretatt tidenes politisatsing, med en total økning i politiets budsjetter på 2,5 milliarder kroner. I 2017 øker vi driftsbudsjettene til politidistriktene med 295 mill. kr i frie midler, slik at de skal få mer å rutte med. Dette kommer i tillegg til andre budsjettøkninger som skal dekke økt bemanning og andre oppgaver. Samtidig er det stilt krav

om effektivisering i etaten. Politidirektoratet beslutter hvor stor andel av bevilgningen på 295 mill. kroner som skal tildeles det enkelte politidistrikt. Fordelingen blir klar når Politidirektoratet om kort tid sender ut disponeringsskriv.

Politimesteren har ansvar for å foreta sine prioriteringer innenfor tildelte rammer, og må gjøre strenge prioriteringer ut fra overordnede føringer. Gjennom politireformen er det stilt krav om at det skal være politiråd i alle kommuner som ønsker det. Politirådets rolle skal styrkes blant annet for å få til et bedre samarbeid med kommunene og andre lokale aktører om kriminalitetsforebygging. Når det gjelder ressurser til bl.a. politiråd, vil jeg også minne om at det i perioden 31.12.2013 til 31.12.2016 har vært en økning i bemanningen på om lag 1 650 årsverk.

SPØRSMÅL NR. 698

Innlevert 17. februar 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 22. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Mener justisministeren at det er en holdbar situasjon når de tre domstolene i Molde (tingrett, lagmannsrett og jordskifterett) først fikk beskjed om at det ikke blir bygget et nytt tinghus som planlagt, og deretter at det heller ikke vil bli inngått noen leieavtale som kunne ha gitt en løsning på problemet med dårlige egnede og usikrede lokaler?»

BEGRUNNELSE:

I over 20 år har det vært planlagt nytt tinghus i Molde for domstolene Frostating lagmannsrett, Romsdal jordskifterett og Romsdal tingrett. Det er veldokumentert at behovet for nye rettslokaler er påtrengende for disse domstolene. Statsbyggs forprosjekt for Molde tinghus ble ferdig høsten 2012 med en kostnadsramme på ca. 220 mill. kroner. Over 10 mill. kroner er brukt til planlegging av tinghuset, men på grunn av manglende budsjettmidler er oppstart av tinghuset nå skrinlagt. Ombygging og utbedring av nåværende lokaler i fylkeshuset i Molde er ikke en aktuell problemstilling, og alternative lokaler må leies.

Det fremgår av Romsdals Budstikke 16.02.17 lagmannsretten, jordskifteretten og tingretten i et møte 7. februar ble orientert om at Domstoladministrasjonen

ikke vil prioritere alternative lokaler eller ombygging av eksisterende rettslokaler i Molde. Dersom Justisministeren ikke gir klare signaler om at dette må komme på plass, er det grunn til å stille spørsmål ved årsaken.

Svar:

Det er Domstoladministrasjonen som foretar de nødvendige prioriteringene innenfor domstolenes budsjett-rammer. Dette omfatter også spørsmålet om hvorvidt det skal inngås en leieavtale for de tre domstolene i Molde. Jeg har tillit til at Domstoladministrasjonen prioriterer domstolenes ressurser på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 699**Innlevert 17. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 28. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvilke av tiltakene i den nasjonale NCD-strategien 2013-2017 er iverksatt for å oppfylle målsettingen om at Norge skal bli foregangsland i å forebygge og gi god og likeverdig behandling av kronisk lungesykdom, kols?»

BEGRUNNELSE:

I NCD- strategien oppgis følgende målsetting:

- Norge skal bli et foregangsland for forebygging av kols
- antall personer med ukjent kols skal reduseres
- fall i lungefunksjon og utvikling av alvorlig sykdom skal reduseres
- Norge skal bli et foregangsland for god og likeverdig behandling av kols
- kolsomsorgen skal ha en sterk brukerorientering
- økt oppmerksomhet på yrkesrelatert kols
- økt oppmerksomhet på sosial ulikhet i helse og på personer med samtidige psykiske lidelser eller rusproblemer
- økt oppmerksomhet på innvandrergreper fra land der det røykes mye

Disse målsettingene følges opp av en rekke konkrete tiltak (s 17- 18).

Strategien utløper dette året og undertegnende ber om en oversikt over hva som er gjort og om det er en plan for gjennomføring av det som ikke er iverksatt.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet presenterte 6. september 2013 NCD-strategien for perioden 2013-2017, som skal bidra til å nå overordnede mål om å redusere for tidlig død av de fire ikke-smittsomme folkesykdommene hjerte- og karsykdommer, diabetes, kroniske lungesykdommer og kreft med 25 prosent innen 2025. Tiltak og målsettinger i denne strategien er i stor grad videreført i nyere politiske dokumenter som er behandlet i Stortinget. Jeg viser særlig til Meld. St. 26 (2014–2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet og Meld. St. 19 (2014–2015) Folkehelsemeldingen, Mestring og muligheter. Vedtatt politikk skal kort oppsummert bidra til å forebygge mer, fange opp

sykdom i en tidlig fase, gi god behandling der folk bor, og hjelpe folk til å mestre livet med kronisk sykdom.

NCD-strategien viser til at de fire sykdommene i stor grad har felles underliggende årsaker: tobakksbruk, feil kosthold, alkohol og manglende fysisk aktivitet. Folkehelseiltak og primærforebygging har derfor i stor grad handlet om tiltak som skal hjelpe befolkningen til å ta helsevennlige valg, og til at individuelle risikofaktorer kan identifiseres tidlig slik at utvikling av sykdom kan hindres eller utsettes.

For å utvikle politikken videre, behøves bedre data. Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har fått i oppdrag å øke kunnskapen om og frembringe bedre statistikk over behov og tilbud gjennom utvikling av kvalitetsindikatorer, blant annet på kols-området.

Det ble publisert en ny Nasjonal faglig retningslinje og veileder for forebygging, diagnostisering og oppfølging av kols i 2012. Av de viktigste tiltakene i retningslinjen nevnes spesielt ikke-medikamentelle tiltak som røykeslutt og rehabilitering/trening. Denne retningslinjen vil bli revidert, oppdatert og digitalisert og dermed lettere å følge gjennom mer spissede råd til de forskjellige tjenestene med særlig vekt på primærhelsetjeneste og rehabilitering. Det planlegges økt brukerinvolvering gjennom utvikling av en egen brukerversjon av retningslinjene.

På kols-området har spesielt satsing på tobakksområdet vært viktig, både som forebygging og tidlig intervensjon. Tobakksbruk må reduseres hvis vi skal nå målet om 25 % nedgang i for tidlig død innen 2025. For å redusere sosial ulikhet i helse og hjelpe personer med samtidige psykiske lidelser eller rusproblemer, vil det være mye å hente på å redusere tobakksavhengighet og alkoholbruk. Mennesker med psykiske lidelser og rusproblemer dør i snitt 20 år før de som ikke har slike problemer. Overdødeligheten skyldes i stor grad livsstilsykdommer. Opptrappingsplan rus er viktig i denne sammenheng.

Helsedirektoratets satsinger på tobakksområdet er nedfelt i den nasjonale tobakksstrategien En framtid uten tobakk, Folkehelsemeldingen og Nasjonal plan for tobakksavvenning. Direktoratet har bl.a. utgitt nye retningslinjer for røykavvenning i primærhelsetjenesten, utviklet røykeslutttiltak hos fastleger og appen Slutta, som har fått stor utbredelse. Jeg vil også trekke frem revisjonen av tobakkskadeloven i 2016, med bl.a. tiltaket standardiserte tobakkspakninger, som vil bidra til at færre unge blir avhengige av tobakks i fremtiden.

Regjeringens videreføring av tilskudd til etablering av frisklivs-, lærings- og mestringstilbud har medført

at det i 2015 var 258 kommuner som hadde etablert slike tilbud. Det er ønskelig at alle kommuner har tilbud om hjelp til å endre levevaner og mestre livet med sykdom. Målgruppene for disse tilbudene er personer med kronisk sykdom og sammensatte helseplager som står i fare for, eller er i ferd med, å utvikle sykdom. Flere frisklivssentraler i kommunene tilbyr tverrfaglig forebyggende helsetjenester som er individuelt tilpasset i 12 uker. Alle frisklivssentraler gir tilbud om hjelp til snus- og røykeslutt, økt fysisk aktivitet og sunt kosthold. Mange av kurstilbudene arrangeres i nært samarbeid med brukerorganisasjonene. I kommuner med stor innvandrerpopulasjon arrangeres egne røykesluttkurs for innvandrere. Nettsiden Helsenorge.no gir god informasjon om forebygging av helseplager og tilbud om helse- og omsorgstilbud. Nettsiden er i dag oversatt til engelsk og enkelte deler til samisk. Planen er å videreutvikle siden og oversette denne til flere språk.

Tidlig diagnose, systematisk oppfølging og rehabilitering i form av lærings- og mestringstilbud, pasi-

entopplæring og individuelt tilpasset trening er avgjørende for å bremse utviklingen av kols. Regjeringen har iverksatt ulike tiltak og satsinger som er med på å styrke tjenestene på kols-området. Etablering av primærhelseteam, som skal piloteres i 2018, vil være særlig viktig for pasienter med kroniske sykdommer som kols. Når det gjelder rehabilitering, har regjeringen lagt fram en egen opptrappingsplan, og Helsedirektoratet har nylig gitt ut en Veileder for habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator.

Stortingets tilslutning til retning og tiltak i primærhelsemeldingen og folkehelsemeldingen bidrar til å videreføre og forsterke innsatsen i kjølvannet av NCD-strategi 2013-2017. I tråd med Stortingets vedtak, følger regjeringen opp denne politikken. Jeg mener at kols-pasienter og andre med langvarige kroniske tilstander med vår politikk vil få et bedre tilbud. Vi er på rett vei!

SPØRSMÅL NR. 700

Innlevert 17. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 28. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at arbeidet med områdeløsning går iht. det Stortinget tidligere har vedtatt og at kraft fra land til Edvard Grieg, Gina Krogh og Ivar Aasen vil være klar senest innen 2022, og kan statsråden informere om hvilke kraftprognoser som ligger til grunn for konseptvalg for utbyggingen av fase to på Johan Sverdrup og bekrefte at alt strømforbruk til eksisterende og nye funn i området vil være inkludert i det som nå vedtas, samt om det nå er enighet om løsning på kraftkabel mellom Sverdrup og de øvrige plattformene?»

Svar:

Det vises til Prop 114 S (2014-2015) og Innst 382 S (2014-2015) der det blant annet fremgår at det skal etableres en områdeløsning for kraft fra land til feltene Sverdrup, Aasen, Grieg og Krog i forbindelse med utbygging av Sverdrup sitt andre byggetrinn. Tidsplanen for andre byggetrinn for Sverdrup vil gjøre at områdeløsningen vil være på plass senest i 2022.

Sentrale forhold for etableringen av områdeløsningen er allerede fastsatt. Ett av disse forholdene er at det er rettighetshavergruppene for Krog, Grieg og Aasen som har ansvaret for planlegging, gjennomføring og drift av kabelforbindelse mellom disse feltenes respektive innretninger og oppkobling på det kommende kraftanlegget på Sverdrup-feltet.

Dimensjoneringen av områdeløsningen er en viktig del av arbeidet med konseptvalg og investeringsbeslutning for andre byggetrinn for Sverdrup. Det er viktig at kraftløsningen ikke blir en flaskehals for verdiskapingen på Utsirahøyden. Samtidig medfører områdeløsningen både store og sprangvise kostnader. Dette er viktige forhold for hvilken kapasitet områdeløsningen bør bygges med og er blant de forhold som departementet er opptatt av at det vil bli tatt hensyn til ved konseptvalg og investeringsbeslutning.

Departementet vil også framover jevnlig orientere Stortinget om status og framdrift for arbeidet med områdeløsningen for kraft fra land til Sverdrup, Grieg, Aasen og Krog, jf. Prop. 1 S (2016-2017) for Olje- og energidepartementet.

SPØRSMÅL NR. 701**Innlevert 17. februar 2017 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 24. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Flekkefjord rutebilstasjon har hatt avtale med NSB om billettsalg for tog helt fram til 31.12.2016. Fra det tidspunktet er avtalen opphørt. Dette betyr at det blir vanskeligere for en del gruppe mennesker å skaffe seg billett, og toget blir dermed mindre attraktivt.

Hva kan statsråden gjøre for fortsatt å kunne ha billett kjøp til tog på Flekkefjord rutebilstasjon?»

BEGRUNNELSE:

Selv om det i dag finnes flere måter å skaffe seg togbillett på gjennom kjøp på internett, apper mm, er det fortsatt mange mennesker, og kanskje spesielt eldre som ikke har tilgang til nett. Ved å frata steder som Flekkefjord rutebilstasjon muligheter til å selge togbilletter manuelt eller på en automat, gjør man tog mindre attraktivt for en gruppe mennesker. Med et styrket og forbedret togtilbud på sørlandsbanen og en rutebilstasjon i Flekkefjord som til en hver tid har en fast bemanning på dagtid, vil det være grunn til å anta at det vil både være enkelt og rimelig og kunne fortsette

ordningen med billettsalg på busstasjonen. Alternativt kan man etablere billettautomat som gir et tilbud hele døgnet.

Å få flere til å bruke toget som reisemiddel, vil være en viktig del av klimasatsingen.

Svar:

Jeg er opptatt av at de reisende skal oppleve at det er enkelt og servicevennlig å bruke toget, og jeg vet at NSB jobber målrettet med dette. NSB har etter en helhetlig vurdering valgt å legge ned det betjente billettsalget ved Flekkefjord rutebilstasjon. Bakgrunnen for det er at salg av billetter over skranke står for en stadig lavere andel av det totale billettsalget. Dette har allerede skjedd ved en rekke stasjoner i landet for øvrig. Kundenes behov for billett kjøp vil bli løst gjennom selvbetjente løsninger som billettautomater, nsb.no og NSBs billettapp, som er i tråd med NSBs distribusjonsstrategi. I tillegg har NSB et eget kundesenter. Ettersom det ikke er betjent billett kontor eller billettautomat ved nærmeste togstasjon, Sira, kan kundene også kjøpe billett om bord i toget uten tillegg i prisen.

SPØRSMÅL NR. 702**Innlevert 17. februar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 27. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«I september ble det klart at NVE innstiller på utbygging av Vinda-vassdraget i Øystre Slidre i Oppland. Utbyggingen vil føre til 70 prosent redusert vannføring om sommeren og vil svekke natur, friluft og turistverdiene i området. Utbyggingen vil komme i tillegg andre utbygginger som gjør at nå er lite urørt vassdragsnatur i Oppland. Naturvernforbundet mener også at biologiske verdiene langs Vinda er undervurdert i konsekvensutredningen som utgjør grunnlaget for NVEs anbefaling.

Vil statsråden stanse utbyggingen?»

Svar:

En søknad om vannkraftutbygging skal behandles innenfor de rammer lovverket fastsetter. Søknaden fra Skagerak Kraft AS om konsesjon til utbygging av Vinda kraftverk ligger nå til behandling i Olje- og energidepartementet. Etter at NVE oversendte sin innstilling sist høst, har departementet foretatt befarings- og avholdt møter i Øystre Slidre. Øystre Slidre kommune har også nå vært i møte i departementet og gjort rede for de vedtak og de synspunkter som gjør seg gjeldende i denne utbyggingssaken.

Prinsippene i naturmangfoldloven legges til grunn for departementets konsesjonsbehandling etter

vannressursloven. Departementet skal derfor sørge for at kravene til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt. Dersom jeg skulle finne det nødvendig, vil ytterligere utredninger bli innhentet. All relevant informasjon rundt pro-

sjektet tas i betraktning og vurderes før det tas standpunkt til søknaden om utbygging av Vinda kraftverk.

Jeg håper på forståelse for at jeg ikke kan uttale meg om konklusjonen i saken så lenge den lovbestemte konsesjonsbehandlingen pågår.

SPØRSMÅL NR. 703

Innlevert 20. februar 2017 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 28. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til en presisering i forskriften slik at Statens vegvesen får hjemmel til å føre tilsyn også i verksted der det er skjellig grunn til mistanke om at det gjennomføres godkjenningspliktig arbeid uten at verkstedet har slik godkjenning?»

BEGRUNNELSE:

I Forskrift om kjøretøyverksteder paragraf 16 står det at Regionvegkontoret skal føre tilsyn med kjøretøyverksteder som utfører godkjenningspliktig arbeid, jf. forskriftens § 2 og virksomheter med arbeidstillatelse etter § 4.

Undertegnede er blitt gjort kjent med følgende påstand:

”Dersom Statens Vegvesen ønsker å føre tilsyn, men blir nektet adgang, har de ingen selvstendig hjemmel til å komme inn for å undersøke eller verifisere ulovlig arbeid der det ikke foreligger godkjenning. Deres mulighet er å kontakte politiet for å hjelpe dem inn, men det krever at de har skjellig grunn til mistanke. M.a.o. er det ikke nok å ha fått tips eller et generelt ønske om å undersøke.

Det er mye arbeid som ikke er godkjenningspliktig som kan gjøres på et kjøretøy, og derfor er man ofte avhengig av å se pågående godkjenningspliktig arbeid for å kunne dokumentere at slikt er tilfelle. Da er tidsaspektet viktig, og det hadde vært ønskelig med en selvstendig hjemmel for å kunne komme inn uten spill av tid.

Kjøretøyverksteder som utfører godkjenningspliktig arbeid er verksted som allerede er godkjent i henhold til forskriftens § 2. Det bør derfor presiseres i § 16 tilsyn at dette også må gjelde verksted der det

er skjellig grunn til mistanke om at det gjennomføres godkjenningspliktig arbeid uten at verkstedet har slik godkjenning.”

Svar:

Det er svært viktig at Statens vegvesen har de nødvendige virkemidlene for å gjennomføre sin tilsynsvirkosomhet. I forslag til endring av vegtrafikkloven § 19 a om kjøretøyverksteder, er det derfor foreslått endringer som først og fremst er begrunnet i at regionvegkontorene skal kunne håndheve ulovlig verksteddrift mer effektivt. Det foreslås bl.a. hjemmel for å gi nærmere bestemmelser i forskrift om kjøretøyverksteder for at Statens vegvesen skal kunne følge opp ulovlig verksteddrift gjennom forvaltningssporet ved hjelp av stansingsrett og bruk av tvangsmulkt.

Forslag til denne endringen m.fl. var på høring sommeren 2016, og skal etter planen skal fremmes for Stortinget i løpet av vårsesjonen 2017. Med forbehold om Stortingets vedtak, vil det så startes et arbeid med å revidere forskrift om kjøretøyverksteder for å sikre mer effektive virkemidler for å føre tilsyn med og reagere mot ulovlig verksteddrift.

Tilsynspersonellet fra Statens vegvesen har ingen selvstendig, fysisk tvangsmakt. Behov for bistand fra politiet vil derfor også fremover være aktuelt der regionvegkontorets personell nektes adgang til lokaler for nærmere undersøkelser, samt av hensyn til helse, miljø og sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 704**Innlevert 20. februar 2017 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 24. februar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av forskriften for incentivordningen og forskrift om tilskudd til audiovisuell produksjon med sikte på å sikre at arbeidsmiljølovens bestemmelser bli ivaretatt i produksjoner som skal få tilskudd, samt eventuelle sanksjonsmuligheter dersom det avdekkes at norsk lov er brutt?»

BEGRUNNELSE:

På Dagsrevyen onsdag 15. februar ble det kjent at norske filmarbeidere på innspilling av Snømannen jobbet betydelig lengre enn det det er rom for i arbeidstidsbestemmelsene.

Ifølge NRK viste timelistene til syv av de ansatte at de i gjennomsnitt jobbet 5 timer overtid hver dag. I tillegg var det en ansatt som jobbet i gjennomsnitt 8,5 timer overtid hver dag. NRK avdekker også at ikke alle som hadde krav på det fikk utbetalt for overtiden de jobbet. Dette er ett av mange eksempler på utfordringer knyttet til helse, miljø og sikkerhet og brudd på arbeidstidsbestemmelsene i audiovisuelle produksjoner produsert i Norge.

Norsk filminstituttets direktør uttalte i saken at de mangler mulighet til å kreve anstendige lønns- og arbeidsvilkår ut over at norsk lov skal følges, og at de

ikke har hjemmel for å gå inn i etterkant og kreve tilbakebetaling av tilskudd dersom norsk lov er brutt i og med at de ikke har tilsynsmyndighet hva gjelder lønns- og arbeidsforholdene i bransjen. Dette avdekker svakheter som bør rettes opp.

Svar:

Jeg mener vi må kunne legge til grunn at norske lover følges av alle aktører som driver virksomhet i Norge. Dette bør være en selvfølge, og dermed unødvendig å presisere i hvert enkelt lov- eller forskriftsverk. I Norge er det Arbeidstilsynet som skal føre tilsyn og eventuelt ilegge sanksjoner ved brudd på arbeidsmiljøloven. Vi må legge til grunn at tilsynet gjør dette, uavhengig av samfunnssektor. Det alvorlige eksemplet med arbeidstidsforholdene under Snømannen-innspillingen viser at det er god grunn til at Arbeidstilsynet prioriterer å undersøke om arbeidsmiljøloven overholdes i framtidige filminnspillinger. Når det gjelder Kulturdepartementets forskrifter om henholdsvis incentivordning for film- og serieproduksjoner og tilskudd til produksjon og formidling av audiovisuelle verk, bør det være overflødig å påpeke at norsk lov skal følges. I en framtidig evaluering av forskriftene vil vi imidlertid vurdere om det bør innføres en sanksjonsmulighet dersom Arbeidstilsynet finner at loven er brutt.

SPØRSMÅL NR. 705**Innlevert 20. februar 2017 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 27. februar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hvordan ser finansministeren på finansiering av NRK over statsbudsjettet, og skal dette løses gjennom å øke skatter eller redusere midler til andre formål?»

BEGRUNNELSE:

Familie- og kulturkomiteen skal i vår behandle stortingsmelding 14 – Eit moderne og framtidsretta NRK. Det viktigste spørsmålet komiteen skal ta stilling til er framtidig finansiering av NRK. I dag utgjør lisensinntektene til NRK 5,5 milliarder kroner.

Meldingen skisserer ulike modeller for finansiering av NRK. Når disse er vurdert vil regjeringen at mo-

dellene skal vurderes opp mot finansiering over statsbudsjettet. I meldingen står det:

«Når modellane er utgreidde vil dei bli vurdert opp mot ei ordning med ordinær finansiering over statsbudsjettet.»

Til tross for advarsler fra en rekke hold har regjeringen i meldingen dermed lansert finansiering over statsbudsjettet som mulighet. Samtidig får nå regjeringen råd om å stramme inn sin pengebruk. Situasjonen tyder på strammere budsjetter i årene framover. Det vil følgelig være utfordrende å finne plass i statsbudsjettet til finansiering av NRK.

Svar:

Kulturministeren er ansvarlig statsråd for NRK, og vil derfor besvare spørsmålet fra representanten Grande til finansministeren.

I Meld. St. 15 (2016–2017) Eit moderne og framtidsretta NRK la regjeringen fram forslag om å gå bort fra dagens kringkastingsavgift, og arbeide videre med ulike former for øremerket medieavgift for fremtidig finansiering av NRK. Når modellene er utredet vil de bli vurdert opp mot en ordning med ordinær finansiering over statsbudsjettet, før et konkret forslag fremmes for Stortinget. Regjeringens endelige valg av modell

vil være basert på hvilken modell som gir lave administrative kostnader, lite byråkrati, stabil finansiering, uavhengighet for NRK og som ikke gir urimelige fordelingsmessige utslag. Jeg deler oppfatningen til ekspertgruppen, som utredet alternative modeller, at det vil være krevende å innpasse en så stor utgiftspost på statsbudsjettet til erstatning for kringkastingsavgiften, enten man gjør dette gjennom prioriteringer på budsjettets utgiftsside eller gjennom å øke skatter og avgifter på statsbudsjettet.

Finansiering over statsbudsjettet kan tenkes som en øremerket medieavgift eller som en ordinær utgiftsbevilgning. En øremerket medieavgift vil per definisjon være en ny skatt. En ordinær utgiftsbevilgning vil derimot ikke knyttes til bestemte skatter eller reduserte midler til bestemte formål. Med begge alternativer avvikles kringkastingsavgiften, og omleggingen vil isolert sett ikke endre den samlede skatte- og avgiftsbelastningen, men ulike løsninger kan ha forskjellig fordelingsvirkning. Ordinær budsjettfinansiering er egnet til å oppnå fordelingshensyn ettersom disse er innarbeidet i det ordinære skattesystemet. I Innst. 178 S (2015–2016) ba familie- og kulturkomiteens flertall om at ordningen som foreslås skal ivareta en sosial profil i større grad enn i dag. Det er derfor hensiktsmessig å vurdere de ulike modellene for en øremerket medieavgift opp mot ordinær budsjettfinansiering, før det tas endelig stilling til hvilken finansieringsløsning som bør velges.

SPØRSMÅL NR. 706

Innlevert 20. februar 2017 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 28. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil helseministeren gjøre for at gravide kvinner med rusproblemer som er innlagt etter HOL § 10-3, er sikret å beholde sin plass i den institusjon hun er innlagt ved, dersom tvangsvedtaket oppheves og kvinnen overføres til frivillig behandling?»

BEGRUNNELSE:

Skjermet Enhet ved Borgestadklinikken har gjennom 20 år hatt et tilbud til gravide rusmisbrukere som blir lagt inn ved klinikken i henhold til § 10-3 i helse- og omsorgstjenesteloven. Erfaringene er gode og mange

av kvinnene nyttiggjør seg oppholdet. Rammene oppleves som en trygghet, slik at kvinnene kommer i posisjon til både å jobbe med sitt rusmisbruk og å forberede seg til foreldrerollen. Mer enn halvparten av kvinnene beholder omsorgen for barnet ved fødsel.

Et tvangsvedtak er et alvorlig inngrep i et menneskes liv og i følge loven skal bruken av tvang evalueres og vurderes jevnlig, hver 3. måned.

I ny veileder «Tvang overfor personer med rusmiddelproblemer» blir det pekt på at målet er minst mulig inngripen i den enkeltes liv. Veilederen om tvang anbefaler også at pasienter på tvang skal få beholde behandlingsplassen selv om de går til «mildere» vedtak. Det er viktig for kvinnes opplevelse av trygghet at de kan få fortsette det arbeidet de er i gang med sammen

med personer de er blitt trygge på. Det handler også om kvinnens verdighet når det er mulig å avslutte et opphold som frivillig innlagt kontra tvangsinnleggelse.

Blå Kors Borgestadklinikken har 5 avtaleplasser for gravide innlagt etter § 10-3 i en egen skjermet enhet. Noen av kvinnene kan ønske å oppheve tvangen og fortsette oppholdet på skjermet enhet som frivillig innlagt pasient, og dette kan i samarbeidsmøter med innsøkende instans og Borgestadklinikken bli vurdert som hensiktsmessig. Dette utfordres imidlertid av et lite fleksibelt system, da avtaleplassene er forbeholdt pasienter innlagt etter § 10-3. Pasientens behov for å beholde behandlingsrelasjoner, miljø og samme skjerming kan ikke imøtekommes, og pasienten må flytte til annen enhet eller annen institusjon. Dette innebærer at både pasient og kommune ofte velger å opprettholde § 10-3 for å unngå flytting, noe som fører til mer bruk av tvang enn nødvendig.

Svar:

Det er en viktig problemstilling representanten Kjønås Kjos her tar opp. Kontinuitet i et behandlingsforløp er generelt viktig – og ikke minst for gravide rusavhengige og rusavhengig mødre og/eller familier med små barn. Derfor har Helsedirektoratet også fått i oppdrag å starte arbeidet med pakkeforløp innenfor rus og psykisk helse. Ett av disse pakkeforløpene vil omhandle gravide og rus, der også tvangsvedtak vil inngå. Dette arbeidet ble startet nå i januar.

Når det gjelder den konkrete problemstillingen representanten Kjønås Kjos tar opp, er jeg orientert av Helse Sør-Øst i sakens anledning. Her fremgår det at Helse Sør-Øst RHF har etablert regionale plasser for innleggelse av gravide rusavhengige etter helse- og omsorgstjenesteloven (HOL) § 10-3 på hhv Sykehuset Innlandet HF og ved Borgestadklinikken. Sykehuset Innlandet HF har 10 plasser på avdeling for gravide og familie på Reinsvoll, mens Borgestadklinikken har 4 plasser. Borgestadklinikken disponerer en femte plass på skjermet enhet som i perioder med kapasitetsutfordringer har blitt benyttet og betalt av helseforetakene i den sørlige delen av regionen. Samlet belegg på disse 14 plassene i 2015 var 62 %, mens det første halvår i 2016 var et belegg på 77 %. Etter Helse Sør-Øst RHF sin vurdering er det samlet sett en god kapasitet i regionen for gravide innlagt etter HOL § 10-3.

Videre opplyser Helse Sør-Øst at dersom en gravid pasient innlagt etter HOL § 10-3 overføres til frivillig behandling er det en stor fordel at hun kan forbli i behandling i samme institusjon. Helse Sør-Øst RHF har ingen kjennskap til at dette ikke praktiseres slik. Vi er derimot kjent med en motsatt praksis knyttet til at Origosenteret ikke er utpekt til å ta imot tvang. Her må pasienter som opprinnelig er frivillig innlagt, overføres til Borgestadklinikken dersom det fattes tvangsvedtak.

Dette er uheldig og en praksis det kan være aktuelt å endre.

Helse Sør-Øst viser også til at Borgestadklinikken har valgt å etablere en egen liten skjermet enhet med 4 + 1 plasser i tilknytning til avdeling for gravide og familie. Denne enheten brukes til ulike pasienter, blant annet til gravide innlagt etter HOL § 10-3 og til gravide som ønsker nedtrapping av LAR-medikament under svangerskapet. Dersom en gravid pasient innlagt etter HOL § 10-3 overføres til frivillig innleggelse, vil hun overføres til et rom på familieavdelingen i samme institusjon. Dersom hun ønsker å beholde rommet sitt på den skjermede enheten, kan dette ifølge Helse Sør-Øst innfris dersom det er ledig plass der.

Helse Sør-Øst RHF orienterer videre om at de er kjent med at Borgestadklinikken ved ledig kapasitet på den skjermede enheten selger plasser for pasienter som har behov for frivillig innleggelse. Dette innebærer at dersom det kommer en henvendelse om en gravid som skal innlegges etter HOL § 10-3 så må den frivillig innlagte gravide på betalingsplass flytte rom og overføres til familieenheten.

Slik Helse Sør-Øst vurderer det kan det oppstå logistikkutfordringer når en liten enhet i en avdeling er forbeholdt helt spesielle pasientgrupper. At en pasient må flytte fra sitt rom i en liten skjermet enhet og til et nytt rom i en familieenhet i samme avdeling kan nok oppleves som utfordrende for den enkelte. Helse Sør-Øst RHF har tillit til at personalet på familieenheten på Borgestadklinikken ivaretar slike situasjoner med profesjonalitet og omsorg.

SPØRSMÅL NR. 707**Innlevert 20. februar 2017 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 27. februar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Mange kunder i pensjonsforsikringsselskapet Silver er engstelige for hva som nå skjer med selskapet og for pensjonsinnskuddene de har foretatt. Fredag ble selskapet satt under administrasjon og Silver har overfor kunder, politikere og allmennheten gitt inntrykk av at myndighetene har satt bom for en fornuftig løsning for selskapet og dermed for kundene.

Hvordan ser statsråden på status for selskapet og hvilke tiltak som har vært og er nødvendig for å ivareta selskapet og kundene på en best mulig måte?»

Svar:

Med hjemmel i finansforetaksloven § 21-11 første ledd fattet Finansdepartementet 17. februar 2017 vedtak om å sette Silver Pensjonsforsikring AS under offentlig administrasjon. I vedtaket ble det vist til at Silver ikke oppfyller kapitalkravene i finansforetaksloven, og at det heller ikke er lagt frem en realistisk plan for oppfyllelse av kapitalkravene. Departementet viste i vedtaket også til at Silver har hatt dispensasjon fra kapitalkravene i over ett år med sikte på å finne en løsning. Departementets vurdering er at det ikke var realistiske utsikter til en løsning.

Løsningen som Silver jobbet mot, var en overdragelse av fripoliseporteføljen til et nystiftet selskap i Liechtenstein, EUP AG. EUP AG sendte en foreløpig konsesjonssøknad 30. desember 2016, der det primært ble søkt om konsesjon som tjenstepensjonsforetak, subsidiært som livsforsikringsforetak underlagt en overgangsregel for tjenstepensjonsvirksomhet. Dette er gjort til tross for at Finanstilsynet i Liechtenstein i brev til EUP 9. desember 2016 har vurdert at EUPs manglende tilknytning til en arbeidsgiver eller sponsor utelukker konsesjon som tjenstepensjonsforetak etter reglene i Liechtenstein. Når det gjelder spørsmålet om å etablere et livsforsikringsforetak som kan drive etter overgangsreglene for tjenstepensjonsvirksomhet, har tilsynsmyndigheten i Liechtenstein vurdert at de ikke anser at Silvers portefølje oppfyller kriteriene for tjenstepensjonsvirksomhet. Tilsynet i Liechtenstein konkluderer på den bakgrunn med at Silvers portefølje vil bli underlagt samme kapitalkrav i Liechtenstein som i Norge.

Silver viste i sin søknad om forlenget utsettelse bl.a. til at velrenommerte og kapitalsterke investorer er på plass. Det er imidlertid ikke dokumentert noen forpliktende tilsagn fra investorene om omfang og

eventuelle forutsetninger for planlagte kapitaltilskudd. Etter departementets vurdering forelå det derfor ikke dokumentasjon som viste vesentlig fremdrift i arbeidet med å finne en løsning.

Etter at vedtaket om offentlig administrasjon ble truffet fredag 17. februar 2017, har et administrasjonsstyre oppnevnt av Finanstilsynet tatt over kontrollen med selskapet. Administrasjonsstyrets oppgave er å ivareta pensjonskundernes interesser og arbeide for at pensjonskundene kommer best mulig ut i forhold til de midler selskapet råder over, det gjelder både for kunder som mottar løpende pensjon og de kundene som har rett til pensjon i fremtiden.

Det er for tidlig å si hvilke konsekvenser vedtaket om offentlig administrasjon vil få for de enkelte kundene. Ved en offentlig administrasjon får kundene fortrinnsrett i alle foretakets aktiva. Jeg vil understreke at vedtaket i seg selv ikke betyr at det blir mindre penger til å utbetale pensjon.

Nå skal administrasjonsstyret jobbe for å finne en best mulig løsning for alle kundene. Det som er sikkert, er at alle kundene vil bli behandlet likt så langt det er mulig, og at pengene vil gå til å sikre mest mulig av pensjonene som er lovet. Jeg viser til Finansdepartementets omtale av prinsippene for beregning og nedsetting av krav under offentlig administrasjon i Prop. 18 L (2016-2017) kapittel 3. Stortinget har etter forslag i den samme proposisjonen nylig presisert at et administrasjonsstyre kan foreslå å gjøre om alle fripoliser til fripoliser med investeringsvalg som ledd i en overdragelse til et annet forsikringsforetak.

Det er viktig å ivareta hensynet til Silvers kunder også i den perioden administrasjonsstyrets arbeid pågår. Administrasjonsstyret vil bl.a. så raskt som mulig vurdere muligheten for å opprettholde pensjonsutbetalingene, helt eller delvis, i denne perioden.

SPØRSMÅL NR. 708**Innlevert 20. februar 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 24. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til de endrede rutinene hos politiet når det gjelder fødested som oppgis i nye pass, har en i forkant av denne praksisen vurdert de mulige praktiske konsekvensene for personer født før 1960, og har de berørte krav på å få endret fødested i nye pass til det fødested som har stått i tidligere pass, dåpsattester o.l., eventuelt hvorfor ikke?»

BEGRUNNELSE:

I 1960 ble det bestemt at barnets fysiske fødested skulle stå registrert som fødested i Folkeregisteret. For de som ble født før 1960 står fremdeles mors bostedskommune oppgitt som fødested i Folkeregisteret, samtidig som det i pass og dåpsattest har stått fysisk fødested. I 2015 endret politiet sine rutiner for utstedelse av pass, slik at de nå legger til grunn fødested slik det står i Folkeregisteret. Enkelte personer født før 1960 har derfor fått et annet fødested i passet enn det de har hatt tidligere, og det som står i andre dokumenter som dåpsattest. Vi har fått meldinger om at dette oppfattes som problematisk av enkelte, ettersom tidligere pass for eksempel kan være registrert i visumpliktige land. Når en da må presentere nytt pass med annen informasjon, fryktes det at dette kan medføre problemer ved innreise. Skatteetaten vil ikke endre fødested i folkeregisteret til fysisk fødested basert på en slik begrunnelse. Dette er bakgrunnen for at jeg ønsker svar fra statsråden om hvilke rettigheter og muligheter de berørte personer har.

Svar:

Ved utstedelse av pass hentes all relevant personinformasjon fra Folkeregisteret. Det fremgår av Politidirektoratets rundskriv fra 2015 at dersom opplysningene fra Folkeregisteret inneholder feil eller er ufullstendige, må søkeren henvises til Folkeregisteret for å foreta nødvendige endringer.

Det er ett sentralt folkeregister i Norge. Samsvar mellom opplysningene som er registrert i passregisteret og Folkeregisteret er en forutsetning for å utelukke usikkerhet knyttet til hvilke opplysninger som kan legges til grunn, og troverdigheten til opplysningene. Å utelukke usikkerhet knyttet til opplysningene er også en forutsetning for å opprettholde det norske passets troverdighet.

Det er beklagelig at passmyndigheten i noen tilfeller tidligere har lagt inn fødested i passet som ikke fremgår av Folkeregisteret. Det bør på bakgrunn av viktigheten av samsvar mellom passregisteret og Folkeregisteret ikke åpnes for at passmyndigheten kan endre personopplysninger etter passøkers ønske. Jeg nevner også at muligheten for å kunne endre opplysninger hentet fra Folkeregisteret ble sett på som et avvik av Riksrevisjonen i deres revisjon av utstedelse av biometriske pass. Avviket er nå lukket. For å sikre konsekvent gjennomføring vil det nye saksbehandlingssystemet som skal tas i bruk i forbindelse med innføring av nye pass i 2018, ikke åpne for muligheten til å legge inn annet fødested enn det som fremkommer av Folkeregisteret.

SPØRSMÅL NR. 709**Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 24. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«I et felles notat skriver Regnskogfondet, Greenpeace og Naturvernforbundet om at tømmerhogst i den skala det som pågår i Kongo vil øke klimagassutslippene,

medføre negative miljøinngrep i intakt regnskog, øke risikoen for avskoging. Alt dette uten å gi vesentlige positive ringvirkninger på andre områder. Det stilles videre spørsmål ved om en slik støtte er i strid med målsettingene til Norges klima- og skogsatsing.

Hvordan vurderer klima og miljøministeren disse påstandene?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til notat fra Regnskogfondet, Greenpeace og Naturvernforbundet fra februar 2017 med overskriften «Skal penger til regnskogsbevaring subsidiere miljøødeleggende tømmerhogst i DR Kongo?».

Svar:

Miljøorganisasjonene viser til Norges bidrag til Central African Forest Initiative (CAFI) og Verdensbankens skogkarbonfond og det faktum at Den demokratiske republikken Kongo (DRK) søker støtte til bærekraftig skogforvaltning. En komponent i dette er støtte til etablering av bærekraftig kommersiell tømmerhogst i landet.

Skogen i Kongobassenget er verdens nest største regnskog og den er under et stadig økende press. Om lag 60 % av denne skogen vokser i DRK. Avskogingen både i DRK og regionen som helhet har vært økende de siste årene.

Vår støtte, via CAFI og andre kanaler, til DRKs arbeid for å ta vare på sine skoger er derfor usedvanlig viktig. Kampen mot ødeleggelse av skogen er viktig for det globale klimaet og det fantastiske naturmangfoldet i regionen, men også for regionens vanntilgang og for nedbørsmønstre i store deler av Afrika. Sist, men ikke minst, er skogen viktig for den sosiale og økonomiske utviklingen i landet. Dette gjør at klima- og skogsatsingens engasjement i Kongoregionen er helt i tråd med satsingens mål.

DRK er et av verdens fattigste land, og noe bruk av skogen i fremtiden er uunngåelig. Menneskene som bor i skogen må kunne leve av bærekraftig bruk av skogen. Derfor vil vi vurdere muligheter for å sikre at skogbruk i DRK i fremtiden foregår på en forsvarlig måte. Norge vurderer å bruke en mindre andel penger for å støtte et prosjekt som skal sikre bærekraftig og lovlig hogst. Gjennom vår deltagelse i CAFI, har vi fått en konseptskisse til vurdering. Støtten er altså ikke påbegynt, og dette er viktig å poengtere.

Dersom prosjektet godkjennes (noe som aller tidligst vil kunne skje i mai 2017), vil mindre enn én prosent av Norges totale CAFI-bidrag på 1,5 milliarder kroner frem til 2020 gå til tiltak som direkte berører industriell hogst i DRK. Hogstkomponenten er en liten del av et bredere prosjektforslag som søker å bedre forvaltningen i skogsektoren. Dersom prosjektet godkjennes vil det altså utgjøre en liten andel av totalstøtten. De 300 millioner kronene Norge til nå har utbetalt til CAFI, skal gå til bedre skogovervåking, styrking av sivilsamfunnets og urfolks deltagelse, og til konkrete

tiltak mot avskoging. For at Norge skal kunne godkjenne forslaget til et program for bærekraftig hogst, vil vi kreve streng kontroll av hvordan hogsten foregår, inkludert uavhengig overvåkning av hogsten og tiltak mot korrupsjon. Norge vil også kreve utredning av miljøkonsekvensene og at det forberedes tiltak mot eventuelle negative konsekvenser. Programmet skal også gjennom en lengre generell teknisk vurdering før det styrebehandles.

Det er riktig at tømmerhogst, også når den drives i tråd med de strengeste standarder og lovpålagte begrensninger der kun selektiv plukkhogst tillates, innebærer et visst karbontap sammenliknet med en skog som får stå helt urørt. Det er imidlertid ikke slik at alternativet til et bærekraftig skogbruk vil være at disse skogene blir stående urørte til evig tid, slik kritikken synes å legge til grunn. Avskogingen i DRK er raskt økende. Hovedfaktorene bak dette er ekspanderende svedjebruk, trekullproduksjon og illegal, ikke-industriell tømmerhogst (i denne rekkefølge). Skal vi lykkes med å ta vare på skogen, må stående skog få en økonomisk verdi. Å etablere inntektsstrømmer basert på godt forvaltede skoger vil være nødvendig for å skape vilje til å beskytte skogene for fremtiden.

Samtidig er arbeidet meget krevende. Vi vet godt at DRK har betydelige utfordringer med styresett og korrupsjon. Det kreves store investeringer og betydelige reformer for å bekjempe avskogingen. En grunnleggende forutsetning for å lykkes, både i DR Kongo og i andre regnskogsland, er derfor altså at innsatsen mot avskoging må gå hånd i hånd med kampen mot fattigdom og arbeidet for å nå bærekraftsmålene og sikre økonomisk utvikling.

Det er derfor ikke et alternativ å si at DRK ikke må tillate noen kommersiell høsting av tømmer i sine skoger. Det vi derimot kan gjøre, er å bidra til at verdiskapningen skjer på en mest mulig bærekraftig måte. Det må bidra til en bremsing av den økende avskogingstendensen i landet, som hovedsakelig er grunnet jordbruksformål og illegal aktivitet.

CAFI-programmet for bærekraftig skogforvaltning skal også omfatte langt mer enn bare industriell tømmerhogst. Det er viktig å understreke at programmet ikke skal subsidiere hogst som sådan, men bidra til at en eventuell hogst foregår med høye miljøstandarder.

Når dette er sagt, er det mange eksempler fra fortiden på at hogstselskaper har tatt seg til rette, brutt lover og gjort skade på miljø og lokalsamfunn. For å si ja til programmet vil vi derfor, som beskrevet over, kreve streng kontroll av hvordan hogsten foregår. Lokalbefolkningen må involveres på en inkluderende og transparent måte i alle faser og det må også overvåkes hvordan hogsten påvirker lokalbefolkningen. Det må legges til rette for inkluderende prosesser i politikk- og metodeutvikling, samt i identifisering og oppfølging av risiko.

SPØRSMÅL NR. 710**Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 1. mars 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Audnedal stasjon på Sørlandsbanen er også pendlertog til Kristiansand. Imidlertid er tilgjengeligheten dårlig på grunn av stor høydeforskjell mellom perrong og tog.

Hvor langt er statsråden kommet med målsetting om universelt utformet Norge 2025 og hvordan vil statsråden ta initiativ til å bedre tilgjengeligheten på landets stoppesteder og perronger og når vil utbedring skje på Audnedal stasjon?»

BEGRUNNELSE:

Det er bred enighet om å bedre tilgjengeligheten i kollektivtransporten. I gjeldene NTP er det et hovedmål at Norge skal være universelt utformet i 2025.

Svar:

Regjeringen ønsker at flere skal benytte seg av jernbanen. Da er det viktig at så mange som mulig finner dette enkelt, og god tilrettelegging for alle brukergrupper er derfor viktig. Nye jernbanestasjoner og knutepunkter bygges med universell utforming som standard, mens øvrige stasjoner oppgraderes til universell utforming når det gjøres vesentlige endringer.

De vanligste årsakene til at stasjoner ikke blir definert som tilgjengelige er at de kun har trappetkomst til

plattform, for bratt gangrampestigning til plattform og/eller plattform er utformet slik at mobil rullestolrampe ikke kan benyttes ved av/påstiging til tog.

Jernbanedirektoratet opplyser at i dag oppfyller 121 av i alt 336 stasjoner kravene til tilgjengelighet. At en stasjon er definert som dette betyr at det minst er en hinderfri tilkomst til plattform, og at det kan benyttes rullestolrampe fra plattform. Av disse er 23 stasjoner universelt utformet. Ved inngangen til planperioden var kun to stasjoner universelt utformet.

Jeg har stor forståelse for at de reisende til og fra Audnedal stasjon ønsker at stasjonen oppgraderes. Jeg har selv vært på stasjonen for befaring, og har hatt god kontakt med lokale politikere om stasjonen. Utfordringene på stasjonen er dessverre ikke unike. En stor del av jernbanen i Norge er bygget i en tid da hensynet til enhetlig standard og universell utforming ikke var sentralt. Det betyr at det finnes mange stasjoner som Audnedal som har behov for oppgradering med tanke på dagens krav til standard.

Denne regjeringen har økt bevilgningene til jernbane betydelig. Jernbanebudsjettet er nå nominelt ca. 7,5 mrd. kroner høyere enn ved regjeringsskiftet i 2013. Nasjonal transportplan 2018-2029 legges frem for Stortinget i løpet av våren. I etterkant av Stortingets behandling av NTP, skal Jernbanedirektoratet utarbeide et handlingsprogram. Det vil være naturlig at tiltak for utbedring av stasjoner med behov som på Audnedal stasjon vurderes der.

SPØRSMÅL NR. 711**Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 1. mars 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Har regjeringen oversikt over, eller planlegger regjeringen å få oversikt over, hvor mange eller hvor stor andel av barnehagene som har øverste eier registrert i et land som kan betegnes som et skatteparadis?»

BEGRUNNELSE:

I den offentlige debatten har det framkommet at minst ett stort barnehagekonsern i Norge i øverste instans er eid fra lukkede jurisdiksjoner, også kjent som skatteparadis. Blant annet har det framkommet at barnehageselskapet Espira er eid av AcadeMedia, som igjen

er eid av investeringsfondet EQT som er registrert i skatteparadiset Guernsey. I denne sammenhengen melder det seg en del prinsipielle spørsmål. Ikke minst er det et paradoks at leverandører av skattefinansierte velferdstjenester selv er organisert på samme måte som selskap som ønsker å unngå å betale skatt.

Det er viktig å kartlegge omfanget av dette om vi ønsker en opplyst debatt om hvordan produksjonen av velferdstjenester er organisert. På denne bakgrunnen ber vi finansministeren om mer informasjon om saken, som gjengitt i spørsmålet.

Svar:

Regjeringen har ikke en oversikt over hvor mange eller hvor stor andel av barnehagene som har øverste eier registrert i et land som kan betegnes som et skatteparadis.

Det er lovlig å eie virksomhet fra utlandet, men transaksjoner mellom den norske virksomheten og tilknyttede foretak utenfor Norge kan gjøre det mulig å redusere inntekten i Norge. Dette er problemstillinger som er globale og som gjelder mange flere sektorer enn barnehagesektoren. OECD har, som et resultat av det såkalte BEPS-prosjektet (Base Erosion and Profit Shifting), kommet med en rekke anbefalinger som har som formål å motvirke overskuddsflytting som gjøres gjennom slike transaksjoner som i utgangspunktet er lovlige. Regjeringen er i ferd med å implementere disse anbefalingene i norske regelverk.

For regjeringen er det viktig at økonomisk virksomhet som drives i Norge også skattlegges her. Det er en viktig grunn til at regjeringen fremmet Meld. St. 4 (2015-2016) Bedre skatt tiltak mot overskuddsflytting. Dette fikk også bred oppslutning i Stortinget.

Innenfor barnehagesektoren er det ulike eierformer blant de private barnehagene. Den årlige rapporteringen fra barnehagene til Utdanningsdirektoratet gir en oversikt over eierform og barnehagenes resultatregnskap. Rapporteringen gir ikke oversikt over selskapsstrukturene og eventuelle registrering av morselskaper i skatteparadiser. Kunnskapsdepartementet har derfor ikke samlet oversikt over hvor øverste eier av private barnehager er registrert.

Skatteetaten har ikke til enhver tid oversikt over norske selskaper hvor eierne er etablert i utlandet, men har tilgang til ulike interne og eksterne registre som gjør det mulig å få denne type oversikt, blant annet informasjon fra selvangivelser, aksjonærregisteret, Brønnøysundregistrene og European Business Register. Det pågår også et samarbeid mellom europeiske registermyndigheter med sikte på at såkalte «virkelig eiere» skal synliggjøres. I en konkret skattesak kan skattemyndighetene også avklare eierforhold gjennom avtaler som gir grunnlag for informasjonsutveksling.

Av annet pågående arbeid som er relevant for denne type oversikter, vil jeg vise til NOU 2016: 27, som blant annet omhandler gjennomføring av EU-regler om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (fjerde hvitvaskingsdirektiv). Opprettelse av nasjonale registre over reelle rettighetshavere er en del av fjerde hvitvaskingsdirektiv. Reell rettighetshaver er den eller de fysiske personene som i siste instans eier eller kontrollerer en juridisk person, eller som en transaksjon gjennomføres på vegne av. Hvitvaskingslovutvalget foreslår i utredningen at tilnærmet alle juridiske enheter i Norge skal være forpliktet til å innhente og registrere informasjon om sine reelle rettighetshavere i et sentralt register. Reell rettighetshaver vil alltid være en fysisk person. Utvalgets utredning er nå på høring med høringsfrist 1. april 2017.

SPØRSMÅL NR. 712

Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 28. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«I kor mange konkrete saker har situasjonssenteret i Politidirektoratet vore i bruk, anten i samarbeid med politidistrikta, eller i samarbeid med andre, kva slag saker har dette vore, og kva har rolla til situasjonssenteret vore i dei sakene?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonssenteret i Politidirektoratet har vore i drift sia hausten 2015. I Stortingsmelding nr. 13 (2015-2016) er situasjonssenteret mellom anna omtala slik:

«Situasjonssenteret skal ivareta Politidirektoratets operasjonelle rolle ved alvorlige hendelser og krisehåndtering,

men overtar ikke operasjonssentralens funksjon.» I si eiga FINN-annonse då dei søkte etter ny folk skreiv POD at målet med situasjonssenteret er å «ivareta samordning og koordinering i nasjonale kriser og ved alvorlige hendelser.»

Svar:

Av Hovedinstruks for Politidirektoratet (POD) fremgår at direktoratet har et samordnings- og koordineringsansvar i forbindelse med kriser og hendelser som utfordrer kapasitet og kompetanse i ett eller flere politidistrikt. Videre fremgår det at POD har et særlig ansvar for å sørge for at ansvarsdelingen er klarlagt og at samvirke mellom de ulike aktører fungerer, herunder å koordinere samvirke med andre etater og sørge for at departementet får rask og tilstrekkelig informasjon.

1. Politiets situasjonssenter (PSS) ble åpnet 4. januar 2016, og hadde i 2016 loggført 345 større og mindre oppdrag. I hendelseshåndteringen har stort sett et politidistrikt eller særorgan vært involvert. Foruten jevnlig kontakt og rapportering til Justis- og beredskapsdepartementet er PSS i jevnlig kontakt med blant annet Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Norges vassdrags- og energidirektorat og Forsvarets operative hovedkvarter. Det var også kontakt med Sysselmannen på Svalbard i forbindelse med skredhendelsen 21. februar 2017.
2. Hendelsene i 2016 har inkludert bombetrusler mot skoler og kjøpesentre, helikopterulykken på Turøy,

leirskredet i Sørums, terrorhendelser i Europa, uroligheter og krigsutbrudd i Sør-Sudan, ekstremvær og ulike typer skred og et stort antall IKT-hendelser (databortfall, bortfall av telefoni mv.). I tillegg varsles andre alvorlige hendelser rutinemessig inn til PSS fra politidistriktene. PSS har videre deltatt i de nasjonale øvelsene Gemini, Tyr og IKT 16.

3. PSS' rolle i forbindelse med kriser og hendelser er å sørge for hurtig koordinering og deling av informasjon på tvers av nivåer, myndigheter og sektorer, herunder motta, sammenstille og videreformidle situasjonsrapporter innen egen sektor. Innen justis-sektoren varsles politidistrikt og særorgan om aktuelle hendelser via politiets alarm- og varslingssystem (PAV).

I tillegg til hendelseshåndtering er PSS regelmessig involvert i andre faste oppgaver. Dette er daglig brief til ledelsen i POD der det orienteres om siste døgn hendelser av en viss størrelse, samt om kommende større hendelser som for eksempel statsbesøk og arrangement av typen demonstrasjoner og idrettsarrangementer. PSS deltar på ukentlige brifer for og med Forsvarets operative hovedkvarter.

PSS utarbeider ukentlige rapporter til egen etat om større hendelser, og forbereder og deltar på ukentlig brief for politisk ledelse i Justis- og beredskapsdepartementet v/ Krisestøtteenheten. I tillegg har PSS ansvaret for revisjon av beredskapsplanverket i POD og utvikling av prosedyrer for nasjonal hendelseshåndtering.

SPØRSMÅL NR. 713

Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 2. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Under interpellasjonen om godkjenning av utenlandsk utdanning uttalte ministeren seg om den ungarske psykologutdanningen og mente at søkerne hadde fått svar på hva de manglet i forhold til norsk utdanning. Realiteten er at studentene har ventet i opptil ett år på svar, og de fire universitetene som utdanner psykologer i Norge har ennå ikke avsluttet vurderingen av den Ungarske utdanningen.

Når vil de 28 studentene som har lisens men ikke autorisasjon, og de ca. 50 som har søkt lisens få svar på søknadene sine?»

BEGRUNNELSE:

Under interpellasjonen sammenlignet helseministeren utdanningen til det ungarske universitetet ELTE med en norsk ikke-klinisk masterutdanning og påsto at den manglet klinisk teori. Samtidig informerer Helsedirek-

toratet at de fire universitetene i Norge som utdanner psykologer, ikke er ferdig med å vurdere utdanningene til studentene som har søkt psykologilisens med utdanning fra Ungarn.

I 2014 vurderte UiO en student fra Ungarn, med et annet studieforløp enn dagens studenter, til å tilfredsstillende kravene til psykologilisens. Studentene med utdanning fra Ungarn viser til Nasjonal plan for profesjonsutdanning i psykologi med krav om minst 61 studiepoeng i klinisk teori og ferdighetsopplæring for å få lisens. Norsk Psykologiforbund har i følge studentene, sammenlignet utdanningene, og mener at studiene fra Ungarn tilsvarer 80 studiepoeng i klinisk teori og ferdighetsopplæring.

Jeg er kjent med at søkerne har ulike studieløp og at det vil være ulike ehov for eventuell supplering av kompetanse.

En av studentene søkte om godkjenning i februar 2016 og har ennå ikke fått vurdert utdanningen sin.

Ifølge studentene er det 28 som har fått lisens og som venter på avklaring om de får autorisasjon, og ca. 50 studenter som venter på svar på søknad om å få psykologilisens.

Svar:

Helsedirektoratet må ta på alvor informasjon som kan tilsa at eksisterende praksis på godkjenningsområdet kan være feilaktig. Det er dette som har skjedd i situasjonen som har oppstått for studentene fra det aktuelle universitetet i Ungarn. Jeg har forståelse for at situasjonen som har oppstått er vanskelig for de som er

berørt. Men hensynet til pasientsikkerhet gjør at vi må være helt trygge på at helsepersonell blir tildelt autorisasjon og lisens, i tråd med regelverket på området.

Det er Helsedirektoratet som har ansvaret for å håndtere klagen til de som har søkt lisens og søknadene om autorisasjon fra de som allerede har fått lisens. Direktoratet har informert om at førstnevnte gruppe har fått en nærmere redegjørelse for manglene i sin masterutdanning i avslagsvedtak fattet i september 2016. Klager på disse avslagene er for tiden under behandling. Direktoratet venter på nye faglige vurderinger for disse klagesakene. Søkerne som tidligere har fått lisens basert på tidligere praksis, og som venter på svar på søknad om autorisasjon, vil også få individuelle vedtak.

Jeg er kjent med at det fra flere hold har blitt uttalt uenighet med direktoratets vurdering i disse sakene. Det har blitt reist usikkerhet om den faglige utviklingen ved det aktuelle lærestedet og eventuelle variasjoner i fagsammensetning blant studentene har blitt godt nok ivarettatt. Det er positivt at direktoratet har bedt om oppdaterte faglige råd slik at dette kan bli håndtert på en god måte. Jeg gjør også oppmerksom på at departementet nylig har mottatt et brev fra ESA, basert på en innkommende klage, som stiller spørsmål relatert til godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

På nåværende tidspunkt kan jeg ikke angis eksakt når ulike berørte vil få svar, men direktoratet ønsker å besvare dem så snart det er mulig. Jeg forstår at dette ikke gir studentene ønskede avklaringer nå, men ønsker å understreke viktighet av å få på plass nødvendige avklaringer for berørte.

SPØRSMÅL NR. 714

Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth

Besvart 2. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å opprette et nordisk samvirkefond for barnekreftforskning, hvor staten, ideelle aktører og private sammen kan finansiere forskning på barnekreft, behandlingsmetoder og rehabilitering for barn?»

BEGRUNNELSE:

Mandag 13. februar kunne VG fortelle at norske forskere bare produserer en fjerdedel av mengden forskning på barnekreft som sine svenske og danske kolleger. I fjor gikk ingenting av Kreftforeningens forskningspott til barnekreft. Forskningsmiljøet selv bekreftet også at området både er "underprioritert og underfinansiert" i en rapport fra 2016.

Norge har formannskapet i Nordisk ministerråd i 2017. Det gir oss mulighet til å ta noen viktige ini-

tiativer for både egne innbyggere og nordisk samarbeid. Forskning på barnekraft spesielt, men også annen forskning på barns sykdommer generelt er underfinansiert og lavt prioritert i norsk helsevesen. Men Norge er også ledende på noen behandlingsområder og sykdommer som rammer barn. Samlet i Norden har vi et svært godt helsetilbud, også til alvorlig syke barn. Men sammen kan de nordiske landene gjøre det enda bedre. Blant annet ved mer felles forskning og mer samarbeid, samt ved å fordele ansvar for en del spesialisert behandling av sjeldne sykdommer og svært spesialisert, men planlagt behandling til de enkelte lands universitetssykehus.

Et felles, nordisk fond for å finansiere forsknings- og utviklingsarbeid rettet mot barns sykdommer og barnekraft spesielt kan være en egnet modell for et nordisk samarbeid.

Særlig fordi det åpner for at ulike aktører som sykehus, universiteter, forskningsstiftelser, de enkelte lands kreftforeninger og andre organisasjoner, legemiddelinndustri og andre private aktører kan gi et bidrag – både finansielt, men også med kunnskap, organisering og andre bidrag uten et for stort og langsomt byråkrati.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at helseforsknings-samarbeid på nordisk nivå er viktig og at vi bør utnytte det mulighetsrommet som åpner seg når Norge har formannskapet i Nordisk ministerråd i 2017. Jeg er også kjent med rapporten fra en utredningsgruppe for vurdering av forskningsaktivitet innen norsk barneonkologi fra mars 2016.

Hvert år får om lag 140 barn under 15 år kreft i Norge. Dette utgjør mindre enn 1 % av alle nye krefttilfeller hvert år. Likevel er kreft den hyppigste årsaken til død av sykdom hos barn og ungdom over ett år i Norge. Nasjonalt kvalitetsregister for barnekraft (Barnekraftregisteret) fikk nasjonal status i 2013. Formålet med barnekraftregisteret er å bidra til å styrke kvaliteten på helsehjelpen som gis til barn med kreft, og registeret inneholder detaljert informasjon om utredning, behandling og oppfølging av barn diagnostisert med kreft. Kvalitetsregisteret vil være et veldig viktig grunnlag for forskning på diagnose og sykdomsforløp, samt behandlingseffekter inkludert senfølger av behandlingen. For å oppfylle formålet inneholder kvalitetsregisteret for barnekraft detaljert informasjon om utredning, behandling og oppfølging av barn diagnostisert med kreft.

Årsrapporten for barnekraftregisteret for 2015 viser at forekomst av barnekraft i Norge er lav, og har vært stabil siden 1985. Dette er en utfordring for forskning på behandlingseffekter, fordi forskning på få pasienter gir usikre resultater. Det er derfor etablert et utstrakt samarbeid mellom fagmiljøene i Norden og internasjo-

nalt for å forbedre utredning, behandling, oppfølging og forskning for barn diagnostisert med kreft. Den lave forekomsten gjør at små forandringer i insidens er vanskelig å påvise, men ved å sammenligne med nordiske data ser konklusjonene ut til å være holdbare. Selv om forekomsten er stabilt lav, har det vært en positiv utvikling i overlevelse. Resultatene i rapporten indikerer også at det ikke er regionale forskjeller. Dette tilsier at alle barn i Norge har samme tilgang på god behandling, med samme positive resultat. Behandlingsresultatene er sammenlignbare med de som er presentert i nordiske og vesteuropeiske rapporter.

Representanten forslår at jeg tar initiativ til å opprette et nordisk samvirkefond for barnekraftforskning. Jeg er enig med representanten i at det kan være hensiktsmessig, i større grad enn i dag, å styrke samarbeidet om helseforskning i Norden, som også kan innebære en samordning av finanseringen både mellom landene og med frivillige organisasjoner og næringsliv på noen områder. Jeg mener imidlertid at vi må se til den formaliserte strukturen for det nordiske forskningssamarbeidet under Nordisk ministerråd, ved NordForsk. NordForsk finansierer og tilrettelegger for nordisk samarbeid innen forskning og forskningsinfrastruktur, og har derfor en sentral rolle i det norske formannskapsprosjektet om helseforskning som jeg har tatt initiativ til. Dette prosjektet har som formål å gjøre det enklere for forskere i de nordiske landene å samarbeide om helsedata og kliniske studier på tvers av de nordiske landene. Prosjektet heter Nordisk forsknings-samarbeid for bedre helse. Barn med kreft er en pasientgruppe som er svært aktuell for dette samarbeidet.

Prosjektet er delt inn i tre delprosjekter. Det første delprosjektet skal utrede muligheter for å redusere ressursbruken ved etisk godkjenning av forskningsprosjekter i Norden. Krav om etiske godkjenning i hvert nordisk land omtales som å være en barriere for effektivt forskningssamarbeid mellom landene, både for klinisk forskning og registerforskning. Jeg vet at det kan ta meget langt tid i dag å få et felles nordisk prosjekt godkjent i hvert av de nordiske landene. Formålet med delprosjektet er derfor å utrede i hvilket omfang det er mulig, og eventuelt foreslå tiltak for å koordinere prosessene for å redusere ressursbruk ved etisk godkjenning av forskningsprosjekter.

Det neste delprosjektet retter seg mot å finne nordiske løsninger for å gjøre helsedata lettere tilgjengelig til forskning. NordForsk vil derfor få i oppdrag å utrede juridiske, teknologiske og organisatoriske muligheter og barrierer med sikte på å etablere en nordisk løsning for å gjøre helsedata lettere tilgjengelig til forskning på tvers av nordiske land. Utredningen vil vurdere ulike alternativer når det gjelder ambisjonsnivå og ta hensyn til sikkerhet og personvern, samt nasjonal lovgivning og nasjonale systemer for godkjenning og tilgang til data.

Målet med det tredje delprosjektet er å legge til rette for kliniske studier på tvers av de nordiske landene, særlig innenfor persontilpasset medisin. NordForsk skal i løpet av våren gjennomføre en analyse av hvordan det etablerte nordiske samarbeidet innenfor kliniske studier kalt Nordic Trial Alliance best kan videreutvikles inn mot kliniske studier for utvikling av persontilpasset medisin. Viktige hensyn i videreutvikling av dette samarbeidet er pasienters muligheter for deltakelse i studier på tvers av land og økt bruk av registerdata og såkalte real world data i kliniske forskning. Legemiddelstudier på barn er pekt på som et mulig samarbeidsområde, da det allerede er etablert et nordisk nettverk på dette området. I tillegg skal NordForsk, i tråd med det behovet representanten peker på, beskrive hvordan eksisterende finansieringskilder bedre kan understøtte finansiering av nordiske kliniske studier. Det skal gjennomføres minst en nordisk pilotstudie med utgangspunkt i ovennevnte. Sist skal delprosjektet bidra til kompetanseoppbygging om kliniske studier rettet inn mot persontilpasset medisin

og støttefunksjoner for pasienter, klinikere, forskere og industrien.

Jeg mener det er viktig at prosjektet Nordisk forskningssamarbeid for bedre helse gjennomføres i tråd med sitt godkjente mandat, og at eventuelle forslag til tiltak for å gjøre helseforskningssamarbeidet enklere mellom de nordiske landene, herunder eventuell samordning av finansieringsløsninger, deretter vurderes på nordisk nivå. Ulike forskningsfinansierer har likevel mulighet, innenfor ovennevnte prosjekt, til å bidra i en felles finansiering av kliniske studier også på sykdommer som rammer barn og barnekraft. Vi ser at investeringen i kreftforskning gir resultater i form av nye behandlingsmuligheter som kommer pasientene til gode og som kjent er persontilpasset medisin mest utviklet innen kreftsykdommer. Jeg ser det derfor som meget positivt dersom eksempelvis Kreftforeningen på nasjonalt eller nordisk nivå samt andre relevante organisasjoner og private aktører bidrar til å finansiere forskning på dette området gjennom NordForsk og det norske formannskapsprosjektet.

SPØRSMÅL NR. 715

Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen

Besvart 23. februar 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvilke konkrete tiltak har regjeringen vurdert så langt i prosessen for å hindre eksport av barnetrygd til EU-land, og hva er begrunnelsen bak om tiltakene er satt i verk eller ikke?»

BEGRUNNELSE:

Viser til sak om eksport av barnetrygd til utlandet i nettutgaven av Verdens Gang 21. februar 2017, hvor det kommer fram at EU-kommisjonen mener det er uaktuelt å justere barnetrygd og kontantstøtte etter kostnadsnivået i landet der barnet bor. I den anledning ønsker vi å få en oversikt over hvilke tiltak regjeringen har vurdert og hva som eventuelt er begrunnelsen for ikke å iverksette tiltak.

Svar:

Regjeringen skrev i Sundvolden-erklæringen at vi skal vurdere tiltak som kan begrense og stanse trygdeeksport, innenfor de internasjonale avtalene Norge er bundet av. Barnetrygd er en av ytelsene som det er naturlig å vurdere i denne sammenhengen. Jeg har ønsket å kjøpekraftjustere barnetrygden når den eksporteres ut av Norge til et EØS-land. Etter min vurdering kan det gi uheldige insentiver dersom ytelser tilpasset et norsk kostnadsnivå utbetales til land hvor de gir betydelig bedre kjøpekraft. Derfor har regjeringen brukt de kanaler vi har for å påvirke EU i dette spørsmålet, slik at kjøpekraftjustering skal bli akseptert innen rammene av EØS-avtalen. Arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie var nylig i Brussel og argumenterte for regjeringens syn overfor EU-kommisjonen.

EU-kommissær Marianne Thyssen har uttalt at kjøpekraftjustering av trygdeytelser ikke er mulig med dagens regelverk, og at EU-kommisjonen ikke har intensjoner om å endre reglene. Regjeringen beklager dette, men vi vil fortsette å kjempe for vårt syn, og prø-

ve å påvirke EU i vår retning. Flere EU-land er enige med oss i dette spørsmålet.

Når det gjelder eksport av barnetrygd til land utenfor EØS-området, har denne regjeringen gjort innstramminger. Antall måneder familien kan være ute

av Norge og samtidig motta barnetrygd, er redusert fra seks til tre måneder.

Regjeringen tar sikte på å legge frem en kortfattet melding om eksport av norske velferdsytelser i løpet av inneværende stortingsperiode.

SPØRSMÅL NR. 716

Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 27. februar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«I hvilket omfang har regjeringen involvert arbeidstakernes representanter i saken om utflytting av statlige arbeidsplasser?»

BEGRUNNELSE:

I et intervju i Aftenposten den 16/2-17, kritiserer LO Stat regjeringen for manglende informasjon og prosess rundt saken om utflytting av arbeidsplasser fra Oslo. Dagen før regjeringen skal legge fram saken for pressen har LO Stat ikke hørt noe om omfang og hvem det omfatter. Dette til tross for at de ble lovet at de skulle få beskjed mandagen.

Svar:

Plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser ble lagt frem 17. februar 2017. Planen omhandler virksomhetenes samfunnsmessige rolle, og er basert på en politisk beslutning som ikke omfattes av de tillitsvalgtes medbestemmelsesrett etter hovedavtalen i staten.

Lederne i hovedsammenslutningene i staten ble imidlertid informert mandag 13. februar om at planen skulle legges frem og at utredninger skulle igangsettes. Videre ble de lovet informasjon utover uken knyttet til de konkrete elementene i planen, når disse ble gjort kjent for de ansatte. Denne informasjonen ble fortløpende gitt hovedsammenslutningene frem til offentliggjøringen av hele planen. Regjeringen la stor vekt på å sikre at berørte ansatte ble informert før beslutninger om videre utredninger ble kjent for allmennheten. Det medfører imidlertid ikke riktighet at LO stat ble lovet informasjon om hele planens innhold flere dager før offentliggjøring.

Når beslutning nå er tatt om hvilke enheter og virksomheter som skal omlokaliseres, og hvilke oppgaver, funksjoner og enheter som planlegges eller vurderes omlokalisert, så legger jeg til grunn at gjeldende rammeverk for involvering av de ansatte vil bli fulgt.

Konsekvensene av flytting av eksisterende arbeidsplasser kan være krevende for de involverte. I arbeidet med lokalisering og eventuelt utflytting av statlige arbeidsplasser, er det viktig å legge opp til gode prosesser.

Alle virksomheter i staten er bundet av Hovedavtalens bestemmelser om retten til medbestemmelse. Medbestemmelse utøves i form av informasjon, drøfting og forhandling av særskilte forhold. Dette innebærer at både ansatte og tillitsvalgte vil bli hørt i de videre utredningsprosessene.

Vurdering og beslutning om eventuell utflytting av arbeidsplasser fra Oslo er imidlertid et politisk spørsmål, som tillitsvalgte ikke skal delta i. Politiske beslutninger tas i demokratiske prosesser, der hensynet til ansatte må veies mot andre relevante politiske hensyn, herunder målet om en bedre regional balanse i lokaliseringen av statens virksomheter.

Jeg forutsetter at gjennomføring av eventuelle utflyttinger eller nyetableringer utenfor Oslo, vil skje i tråd med regelverket for omstilling i staten. Omstilling skal skje så smidig som mulig. Prosessene skal foregå innenfor retningslinjene som er fastsatt i "Personalpolitikk ved omstillingsprosesser."

Trygghet i omstilling handler om et godt og forpliktende samarbeid mellom arbeidsgiverne og arbeidstakernes organisasjoner i den enkelte virksomhet, og mellom partene sentralt. Det er en rekke virkemidler tilgjengelig for å lette omstillingskostnadene for den enkelte arbeidstaker. Eksempler på dette er dekning av kostnader ved kjøp og salg av bolig, dekning av utgifter i forbindelse med hjemreise, lønnstilskudd mv.

SPØRSMÅL NR. 717**Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 28. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«I februar 2009 avga Thorvald Stoltenberg sin rapport ”Nordisk samarbeid om sikkerhets- og utenrikspolitikk” til de nordiske utenriksministrene.

Hvilke konkrete initiativ er tatt og hva er status for gjennomføringen av hvert av rapportens 13 forslag?»

BEGRUNNELSE:

Thorvald Stoltenbergs rapport om Nordisk samarbeid om utenriks- og sikkerhetspolitikk fra 2009 har spilt og spiller en viktig rolle i nordiske politikeres arbeid med utenriks- og forsvarsspørsmål. Nå 8 år etter at rapporten ble lansert, er tiden inne for å se nærmere på de konkrete resultatene. Presidiet i Nordisk Råd har derfor startet arbeidet med å innhente en oversikt over tiltak og status for hvert av de 13 satsingsforslagene i Sverige, Danmark, Finland, Island og Norge.

Svar:

Stoltenberg-rapporten om nordisk samarbeid om utenriks- og sikkerhetspolitikk fra 2009 har bidratt til en ytterligere fordypning av det nordiske samarbeidet på viktige områder. Rapporten er et referansepunkt også for det videre arbeidet.

En stadig mer uforutsigbar og krevende utenrikspolitisk situasjon har siden 2013 brakt de nordiske landene enda tettere sammen. Nye globale sikkerhetsutfordringer har gjort det nødvendig å utvikle ytterligere satsingsområder i det nordiske samarbeidet.

Kampen mot voldelig ekstremisme og terrortrusselen fra ISIL, samt håndteringen av hjemvendte fremmedkrigere, er noen eksempler. I tillegg kommer håndteringen av cyberangrep, og det ses nå også på muligheten for et tettere samarbeid om såkalte hybride utfordringer. Partnersamarbeidet mellom NATO, Sverige og Finland har vært viktig. Videre fordypning av samarbeidet vil stå på dagsorden for nordiske møter under norsk formannskap i 2017.

Sentrale deler av det nordiske samarbeidet er dynamisk av natur og i kontinuerlig utvikling. Militært samarbeid er et eksempel på dette. Den sikkerhetspolitiske dialogen er styrket, og samarbeidet om operasjoner, trening og øving har gitt gode resultater innen områder som fellesoperative øvelser, forsvarsgrenvis treningsvirksomhet og logistisk understøttelse til internasjonale operasjoner. Det er god dialog mellom nordiske

land om styrkebidrag i internasjonale operasjoner. Samarbeid om transport, sanitet, utdanning, materiell og øvingsfelt foregår for eksempel innenfor rammen av det nordiske forsvarssamarbeidet (NORDEFECO).

Når det gjelder forslaget om nordisk samarbeid om luftovervåkning over Island, har Sverige og Finland deltatt i trening i forbindelse med at Norge har hatt ledelse i NATOs luftovervåkning over Island. Forslaget om kompetansenettverk mot digitale angrep er blant annet fulgt opp med etablering av et nordisk gradert kommunikasjonsnettverk mellom de nasjonale fagmyndighetene (CERT-ene). Det er også etablert samarbeid mellom militære myndigheter på dette området gjennom NORDEFECO og gjennomført øvelser.

Nordisk samarbeid om arktiske spørsmål støttes blant annet gjennom Nordisk ministerråds samarbeidsprogram for Arktis, og preges ellers av tett dialog om de fleste relevante problemstillinger i Arktisk Råd og bilateralt.

Nordisk ambassadesamarbeid og samlokalisering mellom to eller flere land er et viktig satsingsområde som gir økt felles ressursutnyttelse, tettere faglig samarbeid og styrket nordisk identitet og synlighet. Nordisk samlokalisering i Yangon er et pilotprosjekt for en tett nordisk integrert stasjon. Norge er i dag samlokalisert med andre nordiske land på fjorten steder, og det arbeides kontinuerlig med nye samlokaliseringssjekter.

SPØRSMÅL NR. 718**Innlevert 21. februar 2017 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 3. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det har lenge vært misnøye med det helhetlige tilbudet befolkningen på Nordmøre og i Romsdal har med tanke på barnehelse. Barneavdelingen i Kristiansund har tidvis vært både helgestengt og sommerstengt, til stor bekymring for innbyggerne. Det er nå tatt ut tiltale overfor Helseforetaket etter Sebastian-saken.

Jeg skal la den saken ligge, men mitt spørsmål er; hvilke rutiner er endret siden Sebastian-saken, og kan statsråden trygge pasientene med at vi har fått et bedre tilbud i etterkant av denne saken?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at politimesteren i Møre og Romsdal har tatt ut siktelse i saken og sendt den over til Statsadvokaten som avgjør om det skal tas ut tiltale.

Helse Midt-Norge opplyser at på de to årene som har gått siden hendelsen, har saken vært gjort godt kjent og hatt læringseffekt i organisasjonen. De opplyser at det ble satt i verk en rekke tiltak umiddelbart etter hendelsen.

Følgende strakstiltak ble gjennomført ved barne- og ungdomsavdelingen i Kristiansund etter hendelsen, jf. Helse Midt-Norge:

- arne- og ungdomsavdelingen i Kristiansund ble gjenåpnet i helgene med barnelege i døgnvakt i mars 2015 og har siden det vært åpen i helgene.
- Pleiepersonell med pediatriisk kompetanse på plass i helgene for å bemanne for 4 senger.
- Forsterket ambulansekapasitet.
- Tiltak for å redusere belastningen på barneavdelingen ved inntak: Vinteren 2015 ble barneavdelingen i Kristiansund avlastet ved flytting av opptaksgrenser, slik at den interkommunale legevakten i Molde skulle nytte barneavdelingen i Ålesund. Dette innebar en mer fleksibel praksis for opptaksområdene basert på aktuell kapasitet og tilbud ved de to barneavdelingene i foretaket.

Videre opplyser Helse Midt-Norge at det er gjennomført følgende risikoreduserende tiltak:

- Ny beredskapsprosedyre for gynekolog i vakt, gynekolog til stede ved alle risikofødsler.
- Innskjerping av kriterier for fødselseleksjon.
- Tilstedevakt for anestesilege fra 1. juni 2015.

- Styrking av sykepleierbemanning på dagtid i helgene i infeksjonssesongen.
- Taktisk beredskapsutvalg skal kunne innføre økt beredskap ved varsel om ekstremvær. Nøkkelpersonell kan bli pålagt å holde seg i beredskap utenom vaktplanen. Dette er tatt inn i beredskapsplanverket for HMR.
- En ekstra ambulanse øremerket for overføringsoppdrag er plassert i Gjemnes.
- Det er lagt opp til samarbeidsordninger mellom sykehusene for faglig styrking av ambulanseteamet når behovet er der. Videre arbeid med dette skjer gjennom den nyopprettede Klinikk for akuttbehandling.
- Involvert helsepersonell og ledelsen i Barne- og ungdomsavdelingene i Kristiansund og Ålesund, Klinikk for kvinner, barn og ungdom og AMK har alle gjennomgått tilsynsrapporten.
- Helse Møre og Romsdal har gjennomført en evaluering av den tidligere 5-døgnsdriften ved Barne- og ungdomsavdelinga i Kristiansund.
- Flere prosedyrer omhandler akutt syke nyfødte og barn, og noen av disse er revidert siden dødsfallet. En av disse er for eksempel prosedyren om Akutt sykt barn/ungdom. Den ble utarbeidet før sommerstengingen i 2014, og er revidert etter dødsfallet.

Helse Midt-Norge opplyser at det jobbes med følgende tiltak i 2017:

- Det er satt i gang et arbeid med to overordnede prosedyrer som er en oppfølging av Helse Møre og Romsdal sitt svar til Helsetilsynet i januar 2017; Transport av kritisk sjuke pasienter og Stabilisering av kritisk sjuke pasienter i påvente av transport (=intensivtilbud). Helse Møre og Romsdal har som mål å ha disse klar til april 2017.
- Helse Møre og Romsdal vil følge opp tiltakene med en internrevisjon i løpet av første halvår 2017.
- Dokumentasjon av gjennomførte tiltak vil bli sendt fortløpende til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- Våren 2017 blir det gjennomført en evaluering av dagens driftsmodell.
- I planleggingen av Sjukehuset Nordmøre og Romsdal (SNR) er det sagt at akuttsjukehuset skal ta imot barn og unge både til poliklinikk og dagbehandling, og for innlegging av akutt sykdom og forverring av kronisk sykdom. I den videre planleggingen i forprosjektet i 2017 og utviklingsplanen i Helse Møre og Romsdal skal tilbudet til barn utformes og

konkretiseres nærmere. Tilbudet skal planlegges etter forskrift om behandling av barn i sjukehus.

- Videreutvikling av tilbudet til barn og unge i Helse Møre og Romsdal er en naturlig del av arbeidet med Utviklingsplanarbeidet. Planarbeidet vil foregå i henhold til nasjonal veileder og regionale føringer.
- Metodikken som vil benyttes for å planlegge peditilbudet i Helse Møre og Romsdal er regional metodikk for standardiserte pasientforløp.

Jeg legger til grunn at Helse Midt-Norge og Helse Møre og Romsdal sørger for at tilbudet til barn og ungdom er forsvarlig.

Når det gjelder problemstillingen knyttet til stengning i ferieperioder viser jeg til svar på spørsmål nr. 727 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve.

SPØRSMÅL NR. 719

Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 2. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvert år får omlag 200 barn og unge kreft. Forekomsten har vært stabil de siste 30 år. Barnekreft er annerledes enn hos voksne. To av tre barn får senskader. Når barn får kreft, rammes hele familien. Norske barnekreftleger reagerer på at forskning på kreft på barn ikke er prioritert og mener det skyldes at det er relativt liten pasientgruppe og få behandlere. Kreft er alvorlig og barn skal prioriteres.

Hvordan vil ministeren sørge for at forskning på barnekreft for økt prioritet?»

BEGRUNNELSE:

I en rapport fra 2016 som tar for seg forskning på barnekreft kommer det frem at det ikke blir prioritert og at Norge ligger langt etter våre naboland i bidrag til barnekreftforskningen.

Bakgrunnen for rapporten er å få frem utviklingen at det over tid har blitt mindre muligheter og bevilgninger til å drive med forskning på kreft hos barn. Fagmiljøet når ikke opp i konkurransen om midler. De mistenker at det har sammenheng med at kreft hos barn utgjør under én prosent av alle krefttilfeller.

I rapporten fastslår fagfolkene at barneonkologien i Norge er underbemannet og underfinansiert. Det er lite overskudd til å drive et forskningsmiljø. De foreslår flere stillinger som er delt mellom behandling og forskning, og at det øremerkes midler til forskning på barnekreft.

Barnekreft er annerledes enn kreft hos voksne, derfor trengs det forskning spesifikt på kreftformene som

rammer barn og unge, og for å finne frem til mer persontilpasset behandling.

To av tre barn med kreft får moderate til alvorlige senskader som de må leve med videre i livet.

God behandling kan redusere senskader.

I rapporten slår fagfolkene fast at når barn får kreft, rammes hele familien. De mener derfor det er behov for mer psykososial og tverrfaglig forskning.

Kreft er en alvorlig diagnose og barn har hele livet foran seg. Barneonkologi og forskning på barnekreft burde ut fra prioriteringsforskriften få høy prioritet.

Svar:

Barn med kreft skal få en trygg og kunnskapsbasert behandling og det er viktig at de lever et godt liv med minst mulig senskader etter endt behandling. Jeg mener som representanten Ruth Grung at forskning er viktig for å få dette til. Jeg er også kjent med rapporten fra en utredningsgruppe for vurdering av forskningsaktivitet innen norsk barneonkologi fra mars 2016.

Hvert år får om lag 140 barn under 15 år kreft i Norge. Dette utgjør mindre enn 1 % av alle nye krefttilfeller hvert år. Likevel er kreft den hyppigste årsaken til død av sykdom hos barn og ungdom over ett år i Norge. Nasjonalt kvalitetsregister for barnekreft (Barnekreftregisteret) fikk nasjonal status i 2013, og har detaljert informasjon om utredning, behandling og oppfølging av barn diagnostisert med kreft. Formålet med barnekreftregisteret er å bidra til å styrke kvaliteten på helsehjelpen som gis til barn med kreft. Kvalitetsregisteret er også et viktig virkemiddel for forskning som kan gi ny viten om bl.a. diagnose og sykdomsforløp, behandlingseffekter og senfølger av behandlingen.

Årsrapporten for barnekreftregisteret for 2015 viser at forekomst av barnekreft i Norge er lav, og har vært stabil siden 1985. Dette er en utfordring for forskning på behandlingseffekter, fordi forskning på få pasienter gir usikre resultater. Det er derfor etablert et utstrakt samarbeid mellom fagmiljøene i Norden og internasjonalt for å forbedre utredning, behandling, oppfølging og forskning for barn diagnostisert med kreft. Selv om forekomsten er stabilt lav, har det vært en positiv utvikling i overlevelse og behandlingsresultatene er sammenlignbare med de som er presentert i nordiske og vesteuropeiske rapporter.

Helse- og omsorgsdepartementet øremerker hvert år forskningsmidler til Norges forskningsråd (333,2 mill. kr i 2017) og til de regionale helseforetakene (682,1 mill. kr i 2017). I tillegg prioriterer helseforetakene forskning innenfor egne rammer. Innenfor Forskningsrådets programportefølje og midler utlyst gjennom de regionale helseforetakene ligger det muligheter for forskere til å søke om forskningsmidler til forskning på barnekreft. Utlysningene åpner for tverrfaglig forskning, også psykososial forskning. Representanten skriver i sin begrunnelse for spørsmålet at

”Fagmiljøet når ikke opp i konkurransen om midler. De mistenker at det har sammenheng med at kreft hos barn utgjør under én prosent av alle krefttilfeller”.

Jeg kan ikke svare på hvorfor de aktuelle fagmiljøene ikke når opp i konkurransen verken i Forskningsrådet eller for de søkbare midlene i de regionale helseforetakene, men at barnekreft utgjør en liten andel av krefttilfellene i Norge, skal ikke ha noen betydning. Slik det heller ikke skal gjøre innenfor andre diagnoser. Det kan også nevnes at forskning på kreft er et av sykdomsområdene som det investeres mest forskningsmidler i nasjonalt innenfor helseforskning, både gjennom utlysninger i Forskningsrådet, de regionale helseforetakene og gjennom Kreftforeningen.

Helse- og omsorgsdepartementet øremerker ikke midler til barnekreft innenfor ovennevnte finansieringsmekanismer for helseforskning, det gjøres heller ikke for andre diagnoser. Jeg er samtidig opptatt av at den forskningen vi finansierer skal komme pasientene til gode. Jeg har derfor gitt føringer om at både nytte og kvalitet skal vurderes likt i vurderingen av prosjektsøknader, og at brukervedvirkning er viktig i hele forsknings- og innovasjons-prosessen. Dette skal bidra til at forskningen i størst mulig grad skal være nyttig for pasienten og for helsetjenesten og at ny kunnskap skal tas i bruk. Jeg mener i tråd med dette at det er viktig at det er de regionale helseforetakene og sykehuse- ne som har ansvar for å prioritere hvilke fagområder det skal forskes på ut i fra tjenestens behov innenfor tilgjengelige forskningsressurser og en vurdering av kvalitet og nytte på forskningen.

Norske forskere kan også søke om forskningsmidler gjennom forsknings- og innovasjonsprogrammet Horisont 2020. Helse er et prioritert området innenfor pilaren knyttet til de store samfunnsutfordringer. I utlysningene fra Horisont 2020 har persontilpasset medisin vært prioritert, og som kjent er kreftsykdommer et område der utviklingen i persontilpasset medisin er kommet langt. For å få flere søkere fra Norge innenfor helse har regjeringen i statsbudsjettet for 2016, gjennom Forskningsrådet etablert en ordning som skal bidra til økt deltakelse fra norske helseforskere i Horisont 2020 som kalles HELSE-EU. Stimuleringsmidlene skal brukes til å utarbeide en eller flere søknader med helsetema til Horisont 2020. Jeg håper at norske barneonkologiforskere også benytter seg av denne muligheten.

Jeg ønsker også å benytte anledningen til å gjøre representanten bedre kjent med et initiativ jeg har tatt for å få til mer forskningssamarbeid på nordisk nivå i forbindelse med at Norge har formannskapet i Nordisk ministerråd i 2017. Dette treårige prosjektet har som formål å gjøre det enklere for forskere i de nordiske landene å samarbeide om helsedata og kliniske studier på tvers av de nordiske landene, og vil ha et særskilt fokus på persontilpasset medisin. Prosjektet heter Nordisk forskningssamarbeid for bedre helse. Forskning på barn med kreft er svært aktuell for dette samarbeidet, da pasientgrunnlaget i hvert land er lite og det er et område som er aktuelt for bruk av persontilpasset medisin og forskning på helsedata på tvers av landene.

Prosjektet er delt inn i tre delprosjekter. Det første delprosjektet skal utrede muligheter for å redusere ressursbruken ved etisk godkjenning av forskningsprosjekter i Norden. Det andre delprosjektet retter seg mot å finne nordiske løsninger for å gjøre helsedata lettere tilgjengelig for forskning. I prosjektet skal juridiske, teknologiske og organisatoriske muligheter og barrierer utredes med sikte på å fremme forslag til en pilot for å etablere en nordisk løsning for tilgjengelig- gjøring av helsedata på tvers av landene. Målet med det tredje delprosjektet er å legge til rette for kliniske studier på tvers av de nordiske landene, særlig kliniske studier innenfor persontilpasset medisin. Prosjektet er en videreføring og videreutvikling av det nordiske samarbeidet om kliniske studier kalt Nordic Trial alliance forankret i NordForsk. Analyse, kompetanseoppbygging og pilotering av kliniske studier innenfor persontilpasset medisin, med pasienters muligheter for deltakelse på tvers av land og bruk av registerdata og real world data i klinisk forskning vil være viktig. I tillegg skal NordForsk beskrive hvordan eksisterende finansieringskilder bedre kan understøtte finansiering av nordiske kliniske studier.

I mitt svar har jeg forsøkt å skissere en rekke tiltak som er gjennomført og tiltak som er på trappene som kan bidra til å legge bedre til rette for og øke omfanget av forskning på barnekreft både i Norge og i Norden.

Jeg mener at disse tiltakene også bør stimulere de ak-

tuelle forskningsmiljøene innenfor barnekreft til økt forskningsinnsats.

SPØRSMÅL NR. 720

Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 1. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«På hvilken bakgrunn og bestilling har Helsedirektoratet fått i oppdrag å se på hvordan eller om man skal samle høyintensiv behandling av ekstremt for tidlig fødte på få sykehus?»

BEGRUNNELSE:

NRK meldte 20. februar at Helsedirektoratet har sett på og foreslår at denne typen tjeneste skal samles på få steder. Stavanger Universitetssykehus og Sykehuset i Kristiansand var blant annet nevnt. Dette skaper uro ute i foretakene. Uro blant fagpersonell, mellom foreldre og ikke minst engasjement fra familier som har fått et svært for tidlig barn og vet mye betydningen av nærhet, familiens betydning, venner og ikke minst at avstand er viktig for å få det til å gå rundt hjemme hvor det kanskje er flere barn. I tillegg skaper dette en usikkerhet i befolkningen og i gode etablerte fagmiljø. Mistillit til om en vet hva som foregår rundt det enkelte sykehus vokser frem både i befolkning og blant ansatte.

Svar:

Ekstremt for tidlig fødte barn er en sårbar pasientgruppe, og et kvalitetsmessig godt tilbud til disse barna stiller store krav til kompetanse og ressurser. Det er viktig at tilbudet til disse barna er likeverdig i alle helseregionene. Med denne bakgrunn fikk Helsedirektoratet i tildelingsbrevet for 2014 i oppdrag å lage en veileder som angir kvalitets- og kompetansekrav til nyfødt-intensivavdelinger.

Nasjonal helse- og sykehusplan slår fast at det er behov for å samordne og tydeliggjøre nasjonale kvalitetskrav til sykehus, og Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag om at det skal utarbeides nasjonale kvalitetskrav til utvalgte behandlingstilbud i sykehuse-

sikring. Helsedirektoratet fikk i august 2016 i oppdrag å starte et arbeid med å utarbeide slike nasjonale kvalitetskrav. Det ble bedt om at oppdraget om kvalitets- og kompetansekrav til nyfødt-intensivavdelinger ble sett i sammenheng med dette arbeidet.

Det er nylig publisert et Norsk nyfødtnedisinsk helseatlas basert på data fra Norsk nyfødtnedisinsk kvalitetsregister. Atlaset viste til dels betydelige forskjeller i behandling av syke nyfødte uten at dette kan begrunnes i forskjeller i sykkelighet. Dette underbygger ytterligere behovet for nasjonale kvalitetskrav til tilbudet til denne pasientgruppen.

Helsedirektoratet har sendt på høring et utkast til Nasjonal faglig retningslinje for kompetanse og kvalitet i nyfødtnintensivavdelinger med høringsfrist 13. mars. Formålet med forslaget til retningslinje har vært å bidra til å styrke kvaliteten, harmonisere tilbudet i hele landet og hindre uønsket variasjon. Helsedirektoratet foreslår ikke å legge ned nyfødtnavdelinger, men anbefaler i høringsutkastet at tilbudet til ekstremt for tidlig fødte samles på færre enheter. Under arbeidet med retningslinjen etablerte direktoratet en referansegruppe med fagpersoner og brukere. Referansegruppen har blitt involvert i flere problemstillinger som er behandlet i retningslinjen. Endelig versjon av retningslinjen vil bli utformet etter at høringen er gjennomført.

Det er de regionale helseforetakene som har sørge-for ansvaret og som derfor har det endelige ansvaret for organiseringen av tilbudet til ekstremt premature i regionen.

SPØRSMÅL NR. 721**Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 3. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden forsikre om at Spesialsykehuset for epilepsi sitt nasjonale ansvar og samlede fagmiljø vil være samlet i fremtiden også?»

BEGRUNNELSE:

De nasjonale behandlingstjenestene for komplekse epilepsi ivaretas i dag av Spesialsykehuset, som er samlet, tverrfaglig og høyspesialisert kompetansemiljø. I de foreslåtte skissene for samlokalisering av OUS på Gaustad er det ikke antydning at man vil ivareta SSE (Spesialsykehuset for epilepsi) som et samlet senter ved en flytting. Derimot antydes det i skissene at all barneaktivitet skal samles i et eget barnehus. For den nasjonale tjenesten vil dette bety en splittelse av det samlede, tverrfaglige, høyspesialiserte behandlingsmiljøet som ivaretar tjenesten, og dermed kan det være en ending av tjenesten. Samtidig vil Helsedirektoratet i 2017 gjennomgå de nasjonale tjenestene og gjøre vurderinger rundt eventuell videreføring. Mange pasienter og fagmiljøene rundt epilepsi er bekymret for at ikke det nasjonale behovet for denne gruppen skal ivaretas.

Svar:

Nasjonal behandlingstjeneste for kompleks epilepsi med behov for høyspesialisert behandling ved Spesialsykehuset for epilepsi (SSE) ble godkjent i 2011 som nasjonal tjeneste etter forskrift nr. 1706 av 17. desember 2010 om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten og nytt regelverk for nasjonale tjenester. I veilederen til forskriftens kapittel 4 er oppgavene til den nasjonal behandlingstjenesten beskrevet som følger:

”Behandlingstjenesten tilbyr utredning og behandling av pasienter med epilepsi som får anfall på grunn av manglende effekt av legemidler og som har tilleggsproblemer av nevrologisk, kognitiv og/eller psykososial art. Tjenesten er også for pasienter som skal utredes for epilepsikirurgi. Tjenesten gjennomfører også utredning og behandling av pasienter med psykoogene non-epileptiske anfall, medisinsk-pedagogisk-psykologisk utredning, utredning og behandling av pasienter med epilepsi og utviklingshemning, epilepsi og autisme, behandling med ketogen diett, og utredning av pasienter med sjeldne diagnoser assosiert med epilepsi; tuberøs

sklerose, Aicardi syndrom, Landau-Kleffner syndrom og Sturge-Weber syndrom.”

Det er i dette tilfellet Helse Sør-Øst RHF som har det nasjonale ansvaret, og må sikre at tjenesten har finansielle og organisatoriske forutsetninger for å ivareta sørge for ansvaret for hele landet innenfor det fagområdet og de oppgavene den nasjonale tjenesten er tillagt ansvar for.

I spørsmålet vises det til gjennomgang av alle nasjonale tjenester. Denne helhetlige gjennomgangen er forankret i regelverket for nasjonale tjenester og skal gjennomføres anslagsvis hvert femte år. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor bedt Helsedirektoratet om å gjennomføre en helhetlig gjennomgang av alle nasjonale tjenester. Formålet er å vurdere om tjenestene skal videreføres eller evt. endres (desentraliseres) med bakgrunn i en faglig vurdering av tjenestens aktiviteter og resultater i hht. gjeldende regelverk.

Spesialsykehuset for epilepsi i Sandvika (SSE) er organisatorisk en del av Oslo universitetssykehus HF (OUS). Oslo universitetssykehus HF forvalter en omfattende bygningsmasse av varierende standard og alder og bruker store summer hvert år på å vedlikeholde denne bygningsmassen. Som det vises til i spørsmålet er det startet opp et arbeid med sikte på å gjennomføre en omfattende modernisering av OUS. Tilbudet ved SSE inngår i disse planene.

Jeg kan ikke gå inn i de detaljerte planene for fremtidig utvikling av Oslo universitetssykehus HF, men forutsetter at Helse Sør-Øst RHF som ansvarlig for sine nasjonale tjenester, sikrer at Nasjonal behandlingstjeneste for kompleks epilepsi med behov for høyspesialisert behandling kan ivareta sine pålagte oppgaver på en forsvarlig måte.

Jeg er opptatt av at behandlingstjenesten og kompetansemiljøet tilknyttet denne også i fremtiden kan følge opp epilepsi pasienter med spesielle behov på en forsvarlig måte, og jeg legger til grunn at Helse Sør-Øst RHF sørger for dette. Samtidig er jeg opptatt av at alle epilepsipasienter, også de uten behov for høyspesialisert behandling, har et forsvarlig behandlingstilbud i hele landet. Det vil derfor være viktig at den nasjonale tjenesten ved behov kan bidra til å formidle kompetanse og erfaringer ut til de andre helseregionene, slik at disse kan tilby gode tjenester for hele pasientgruppen. Dette gjelder særlig med tanke på å understøtte behovet for helhetlige pasientforløp, noe som også er i tråd med intensjonen for nasjonale tjenester.

SPØRSMÅL NR. 722**Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 28. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det norske samfunn utfordres på mange måter som følge av at folk flytter på seg. Det vil også gi utfordringer for psykiatrien på flere områder. samtidig er det helt avgjørende med gode helsetjenester, slik at de som trenger hjelp, får riktig oppfølging, og samfunnets behov for sikkerhet ivaretas.

Er statsråden fornøyd med dagens tilbud til personer med psykoser eller ser statsråden for seg at det er behov for et større fokus på dette området, av hensyn til dem som er direkte og indirekte berørt?»

BEGRUNNELSE:

Folketallet i Norge øker, og samtidig vil trykket mot deler av våre helsetjenester øke. Det opprettes sentre for forebygging og behandling av psykiske lidelser og traumer, noe som er helt nødvendig. mange husker fortsatt "Trikkedrapet" på Bislet. Som ansvarlig politiker tenker jeg at vi må gjøre alt vi kan for at slike hendelser skjer igjen. det samme kan man si om bussdrapene i Valdres. Min opplevelse er at psykiatrien sliter med å håndtere alle de utfordringene den møter, og er heller ikke sikker på om dette fagfeltet er det mest anerkjente innen helsesektoren. Jeg ser derfor fram til å høre hva statsråden ser for seg bør gjøres.

Svar:

Gjennom Stortingsmelding nr. 11 (2015-2016) Nasjonal helse- og sykehusplan, Stortingsmelding nr. 26 (2015-2016) om primærhelsetjenesten, jf. også Stortingsproposisjon 15S (2015-2016) Opptappingsplanen på rusfeltet, er det trukket opp viktige hovedlinjer for det videre arbeidet på helsetjenesteområdet.

Gjennom den "gylne regel" sørger regjeringen for at psykisk helse og rusområdet blir prioritert økonomisk i spesialisthelsetjenesten.

Det gis tilbud om psykosebehandling ved alle psykiatriske klinikker og DPS i landet. Det skjer en kontinuerlig utvikling på dette området, bl.a. større vekt på tidlig intervensjon, ambulante tjenester og oppfølging over tid. Kommunehelsetjenesten har en sentral rolle i dette arbeidet og godt samspill mellom nivåene er avgjørende for et godt resultat. Godt og likeverdig samarbeide med brukerne selv og deres pårørende er en annen forutsetning for å lykkes. Styringssignalene på disse områdene er tydelige.

Som underlag for det faglige arbeidet i tjenesten utga Helsedirektoratet i 2013 nasjonale faglige retningslinjer for utredning, behandling og oppfølging av psykoselidelser. Formålet med retningslinjen er å bedre kvaliteten på tilbudet til pasienter/brukere og deres pårørende og den legger ikke bare vekt på symptombehandling, men gir en bred omtale av tiltak som både gjelder psykologiske og sosiale forhold, fysisk helse og betydningen av utdanning og arbeid. Fokus på ressurser, bedringsprosesser og individuelt tilpassede tjenester skal bidra til mestring, økt livskvalitet og deltakelse i samfunnet. Implementeringen av de planlagte pakkeforløpene på psykisk helse og rus-området vil bidra til å sette en bedre struktur på tjenestetilbudet.

På bakgrunn av årelang omstilling og faglig utvikling er det i dag mulig å gi langt flere med alvorlig psykisk sykdom en meningsfull tilværelse og en opplevelse av å være en del av samfunnet på en helt annen måte enn ved tidligere tiders psykosebehandling på lukkede psykiatriske sykehus. I tillegg til å legge til rette for et bedre liv bidrar dette også til bedre fungering i samfunnet. Integrering og meningsfylte liv er viktig grunnlag for et trygt og godt samfunn for alle.

Jeg viser for øvrig til mitt svar av 17. februar på spørsmål 643 fra representanten Ellingsen hvor jeg uttrykker at det er riktig at flyktninger som har opplevd krig og som strever med psykiske traumer kan representere utfordringer for helsetjenesten. Som opplyst gjelder tilleggskriteriet ved tvungent psykisk helsevern om "nærliggende og alvorlig fare for eget eller andres liv eller helse" for flyktninger så vel som for befolkningen ellers. Dette er et kriterium som skal bidra til å trygge sikkerheten både for den enkelte og for samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 723**Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 27. mars 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Arbeids- og velferdsetaten (NAV) publiserer hver måned tall for utviklingen i arbeidsledigheten. Arbeidsledighetstallene NAV publiserer er antallet helt ledige og summen av helt ledige og arbeidssøkere som deltar på tiltak (bruttoledigheten). Svært få personer på arbeidsavklaringspenger (AAP) med status som arbeidssøker internt hos NAV er med i dette bruttoledighetstallet.

Vil statsråden be NAV om også å publisere arbeidsledighetstall som inkluderer samtlige AAP-mottakere som er registrert som arbeidssøkere hos NAV?»

BEGRUNNELSE:

I Norge har vi to mål på arbeidsledighet. Det ene er SSBs arbeidskraftundersøkelse. Det andre er NAVs arbeidssøkerstatistikk. Det siste er registerbasert og den eneste som forteller oss om arbeidsledigheten på fylkes-, og kommunenivå. Det siste er derfor i mange sammenhenger den viktigste dokumentasjonen på arbeidsledighet her i landet.

For NAV er arbeidssøkere betegnelsen på summen av helt ledige, delvis ledige, arbeidssøkere på tiltak og andre arbeidssøkere. Arbeidssøkere er personer som søker arbeid ved NAV og som er tilgjengelige for det arbeidet som søkes. Hovedregelen er at man anses som arbeidssøker hos NAV hvis man har meldt seg eller fornyet meldingen i løpet av de to siste ukene.

Som følge av at NAV ikke publiserer arbeidsledighetstall for samtlige personer som oppgis å være arbeidssøkere internt hos NAV reduseres bruttoledighetstallet vesentlig.

Det er viktig at samtlige personer som er registrert som arbeidssøkere internt hos NAV synliggjøres i den løpende offentliggjøringen av arbeidsledighetstallene. Mer åpenhet om de reelle arbeidsledighetstallene vil være viktig for forståelsen av utviklingen i det norske arbeidsmarkedet framover.

Svar:

Det er mange årsaker til at personer er midlertidig eller varig borte fra arbeid, eller sliter med å komme seg inn i arbeidsmarkedet. Mange av disse er registrert i Arbeids- og velferdsetaten, og Arbeids- og velferdsetaten yter ulik bistand og oppfølging, og kan gi ulike typer ytelse til disse, avhengig av situasjonen til den enkelte.

Arbeidsledighetsstatistikken er basert på internasjonale standarder satt av ILO (International Labour Organisation). Her stilles det tre kriterier for at en person skal telle som arbeidsledig: han eller hun skal ikke være i arbeid, han eller hun skal aktivt søke arbeid, og han eller hun skal kunne ta arbeid på kort varsel. Denne statistikken er nyttig for mange formål, blant annet som indikator for konjunkturutviklingen.

I Arbeids- og velferdsetaten er det to brukergrupper som er vurdert til å tilfredsstille de nevnte kravene: personer som er «helt ledige» og «arbeidssøkere på tiltak». Personer som hos Arbeids- og velferdsetaten er registrert med nedsatt arbeidsevne og mottar arbeidsavklaringspenger (AAP) er ikke med i ledighetsstatistikken. Dette er fordi de aller fleste i denne gruppen ikke oppfyller ILO-standarder om å kunne ta arbeid på kort varsel. Personer med AAP som blir omdefinert fra å ha nedsatt arbeidsevne til å være arbeidsledig, kan beholde AAP i tre måneder mens de søker etter arbeid. I denne perioden inngår de i ledighetsstatistikken.

For å ha rett til AAP skal arbeidsevnen være nedsatt med minst 50 prosent. AAP-mottakere er likevel en sammensatt gruppe – noen har arbeid, men sliter med sykdom, noen vil sannsynligvis aldri komme tilbake i arbeidslivet, mens andre antas å kunne komme i arbeid etter medisinsk behandling og/eller arbeidsrettede tiltak. Felles for alle disse er at de trenger oppfølging og bistand fra Arbeids- og velferdsetaten, ofte i kombinasjon med medisinsk behandling.

Det er viktig at Arbeids- og velferdsdirektoratet har statistikk som samlet sett kan gi et helhetlig bilde av etatens ytelser og målgrupper, og arbeidet overfor disse. Det gir departementet og Storting mulighet for å vurdere om kravene som stilles til etaten blir oppfylt. Et bredt sett av statistikker gir også departementet og andre mulighet til å summere ulike brukergrupper avhengig av hvilke problemstillinger en ønsker å belyse.

”Fakta om NAVs ledighetsstatistikk” ligger ute på nav.no (<https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Innhold+til+NAV+og+samfunn+forside/Nyheter/fakta-om-navs-ledighetsstatistikk>). Den vurderingen etaten gir uttrykk for her er jeg enig i. Jeg vil derfor ikke be Arbeids- og velferdsdirektoratet om også å publisere arbeidsledighetstall som inkluderer samtlige AAP-mottakere som er registrert som arbeidssøkere hos Arbeids- og velferdsetaten.

SPØRSMÅL NR. 724**Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud****Besvart 24. februar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar av 10.02.2017 på mitt spørsmål av 03.02.2017 om det vil bli fremmet Stortingsmelding om tros- og livssynspolitikk i inneværende stortingsperiode. Statsrådets svar på dette er nei. Mitt oppfølgings spørsmål er:

Vil det bli fremmet en lovsak om finansiering av tros- og livssyn slik statsråden ved flere anledninger har varslet?»

Svar:

Kulturdepartementet arbeider nå med å utforme forslag til en helhetlig og felles lov for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn. I lovarbeidet gjennomgås også de offentlige finansieringsordningene for tros- og livssynssamfunnene, inkludert Den norske kirke. I lovarbeidet er det aktuelt å ta opp forslag om endringer i dagens finansieringsordninger.

Før saken fremmes for Stortinget som lovsak, vil utkast til ny lovgivning og nye finansieringsordninger bli sendt på offentlig høring. Jeg har som intensjon at departementets høringsnotat blir sendt på høring før sommeren 2017.

SPØRSMÅL NR. 725**Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Line Kysnes Vennesland****Besvart 3. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helsedirektoratet har satt søknadsfristen for tilskudd til bruker- og pårørendearbeid innen rus og psykisk helsefeltet til 1.februar for 2017. Dette skaper mye bekymring og merarbeid for organisasjonene og stiftelsene som er avhengige av tilskuddet for å drive sitt arbeid videre.

Vil helse- og omsorgsministeren ta initiativ til at søknadsfristen for tilskudd til bruker- og pårørendearbeid innen rus og psykisk helsefeltet blir flyttet til november året før slik at søkerne får forutsigbarhet i sitt arbeid?»

sitt arbeid videre. Det har de siste årene blitt gjort en nødvendig justering av tilskuddene og dagens tilskudd er et resultat av at to tilskudd ble slått sammen. Etter denne justeringen ble imidlertid søknadsfristen også endret. I 2017 var søknadsfristen 1.februar. Medberegnet saksbehandlingstid medfører dette at søkerne må vente til nærmere sommeren før de får svar på sin søknad, samt får utbetalt midler. Noen av søkerne må søke om forskudd på midler og dette medfører merarbeid for både saksbehandlere hos Helsedirektoratet og søkerne. Det skaper også mindre rom for god planlegging og mye uro i et viktig arbeid som søkerne driver.

Svar:

Økonomiregelverket, fastsatt av Finansdepartementet, regulerer hvordan tilskuddsordninger skal forvaltes. Helsedirektoratet forvalter svært mange tilskuddsordninger under Helse- og omsorgsdepartementet. I 2015 forvaltet Helsedirektoratet om lag 180 tilskuddsreguleringer under Helse- og omsorgsdepartementet og andre departementer, og utbetalte 13,4 milliarder kroner i tilskudd.

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet lyser ut midler til bruker- og pårørendearbeid innen rus og psykisk helsefeltet hvert år. Dette er midler som kommer mange organisasjoner og stiftelser til gode i deres daglige arbeid med brukere og pårørende innen psykisk helsefeltet. Mange av disse organisasjonene baserer sin eksistens på disse tilskuddsmidlene og er helt avhengig av støtte for å drive

For hver enkelt ordning skal direktoratet utforme et regelverk. Her fremkommer blant annet søknadsfrister. Helsedirektoratet må dermed vurdere hvilke frister som anses hensiktsmessig i forvaltning av den enkelte tilskuddsordning. Regelverkene skal godkjennes av departementet. Helsedirektoratet kan ikke forvalte årets bevilgning før Stortinget i desember har vedtatt

statsbudsjettet for påfølgende år, herunder evt. premisser for tilskuddene. Bevilgningsnivået fastsettes for ett år av gangen.

Jeg har forståelse for at det kan skape utfordringer for den enkelte virksomhet når en frist flyttes. Jeg forutsetter at Helsedirektoratet har dialog med de berørte i de aktuelle tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 726

Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Sonja Mandt

Besvart 27. februar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden fulgt opp i innst. 318 S, (2015-2016) der det ble vedtatt at det skulle være en gjennomgang av regelverket når det gjelder fosterforeldre som blir uføretrygdet eller får avklaringspenger?»

BEGRUNNELSE:

Det kommer flere meldinger om fosterforeldre som får kutt i avklaringspenger eller uføretrygden, eller de får krav på tilbakebetaling av allerede utbetalte penger. Siste sak er en familie der far har fått avklaringspenger, og får nå et krav om tilbakebetaling av 293.000 kr. fordi de også har fosterbarn. Dette skaper stor utrygghet for fosterbarnet og for familien. I meldingen om Trygghet og omsorg, innst. 318 S (2015-2016) ble følgende vedtak gjort: Stortinget ber regjeringen gjennomgå regelverket for fosterforeldre som blir uføretrygdet eller får avklaringspenger».

Det er ingen sammenheng mellom omsorgsevne og om fosterforelder har ytelser som fosterhjem. Stabilitet og trygghet for fosterbarnet må være det viktigste. Det er derfor nødvendig å raskt finne en løsning på dette, for å sørge for at fosterforeldre fremdeles kan ha fosterbarn selv om de ikke har arbeid eller helsa svikter.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å gi gode rammebetingelser, veiledning og støtte til familier som påtar seg det viktige ansvaret det er å være fosterforeldre. Barne- og likestillingsministeren la i fjor la fram en stortingsmelding om fosterhjem til barns beste, hvor utfordringer med ordningen ble drøftet og forslag til løsninger ble

presentert. I etterkant av meldingen har Stortinget bedt regjeringen om å igangsette en utredning om fosterhjemsomsorgen. Regjeringen arbeider nå med å oppnevne et offentlig utvalg som skal utarbeide en NOU på fosterhjemsområdet og vil orientere Stortinget om utvalget våren 2017.

Den økonomiske kompensasjonen til fosterhjemsforeldre består av arbeidsgodtgjørelse og utgiftsdekning. Utgiftsdekningen, som skal dekke kost, klær og fritidsaktiviteter, er skattefri, mens arbeidsgodtgjørelsen blir utbetalt som lønnsinntekt, dvs. at den er pensjonsgivende og skattlegges som arbeidsinntekt. At arbeidsgodtgjørelsen er pensjonsgivende, skattepliktig inntekt har den fordelen at den gir opptjening til trygdeytelser. På den annen side innebærer det at trygdeytelser blir redusert på grunn av inntekten.

Den økonomiske godtgjørelsen fosterforeldre mottar, skal gjenspeile den innsatsen de gjør ved å påta seg et omsorgsoppdrag for samfunnet. Å være fosterforeldre har i liten grad karakter av å være ordinært lønnsarbeid, og kan i større grad sammenlignes med å ta seg av egne barn. Jeg forstår derfor at mange kan reagere på at fosterforeldres arbeidsgodtgjørelse fører til gradering/avkortning av trygdeytelser. Generelt er det lite ønskelig å gi særregler for enkeltgrupper, både fordi det er krevende å begrunne noen enkeltgruppers særbehov fremfor andres, og fordi unntak generelt fører til et mindre oversiktlig regelverk.

Arbeids- og sosialdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet hadde et møte med representanter fra Norsk Fosterhjemsforening 10. februar i år, hvor flere utfordringer som foreningens medlemmer opplever, ble tatt opp. Blant annet er det viktig at fosterforeldre får god informasjon om hvilke rettigheter de har. Dette vil mitt departement i samarbeid med Barne- og likestillingsdepartementet og fosterhjemsforeningen følge opp videre.

I utvalget som barne- og likestillingsministeren skal sette ned, vil det også være naturlig å se nærmere på fosterforeldrenes rammevilkår og problemstillinger knyttet til trygdeytelsene, blant annet ved sykdom,

uførhet og arbeidsledighet. Jeg har dessuten satt i gang et arbeid med å gjennomgå avkortningsreglene i regelverkene for dagpenger og arbeidsavklaringspenger. Dette kan også få betydning for fosterforeldre.

SPØRSMÅL NR. 727

Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve

Besvart 2. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden at Helse Møre og Romsdal sin avgjørelse om tidvis stenging av barneavdelingen ved Kristiansund sykehus er forsvarlig, og vil statsråden pålegge helseforetaket å sørge for åpen barneavdeling med forsvarlig bemanning hele døgnet hele året gjennom?»

BEGRUNNELSE:

I arbeidet med å spare penger i Helse Møre og Romsdal, ble barneavdelingen ved Kristiansund sykehus helgestengt i oktober 2014. Det skulle spares fire millioner kroner i året. Svært mange mente stengingen var uforsvarlig og protesterte høylytt mot avgjørelsen. Det ble ikke gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse før avgjørelsen. Å spare småpenger på syke barn og deres trygghet er uverdigg. Kun få måneder etter helgestengingen døde Sebastian på 10 måneder. Dødsfallet ble gransket av Statens helsetilsyn. Helseforetaket fikk sterk kritikk med en anbefalt foretaksstraff, for ikke å ha gitt lille Sebastian forsvarlig helsehjelp. Helseforetaket tok kritikken delvis til følge og fant en løsning med et alternativt helgetilbud ved barneavdelingen. Det har medført at foreldre med syke barn føler seg litt tryggere for barnas liv og helse. Men det ligger fortsatt i helseforetakets politikk at avdelingen kan stenges i høytider og under ferieavvikling. Dette er uakseptabelt. Forrige uke ble helseforetaket siktet av politiet for mangelfull helsehjelp i Sebastian-saken. Statsadvokaten avgjør om det skal tas ut tiltale.

Svar:

Helse Midt-Norge opplyser at første feriestengning for Barne- og ungdomsavdelinga i Kristiansund var på

slutten av 1990-tallet, med 4 uker, og at feriestengning har vært gjennomført årlig siden. Sykehuset har altså lang erfaring med planlagt feriestengning. Siden 2011 har barneavdelingen vært stengt i sommerferier og påskehøytider, i likhet med flere andre avdelinger i Helse Møre og Romsdal. Styret i Helse Møre og Romsdal har lagt til grunn at avdelingen i Kristiansund skal være stengt åtte uker om sommeren, samt i påsken. Om sommeren har det vært åpen barnepoliklinikk på dagtid i fire uker, vekselvis i Kristiansund og Molde.

Helse Midt-Norge opplyser at Helse Møre og Romsdal har satt inn tiltak for de barna som har særlige behov i denne perioden.

Helse Midt-Norge opplyser at stengningsperiodene hvert år blir vedtatt av styret i Helse Møre og Romsdal, og er grunngitt i utnyttelse av ressursene. Sesongvariasjonene er store. Om vinteren er det en betydelig større pågang enn under påske- og sommersesongen på grunn av infeksjonsrelatert sykdom. Under sommerstengingen har totalbelegget i Ålesund, inkludert barn fra Nordmøre og Romsdal, ligget på 30-40 pst. av det ordinære belegget. De opplyser at bruk av arbeidstimer i passiv beredskap går ut over kapasiteten for aktivt arbeid på dagtid. Sesongstenging av sengepost og vaktberedskap er derfor først og fremst gjennomført for å omdisponere ressurser til periodene med behov for stor aktivitet.

Helse Midt-Norge og Helse Møre og Romsdal opplyser at de fra nasjonale undersøkelser vet at stor vikaravhengighet representerer et kvalitetsproblem og gir økt pasientrisiko. Med full drift i ferieavviklingsperioden ville det være behov for betydelig bruk av vikarer, fordi legegruppen på Barne- og ungdomsavdelinga i Kristiansund ikke er stor. Helse Midt-Norge opplyser at Helse Møre og Romsdal har satt i verk en rekke tiltak for å sikre beredskapen gjennom sommerstengingen, som bl.a.:

- I juni 2015 ble akuttberedskapen forsterket ved Kristiansund sjukehus gjennom å styrke

vaktordningen for anestesilegene, det vil si at de er fysisk til stede på døgnbasis ved sykehuset. Tidligere hadde de hjemmevakt.

- Fra juni 2014 ble ambulanseseksjonene i Molde og Kristiansund økt til to døgnambulanser som er i helårsdrift. Dette betyr en dobling av beredskapen på helg og natt i begge byene. I tillegg etablerte helseforetaket en 2-bårebil i Gjemnes som gikk fast fra Molde/Kristiansund til St. Olavs Hospital mandag til fredag. Ambulansen kunne også benyttes ved helg eller natt om behovet for transport av to pasienter var til stede. Bilen har i svært liten grad vært benyttet.
- Det ble også satt i verk en følgeordning, der anestesilege ved behov skulle følge pasienten under transport, enten fra sykehus til flyplass eller mellom sykehusene.
- Klinikksjef og avdelingssjefene ved begge barneavdelingene i Helse Møre og Romsdal hadde dia-

logmøte med legevakten i Kristiansund i mai 2016 i forbindelse med sommerstengingen. På dette møtet ble prosedyrer som også omfatter legevakt og akutt-mottaket gjennomgått og revidert.

Samtidig som Helse Midt-Norge opplyser at Helse Møre og Romsdal vil videreføre stengning i ferieperioder så opplyser de at det vil bli gjennomført løpende evaluering av stengningsperiodene og at justeringer kan skje dersom interne eller eksterne faktorer skulle tilsi det.

Jeg vil vise til at flere sykehus over hele landet gjennomfører feriestengning. Dette er de fleste steder en innarbeidet praksis som er godt kjent og som har vært gjennomført i mange år. Det er ledelsen ved de enkelte virksomhetene som har ansvaret for at denne praksisen gjennomføres på en måte som ivaretar et forsvarlig helsetilbud for befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 728

Innlevert 22. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 6. mars 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«AFETEC leverte før jul sin konsekvensutredning på offshore helikopteroperasjoner.(HOFO)

Hva er regjeringens konklusjoner på konsekvensutredningen fra SAFETEC, når vil regjeringen treffe en konklusjon i saken, og hvordan vil Stortinget bli involvert?»

BEGRUNNELSE:

EU har som kjent kommet med nye felleseuropeiske regelverk for offshore helikopteroperasjoner (HOFO). Det foreligger nå en konsekvensutredning fra SAFETEC datert 16.12.2016 som er overlevert departementet.

I Europautvalget møte 20. september 2016 var den saken på sakskartet.

Der ble det vist til at en konsekvensutredning måtte foreligge før regjeringen besluttet om man ville sluttet seg til de nye felleseuropeiske reglene.

I møtet ble det fra flere representanter stilt spørsmål om saken. Både undertegnede, Eirik Sivertsen og Sverre Myrli.

I svaret fra Statsråd Elisabeth Vik Aspaker svarte hun:

«Nei, regjeringen har ikke konkludert. Den eksterne konsekvensanalysen som er bestilt, og som skal komme i løpet av oktober, er et uttrykk for at vi ønsker å forsikre oss om at de reglene som nå er framforhandlet og foreslått, faktisk innebærer at vi kan ivareta det sikkerhetsnivået som vi har i Norge, som vi er stolt av, og som der er viktig at vi kan videreføre. Så her er ingen beslutning tatt, og vi venter nå på konsekvensanalysen. Regjeringen vil ta stilling til om at man mener at dette er noe som vi bør slutte oss til, og så vil eventuelt en saken bli lagt fram for Stortinget.»

Konsekvensanalysen ble levert Samferdselsdepartementet før jul, og man forventer nå at man får en snarlig avklaring fra Regjeringen.

Politisk ledelse i departementet har ved flere anledninger uttrykt klart at man ikke vil innføre dette regelverket om flysikkerheten svekkes.

Vi viser også til kommentar fra Samarbeidsforum for helikoptersikkerhet på Norsk kontinental sokkel der de viser til at konsekvensutredningen konkluderer med at sikkerheten i offshore helikopteroperasjoner vil svekkes ved en innlemmelse av HOFO i norsk rett.

Svar:

Sikkerhet i luftfarten er generelt svært viktig. Gjennom seriøse og skikkelige operatører, godt regelverk og Luftfartstilsynets arbeid skal vi sikre at Norge fortsatt er blant verdens tryggest land å fly i.

Samferdselsdepartementet jobber nå med forslaget til felleseuropeisk regelverk for helikopteroperasjoner (HOFO), hvor Safetecs rapport blir en del av regjerin-

gens beslutningsgrunnlag, sammen med blant annet vurderinger fra Luftfartstilsynet, høringsuttalelser og andre relevante opplysninger.

Regjeringen tar sikte på å treffe en beslutning i saken i løpet av våren.

Stortinget vil naturligvis bli informert i saken, enten gjennom Stortingets Europautvalg eller ved at en sak vil bli lagt frem for Stortinget i tråd med Grunnlovens bestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 729

Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Line Kysnes Vennesland

Besvart 28. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Det er svært ulik praksis på hvilken type informasjon som gis til mennesker som har fått operert inn hjertestarter (ICD). Det er opp til hvert enkelt sykehus om de har skriftlig informasjon å gi ut i forbindelse med operasjonen, samt om de har kurs å tilby i etterkant.

Vi helse- og omsorgsministeren ta initiativ til at ICD-bærere får et godt og likeverdig informasjonstilbud gjennom kurs og skriftlig informasjon etter å ha fått operert inn sin ICD, uavhengig av hvilket sykehus de ble operert på?»

BEGRUNNELSE:

Hvert år får flere hundre mennesker operert inn hjertestarter (ICD). Det er mange ulike sykehus som utfører operasjonene og det er ulik oppfølging under og i etterkant av operasjon. Det er svært ulik praksis med hvilken informasjon den opererte og pårørende får om selve inngrepet og hvordan man skal forholde seg til fare for infeksjon, hva man kan/ ikke kan i etterkant og hvor lenge man kan forvente å være sykemeldt. Det er også manglende informasjon knyttet til eventuelt kjøreforbud, bivirkning av medisiner og skader etter eventuelt å ha vært uten oksygen ved synkope. For en bærer av ICD er det også en stor omveltning i livet i etterkant av operasjonen. Hverdagen preges av usikkerhet og utrygghet. ICD-bærere har ekstra risiko for å utvikle depresjon fordi frykten for støt kan styre livet. Også pårørende har behov for informasjon om hvordan man best kan tilrettelegge for et godt liv med ICD. Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL) har gjennom sin ICD-gruppe fått i gang informasjonskurs

ulike steder i landet sammen med sykehusene. Det er bra, men tilbudene er avhengig av hvor du bor fremfor at alle får lik tilgang på god informasjon. LHL driver også gode rehabiliteringstilbud gjennom Feiring klinikken, men ikke alle får informasjon om dette tilbudet gjennom sykehus eller fastlege.

Svar:

Pasientopplæring er en av fire lovfestede hovedoppgaver i sykehusene. Pasientopplæring og mestring av sykdom er viktig for å skape best mulig livskvalitet for kronikere og pasienter med langvarig sykdom.

Når det gjelder pasienter som har fått operert inn hjertestarter (ICD), har Norsk Cardiologisk Selskap laget informasjon om hvordan en hjertestarter fungerer, om operasjonen, om begrensninger i aktivitet, bilkjøring, hva du bør gjøre ved tegn på infeksjoner mv. Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL) har også utarbeidet informasjon om hvordan det er å leve med hjertestarter. Dette er informasjon som er tilgjengelig på nett.

Som representant Vennesland skriver, har LHL etablert en egen interessegruppe for mennesker som har fått operert inn hjertestarter. Interessegruppen bidrar til etablering og gjennomføring av kurs for ICD-bærere og deres pårørende på sykehusenes lærings- og mestringssentre. LHL har også etablert likemannsarbeid for mennesker som har fått operert inn hjertestarter. Det mener jeg er viktig å fremheve, fordi pasienter og pårørende har kunnskap som er viktig for å bidra til læring og mestring for andre som er kommet i samme situasjon.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for pasientopplæring, og som ut fra meldte behov fra pasienter, pårørende eller fagpersoner må vurdere hvilke tilbud som bør etableres. Av oppdragsdokumentene fremgår det at de regionale helseforetakene

skal påse at pasienter og pårørende som har behov for opplæring, får et kvalitativt godt tilbud om dette. Jeg legger til grunn at de regionale helseforetakene følger opp signalene i oppdragsdokumentet.

SPØRSMÅL NR. 730

Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 2. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden igangsette et arbeid med å oppdatere Magnussen-modellen, og i den anledning også utrede om dagens bruk av modellen til intern fordeling innad i helseregionene gir en rettferdig og god fordeling?»

BEGRUNNELSE:

agens system for fordeling av basisbevilgningene til de regionale helseforetakene ble innført i 2009 og 2010 og bygger på NOU 2008: 2 Fordeling av inntekter mellom regionale helseforetak (Magnussen-utvalget).

Modellen som er basert på behovs og kostnadsindekser tilsvarende modellen som brukes i kommunesektoren, er ifølge NOU 2016:25 Kvinslandutvalget klar for revidering. Dette ble også nevnt av utvalgets leder Stener Kvinsland da han nylig hadde en gjennomgang av Kvinsland-utvalgets rapport i forkant av statsrådens middag med helse- og omsorgskomiteen. Kvinsland sammenlignet modellen med kommunenes inntektssystem som revideres om lag hvert tiende år, og mente at det vil være naturlig å sette i gang et arbeid med å oppdatere modellen for fordeling av basisbevilgningene til helseforetakene, i løpet av kort tid. Jeg oppfattet også Kvinsland dithen at han mente man i forbindelse med en slik oppdatering, også må se om måten modellen blir brukt til fordeling innad i de regionale helseforetakene, fungerer godt nok til å gi en rettferdig fordeling mellom de enkelte helseforetakene innad i regionene.

Meg bekjent, var Magnussen-utvalgets modell ment som en fordelingsmodell mellom de fire regionale helseforetakene. Det blir hevdet at modellen ikke var laget med det som formål å gi en god og rettferdig fordeling mellom helseforetakene innad i den enkelte av de fire regionale helseregionene.

De regionale helseforetakene har i dagens modell

et selvstendig ansvar for å fordele inntekter til sine underliggende helseforetak. De tar utgangspunkt i den nasjonale modellen for fordeling av inntekter også mellom helseforetakene, og tilpasser modellen på ulike måter: gjennom justering av behovsindekser, kostnadsindekser og hvilke elementer som holdes utenfor fordelingsmodellen og særfinansieres (jf. omtale i punkt 3.8.1 NOU 2016:25).

Måten dette blir gjort på er noe omstridt, ettersom fordelingen innad i de enkelte regionale helseforetakene praktiseres noe ulikt. Det hevdes at ulik bruk av modellen kan føre til skjevfordeling, noe jeg oppfattet at også Stener Kvinsland var opptatt av.

Som eksempel kan nevnes at Helse Møre og Romsdal hevder de kommer dårlig ut i forhold til fordelingen i Helse Midt-Norge. Det blir sagt at måten Helse Vest fordeler på, ville gitt bedre uttelling for Helse Møre og Romsdal.

Regjeringen er opptatt at vi skal ha like god tilgang til god helsehjelp i hele landet. For at fordelingsmodellen skal bli treffsikker nok og bidra til å gi lik tilgang til helsehjelp i hele landet, mener jeg at en i forbindelse med evaluering av Magnussen-modellen, også må se om modellen slik den nå brukes, er treffsikker nok til å gi en rettferdig og god fordeling av ressursene også innad i helseregionene.

Svar:

Nåværende modell for fordeling av basisbevilgningene til de regionale helseforetakene, bygger i all hovedsak på NOU 2008:2 Fordeling av inntekter mellom regionale helseforetak levert av Magnussen-utvalget. Regjeringen Stoltenberg II foreslo i St.prp. nr. 1 (2008-2009) å gjennomføre utvalgets forslag med noen få justeringer fra og med budsjettåret 2009. Endringene i bevilgningene til de regionale helseforetakene som følge av dette, ble vedtatt av Stortinget høsten 2008.

Modellen oppdateres årlig som følge av nye befolkningskriterier, sosiale kriterier og kostnadsandeler, jf. de årlige budsjettproposisjonene til Stortinget.

Det er riktig at denne modellen fordeler basisbevilgningene ned til de fire regionale helseforetakene. Finansieringen av spesialisthelsetjenesten foregår i flere trinn. Staten overfører midler til de regionale helseforetakene, som på sin side har ansvar for å tildele disse midlene til egne helseforetak og private virksomheter i samsvar med «sørge for»-ansvaret. Alle de regionale helseforetakene har laget sin egen inntektsmodell basert på prinsippene i den nasjonale inntektsmodellen. Det er gjort lokale tilpasninger basert på egne analyser for å ivareta egen organisering som for eksempel funksjonsfordeling og spesielle forhold.

Kvinnsland-utvalget avga sin innstilling NOU 2016: 25 Organisering og styring av eierskapet til spe-

sialisthelsetjenesten – Hvordan bør statens eierskap innrettes framover? 1. desember 2016. Utredningen ble sendt på høring 5. desember med frist 3. mars 2017. Kvinnsland-utvalget har vurdert styringsmodeller for spesialisthelsetjenesten. I tillegg foreslo utvalget en rekke justeringer i styringssystemene som de mente kunne vurderes uavhengig av hvordan eierskapet organiseres. Et av disse forslagene var at modellen for fordeling av basisbevilgningen (inntektssystemet) bør oppdateres.

Kvinnsland-utvalgets forslag er nå til vurdering i departementet. Vurderingene som kommer i høringen, vil være viktige. Jeg vil komme tilbake til Stortinget senere denne våren om videre oppfølging av Kvinnsland-utvalgets forslag.

SPØRSMÅL NR. 731

Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 3. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Helsedirektoratet skal nå vurdere alkoholloven i forhold til nettbasert handel.

Hvordan vil statsråden forsikre seg om at det er tilstrekkelig kompetanse om mulighetene og begrensningene ved digitalisering i dette arbeidet, og når vil utredningen være gjennomført?»

BEGRUNNELSE:

Digitalisering påvirker alle sektorer i samfunnet. Det åpner for nye og mer effektive måter å løse oppgaver på, bla. gjennom bruk av selvbetjente, mobile og automatiske løsninger.

Lovverket er ikke alltid tilpasset ny teknologi eller utformet teknologinøytralt. Eksisterende regelverk må tilrettelegges for ny teknologi. Tilpasningen av regelverket krever forståelse av teknologiens muligheter og begrensninger. Det gjelder både i forhold til å vurdere hvordan effektivisering kan oppnås, og hvordan teknologien kan anvendes for håndhevelse av regelverk.

Svar:

Alkoholloven ble utformet i en tid da det ikke eksisterte nettsalg av dagligvarer. På bakgrunn av at det har funnet sted en stor økning i etablering av denne type netthandel de siste årene, har jeg, som representanten Sivertsen er kjent med, bedt Helsedirektoratet om å kartlegge om det er behov for endringer i alkoholregelverket som følge av økt salg av dagligvarer over internett.

Det er avklart at kartleggingen skal ta utgangspunkt i de erfaringer Helsedirektoratet har gjort seg på bakgrunn av spørsmål og problemstillinger knyttet til nettsalg som de allerede har mottatt fra kommuner, fylkesmenn, bransjeaktører og andre. Videre skal Helsedirektoratet foreta en gjennomgang av loven hvor de vurderer om dagens regelverk er tilpasset nettsalg, herunder peke på utfordringer knyttet til dette. På bakgrunn av kartleggingen skal Helsedirektoratet vurdere om det etter deres syn er behov for regelverksendringer eller om utfordringene kan møtes ved presiserende tolkninger av dagens regelverk.

Det er avtalt at Helsedirektoratet skal foreta denne gjennomgangen innen utgangen av 2017. På bakgrunn av kartleggingen, vil jeg vurdere videre prosess, herunder kan det bli aktuelt å sette i gang et regelverksarbeid.

Som representanten Sivertsen påpeker, vil det være behov for kunnskap om muligheter og begrensninger ved digitalisering både i forbindelse med det kartleggingsoppdraget som jeg nå har gitt til Helsedirektoratet og kanskje særlig dersom det senere blir aktuelt å sette i gang et regelverksarbeid. Jeg legger til grunn at

Helsedirektoratet har eller tilegner seg den nødvendige kompetanse for å gjennomføre dette oppdraget slik som øvrige oppdrag de får og påtar seg – enten de velger å løse oppgaven ved bruk av egne krefter eller ved også å innhente nødvendig informasjon og kompetanse utenfra organisasjonen.

SPØRSMÅL NR. 732

Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 3. mars 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Har samferdselsministeren en intensjon om å bidra til å løse utfordringene som pendlerne fra Egersund stasjon har, og som fører til større biltrafikk og parkeringsutfordringer nordover Jæren, spesielt til bysentrene der?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede stilte et spørsmål om denne problemstillingen for 3 år siden. I løpet av denne stortingsperioden har parkeringsproblemene på Egersund stasjon blitt forverret hvert år, og situasjonen er nå så ille at nabolagets butikker og kontorlokaler blir plaget av fremmedparkering i stort antall! I tillegg parkeres det ulovlig inne på stasjonens område, noe som kan gå ut over både sikkerhet og brannvern. Grunnen til problemene er eiendomsforholdene til grunn og infrastruktur. Dette fører til at pendlere går tilbake til å pendle med egen bil til arbeidsstedene i Bryne, Stavanger, Sandnes og Sola. Dette er både lite miljøvennlig, og gir parkeringsutfordringer i arbeidsstedskommunen.

Svar:

Regjeringen ønsker at flere skal benytte seg av toget. Dersom det skal skje, må det være enkelt å velge toget. Det er ikke alle steder lokal kollektivtrafikk er et alternativ, og toget fremstår ikke som et enkelt valg dersom det er vanskelig å finne parkeringsplass.

Jernbanedirektoratet opplyser at det på Egersund stasjon er 161 bilparkeringsplasser (inklusive korttidsplasser), 40 mopedparkeringsplasser og 168 sykkel-parkeringsplasser under tak. Antall sykkel-parkeringsplasser ble doblet i 2013. Jeg får opplyst at Bane NOR

ikke ser det som mulig å utvide flateparkeringen på stasjonen. Bilparkeringen og mopedparkeringen er fullt utnyttet.

Tellinger gjort i 2015 viser en «fremmedparkeringsprosent» på om lag 5 pst, og at om lag 20-25 prosent av biler som står parkert over natten er firmabiler og bileiere som bor svært langt fra stasjonen. Det ble etter tellingen anbefalt å innføre sms-oblat ordning. Bane NOR har nå bestemt at oblatparkering innføres på Egersund stasjon, og at pendlere med periodebillett blir prioritert. Målet er at systemet er i drift våren/sommeren 2017.

Med innføring av oblatparkering tror jeg at situasjonen kan bli bedre for de som er avhengig av bil for å reise videre med toget fra Egersund stasjon. Bane NOR har også fått tilbud om å leie 20 p-plasser av kommunen, og jeg får opplyst at dette vurderes nærmere.

SPØRSMÅL NR. 733**Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 3. mars 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvordan skal regjeringen konkret sikre at finnmarksloven skal videreføres som i dag?»

BEGRUNNELSE:

Høyre, Fremskrittspartiet, Krf og Venstre har blitt enige om at den regionale endringen av Nord-Norge skal endres, men ikke hvordan.

Ifølge NRK Finnmark 23. februar sier statssekretær Anne Karin Olli at "Sanner har vært tydelig på at det er fullt mulig å videreføre finnmarksloven slik som i dag". Hun sier videre at "De som nå bor i det geografiske området i Finnmark vil ikke miste sine rettigheter. Det er tekniske endringer og det byr ikke på store utfordringer"

Finnmarksloven ble vedtatt i 2005 etter 25 års debatt om retten til land og vann i Finnmark. En svært sentral del av dette historiske kompromisset er at Sametinget og Finnmark fylkesting skal oppnevne 3 styremedlemmer hver til Finnmarkseiendommen.

Jeg vil ha klarhet i om uttalelsene fra politisk ledelse i KMD betyr at man underhånden har bestemt at Finnmark skal bestå som egen region, eller om det foreligger en utredning der man har beskrevet løsning på det som omtales som "tekniske endringer". Hvis det siste er tilfelle, ber jeg om at kommunalministeren omgående legger fram regjeringens vurdering av dette spørsmålet.

Svar:

Med bakgrunn i Stortingets vedtak om 3 forvaltningsnivåer og målet om at antall fylker skal ned til om lag 10 regioner, er Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig folkeparti og Venstre enige om at det også er behov for å se nærmere på fylkesinndelingen i Nord-Norge. Formålet er at Nord-Norge inndeles i ett eller to fylker.

Det er ikke tatt nærmere stilling til om Finnmark fylke skal bestå som egen fylkeskommune, eller hvordan fylkesinndelingen i Nord-Norge skal gjennomføres.

Det er selvsagt fullt mulig å videreføre finnmarkslovens regler som i dag, selv om det skulle gjøres endringer i fylkesgrensene. I så fall må det gjøres noen endringer i loven, slik at rettigheter og forvaltningsordning knyttes til det geografiske området Finnmark, og ikke til Finnmark fylke.

Det vil oppstå spørsmål om hvordan oppnevningen til styret i Finnmarkseiendommen skal skje. I dag oppnevner Sametinget tre medlemmer og Finnmark fylkesting tre medlemmer. Det er et krav at medlemmene i Finnmarkseiendommens styre må være bosatt i Finnmark. Hvis det blir en sammenslåing av Finnmark fylke med andre fylker, må det tas stilling til om retten til å stemme ved valg av fylkeskommunens representanter til Finnmarkseiendommens styre bør endres. Dette kan eksempelvis gjøres slik at bare de representantene som kommer fra kommuner i tidligere Finnmark fylke er stemmeberettigete.

En nærmere vurdering av disse spørsmålene må blant annet foretas i samarbeid med Finnmark fylkesting, og i konsultasjon med Sametinget.

SPØRSMÅL NR. 734**Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 3. mars 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvor mye større ville årlig handlingsrom for effektivisering og omprioritering vært i perioden 2018-2020 dersom skattenivået fra 2013 hadde vært videreført?»

BEGRUNNELSE:

I nasjonalbudsjettet 2017, side 48 anslås handlingsrom for effektivisering og omprioritering til 6,5 mrd. per år i perioden 2018-2020.

Svar:

Skattenivået i Norge er høyt i et internasjonalt perspektiv. Samtidig har flere skattegrunnlag blitt mer mobile. Skattenivået og innretningen av skattesystemet har dermed større virkninger på privat atferd enn tidligere. Internasjonalt er det også en klar tendens til at skattesatsen for selskaper reduseres. Med et nært økonomisk samkvem med andre land er det grenser for hvor mye skattesatsene i Norge kan avvike fra skattesatsene i utlandet.

Da handlingsregelen ble etablert i 2001, ble det lagt vekt på at den økte bruken av oljepenger skulle gå til områder som styrker vekstevnen i økonomien. En enstemmig finanskomité pekte på at skatte- og avgiftspolitikken og satsing på infrastruktur, utdanning og forskning er viktig for å få en mer velfungerende økonomi. Denne regjeringen har fullt opp intensjonen

fra 2001. I vår regjeringsperiode er store deler av handlingsrommet i budsjettene gått til disse vekstfremmende formålene.

Samlet sett har regjeringen redusert skatter og avgifter med netto om lag 21 mrd. kroner påløpt siden den tiltrådte. I budsjettet for 2017 gjennomføres nye deler av skattereformen som et bredt flertall på Stortinget har sluttet seg til. Selskapsskatten er redusert fra 28 pst. i 2013 til 24 pst. i 2017, og skal ifølge skatteforliket videre ned til 23 pst. i 2018. Endringene i skattesystemet fremmer investeringer i norsk næringsliv, legger grunnlag for økt sysselsetting og gir bedre beskyttelse av det norske skattegrunnlaget. Skattelettene gir således et viktig bidrag til nødvendige omstillinger i norsk økonomi. Økt deltakelse i arbeidslivet og høyere økonomisk vekst vil også bidra til større skattegrunnlag, som over tid kan finansiere noe av skattelettelsen.

SPØRSMÅL NR. 735

Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm

Besvart 3. mars 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvordan fordeler de samlede skatteuttene, i kroner og som andel av totale kutt, under denne regjeringen seg etter formue i intervallene 0-1 mill., 1-5 mill. 5-10 mill., 10-20 mill., 20-30 mill., 30-40 mill., 40-50 mill., 50-100 mill., 100 mill. og over, og blant topp 0,1 pst., 1 pst., 2 pst., 5 pst., 10 pst., 12 pst., 15 pst., 20 pst. og bunn 88 pst., 80 pst., 50 pst.?»

Svar:

Statistisk sentralbyrås (SSB) har gjennomført beregninger med skattemodellen LOTTE-Skatt av skatteendringer i fireårsperioden 2014-2017. Slike flerårige analyser er mer usikre enn de ettårige analysene som benyttes til å besvare spørsmål i forbindelse budsjettet. Resultatene vil avhenge av valg av metode og forutsetninger og er mer usikre jo flere skatteendringer og år som skal analyseres.

I beregningene er skattereglene i 2013 framført til 2017-nivå for å anslå hva skatten ville vært i 2017 med 2013-regler. Dette gjøres i analysen ved å justere alle beløpsgrensene (fradrag og innslagspunkt) som gjaldt i 2013 til 2017 med anslag for årlig lønnsvekst.

Skatteberegningen med framførte 2013-regler sammenlignes så med en beregning hvor skattesystemet i 2017 legges til grunn. Differansen mellom disse to beregningene illustrerer dermed virkningen av vedtatte skatteendringer for 2014, 2015, 2016 og 2017. Det er i analysen tatt utgangspunkt i befolkningssammensetningen, inntekter og formue slik denne er anslått for 2017.

Beregningene inkluderer de fleste endringene i inntektsbeskatningen av personer og endringer i formueskatten i perioden. Enkelte skatteendringer inngår ikke i analysen. Det gjelder blant annet fjerningen av arveavgiften, ordningen med utsatt betaling av formueskatt for eiere av virksomheter, økt skjermingsrente for aksjonærer, skattelegging av lån fra selskap til personlig aksjonær og økninger i påslaget i normrenten. Endringer i selskapsskatten og avgiftene inngår ikke i analysen. Analysen tar heller ikke hensyn til at skattebelastningen kan endres som følge av tilpasninger til nye skatteregler i perioden.

Beregningene for fireårsperioden 2014-2017 gir et anslag på en samlet skattereduksjon på om lag 19,7 mrd. kroner. Av dette utgjør endringene i formuesskatten om lag 5,3 mrd. kroner. For perioden sett under ett er om lag 3,5 pst. av det samlede handlingsrommet brukt på formuesskattelettelser.

Regjeringen har vært opptatt av å gi skattelettelse til folk flest. Om lag halvparten av personskattelettelsene i regjeringsperioden har gått til folk med bruttoinntekt under 600 000 kroner. Det private eierskapet skal styrkes, og det skal lønne seg å jobbe, spare og investere.

Tabellene 1 og 2 viser anslag for endringer i skatt i kronebeløp og som andel av samlet skatteendring for perioden 2013-2017 for ulike grupper etter beregnet nettoformue.

Tabell 1 forteller oss at om lag 75 pst. av skattelettelsene er gått til personer som enten har større gjeld

enn formue, eller som har en beregnet nettoformue som er mindre enn 5 mill. kroner. I denne gruppen finner vi altså husholdningene med moderate formuer i bolig mv.

Formuesskattelettelsene kommer også personer med lave inntekter til gode, ikke minst pensjonister. For pensjonister med lave inntekter betyr formuesskattelettelsene i gjennomsnitt mer enn for resten av befolkningen både målt i kroner og som andel av samlede skattelettelse.

Tabell 1 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for alle personer som er 17 år eller eldre etter beregnet nettoformue¹. Negative tall betyr lettelse. Anslagene er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017.

Beregnet nettoformue ¹ 2017	Antall personer 2017	Skatt i 2017. Mill. kr.	Gjennomsnittlig skatt i 2017	Endring i skatt 2013-2017. Mill.kr.	Andel av samlet endring 2013-2017. Prosent
Negativ formue	1 007 800	100 030	99 200	-3 000	15,3
0-1 mill. kr	1 501 200	108 370	72 200	-4 010	20,4
1 mill. kr - 5 mill. kr	1 515 900	193 230	127 500	-7 630	38,8
5 mill. kr - 10 mill. kr	208 300	46 060	221 100	-2 510	12,8
10 mill. kr - 20 mill. kr	44 800	17 890	398 900	-890	4,6
20 mill. kr - 30 mill. kr	7 900	5 310	673 600	-230	1,2
30 mill. kr - 40 mill. kr	3 300	3 190	978 000	-150	0,8
40 mill. kr - 50 mill. kr	1 600	2 220	1 362 500	-80	0,4
50 mill. kr - 100 mill. kr	2 900	3 630	1 254 400	-230	1,2
100 mill. kr og over	1 600	6 060	3 767 700	-920	4,7
I ALT	4 295 400	485 980	113 100	-19 650	100,0

¹Inkluderer beregnet markedsverdi for primærbolig, sekundærbolig og næringseiendom. For øvrig er ligningsverdier benyttet.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslått skatt i 2017 og endring i skatt 2013-2017 for alle personer som er 17 år eller eldre etter beregnet nettoformue¹. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til skattereglene for 2013 justert til 2017

Gruppering etter beregnet nettoformue ¹ 2017	Antall personer 2017	Skatt i 2017. Mill. kr.	Gjennomsnittlig skatt i 2017	Endring i skatt 2013-2017. Mill.kr.	Andel av samlet endring 2013-2017. Prosent
Topp 0,1 pst.	4 300	9 480	2 207 200	-1 140	5,8
Topp 1 pst.	43 000	31 900	742 600	-2 170	11,1
Topp 2 pst.	85 900	45 410	528 600	-2 880	14,7
Topp 5 pst.	214 800	74 280	345 900	-4 470	22,8
Topp 10 pst.	429 500	110 640	257 600	-6 330	32,2
Topp 12 pst.	515 400	123 440	239 500	-6 910	35,1
Topp 15 pst.	644 300	141 450	219 500	-7 670	39,0
Topp 20 pst.	859 100	169 340	197 100	-8 750	44,5
Bunn 88 pst.	3 779 900	362 540	95 900	-12 750	64,9
Bunn 80 pst.	3 436 300	316 640	92 100	-10 900	55,5
Bunn 50 pst.	2 147 700	167 750	78 100	-5 700	29,0

¹Inkluderer beregnet markedsverdi for primærbolig, sekundærbolig og næringseiendom. For øvrig er ligningsverdier benyttet.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene som ligger til grunn for tabell 1-2, er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2014. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele

befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2017. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 736

Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Sofie Margrethe Selvikvåg

Besvart 3. mars 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva gjør statsråden for at barnas samlede behov skal gå foran de enkelte tjenestenes og sektorenes behov (som familievern, helsestasjon, barnehage, skole, PP-tjenesten, politi, barnevern og BUP) og samtidig sikre et funksjonelt samarbeid mellom de ulike tjenestene som gir et tilbud til barn, unge og deres familier

slik at tjenestetilbudet ikke framstår fragmentert som nå?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene er den sentrale arenaen for utviklingen av gode tjenester innen tidlig innsats og lavterskel tilbud for barn, unge og familiene deres. Det er der brukerne

av tjenestene er. Det er der samhandling og kontinuitet skal bygges ut. Folk skal kjenne at tjenestene henger sammen, at de samhandler og at de favner hele mennesket. Tjenestene skal se hele barnet og den sammenhengen de lever i. I dag kan vi oppleve at én tjeneste ser tankene, en annen følelsene, en tredje atferden, en fjerde ser kroppen, en femte ser de foresatte og nærmiljøet og ingen ser utviklingen av hele barnet i det lange løp.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at barnets beste skal ligge til grunn for tjenestenes arbeid. Dette er Norge forpliktet til, gjennom FNs barnekonvensjon.

Samarbeid og samhandling mellom sektorene er en våre største utfordringer, på tross av at plikten til samarbeid og samordning fremgår av flere lovverk. Dette er blant annet belyst i Prop 12 S (2016-2017) Opptrappingsplan mot vold og overgrep. Planen viser hvordan en tverrfaglig tilnærming på tvers av sektorer er nødvendig for å bekjempe vold og overgrep mot barn. Bruk av kommunale handlingsplaner og konsultasjonsteam er eksempler på gode verktøy. Det pågår blant annet viktig arbeid for å bedre samarbeidet mellom politi og barnevern, barnevern og psykisk helsetjeneste og mellom familievern tjenesten og helsestasjoner.

Økt tverrfaglig samarbeid og bedre koordinering mellom ulike instanser som retter seg mot foreldre, er en viktig målsetning i det pågående arbeidet med en nasjonal strategi for foreldrestøtte som vi varsler i opptrappingsplanen. Strategien omfatter både veiledning og støtte til alle foreldre, samt tiltak rettet mot utsatte familier og sårbare grupper.

Barnevernlovutvalget har i NOU 2016:16 om Ny barnevernslov foreslått å lovfeste at kommunen skal sørge for at kommunens tilbud rettet mot barn og familier er samordnet. Kommunestyret skal etter forslaget selv vedta en plan for kommunens arbeid med barn og unge, og når det er nødvendig skal kommunen samordne tjenestetilbudet rettet mot et barn. Utredningen har nylig vært på offentlig høring.

For å styrke samarbeidet i kommunene og fylkeskommunene, er «0–24-samarbeidet» satt i gang. Målet er at flere skal lykkes i skolen, gjennomføre videregående opplæring og inkluderes i arbeidslivet. Flere departementer og direktorater samarbeider for å fjerne hindringer i regelverk, samordne tiltak og virkemidler og gjøre mer av det som virker. Målgruppen er utsatte barn og unge i alderen 0–24 år. Samarbeidet handler om tidlig og koordinert innsats, styrking av arbeidet mellom ulike sektorer gjennom fjerning av hindringer i regelverk og samordning av statlige tiltak og virkemidler.

Jeg mener kommunene har en avgjørende rolle i arbeidet med å skape helhetlige tjenester for utsatte barn og familier. Regjeringen foreslår nå en reform i barnevernet, der kommunene skal gis et større ansvar for barnevernet. Ved å samle mer ansvar på ett forvaltningsnivå, vil kommunenes insentiver til forebygging og mulighetene for samordning av tjenester bli bedre.

Som vist over, pågår det viktig arbeid for å motvirke at barn og unge faller mellom to stoler. Mange kommuner har kommet langt med god organisering lokalt. Jeg vil fortsette å jobbe for at vi sammen klarer å utvikle ordninger og modeller som fungerer. På dette området er det store gevinster å hente i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 737

Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 3. mars 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Ved ekspropriasjon av fallrettigheter til vannkraftproduksjon har domstolene i flere saker de siste årene avsagt avgjørelser som innebærer at grunneierne som har mistet elvene sine ikke har fått full erstatning for hele sitt økonomiske tap.

Deler statsråden domstolens vurdering av dette eller vil han vurdere endringer i ekspropriasjonserstat-

ningsloven, slik at grunneiere som blir utsatt for ekspropriasjon alltid får full erstatning?»

BEGRUNNELSE:

Det følger av Grunnlovens § 105 at den som blir utsatt for ekspropriasjon har krav på full erstatning for sitt

økonomiske tap. Vedkommende skal stilles økonomisk likt som om ekspropriasjonen ikke hadde funnet sted.

Grunneiere som eier vannfall på sine eiendommer opplever i mange tilfeller at disse eksproprieres av store, kommersielle kraftselskaper. Grunneierne får da ikke utnyttet elvene sine til småkraftverk, slik de ville ha gjort dersom ekspropriasjonen ikke hadde kommet, og de lider derfor et betydelig økonomisk tap. Begrunnelsen som gis er at grunneierne ikke ville fått konsesjon for småkraftverket, fordi konsesjonsmyndighetene uansett ville ha gitt konsesjon til det prosjektet det eksproprieres til fordel for, og at de derfor ikke har lidd noe tap. Dette kan være vanskelig å forstå og virker å stride med prinsippet i Grunnloven, fordi det ved erstatningsfastsettelsen skal ses bort fra det prosjektet det eksproprieres til fordel for, og fordi utbyggingsverdien av fallene ved ekspropriasjonen overføres fra grunneierne til det selskapet som eksproprierer. Til illustrasjon viser jeg til en sak hvor grunneiere som eide fallrettigheter i sideelver til Otra hadde konkrete planer om å bygge småkraftverk i elvene sine. Dette fikk de imidlertid ikke gjort, fordi fallrettighetene ble ekspropriert av et stort kommersielt kraftselskap som ville utnytte den samme vannkraften i sitt kraftverk. I hht. Grunnlovens § 105 skulle man da tro at grunneierne får erstatning for hele det økonomiske tapet de fikk fordi de ikke kunne bygge småkraftverk. Etter at erstatningsspørsmålet var avgjort av domstolene (jf. Rt. 2010-1056 og Rt. 2013-612) ble resultatet allikevel at grunneierne ikke fikk full erstatning. Begrunnelsen var at det store prosjektet ville gi høyere kraftproduksjon og at grunneierne derfor ikke ville fått konsesjon for småkraftverk. Det kommersielle kraftselskapet fikk dermed overta utbyggingsverdien av elvene uten å måtte erstatte grunneiernes virkelige tap.

En helt tilsvarende problemstilling ble avgjort på samme måte av Hålogaland lagmannsrett ved overskjønn av 12.01.2015. Anke over avgjørelsen ble nektet fremmet for behandling i Høyesterett. Disse eksemplene viser at når store kommersielle kraftselskaper eksproprierer fallrettigheter fra lokale grunneiere som ellers ville ha bygget småkraftverk kan de gjøre det uten å måtte betale full erstatning.

Svar:

Representanten ber meg om en vurdering som knytter seg til domstolenes praksis for utmåling av erstatning ved ekspropriasjon av fallrettigheter til vannkraftproduksjon.

En utbygger av vannkraftverk må skaffe seg rådighet over vannfallet for å kunne utnytte det til kraftproduksjon. Uten avtaler med grunneierne, må nødvendige rettigheter til slike vannfall erverves ved ekspropriasjon. Ekspropriasjonserstatning fastsettes av domstolene ved rettslig skjønn. Erstatning til grunneiere utmåles

i henhold til lov 6. april 1984 nr. 17 om vederlag ved overføring av fast eiendom. Det økonomiske tapet for en grunneier skal dekkes fullt ut, jf. også Grunnloven § 105. Det tilligger domstolene å utmåle erstatningen ved ekspropriasjon til vannkraftformål i den enkelte sak.

Jeg gjør samtidig representanten oppmerksom på vassdragslovgivningens krav om at det ved utmåling av ekspropriasjonserstatning skal legges til en mererstatning på 25 prosent.

I Meld. 25 St (2015-2016) Kraft til endring er den særbestemmelsen om mererstatning omtalt. Etter at mange vannfall nå er separat utbyggbare til småkraftverk, har rettspraksis, som nevnt i meldingen, utviklet seg i retning av at erstatning utmåles etter markedspris.

Bestemmelser om erstatning ved ekspropriasjon av fallrettigheter har betydning for rammevilkårene for lønnsom utbygging av fornybar vannkraft her i landet. I energimeldingen ble det reist spørsmål ved den særlige ordningen med mererstatning ved ekspropriasjon for vannkraft. Som varslet i meldingen utreder departementet de rettslige sider av saken i det videre arbeid med sikte på et lovforslag som kan fremmes for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 738**Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 3. mars 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvordan Norge, gjennom investeringer i Credit Suisse, er økonomisk involvert i oppbyggingen av en alvorlig gjeldskrise i Mosambik, og hvilke muligheter Norge som én av de største eierne i Credit Suisse har til å utøve eierskap for å hindre at denne type uansvarlig utlånspraksis finner sted i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2016 ble det kjent at den sveitsiske storbanken Credit Suisse har gitt hemmelige milliardlån med renter langt over markedsverdi til selskaper tilknyttet Mosambiks sikkerhetstjenester. Myndighetene i Mosambik har skjult låneopptaket både overfor egen nasjonalforsamling og overfor kreditorer og donorer. Låneopptaket ble kjent da det viste seg at selskapene som tok opp lånene ikke er i stand til å betale tilbake lånene, og dermed er det landets skattebetalere som nå må betale byrden. Med økende inflasjon, svekkelse av landets valuta, økende matvarepriser, synkende valuta-reserver og en gjeld på nær 90 prosent av BNP befinner Mosambik seg nå i en alvorlig gjeldskrise. Statens Pensjonsfond Utland er en av de største aksjonærene i Credit Suisse, og eier per januar 2017 5 prosent av den sveitsiske storbanken. Credit Suisse granskes nå av både britiske, sveitsiske og amerikanske finansmyndigheter som følge av lånene gitt til Mosambik. Credit Suisse sine aktsomhetsvurderinger burde ha avslørt at den statlige garantien for lånene som ble gitt ikke var gyldig i henhold til Mosambiks lover som krever at nasjonalforsamlingen godkjenner lån av denne typen, og at selskapenes tilbakebetalingsplaner ikke var gjennomførbare.

Svar:

Målsettingen for Statens pensjonsfond utland (SPU) er å oppnå høyest mulig avkastning på investeringene innenfor et moderat nivå på risiko. Innenfor den overordnede finansielle målsettingen skal fondet være en ansvarlig investor. Det er bred politisk enighet om investeringsstrategien og rammeverket som er fastsatt for forvaltningen.

Norges Bank var ved utgangen av 2016 investert i nær 9 000 selskaper fordelt på 77 land, med en gjennomsnittlig eierandel på 1,3 prosent. Det innebærer at banken er en minoritetsaksjonær i de selskaper fondet er investert i.

Finansdepartementet har i sitt mandat til Norges Bank stilt krav til ansvarlig forvaltning. I mandatet er det vist til internasjonalt anerkjente standarder, som FNs Global Compact, OECDs prinsipper for eierstyring og selskapsledelse og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Disse standardene angir normer for god selskapsstyring, og stiller forventninger til selskapers håndtering av bl.a. miljømessige og samfunnsmessige forhold.

Viktige virkemidler i Norges Banks arbeid med ansvarlig forvaltning er bl.a. å fremme internasjonale standarder og forskning, risikovurderinger om selskapsstyring, miljømessige og samfunnsmessige forhold, dialog med selskaper, klargjøring av fondets forventninger, samt å stemme på generalforsamlinger.

Det er en klar arbeidsdeling i forvaltningen der Finansdepartementet fastsetter overordnede rammer, mens Norges Bank foretar de enkelte investeringer og utøver fondets eierrettigheter uavhengig av departementet. Det er derfor ikke naturlig for meg å kommentere fondets investeringer i enkeltelskaper.

Jeg mener vi har et godt rammeverk for ansvarlig forvaltning av våre felles sparepenger i SPU. Rammeverket høster internasjonal anerkjennelse. I meldingen om Statens pensjonsfond som legges frem for Stortinget 31. mars, vil Finansdepartementet gjøre nærmere rede for arbeidet med ansvarlig forvaltning. Departementet vil også gi sine vurderinger av retningslinjer for fondets investeringer i statsobligasjoner som et verktøy for Norges Bank i vurderingen av finansiell risiko, slik finanskomiteen ba om i forbindelse med behandlingen av fondsmeldingen i fjor.

SPØRSMÅL NR. 739**Innlevert 23. februar 2017 av stortingsrepresentant Ingjerd Thon Hagaseth****Besvart 7. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva tenker statsråden om at avtalen om mammografi-bussen i Vest-Oppland sies opp på grunn av pengemangel, og hvordan vil han sørge for at kvinner i de berørte kommunene får et tilbud om mammografiundersøkelse som er nært nok til at de benytter seg av det?»

BEGRUNNELSE:

Oppland fylke er en del av Kreftregisterets offentlige mammografi-program. Kvinner mellom 50 og 69 år inviteres annethvert år til undersøkelse, enten ved Mammografisenteret på Lillehammer, eller på Mammografibussen. Mammografibussen er et tilbud i noen av kommunene i Vest-Oppland som ligger lengst unna. Kommunene som har et tilbud i dag, er Gran, Lunner, Jevnaker, Sør-Aurdal, Vang, Østre- og Vestre Slidre. Bussen har mammografiapparat og radiografer om bord, og kjører fra kommune til kommune. Slik har man utført undersøkelsene lokalt, mens bildene har blitt sendt til Brystdiagnostisk Senter (BDS) på Sykehuset i Lillehammer. Dermed har kvinnene sluppet å bruke en hel reisedag for å komme seg til en 10-minutters screening.

Mange av kvinnene jobber i offentlig sektor, og må altså ta seg hele fridager fra jobb for å komme seg til sykehuset. Terskelen blir enda høyere når det ikke finnes et godt nok kollektivtilbud til å muliggjøre reisen for alle.

Mammografibussen har bidratt til å øke oppmøtet til undersøkelsene markant i de berørte områdene. Både Kreftregisteret og radiografene mener at det er tungtveiende, faglige grunner for at tilbudet skal bestå. De har regnet ut at et 20 prosentpoeng lavere oppmøte i de 6 kommunene, kombinert med brystkreftfunns hos 0,5 prosent rent statistisk vil bety at to kvinner hvert år vil få oppdaget brystkreft på et mye senere tidspunkt enn om de hadde møtt opp.

Behandlingen blir dermed dyrere og mer omfattende. Sykehuset på Lillehammer har en kostnad på ca. 300 kroner per kvinne, ved å sende radiografer med bussen. Det er busskostnadene i seg selv dekkes av Helse Sør-Øst. Dagens rent økonomiske argument for å legge ned bussen er altså ikke godt nok.

Svar:

For å svare på spørsmålet, har jeg bedt Helse Sør-Øst RHF om en vurdering. I svaret fra Helse Sør-Øst RHF framgår det at Sykehuset Innlandet har måttet gjøre en vurdering og prioritering av kostnadsreducerende tiltak. Helse Sør-Øst uttaler blant annet:

”Sykehuset Innlandet har hatt en økonomisk krevende situasjon i 2016. På bakgrunn av divisjon Lillehammer sin krevende økonomiske situasjon måtte tiltak iverksettes for å få driften i balanse. Divisjon Lillehammer har gjort en krevende vurdering og prioritering av kostnadsreducerende tiltak. I vurderingen av kostnadsreducerende tiltak ble tilbudet som mammografibussen gir prioritert ned, da dette er et tilbud til i utgangspunktet friske kvinner som vil få tilbud om tilsvarende undersøkelse på sykehuset. Tilbudet på mammografibussen krever betydelig mer ressurser enn tilsvarende tilbud på Lillehammer sykehus.

Det er også grunn til å merke seg at tilsvarende mammografibustilbud ikke gis til kvinner i Gudbrandsdalen. Disse kvinnene har like lang reisevei til sykehus som kvinnene fra Hadeland og Valdres.»

Et høyt oppmøte av de inviterte til Mammografi-programmet er viktig for å oppnå god effekt av tilbudet. Kreftregisteret konkluderer i sin studie med at Mammografi-programmet har høy aksept hos kvinner i målgruppen og at mulige årsaker til fylkesvis variasjon i oppmøtet bør identifiseres. Jeg imøteser mer kunnskap som kan bidra til økt oppslutning om Mammografi-programmet og som kan bidra til å opprettholde og øke oppslutningen om programmet.

SPØRSMÅL NR. 740**Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 3. mars 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvordan planlegger statsråden å følge opp Stortingets ønske om å etablere en norsk, femårig kiropraktorutdanning ved et norsk universitet?»

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av statsbudsjettet for 2017 – Innst. 12S (2016-2017) – bad komiteens flertall regjeringen om å arbeide bl.a. for at det etableres femårig masterutdanning for kiropraktorer ved et norsk universitet. Bakgrunnen for dette er en erkjennelse av at det er behov for flere muskel- og skjelettbehandlere. Dette ble konstatert av Stortinget allerede under behandlingen av Meld. St. 13 (2011– 2012) Utdanning for velferd, der det ble foreslått å etablere en ny mastergrad innenfor muskel- og skjelettlidelser, med vekt på kiropraktikk.

Etter undertegnede syn er dette viktig i et folkehelse- og forebyggingsperspektiv. Vi vet at muskel- og skjelettlidelser er den viktigste årsaken til sykefravær og uførepensjonerings, og det bør også være i regjeringens interesse å få ned kostnadene knyttet til dette.

Undertegnede er kjent med at de medisinske fakultetene ved både Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen har vist interesse for å opprette en kiropraktorutdanning dersom nødvendige midler bevilges.

Svar:

Som representanten Nybø er kjent med konkluderes det i rapporten Evaluering av norske forskningsmiljøer innen muskel- og skjelettlidelser (NIFU Rapport 2/2011) med viktigheten av at en kiropraktorutdanning legges til et medisinsk forsknings- og utdanningsmiljø. Ekspertutvalget mener at forskning og høyere utdanning må rettes mot å bygge felles forståelser og kunnskapsgrunnlag for forskning og arbeid knyttet til lidelser i bevegelsesapparatet, herunder muskel- og skjelett og til kiropraktikk. Parallelt med en oppbygging av en kiropraktorutdanning må det satses på forskning for å sikre dels en forskningsbasert utdanning og dels for å kunne møte behov og forventninger om økt forskning på muskel- og skjelettlidelser i landet.

Kunnskapsdepartementet ba i 2013 Universitetet i Oslo (UiO) om å utarbeide et bakgrunnsmateriale for å kartlegge forutsetningene for å få etablert en kiropraktorutdanning. Valget av UiO bunnet i ekspertutvalgets vurdering om behovet for en nær tilknytning til et me-

disinsk fagmiljø for å sikre en tverrfaglig tilnærming til muskel- og skjelettlidelser.

Utredningen fra UiO viser at etablering av en kiropraktorutdanning er svært krevende, både når det gjelder kompetanse og kostnader. Det er nødvendig å rekruttere ekspertise fra utlandet, samt få på plass tilpassede lokaler og spesialutstyr. UiO beskriver i sin rapport en mulig studiemodell ved det medisinske fakultetet, gir anslag for opptak, samt hva som er nødvendig av personalressurser og investeringer i areal og annen infrastruktur.

Etablering av en kiropraktorutdanning er nå først og fremst et spørsmål om prioritering. Regjeringen har så langt ikke funnet rom for å prioritere dette i budsjettforslagene til Stortinget. Det har heller ikke blitt prioritert i budsjettforlikene.

Rapporten fra UiO må oppdateres i forhold til den siste utviklingen og det må gjøres en ny kostnadsberegning. Som oppfølging av Innst. 12 S (2016-2017) vil jeg derfor be UiO, med bakgrunn i deres tidligere arbeid, oppdatere og ferdigstille en detaljert oversikt over de nødvendige kortsiktige faglige og økonomiske investeringer og de langsiktige driftskostnader ved å etablere en femårig kiropraktorutdanning.

Etablering av en kiropraktorutdanning er et budsjettmessig spørsmål. Hvorvidt dette kan være aktuelt for senere år, må jeg få komme tilbake til i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 741**Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 3. mars 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«På hvilken måte arbeider statsråden med å sikre at norske utdanningsinstitusjoner har de verktøyene de trenger for at Norge kan tiltrekke seg dyktige utenlandske gradsstudenter på masternivå?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2017 – Innst. 12S (2016-2017) – bad komiteens flertall regjeringen om å «igangsette et arbeid med å etablere en egen strategi for hvordan Norge kan tiltrekke seg dyktige utenlandske gradsstudenter på masternivå.»

Bakgrunnen for dette var utfasingen av kvoteordningen for utenlandsstudenter, og de utfordringer som oppstod for flere institusjoner som hadde rekruttert dyktige gradsstudenter fra utviklingsland og som ikke vil kunne få den samme muligheten gjennom det nye partnerskapsprogrammet. En samlet komité slo i den forbindelse fast at Stortinget «forutsetter videre at regjeringen vil legge til rette for at det er mulig å fullføre en hel grad i Norge» og understreket at «dyktige studenter som tar en hel grad i ordinære program ved norske utdanningsinstitusjoner, bidrar ikke bare til internasjonalisering, men også til å styrke det faglige læringsmiljøet ved institusjonen.»

Undertegnende hadde forventet at dette ble fulgt opp enten i statsbudsjettet for 2017 eller i Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning, men konstaterer at så ikke er tilfelle. Etter hva undertegnede forstår, har departementet foreløpig ikke utarbeidet en egen rekrutteringsstrategi for internasjonale masterstudenter, og SIU har heller ikke fått noen strategiske føringer på dette området.

Undertegnede er opptatt av at vi ikke skal undervurdere betydningen av å få dyktige utenlandske studenter inn på gradsstudier i Norge. Rekruttering av dyktige internasjonale studenter handler om å styrke kvaliteten på våre campuser og læringsmiljø. Dette handler ikke først og fremst om solidaritet eller kulturutveksling, men om å heve kvaliteten på læringsmiljøet og dermed kvaliteten på utdanningen.

Svar:

Internasjonalt samarbeid, herunder internasjonale studenter ved norske læresteder, er viktig for kvaliteten i norsk høyere utdanning. En overordnet prioritering

i internasjonalisering av norsk høyere utdanning er ønsket om en god kobling mellom høyere utdannings-samarbeid og forskningssamarbeid i langsiktige institusjonelle partnerskap.

Kunnskapsdepartementet (KD) har i 2016 særlig lagt vekt på oppfølging av samarbeidet med prioriterte samarbeidsland i Panoramastrategien, som departementet også har styrket gjennom økte tildelinger i 2016 og 2017. UTFORSK, INTPART og Nord-Amerikaprogrammet er utformet for å stimulere koblingen mellom utdanning og forskning og styrke samarbeidet mellom norske fagmiljøer og partnere i sentrale kunnskapsnasjoner utenfor Europa.

Departementet har lagt stor vekt på institusjonsbasert samarbeid når det kommer til rekruttering av internasjonale studenter til norske universiteter og høyskoler. Avviklingen av kvoteordningen er et eksempel på dette. Midler som tidligere ble gitt som stipend til enkeltstudenter, utlyses nå gjennom konkurranse og tildeles prosjekter hvor institusjoner har etablert samarbeid med internasjonale partnerinstitusjoner. Dette utgjør det nye NORPART-programmet som Kunnskapsdepartementet har etablert i samarbeid med Utenriksdepartementet og som støtter samarbeid med utvalgte land i sør.

Det overordnede målet i alle programmene nevnt over er å styrke kvaliteten både ved de norske institusjonene og ved institusjonene i samarbeidslandene. For å oppnå dette inngår bl.a. studentmobilitet som et sentralt element. Det er imidlertid verdt å merke seg at mange studenter, også fra utviklingsland, har studert og studerer i Norge uten støtte fra de nevnte programmene.

Også det europeiske samarbeidet har høy prioritet, og KD forventer at norske universiteter og høyskoler benytter seg av mulighetene i bl.a. Erasmus+. Dette er verdens største internasjonale utdanningsprogram som gir muligheter for samarbeid i Europa og dels også i andre land. I 2016 kom nær 6000 studenter til Norge gjennom Erasmus+, noe som representerer 36 prosent økning fra 2012. Studentene kommer naturlig nok i all hovedsak fra europeiske land, men i har de senere årene også omfattet studenter fra Afrika og Asia.

For å profilere Norge som attraktivt studieland har Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) etablert www.studyinnorway.no. Nettstedet er meget godt besøkt og trafikken har årlig økt med 50 000 besøk de tre siste årene. I 2016 hadde nettstedet rundt 860 000 besøkende. På dette nettstedet er det tilgang på en egen database med oversikt over de ca. 270 engelskspråklige masterprogrammene ved norske universiteter og

høyskoler Til denne databasen var det i fjor 630.000 unike besøk. SIU arbeider for å bedre innholdet i databasen ytterligere, og et samarbeid med Senter for IKT i utdanningen skal i løpet av våren 2017 sørge for dette.

Mange læresteder har de siste årene opplevd en stor økning i antall internasjonale søkere til de engelskspråklige mastergradsutdanningene. Den store søknadsmengden gir et godt grunnlag for å velge ut dyktige studenter. Imidlertid har utviklingen gitt utfordringer knyttet til kapasitet og kompetanse ved institusjonene. Opptak til mastergradsutdanninger foregår lokalt på hver institusjon, og én person kan søke opptak på flere utdanninger. Ressursbruken kan bli høy sett i forhold til det antallet studenter som ender opp med en studieplass. Mange institusjoner har heller ikke tilstrekkelig kompetanse om enkeltland til å vurdere søkerens papirer på en tilfredsstillende måte.

På bakgrunn av disse utfordringene satte Universitets- og høyskolerådet i 2013 ned en arbeidsgruppe for å finne ut hvordan søknader kan behandles mer effektivt. Et mål med arbeidet er å etablere en kvalitetssikret prosess som sikrer søkerne mest mulig likebehandling, og som bidrar til å promotere Norge som studieland.

Regjeringen støtter Universitets- og høyskolerådets forslag om å sette i verk et samordnet opptak til mastergradsutdanning, jf. Meld. St. 16 (2016–2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning.

SIU gjennomfører annethvert år en undersøkelse blant internasjonale studenter i Norge. Siste rapport (2016) viser at kvalitet ved norske institusjoner er viktig når internasjonale studenter velger Norge. Dette illustrerer at arbeidet med å heve kvaliteten i norsk høyere utdanning ytterligere er av stor betydning for å tiltrekke oss dyktige studenter fra utlandet. Å heve kvaliteten i norsk høyere utdanning står sentralt for denne regjeringen, jf. Meld. St. 16 (2016 – 2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning.

SIU arbeider for å få et tettere samarbeid med universitetene og høyskolene angående profilering av institusjoner, fagområder og regioner overfor internasjonale studenter.

Departementet har hatt en dialog med SIU om behovet for ytterligere tiltak for rekruttering av dyktige internasjonale studenter utover de satsinger og prioriteringer som allerede er gjennomført. Dette vil bli fulgt videre opp i etatstyringen.

SPØRSMÅL NR. 742

Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 3. mars 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Kan statsråden klargjøre kva regjeringa no gjer med Sjøheimevernet sine båtar og øvrige kapasiteter, og meiner statsråden at ei avvikling av Sjøheimevernet no er i tråd med forståinga frå handsaminga av langtidsplanen og Innst. 62S (2016-2017)?»

Svar:

Regjeringen anbefalte i langtidsplanen å legge ned SHV. SHV inngår organisatorisk i HV-distriktene, og ni av elleve distrikter hadde SHV-avdelinger. Ved behandlingen av langtidsplanen vedtok Stortinget å legge ned SHV, jf. romertallsvedtak VIII under komiteens tilrådning i Innst. 62 S (2016–2017).

Forsvarsdepartementet ga ut iverksettelsesbrevet (IVB) for langtidsperioden til underlagte etater 20. desember 2016. Her ble forsvarssjefen gitt oppdrag om å tilpasse strukturen til Stortingets vedtak og å legge ned

SHV. Det er gjennom IVB tildelt 10 millioner kroner til aktivitet i SHV i Nord-Norge i 2017. Enkeltkapasiteter i SHV vil vurderes videreført i Landheimevernet for å sikre objekter med sjøside og løse vitale oppdrag i kystsonen. Det er lagt opp til at personell i strukturen som skal avvikles omdisponeres til øvrige deler av strukturen etter behov. I langtidsplanen er det lagt til grunn at de seks flerbruksfartøylene i Heimevernet ikke videreføres i den nye strukturen.

Det er forventet at det utarbeides anbefalinger og lages planer med tiltak slik at oppdraget kan gjennomføres og få full effekt som forutsatt i 2018. Dette innebærer at planlegging og omstillingsarbeid i Heimevernet må starte opp i 2017, også for å skape rom for den betydelige styrkingen i Heimevernet, spesielt i nord, som langtidsplanen forutsetter. Forsvarssjefen har i sin virksomhetsplan gitt oppdrag til sjef FOH og sjef Heimevernet om å utarbeide en anbefaling til ny struktur tilpasset de nye rammene og føringene. Det er behov for å ha et oppdatert planverk og optimalisert struktur,

uavhengig av resultatet av landmaktutredningen. Dette arbeidet pågår og er ikke ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 743

Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 3. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Flere sykehus benytter bassengtrening som behandling og spesialisert rehabilitering, noen har fjernet tilbudet og andre en i ferd med å legge ned, uten at det er gitt noen faglig definisjon på når dette ansees å være en del av det sykehusene skal tilby eller ikke. Det virker som om det er helt opp til foretakene å selv velge det bort, uten klare kriterier.

Kan det derfor bes om en klar definisjon på hva som er spesialisert behandling og rehabilitering som forutsetter bassengtrening?»

Svar:

Pasientbehandlingen ved sykehusene har gjennomgått store endringer siden bassengene ble etablert. Mer behandling gjøres nå uten innleggelse på sengeavdeling og kun de mest alvorlig syke pasientene innlegges. Utviklingen har derfor vært at stadig færre pasienter innlagt på sykehus benytter bassengene. De senere år har derfor sykehusbassengene i stor grad vært brukt av andre brukergrupper, for eksempel befolkningen i nærmiljøet, tidligere pasienter og andre grupper. Den vesentlige bruken av bassengene omfattes derfor ikke av spesialisthelsetjenesten og er således ikke en lovpålagt oppgave.

Helse- og omsorgsdepartementet får mange henvendelser om bassengdrift ved sykehusene. Jeg legger til grunn at helseregionene sørger for å videreføre behandlingstilbud som er nødvendig for å ivareta ansvaret for spesialisert behandling og rehabilitering på en best mulig måte. Om bassengtrening er å anse som spesialisert behandling og rehabilitering, må vurderes konkret for hver enkelt pasient.

Kommunene skal sørge for habilitering og rehabilitering i sitt tjenestetilbud. Hvordan kommunene løser denne oppgaven er opp til den enkelte kommune. Det er ikke et krav til kommunene at de skal ha bassengtilbud til innbyggerne. Kommunene skal sørge for fysioterapi-tjenester. Kommunene kan ansette fysioterapeuter

på fastlønn eller inngå avtale med privatpraktiserende utøvere. Flere kommuner kan gå sammen om å finansiere slike driftsavtaler dersom flere kommuner nyter godt av tilbudet. Gjennom samarbeid med spesialisthelsetjenesten kan virksomheten eventuelt lokaliseres til sykehus dersom partene finner dette hensiktsmessig, for eksempel til bassengtrening som er å anse som del av en medisinsk behandling, finansiert av takster fra HELFO.

Helse- og omsorgsdepartementet under Stoltenberg II regjeringen sendte et brev av 6. juni 2013 til de regionale helseforetakene der det sto følgende:

”Det er likevel departementets oppfatning at de personene som i dag benytter seg av sykehusenes basseng i all hovedsak er personer som benytter aktiviteter i vann som generell fysisk aktivitet og som finner slik trening hensiktsmessig og nyttig. For mange vil dette være på grunn av alder og forskjellige sykdommer eller funksjonsvansker. Dette er imidlertid ikke å anse som spesialisert helsehjelp eller som å være ledd i en medisinsk behandling selv om aktiviteten i noen tilfeller også skjer under veiledning og instruksjon.”

SPØRSMÅL NR. 744**Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 2. mars 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Viser til brev fra Fylkesmennesenes arbeidsutvalg til JD av 22.02.2017 om at Stortingets intensjoner bak reformen på vergemålsområdet ikke lar seg realisere med dagens ressursituasjon. Alvorlig avvik kan påregnes. De uttrykker stor bekymring for rettsikkerheten, rettighetene og interessene til mindreårige, voksne med funksjonshemming, alvorlige rusproblemer, psykiske lidelser og demens.

Hva vil statsråden foreta seg for ivareta rettsikkerheten, hindre alvorlige avvik og at lovpålagte krav følges?»

BEGRUNNELSE:

Stortingets intensjoner bak reformen lar seg ikke realisere med dagens ressursituasjon.

Fylkesmennesenes arbeidsutvalg vil på vegne av fylkesmennene uttrykke stor bekymring for ressursituasjonen på vergemålsområdet og de konsekvenser dette har for rettsikkerheten for de vergetrengende. Vergemålsinstituttet skal ivareta rettighetene og interessene til mindreårige, voksne med funksjonshemming, alvorlige rusproblemer, psykiske lidelser og demens. Dette er personer som kan være særlig sårbare og som ofte har et stort behov for å bli ivaretatt. Noen har behov for bistand av verge i en kortere periode av livet, andre, som f.eks. utviklingshemmede, kan ha et livslangt behov. Bakgrunnen og intensjonen bak reformen var å øke rettsikkerheten til den enkelte vergetrengende, samt øke kvaliteten på vergemålsforvaltningen.

Siden fylkesmennene overtok ansvaret for vergemålsområdet 1. juli 2013 har antall vergemål økt med om lag 15.000 på landsbasis, fra om lag 50.000 til 65.000 vergemål ved inngangen til 2017. Økning er på ca. 30 %. Mye tyder på at økningen fortsetter. I dag er om lag 200 årsverk øremerket arbeidet med vergemål. Embetene har varslet at det er behov for om lag 250 årsverk, dvs. en økning på ca. 25 % i tildelingen for 2017. Dette anses som nødvendig for å ivareta rettsikkerheten (kvalitet) og en forsvarlig saksbehandlingstid på alle oppgavene. Til informasjon kan det opplyses at mellom 40 og 50 % av dokumentflyten i embetene er relatert til vergemål. Dette sier noe om omfanget av dette saksfeltet.

Embetene er svært bekymret for at med dagens ressurstilgang vil det kunne forekomme alvorlige avvik som vi ikke har mulighet til å lukke.

Vi vil til slutt vise til brev fra SRF til departementet av 11.11.2016. som uttrykker mye av de samme bekymringer vi tar opp i denne henvendelsen.

Svar:

For ordens skyld nevner jeg at spørsmålet er overført fra kommunal- og moderniseringsministeren til justis- og beredskapsministeren.

Vergemålsreformen har vært en krevende reform. Dette skyldes hovedsakelig en økning i antall vergemål og utfordringer med utviklingen av en fulldigital saksbehandlingsløsning. Reformen har likevel ført til økt rettslikhet og økt rettssikkerhet for personer med verge, sammenlignet med tidligere ordning. Jeg viser i denne forbindelse til omtale i Prop. 1 S (2016-2017).

Bevilgningen ble økt med 21,5 millioner kroner i 2014 for å sette fylkesmennene i stand til å håndtere utfordringene knyttet til gjennomføring av reformen. I 2015 ble 7 millioner kroner videreført, og i 2016 og 2017 ble 6 millioner kroner videreført. Regjeringen bevilget 46,1 millioner kroner ekstra til vergemålsmyndighetene i 2016, for å sette vergemålsmyndighetene i stand til å håndtere økningen i asylsøknader fra enslige, mindreårige asylsøkere (EMA). Midlene var øremerket EMA og ekstrabevilgningen ble redusert med 37,4 millioner kroner i 2017, som følge av reduksjonen i asylankomster.

Ressursituasjonen vurderes fortløpende. Departementet vurderer også løpende tiltak som vil effektivisere vergemålsforvaltningen. Videreutvikling av saksbehandlingsløsningen (VERA) er et tiltak og en prioritert oppgave i 2017. På sikt kan videreutvikling effektivisere vergemålsforvaltningen og redusere behovet for saksbehandlingsskapasitet noe.

Statens sivilrettsforvaltning (SRF), som er sentral vergemålsmyndighet, har på oppdrag fra departementet utarbeidet en overordnet strategi for utvikling av vergemålsområdet. På denne bakgrunn vil jeg vurdere ytterligere tiltak, både i et kortsiktig og langsiktig perspektiv, for å sikre at vergemålsmyndighetene ivaretar Stortingets intensjoner med reformen.

Justis- og beredskapsdepartementet følger utviklingen nøye og er i tett dialog med vergemålsmyndighetene. Fylkesmennesenes arbeidsutvalg har bedt om et møte med meg for å drøfte utfordringsbildet, noe jeg selvsagt vil imøtekomme.

SPØRSMÅL NR. 745**Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 6. mars 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«I 2007 fikk Røros kommune innvilget et lån på 72 mill.kr. til restaurering av Røros kirke. I tillegg ble det innvilget rentekompensasjon og Miljøverndepartementet betalte 3 mill.kr. i første avdrag. Daværende statsråd uttalt at en skulle komme tilbake til spørsmålet om tilbakebetaling av lånet som vil forfalle til betaling i år. Kommunen har uten hell forsøkt å komme i dialog med staten vedrørende tilbakebetaling.

Vil statsråden sørge for at staten innfrir forventningene om økonomisk bistand?»

BEGRUNNELSE:

Bergstaden kirke, eller Bergstadens Ziir, er en særskilt viktig del av verdensarven i Røros. Røros kirke regnes som en av de ti viktigste og mest verdifulle etterreformatoriske kirkebygg i landet. Det betyr at kirken regnes som et av våre viktigste nasjonale kulturminner. I forbindelse med behandlingen av et representantforslag fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, vedtok Stortinget følgende:

”Stortinget ber regjeringen, i henhold til sektorprinsippet, utarbeide en forsterket strategi for hvordan steinkirker fra middelalderen, fredede etterreformatoriske kirker og særlig viktige kirker fra etter 1650, kan sikres et forsvarlig vedlikeholdsnivå.”

Svar:

Røros Kirke er et viktig kulturminne og en vesentlig del av verdensarven Røros Bergstad og Circumferensen. I den omfattende restaureringen av kirken har Riksantikvaren, som er Klima- og miljødepartementets direktorat, bistått arbeidet med betydelige ressurser i form av faglig bistand. I tillegg fikk Røros i årene 2006-2010 bevilget 12 mill.kr. fra Riksantikvaren til restaureringen av kirken. I 2011 ble restaureringen avsluttet.

Røros kommune har de siste årene også søkt Riksantikvaren om tilskudd for å nedbetale et lån kommunen tok opp i forbindelse med restaureringen av Røros kirke. Statsbudsjettet kap. 1429 post 79 er virkemidlet departementet, via Riksantikvaren, har til å støtte istandsetting og vedlikehold av våre verdensarvområder. Disse søknadene er imidlertid avslått fordi kom-

munens søknader faller utenfor postens formål. Retningslinjene for å yte tilskudd fra denne posten tilsier at det er tiltak som er under planlegging eller utførelse, som kan motta støtte. Tiltak som er utført for flere år siden, faller utenfor ordningens formål. Bortsett fra det det enkeltstående og ekstraordinære tilskuddet på 3 mill. kr. til nedbetaling av det første avdraget, har Riksantikvaren aldri hatt som praksis å nedbetale låneopptak til restaurering av kulturminner. Vi ønsker å likebehandle verdensarvkommunene og derfor må ansvar for å håndtere lånefinansiering være et kommunalt ansvar.

For å sikre verdensarven mottar nå Bergstaden Røros og Circumferensen ca. 11 mill.kr. årlig fra kap 1429 post 79. Ut over dette har Røros også fått bevilget midler til brannsikring.

Røros kommune har mottatt betydelig faglig og økonomisk støtte i arbeidet med å restaurere Røros kirke og i arbeidet med verdensarvverdiene for øvrig. Røros som verdensarvsted vil fremover ha høy prioritet i departementets og Riksantikvarens arbeid.

SPØRSMÅL NR. 746**Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 7. mars 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«KMD foreslår i et høringsnotat å oppheve kommunenes ansvar for eiendomsoppmåling som offentlig ansvarsområde, og at oppmåling av eiendommer utføres som profesjonalisert tjenesteyting med fri prisdannelse. Effekten av dette forslaget bør vurderes opp mot andre lignende oppgaver kommunene i dag har, som innen landbruksforvaltning, plansaker, byggesaker eller det kontinuerlige arbeidet med oppdatering av matrikkel.

Vil statsråden bidra til at det foretas en slik helhetlig vurdering?»

BEGRUNNELSE:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte i august 2016 på høring et forslag om at oppmåling av eiendommer skal utføres som profesjonsregulert tjenesteyting med fri prisdanning. Det foreslås også å sentralisere ansvar for føring av matrikkelen eiendomsdel fra kommunene til Statens Kartverk.

Forslaget om å oppheve kommunenes ansvar for eiendomsoppmåling som et offentlig forvaltningsansvar, vil bidra til å flytte kompetanse på et viktig samfunnsområde fra kommunene over til private tilbydere. Tapt kompetanse i kommunene vil kunne få effekt for deres arbeid med andre oppgaver på tilstøtende områder, som landbruksforvaltning, plansaker, byggesaker og det kontinuerlige forbedringsarbeidet kommunene

gjør med oppdatering av matrikkel. Samspillet i oppfølging av matrikkel lov, plan- og bygningslov og eierseksjonslov vil kunne bli svekket.

Svar:

Stortinget vedtok 3. mars 2016 å be regjeringen «utrede forslag om hvordan arbeidet med eiendomsoppmålingen skal organiseres, herunder vurdere en autorisasjons- og sertifiseringsordning for denne type tjenester», jf. Innst. 174 S (2015-2016). Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte sin utredning på høring 19. august 2016 med høringsfrist 21. november 2016. Parallelt med høringen fikk departementet utført en samfunnsøkonomisk tilleggsanalyse. Analysen ble publisert på departementets nettsider 26. januar 2017.

Departementet går nå gjennom mottatte høringssvar og den samfunnsøkonomiske analysen med sikte på å kunne legge fram saken for Stortinget på egnet måte.

Departementet har mottatt ca. 240 høringssvar. Mange uttalelser er svært grundige og tar opp en rekke sider ved oppmålingen og registerføringen av eiendom. Flere av høringsinstansene har også merknader knyttet til konsekvenser for fagmiljøet i kommunene og betydningen av dette i forhold til tilstøtende fagområder og annet arbeid i kommunene. Disse merknadene vil inngå som del av de vurderinger departementet nå gjør.

SPØRSMÅL NR. 747**Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 7. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er rett å klassifisere skulder ut av ledd og andre tilstander som ikke opereres som indremedisinsk lidelse, slik Helse Fonna bekrefter at de gjør, og vil statsråden sørge for at det utarbeides korrekt tallgrunnlag for Odda sjukehus sin kirurgiske og

indremedisinske virksomhet, slik at helseforetaket og statsråden har et korrekt grunnlagsmateriale å foreta beslutninger på?»

BEGRUNNELSE:

I datagrunnlaget for Odda sjukehus sitt opptaksområde for 2015, slik det ble utarbeidet våren 2016 for prosjektet «Odda og Stord sjukehus i lys av føringane i Nasjonal helse- og sjukehusplan (2016-2019)» tas det forbehold om variasjon i registreringspraksis.

Det oppgis at tallene i rapporten på grunn av ulik registreringspraksis gir:

”ein indikasjon på variasjon mellom mindre akuttjukehus i Noreg når det gjeld akuttinnleggingar med eller utan operasjon. Det kan vere ulik registreringspraksis ved dei ulike sjukehusa, noko som inneber at tala må tolkast som ein indikasjon på kor mange ØH-pasientar som blir opererte kvar dag.”

Det er kjent og bekreftet fra foretaket at kirurgisk lidelser i tallgrunnlaget for Odda er regnet som indremedisinske fordi de ikke har ført til akutte inngrep. Dette ble bekreftet på folkemøtet i regi av Helse Fonna den 16.februar 2017. Likevel brukes tallene fra denne rapporten som dokumentasjon på at Odda sjukehus har svært få kirurgiske akuttpasienter.

Spørsmålsstilleren mener at sykehusene må vurderes ut i fra sammenlignbare og korrekte data, og at statsråden derfor må sette krav om en langt bedre registreringspraksis enn i dag.

Svar:

Pasientbehandling ved Norske sykehus klassifiseres gjennom system for diagnoserelaterte grupper (DRG systemet). Hvis en operasjon er utført under sykehusoppholdet, grupperes pasienten i en kirurgisk DRG. Med operasjon mener man en prosedyre som vanligvis utføres i operasjonsstue. Hvis ikke det ikke er utført noen operasjon, grupperes pasienten i en medisinsk DRG.

Ved utarbeiding av statistikk, er formålet ofte å sammenligne enheter (sykehus) eller vurdere utviklingen over tid. For å oppnå størst mulig grad av sammenlignbarhet er det viktig å ta utgangspunkt i definerte helsefaglige standarder og offisielle kodeverk. Dette gjelder også ved utarbeidelse av statistikk på akutt og planlagt kirurgisk behandling. I SAMDATAs analyser av akuttkirurgi benyttes klassifikasjonen av om pasientbehandlingen inngår i en kirurgisk eller ikke-kirurgisk DRG som grunnlag for å vurdere om pasienten har fått kirurgisk behandling eller ikke. Den samme metoden er også brukt i arbeidsgrupperapporten fra prosjekt Odda sykehus, basert på registreringer i Norsk pasientregister (NPR).

For å få en mer detaljert beskrivelse av akuttkirurgisk og akuttmedisinsk aktivitet, må denne statistikken ofte suppleres med manuelle tellinger. Derfor gjorde man i prosjekt Odda sykehus flere analyser, blant annet en journalgjennomgang av et helt års pasientpopulasjon for å registrere om og hvilken type stabiliserings tiltak og behandling som var gjort ved sykehuset.

SPØRSMÅL NR. 748

Innlevert 24. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 9. mars 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil det få konsekvenser for foretaket og vedtaket at Sørlandet sykehus HF 23.02 vedtok nedleggelse av kirurgisk øyeblikkelig hjelp og traumetilbudet ved Flekkefjord sykehus på tross av at den eksterne kvalitetssikringen av arbeidet med utviklingsplanen viser at veileder for utarbeidelse av utviklingsplaner ikke er fulgt?»

BEGRUNNELSE:

I Veileder for utviklingsplaner (2016) oppgis det at:

”Det skal gjøres risiko- og mulighetsanalyser av alle vesentlige endringer i oppgaver. Vesentlig kan bety at endringene har betydning for flere enn de som er direkte involverte. Endringer i akuttfunksjoner vil for eksempel alltid være vesentlige. Risikoanalysen må som minimum inneholde en beskrivelse av hva som kan gå galt, sannsynligheten for at det inntreffer og hvilke konsekvenser det kan medføre. Analysen må involvere de som omfattes av tiltaket, for eksempel kan ikke risikoanalysen av endring i akuttfunksjoner

gjøres internt i foretaket uten at kommunene med flere er involvert. Mulighetsanalysen skal som minimum beskrive muligheter som oppstår og hvordan disse kan brukes.

[...]

Risiko- og mulighetsanalyse gjøres sammen med dem som endringene involverer og analysen skal dekke både foretakets og kommunenes perspektiv.

[...]

Hensikten med kvalitetssikring er å sikre at prosessen som beskrives i veilederen er fulgt og at det er sikret tilstrekkelig åpenhet og involvering, samt gjort tilstrekkelige risiko- og mulighetsanalyser. For gjennomføring av kvalitetssikringen foreslås det å etablere en gruppe bestående av regionenes planansvarlige. Ved behov kan ekstern kvalitetssikring benyttes.

[...]

Utviklingsplanen vedtas av helseforetakets styre og godkjennes av det regionale helseforetaket.”

I vedtak 013-2017 i sak: Akuttfunksjoner i Flekkefjord (foreløpig møteprotokoll) for Sørlandet sykehus HF 23. februar 2017 fremgår det at administrerende direktørs forslag til punkt 6. og 7. ble vedtatt med tilleggene som fremgår under:

6. Alle kirurgiske øyeblikkelig hjelpspasienter henvises til Kristiansand. Pasientene sendes direkte til Kristiansand eller Stavanger dersom de ikke kan håndteres av legevakten.

7. Alle pasienter / hendelser som utløser traumealarm (medisinsk index AMK) sendes Kristiansand eller Stavanger avhengig av hva som er nærmest, eller Oslo universitetssykehus avhengig av alvorlighetsgrad.

6. Styret registrerer at det i den eksterne kvalitets-sikringen av høringsrapporten påpekes svakheter i prosessen, også knyttet til risiko- og mulighetsanalysen. Styret pålegger administrerende direktør i det videre arbeid med operasjonalisering av ny driftsmodell og videreutvikling av SSF, inkludert sikring av nødvendig kompetanse, å gjennomføre nødvendige risiko- og mulighetsanalyser for å sikre forsvarlighet i prosessene og nødvendige tiltak for å redusere risiko. Arbeidet må sees i sammenheng med, og innarbeides i, oppdatering av Utviklingsplan 2035 og utføres i tråd med «Veileder for arbeidet med utviklingsplaner».

Styret vil følge utviklingen av aktivitet og kvalitet nøye gjennom regelmessige rapporteringer.

7. Styrets tilslutning til ny driftsmodell for SSF er betinget av at modellen er i samsvar med kravene i Nasjonal helse- og sykehusplan og Veileder for arbeidet med utviklingsplaner. Styret oversender vedtak og saksdokumenter til Helse Sør-Øst RHF og ber om at det avklares at endringene er i samsvar med Nasjonal helse- og sykehusplan og Veileder for arbeidet med utviklingsplaner.

Svar:

Styret i Helse Sør-Øst RHF skal førstkomende torsdag 9.3.2017 behandle sak 029-2017 Akuttfunksjoner ved Sørlandet sykehus HF, Flekkefjord. Jeg kan ikke forskuttere styrets behandling av saken, men viser til at administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF oppgir at det er mangler i forhold til de krav til prosess og dokumentasjon som gjelder for saker hvor det planlegges endring i akuttfunksjoner. På den bakgrunn tilrår administrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF at beslutningen om fremtidig driftsmodell for Flekkefjord sykehus samordnes med Sørlandet sykehus HF sitt videre arbeid med utviklingsplan med frist til Helse Sør-Øst RHF 1. mars 2018, og viser til en del forhold som det må arbeides videre med.

SPØRSMÅL NR. 749

Innlevert 27. februar 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 8. mars 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Vil et kvalifikasjonskrav på 30/60 studiepoeng i fagene norsk, engelsk og matematikk for søkere til utlys-

te lærerstillinger, være i strid med Stortingets vedtak, som gir lærere utdannet før 1. januar 2014 dispensasjon fra kompetansekravene for undervisning fram til 2025, og hva vil i tilfelle kunnskapsministeren foreta seg, for

å sikre at disse lærerne ikke skal bli rammet av et yrkesforbud, dersom de søker ny lærerstilling?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt at lærere utdannet før 1. januar 2014 skal få dispensasjon fra kompetansekravet for undervisning om henholdsvis 30 og 60 studiepoeng fagforydning i blant annet fagene norsk, engelsk og matematikk. Gjennom tilbakemeldinger fra lærere som søker ny lærerjobb, har det framkommet at kommuner/skoler i sine stillingsannonser stiller krav om disse kompetansekravene må være innfridd for å være kvalifisert for å søke. Etter en rask sjekk på finn.no får en dette bekreftet blant annet i utlysningene som er publisert pr. dags dato for Larvik kommune, Lambertseter skole og Bjørnsletta skole i Oslo kommune. Stortinget har ved flere anledninger debattert konsekvensene ved å gi kompetansekravene for undervisning tilbakevirkende kraft. For å imøtekomme noe av den kritikken som har framkommet og de utfordringene som oppstod i en overgangsfase, blei det gitt dispensasjon for lærere utdannet før 1. januar 2014. Skoleeiere skulle gis bedre tid til å kunne videreutdanne sine ansatte og oppfylle nye kompetansekrav, og lærere med lang erfaring og som har vært kvalifisert for yrket i mange år, skulle bli gitt en reell mulighet til å videreutdanne seg.

Umiddelbart etter at kompetansekravene blei gitt tilbakevirkende kraft, opplevde nemlig flere lærere å bli utsatt for et yrkesforbud dersom de søkte ny jobb som lærer et annet sted. Om dette fremdeles er situasjonen rundt omkring i skole-Norge, til tross for at det er gitt dispensasjon, er bakgrunnen for spørsmålet som her rettes til kunnskapsministeren.

Svar:

Den som skal ansettes i en undervisningsstilling, må oppfylle kravet for ansettelse i opplæringsloven § 10-1 med forskrift. Kompetansekravene i opplæringsloven med forskrift er minimumskrav. Det er derfor ingenting i veien for at det i stillingsutlysninger etterspørres kompetanse som ikke følger av kravene i opplæringsloven med forskrift. Det er opp til skoleeier å vurdere hva slags kompetanse kommunen/skolen trenger, og hva de vil vektlegge i stillingsutlysningene.

Kravene om å ha tilstrekkelig fagkompetanse i undervisningsfaget, jf. opplæringsloven § 10-2 med forskrifter, regulerer ikke hvem som kan ansettes, men hvilke fag de ansatte lærerne kan undervise i. Stortinget vedtok i 2016 at de lærerne som oppfylte kravet for ansettelse før 1. januar 2014, skulle få en tidsbegrenset dispensasjon fra kravet om å ha tilstrekkelig kompetanse i undervisningsfaget. Dispensasjonen skulle også gjelde dem som fullfører den tidligere allmennlærerutdanningen etter 1. januar 2014. Lovendringen om en tidsbegrenset dispensasjon trådte i kraft 1. februar i år, og dispensasjonen vil gjelde fram til 1. august 2025. Dispensasjonen er ikke til hinder for at det i stillingsutlysninger etterspørres formell kompetanse i ulike fag.

For lærere som ønsker å oppnå formell kompetanse i flere fag, eventuelt ta flere studiepoeng i et fag der de allerede har noe formell kompetanse fra før, kan videreutdanning være et alternativ. Den statlige satsingen på videreutdanning er trappet kraftig opp for å legge til rette for at alle grunnskoler skal kunne oppfylle kravet om fagkompetanse i fagene matematikk, engelsk, norsk, samisk og norsk tegnspråk innen 2025. I 2016 var det 4289 lærere som fikk tilbud om videreutdanning i disse fagene. Det gis også støtte til videreutdanning i andre fag i grunnopplæringen.

SPØRSMÅL NR. 750

Innlevert 27. februar 2017 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 2. mars 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Et knappest mulig flertall på Stortinget har nå kommet til enighet om tvangs sammenslåing av en rekke kommuner, en av disse er Bindal i Nordland.

Synes kommunalministeren det er uproblematisk at hovedforhandleren fra Høyre i Stortinget (Frank Jenssen) allerede er utnevnt som fylkesmann i det nye

Trøndelag, og ser han at det kan stilles spørsmål knyttet til lojaliteten til vedkommende, særlig siden rådet fra Fylkesmannen i Nordland blir satt til side, og Bindal blir tvangsflyttet - nettopp til Trøndelag?»

BEGRUNNELSE:

Onsdag ble det kjent at et knappest mulig flertall på Stortinget går for tvangssammenslåing av en rekke kommuner. Bindal i Nordland blir ikke bare tvangssammenslått med andre kommuner, de blir også tvangsflyttet til et nytt fylke.

Bindal ble ikke foreslått tvangssammenslått av Fylkesmannen i Nordland, det synes da ekstra spesielt at det er kommende Fylkesmann i Trøndelag som har vært Høyres hovedforhandler i dette forslaget.

Svar:

Jeg kan ikke se at det skal være verken problematisk eller spesielt at Frank Jenssen, som medlem av kommunal- og forvaltningskomiteen, har en sentral rolle i diskusjonen mellom regjeringspartiene og samarbeidspartiene for å finne gode løsninger i kommunereformen. Det at han er utnevnt som fylkesmann i det nye Trøndelag kan ikke medføre at han må avstå fra å ta på seg oppgaver som hører inn under ansvarsområdet for komitéen. Frank Jenssens framtidige rolle som fylkesmann kan jeg ikke se har noen relevans for hans arbeid som stortingsrepresentant og komitémedlem. Jeg legger til grunn at målet for alle representantene som var involvert i arbeidet med avtalen, var å finne gode og framtidsrettede løsninger for innbyggerne.

Tabell. Kronetoll og prosenttoll.

Produkt	Tollvarenummer	WTO-bunden tollsats		Internasjonal pris (gj.sn. 2014 – 2016)	Prosenttoll berekna til kr/kg
		Kr/kg	Prosenttoll		
Matkveite	10.01.9900	2,13	347 %	1,80	6,25
Fôrkveite	10.01.9900	2,13	347 %	1,62	5,62
Havre	10.04.9000	1,74	318 %	1,56	4,97
Bygg	10.03.9000	1,52	233 %	1,52	3,54
Tidlegpotet	07.01.9011	2,17	191 %	5,82	11,12
Lagringspotet	07.01.9028	1,12	100 %	5,48	5,48
Gulrot	07.06.1011	2,61	76 %	6,24	4,74
Gulrot	07.06.1021	1,15	38 %	6,06	2,30
Eple	08.08.1011	4,83	188 %	9,93	18,67
Konsummjølk ¹	04.01.2000	4,46	388 %	8,33	32,31
Storfekjøt (heile/halve slakt, fersk)	02.01.1000	32,28	344 %	31,89	109,70
Lam (heile/halve slakt, fersk) ¹	02.04.1000	32,49	429 %	53,34	228,85
Svin (heile/halve slakt, fersk)	02.03.1101	24,64	363 %	17,91	65,01
Kylling (heile/halve slakt, fersk)	02.07.1100	48,40	425 %	20,27	86,15
Egg (hønseegg)	04.07.2100	12,59	272 %	8,97	24,40

1) For konsummjølk og lam er prosenttoll den gjeldande tollsatsen, for dei andre produkta i tabellen er kronetoll den gjeldande tollsatsen.

